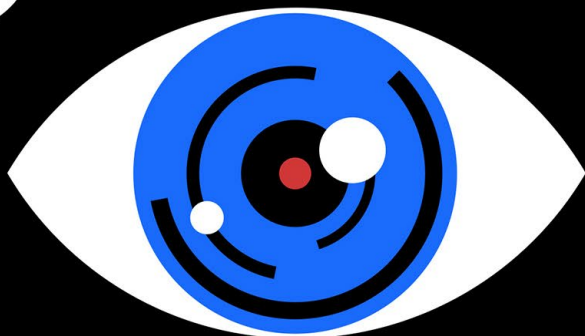

VRAŽDA JE KRÁSNA

Jan Jandourek

Městská knihovna v Praze

půjčuje

knihy, audioknihy,
obrazy, deskové hry...

nabízí prostory pro

samostatné studium,
skupinová setkání,
přednášky, konference...

poskytuje online služby

e-knihy, digitalizované dokumenty,
přednášky, kurzy...

pořádá

autorská čtení, přednášky,
koncerty, filmové projekce,
akce pro děti...

podporuje tvoření v kreativních dílnách

DOK16 pro práci se dřevem a papírem
Atelier pro šití a vyšívání

Suterén pro 3D tisk, knižní vazbu, kaligrafii a pyrografii

mlp.cz
e-knihovna.cz
knihovna@mlp.cz
facebook.com/knihovna

Vražda je krásná

Jan Jandourek

Znění tohoto textu vychází z díla [Vražda je krásná](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Petrov v Brně v roce 2004. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

Podle [předlohy](#) z fondu [Moravské zemské knihovny v Brně](#).

§

Text díla (Jan Jandourek: Vražda je krásná), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 22. 7. 2022.

OBSAH

Berlín	7
Řím	42
Plovoucí ostrov	163
3. Svobodná sibiřská republika	241
Mrtvé moře	286

Když jsme dopluli na ty ostrovy, dožadovali jsme se jejich elixíru nesmrtelnosti. Řekli nám: „K čemu by vám byla nesmrtelnost, když si ze svého života nedovedete užít ani jednoho jediného dne?“ I řekli jsme jim: „Umění života je těžké. Jak se ho máme naučit v životě tak krátkém?“

Anglický filozof ADRIAN VAN DOREN (1683–1762),
autor utopického spisu *Babylonia*

Berlín

Adrian se probudil a zjistil, že vedle něj leží nahá dívka s nazrzlými vlasy. S uspokojením si uvědomil, že tu ženu nezná. Vědomí, že je v posteli se ženou neznámého původu, jej naplnilo dobrým životním pocitem. Jen náznak toho, že by o ní snad něco mohl vědět, by mu způsobil duševní tíseň. Přítomnost zcela cizí ženy mu dodávala příjemnou jistotu. Jeho mozek byl stále ještě spoután alkoholovými jedy, kterými nasákl minulé noci.

„Pokud to takto půjde dál, zemřu,“ řekl si a pokoušel se v sobě vzbudit znepokojení. Jenomže dobře věděl, že zemře jednou tak jako tak. Jeho biologický výskyt na planetě se – počítáno v letech – přiblížil čtvrté desítky.

„Největší dobrodružství mám už za sebou,“ konstatoval a pozoroval přitom dívku, jak ze spaní cosi zamumlala a obrátila se na druhý bok. „Kdo to proboha může být?“

Nepoznával ani pokoj, v jehož rohu stálo jejich široké lůžko. Na stěnách byly zelené tapety s jakýmsi stříbrným vzorem, který tvarem připomínal vánočku. Adrian byl už příliš starý, aby se znepokojoval jen proto, že se probudil po boku neznámé ženy v pokoji, který zjevně není jeho vlastní. Zdrojem potíží bývají většinou *známé* pokoje a *známé* ženy. Byl však stále ještě dost mladý, aby si mohl klást otázky. Problém tohoto kalného rána byl v tom, že Adrianovy mozkové závitky byly zřejmě zality nějakou rychle tuhnoucí kapalinou. Místo aby se probouzely k činnosti, spíše se zdálo, že neurony po krátkém pokusu o vzepjetí k náznaku matné aktivity opět umdlely kdesi na půli cesty.

„Tak takhle to skutečně nepůjde, nebo...“ pomyslel si, ještě než se znova propadl do spánku.

Když se probudil podruhé, dívka už byla vzhůru. Pozoroval, jak pomalu vstala z lože, natáhla si černé kalhotky, žluté tričko s nápisem THE SUPERIOR WOMAN a pomalu soukala své dlouhé nohy do tmavých punčoch.

„Kdy se zase uvidíme?“ zkusil namátkovou otázku, která by mu mohla něco prozradit o dívčině identitě.

„Kdy budeš chtít,“ odvětila, zasmála se a nasoukala se do těsných džínových kalhot. Přejela si rukou po zadečku, jako kdyby si snad chtěla uhladit sukni.

„Mohl bys mi dát na taxík,“ řekla ještě. V tom okamžiku si Adrian uvědomil, kdo to je, a scéna pro něj ztratila tajemný půvab. Natolik ho to rozladilo, že by jí nejradši nedal nic, ale nakonec jí bankovku podal. Ano, stále ještě existovaly bankovky, protože lidé pochopili, že nájemným vrahům, žebrákům a prostitutkám je třeba platit v hotovosti.

„Papír je prostě papír,“ řekl jeden z amerických prezidentů počátkem století a tento výrok byl o to slavnější, oč méně lidé tušili, jak to vlastně myslel.

„Nechápu, proč lidé platí za něco, co by mohli mít zadarmo,“ řekla kdysi Adrianovi jeho manželka, tedy nyní už bývalá manželka.

„Protože peníze snižují transakční náklady,“ odvětil jí. „Když odečteš od ceny pohlavního styku peníze, které bys musela dát za večeři pro dva a ještě tu jednu nebo dvě lahve vína v ložnici, nestojí to zas tolik. Úspěch je přitom jistý.“

„Ale kde je romantika?“ pohoršila se. „Kam se vytratí hra svádění, radost z dobývání?“

„Kdo chce radost ze svádění, svádí. Kdo chce dobývat, dobývá. A kdo chce sex, opatří si sex.“

„Nechutné,“ řekla a na čele jí vyvstala vráska. „Doufám, že jsi nikdy neměl nic s nějakou takovou špindírou z ulice.“

„Ale jistěže ne, sluníčko,“ ujistil ji a vlastně ani nelhal, protože v těch dobách si skutečně ještě ženy nekupoval.

Ale tuhle zrzku, co teď odcházela a loučila se s ním upřímným zvoláním „čau“, jako kdyby to byla dcera, která si odjíždí do hor zalyžovat, tu si koupil. Zaplatil raději hned za celou noc. Jednak si to mohl dovolit a jednak nesnášel pokukování po hodinách, zda už by neměl připlatit. V dávných dobách, které už nemohl pamatovat, byly i telefonní automaty na peníze, kovové mince, a když zakoupená doba hovoru vypršela, dožadoval se automat další platby, jinak byl styk přerušen. O koupeném sexu neměl Adrian valné mínění, ale tak hluboko, aby se ještě frustroval koukáním na displej, přece jen klesnout nechtěl.

Koupil si její nohy, boky, ňadra, dokonce i její obličej, vybral si ji vlastně právě podle obličeje, protože ten byl standardně hezký. Hezkých těl bylo mezi pronajímanými ženami hodně, ale pěkných obličejů aby pohledal.

Jak se jeho neurony pomalu dostavovaly zpět do služby, vzpomínal si, že mu v noci vykládala cosi o tom, že je studentkou sociologie a tohle je její způsob obživy.

„A rodiče to vědí?“ zajímalo ho.

„Ne,“ pohodila hlavou a setřásla si načervenalé prameny z nahého ramene. „Některé informace mohou lidem spíše škodit než prospět. Na pravdu má nárok jen ten, kdo ji chce použít k dobrému, jak říkali jezuité.“

Asi kdysi studovala na nějakém církevním lyceu, jednom z těch, co zbyla.

„Co si myslíš o lidech, kteří si tě koupí?“ zeptal se jí, když bylo po všem a ona se k němu přitulila, protože úkon tulení byl zřejmě v ceně. Věděl, že mu neřekne buď nic, nebo odpoví něco ve stylu „lidé jsou různí“.

„Přijde na to,“ pokrčila rameny. „Lidé jsou různí.“

„Já vím, že jsem si od tebe koupil sexuální služby, a ne zpověď,“ nenechal se odbýt, „ale kde končí tvoje profesionalita a začíná osobní autenticita?“

„Osobní co?“ nepochopila a přejela mu dlaní po stehně.

„No tak nic,“ řekl zklamaně. Mohl si přece domyslet, že profesionálka musí být loajální ke všem zákazníkům. Kdyby přímo řekla, že jsou jí někteří zákazníci odporní, že se jí z nich chce zvracet, že se po aktu s nimi ještě půl dne drhne nějakým speciálním mýdlem, implicitně by přiznala, že by jí nebo některé z jejích kolegyn mohl být odporný i Adrian.

„Čau, čau,“ řekla ještě a zamávala mu od vchodu hotelového pokoje. Zamávání už jistě v ceně nebylo. Třeba to byl takový osobní bonus. Asi jako když prodavačka prohodí se zákazníkem dobrovolně tři slova navíc.

V každém případě si dívka peníze zastrčila dosti nedbale do zadní kapsičky džínových kalhot už v noci, takže to možná byl jakýsi projev ne-li sympatie, tak aspoň spřízněnosti, jaká občas bývá mezi prodejcem a kupujícím.

Jedním z bludů, kterému se Adrian vždy vysmíval, je představa, že ty nejintimnější věci svěřujeme svým nejbližším. Ne, usoudil, neříkáme je ani manželkám, ani manželům, dokonce ani přátelům a milenkám.

„Tak komu?“ zeptal se ho jednou na večeři jeho nakladatel.

„To je právě to,“ zasmál se mezi dvěma doušky whisky Adrian. „Nikommu. Nebo lidem, které potkáváme zcela náhodou. Opilé ženě v KFC, která kolem sebe drobí muffin, nebo stevardce v super-jetu, které před půl hodinou bouřka rozházela plastové talířky s jídlem.“

Tehdy ještě Adrian netušil, že ty skutečně důležité a intimní záležitosti muži prozrazují ženám, které si koupili. Muž, který byl považován za jednoho z pěti nej cyničtějších autorů století, si nedokázal představit, že bude jednou traumata svého úspěšného života vykládat pronajatým dívčinám.

„Největší tajemství můžeme říci jen tomu, kdo nás nezná, komu jsme lhostejní, kdo odejde a už se nikdy nevrátí,“ napsal si pak do

svého zřídka dopisovaného deníku. Protože právem předpokládal, že jej jednou někdo najde a bude publikovat, přidal ještě hluboké vysvětlení. „U takového člověka už nikdy nehrozí nebezpečí, že pravdu použije proti nám, že nás bude chtít vydírat nebo zachránit. Prostitutce můžete říci, že nenávidíte svého otce, matku, manželku a děti, a nic se neděje, protože pro ni je otec sice otec, ale jinak je to pouze slovo, chvění vzduchu, které pro ni nemá žádný význam.“

Jedno z traumat, která Adrian nesvědčil ani prodejně ženštině, byla akce, jíž se musel účastnit. Byl to jeden z obskurních kongresů spisovatelů, který by se snad dal ještě přežít, kdyby se nekonal v Berlíně a kdyby se pořadatelé tolik nesnažili. Poté, co se svět po několika úderech dějin roztránil na kusy držící pohromadě snad už jen proto, aby se lidé mohli navzájem nenávidět, patřil Berlín stále ještě k místům, kde nepanoval ani hlad, ani žádný z orientálních despotů. Ti se v posledních třiceti letech vyrojili jako mouchy nad hromadou hnoje, a čím byli barevnější a více bzučeli, tím byli odpornější.

Jíst bylo co a pít také. Hostesky byly stejně půvabné jako na kterémkoli jiném kongresu spisovatelů. Projevy rozpatlávající do úmoru problémy světové etiky a intelektuální odpovědnosti byly sice velmi dlouhé, ale nikoli delší než jindy. Ani německá důkladnost, která veškeré dění spoutala do sekcí a podsekcí, seminářů a diskusních panelů, by na pocit otrávenosti ještě nestačila. Ne, Adrianův problém byl v něčem jiném. Už ho to prostě nebavilo a sterilní kulisa metropole k pocitu znechucení jen přispívala.

V ložnici hotelového apartmá viselo na stěně zrcadlo, ve kterém se každé ráno a večer nahý prohlížel. Výsledkem analýzy bylo konstatování, že nedlouho před čtyřicítkou se hodinová kolečka jeho stroje již poněkud otupila. Pozorně sledoval všechny změny na kůži, jednotlivé – byť dosud téměř neviditelné – bílé vlasy, úbytek svalové hmoty, přírůstek tuku v oblasti břišní. Adrianovi se zdálo, že penis vypadá stejně, jako vypadal, když mu bylo sedmnáct, jenomže

původní exemplář neměl k dispozici, takže to nemohl objektivně porovnat.

„Máte pocit, že jste na vrcholu své dráhy?“ zeptala se ho především jedna novinářka.

„To už by mě čekal jenom sestup, nemyslíte?“ pokusil se o žert.

„Opravdu si ale myslíte, že ještě někdy napíšete něco, co překoná váš román *Vražda má svůj půvab*?“

V duchu už novinářku obnažil, pronikl do ní a nechal ji bezmocně sténat, ale protože nic z těchto pocitů nemohl vyjádřit, řekl jen: „Můj velký román teprve přijde.“

Vlastně se mu chtělo říci, že jeho *velká soulož* teprve přijde, a málem se přeřekl.

Kromě bytostí z kulturních rubrik, které nebylo možno svést, protože zběsile poletovaly od autora k autorovi jako geneticky upravené včely z květu na květ a nedaly nikomu příležitost k erotické hře, vzbuzovalo během kongresu Adrianovu úzkost nasolené kyselé maso. Adrian se domníval, že je to německá specialita, kterou tu vaří po staletí, ale pak se dozvěděl, že je to módní výkřik posledních dvou desítek let.

K zakoupení služeb nevěstky Adriana přiměly dvě okolnosti. Předně přednáška irského filozofa O'Keefa o hyperstrukturalismu, které vůbec nerozuměl a která trvala sedmdesát devět minut (postarší černošský spisovatel z Jihoafrického císařství při ní usnul a několikrát dost slyšitelně zachrápal). Druhou okolností byla dávka onoho soleného kyselého masa.

„Z jakého je to zvířete?“ zeptal se jedné hostesky, která si vydělávala na chlébездеjší tím, že stála v rohu sálu a usmívala se.

„To je vakuované tulení maso,“ pravila, aniž hnula brvou. Kdyby řekla, že to vyrobili z její pravé hýždě, znělo by to asi stejně nezujať a k podniku loajálně.

„Ach tak, vakuované,“ potřásl Adrian hlavou. Měl pocit, že mu zaškubaly svaly kolem levého oka.

Světlým okamžikem byl pouze krátký rozhovor, který absolvoval s Erikou Bergovou, filmovou hvězdou, od níž neviděl jediný film, ale tušil, že je slavná.

Pozoroval ji, jak si zapálila velmi lesklým zapalovačem dlouhou cigaretu v dřevěné špičce.

„Ano, je to zlato,“ usmála se, když si všimla, jak se spisovatelův pohled zapíchl do přístrojku. „Já věřím ve zlato. Vy ne?“ Zacvakla pouzdro na cigarety, pro změnu stříbrné, a Adrianovi ten pohyb hodil do tváře takový záblesk světla, až byl nucen mrknout.

„Nikdy jsem neměl příležitost o tom uvažovat.“

„Neříkejte, že jste chudý,“ zasmála se a uhladila si krátké lososové šaty jakoby střížené z jediného kusu látky, bez sebemenšího vzoru, a právě proto odhalující všechny křivky těla.

„Chudoba je mi odporná,“ přiznal. „Ale nepotřebuji se obklopotvat atributy svého úspěchu.“

Ušklíbla se a Adrian usoudil, že pokud chce této noci ženu, bude jednodušší si ji koupit.

Matně se pak rozpomínal na včerejší večer a uvědomil si, že už je bohužel zase ráno a jeho utrpení bude pokračovat. Na programu bylo několik obzvláště nestravitelných přednášek lidí, kteří se domnívali, že jsou spisovatelé, dále pak několika dalších, kteří sami sebe označovali za literární teoretiky. Ty Adrian pokládal za ještě odpudivější. Každá doba má specifický typ parazitů, pomyslel si. Toto století je nalezlo v příživnících, kteří svá kusadla zanořili do každé vydané knihy, aby mohli zničit nejdříve ji a potom autora. Ne však zcela, nýbrž tak, aby přežil a ještě něco napsal, a bylo tedy možno ho znovu týrat.

S touto temnou perspektivou vlezl do sprchy a dotkl se rukou čidla. Očekával proud osvěžující vody, který ho aspoň na chvíli zbaví představy strašlivých starců se zažloutlými zuby neuroticky cvakajících propisovačkami a také žen v přechodu a literárních

pijavic, které svůj život zasvětily pronásledování právě takových spisovatelů, jako byl on.

Opakoval ještě jednou pohyb rukou směrem k čidlu a čekal na spásnou vláhu. Nestalo se však nic. Sprcha vydala zvuk, který se ze všeho nejvíce podobal propíchnutí plážového míče. To bylo všechno. Ani kapka vody.

Adrian vylezl ven, našel v příručním zavazadle hygienický ubrousek, který si schoval ještě z letadla – schovával si na cestách totiž všechno, co nějak souviselo s letadly, byl to takový jeho rituál –, spěšně si otřel aspoň obličej a intimní partie a pomalu se oblékl. Pak vyhlédl na chodbu. Zahlédl pouze jednoho z delegátů, jistého holandského autora, jehož často pronášeným heslem bylo, že „pstruh na másle nikdy neuškodí“. Adrian to nejdřív pokládal za metaforu, která nějak souvisí s moudrostí přímořských národů, ale pak zjistil, že to Holanďan zřejmě myslí doslova. Protože na tuto pravdu nebylo co říci a nijak dál neobohacovala asociace, nikdo s ním nevstupoval do hlubší debaty.

Počkal, až Holanďan zmizel na schodišti, aby si nemusel vyslechnout žádné moudro týkající se ryb, a poté se odhodlal sestoupit do salonku v přízemí. Když sešel o patro níž, všiml si muže v tmavomodré kombinéze s brašnou nástrojů na rameni.

„Poslyšte, nejde mi voda ve sprše,“ postěžoval si.

Muž se zatvářil nechápavě. Adrian pochopil, že je v cizině.

„Meine Dusche funktioniert nicht,“ zkusil to německy, ačkoliv měl při použití tohoto jazyka vždy pocit, že jede po zadku z vysokých dřevěných schodů.

„Scheisse,“ pravil mužík. „Ich weiss. In diesem Haus ist alles kaputt. Aber wir machen das sehr bald. Ganz sicher, Herr.“

Adrian pochopil, že slovo *kaputt* vyjadřuje přesně situaci, a doufal, že aspoň personál v kuchyni má pár hrnků vody, aby mu připravil ranní kávu. Bez té by byl totiž podoben Leninovi stále ještě snícímu svůj sen v útrobách moskevského mauzolea.

„Prasklo tu potrubí,“ řekl ještě muž v modrém. „Budu k tomu muset nějak přidrátovat kus gumy.“

Adrianovi se takový výrok nějak nehodil k pověstné německé důkladnosti.

„Slyšel jsem správně? Žijeme v polovině jednadvacátého století a vy chcete někam *přidrátovat kus gumy*? A navíc v *Berlíně*?“

„Scheisse,“ řekl muž v montérkách. „Já vám to řeknu asi takhle. Kdyby Goethovi nebo Schillerovi, Fichtemu, Nietzschemu, Herderovi, Schleiermacherovi, Stefanu Georgovi nebo někomu podobnému praskla voda v hajzlu, taky by to přidrátovali. Sám G. W. F. Hegel by při vinutí drátu kolem trubky mohl uvažovat o tezi, antitezi a syntezi. Spirálovitě a stále vzhůru. Jako pruský duch. Chci říci absolutní duch dějin. Až by se nakonec uskutečnil v dokonalé formě na německé záchodové trubce. Jaksi by se tam absolutně *emanoval*.“

„Asi máte pravdu,“ řekl Adrian.

Muž pokývl.

„Hegel totiž – na rozdíl od takového autora, jakým byl Berkeley – správně poznamenal, že věci existují nezávisle na tom, zda o nich máme vědění nebo zkušenost. Například tato prasklina, o které samozřejmě víte, ale vědět byste nemusel, existuje nezávisle na vašem vědomí.“

„Německá schopnost vidět pod povrch věcí mě fascinuje.“

Muže v montérkách takové uznání zjevně potěšilo. „Kdyby Siegfried viděl kanoucí rosu na germánském potrubí, vzal by několik krůpějí německého kovu, vytáhl by z nich drát a kusem syntetického kaučuku, neboť my jsme neměli přirozený kaučuk ze zámořských kolonií, by ono narušení napravil. Kdyby se Heinrich, Thomas a Klaus Mannové brodili v mokřích sračkách, v zájmu humanismu by vzali drát a učinili několik závitů. Určitě i Bertolt Brecht, Stefan Zweig, Heinrich Böll nebo Günter Grass by vzali kus gumy, přitiskli by ho na tu prasklou trubku a omotali hliníkovým drátem.“

„Proč hliníkovým?“ zeptal se Adrian.

„Protože měděný oxiduje a časem se celý rozpadne, zatímco hliník nikoli. Ten oxiduje pouze na povrchu. V elektrickém připojení je to problém, protože hliník stisknutý pod hlavičkou šroubu *teče* a měď nikoli, ale pro účely pouhého mechanického připojení je to jedno.“

„A ocel? Je snad nějaký germánštější kov než ocel?“

„Ocelový drát je příliš tvrdý. My Němci nakonec vždycky narážíme na hranice přírodních zákonů. I když – kdo postavil raketu, která vynesla prvního člověka na Měsíc? Němec.“

„Řekněte mi, žiji v zemi, která se chlubí tím, že prostá žena tam v patnáctém století znala bibli lépe než italští biskupové. Jak je možné, že německý montér rozmlouvá tak, jako kdyby právě vyšel z posluchárny univerzity?“

„My jsme kulturní národ, mein Herr,“ řekl montér a pohodil si brašnou na rameni takovým způsobem, jako by to byla puška s bajonetem.

Adrian byl nadšen a těšil se, že ho duch německého národa poučí o dalších hlubších aspektech vinutí drátu na prasklém potrubí, ale osud rozhodl jinak.

Muž v modrém shodil brašnu na zem, až to zařinčelo, a sňal ze dveří toalety na chodbě červený nápis *Ausser Betrieb*, neboli že místnost úlevy nefunguje, odemkl ji univerzálním klíčem a hodlal vstoupit dovnitř, když tu se z jednoho z pokojů kdesi vzadu na chodbě ozval hrozný výkřik, asi jako kdyby tam zaživa stahovali z kůže vzteklou kočku. Opravář i Adrian pohlédli tím směrem.

„Někdo tam má problém,“ nadhodil spisovatel, ale cosi v tónu onoho zvolání ho nenechalo klidným. Vydal se rychlými kroky chodbou, až dorazil na konec. Po jeho levé ruce byly tři pokoje, ale výkřik se ozval s největší pravděpodobností z pootevřených dveří velkého apartmá vpravo. Lehce zatůkal a vstoupil dovnitř.

Pohled, který se mu naskytl, předčil všechny scény z jeho detektivních románů.

Na koberci spatřil v kaluži krve tělo staršího muže s proříznutým hrdlem. Asi dva metry od mrtvoly ležel na zemi revolver. Výkřik však zcela zjevně nevydala oběť násilného činu, ale pokojská, která strnule zírala na tělo a v jedné ruce svírala klíč a v druhé přenosný vysavač značky UNY, jaký se většinou používá v hotelích.

„Do prdele,“ hlesl Adrian. Tím se pokojská probrala a začala ze sebe chrlit proud slov.

„Už tady tak byl, vážně, už tady tak byl, když jsem přišla, já chtěla jenom vysávat, nikdo se neozýval, jinak bych si neodemykala a nechodila dovnitř, kdybych věděla, že tu někdo je, ale nikdo se neozval, když jsem klepala, tak jsem šla dovnitř a už tady vážně takhle ležel, vy mi to přece můžete dosvědčit, že jo, takhle tady ležel a já chtěla jenom vysávat, já tady normálně vždycky vysávám v tuhle dobu a nikdo tu nikdy není, až teď, a já...“

„Ticho!“ okřikl ji Adrian. „Přišla jste teď?“

„Ano, já tady v tuhle dobu vždycky...“

„Jasně,“ zarazil ji. Vyndal z kapsy telefonní operátér. „Jaké číslo má policie?“

„Já nevím, nevím, nevím, já tady v tuhle dobu obvykle...“

Ve dveřích se objevil muž v modrém. „Volejte 111,“ řekl.

Při vytáčení čísla policie padl Adrianův pohled na displej telefonu a bylo 9.12. Na devátou šel na snídani. Osud mu přisoudil, že ještě nějakou dobu jíst neměl. Vzhledem k tomu, co viděl a o čem musel policii podat svědeckou výpověď, ani neměl na jídlo chuť.

Tělo ležící na tlustém koberci hotelového apartmá patřilo za života profesoru Haussmannovi, slavnému vědci, jenž byl stejně jako Adrian účastníkem spisovatelského sympozia. Napsal totiž paměti, které byly světovým bestsellerem. Nesly skromný název *Nesmrtelnost je mé dítě*. Velikán vědy nyní ležel bez ducha i pohybu na boku a hrdlo měl proříznuté jednou jedinou ranou ostrým nožem.

„Vidíte?“ řekl téměř radostným tónem přivolaný soudní lékař Adrianovi, ve kterém poznal svého oblíbeného detektivního autora. „Rána je vedena směrem od levého ucha oběti k pravému. Pachatel nepoužil příliš síly, ale nástroj byl zřejmě ostrý, takže to stačilo k žádoucím účinku. Krve na zemi mnoho není, asi nejdříve vystříkla na toho, kdo řezal. Vidíte tvar té krvavé skvrny? To není krev, která vytryskla, ale ta, která volně vytékala z těla. Kdepak, když jde o tvary skvrn od krve, to já poznám.“

Že byl nástroj skutečně ostrý, se potvrdilo během několika minut, protože vražedná zbraň byla nalezena ve vaně. Pátrat po otiscích bylo zjevně zbytečné, protože pachatel spláchl krev i možné otisky proudem horké vody a zřejmě i saponátu z plastové lahve. Z pistole, která ležela vedle těla, byl vystřelen jeden náboj. Ten se však nikde nenašel, byť policisté prohledali stěny, nábytek, koberec, strop, prostě každý čtvereční centimetr místnosti.

„Je jen několik málo možností, jak to vysvětlit,“ pravil lékař. „Střela musela buď uvíznout v těle pachatele, nebo vyletěla oknem. Jenomže ta se zde nedají otevřít. Nebo bylo z pistole vystřeleno už někdy dřív a zde během vraždy ke střelbě nedošlo.“

„Jak dlouho je mrtvý?“ zeptal se jeden z přítomných kriminalistů, který neustále špulil ústa tak, že se mu pod nosem pohyboval plavý knírek.

„Ne déle než hodinu,“ pravil lékař. „Určitě ne déle.“

Policie okamžitě vytvořila časový snímek a zjistila, že během poslední hodiny se v těchto místech nenacházel nikdo jiný než hoteloví hosté bydlící na tomtéž patře. Tedy tři lidé. Čtvrtou osobou byla pokojská, ale ta se prokazatelně už dvě hodiny před příchodem motala kolem recepce v přízemí, naposled asi sedm minut před odchodem do patra, kde byl spáchán zločin. Pátou osobou byl Adrian, ale ten měl zase neotřesitelné alibi, protože bezpečnostní zařízení, které monitoruje odchod kteréhokoli člověka z chodby, potvrdilo, že několik hodin z jeho poschodí nikdo neodešel. Podezření tedy

padlo na ony tři hosty, kteří bydleli na druhé straně chodby ve svých pokojích, což bylo svrchovaně trapné.

„Víte, kdo tu bydlí?“ zasupěl kriminalista, který se Adrianovi nezřetelně představil.

„Právě že vím,“ zasmál se suše spisovatel. „Samá celebrita. Jedna vedle druhé.“

Tou první byl kardinál Robert Pole, vatikánský hodnostář a známý publicista. Byl autorem několika významných pojednání o křesťanské apologetice, dvou nebo tří tlustých románů o životě renesančních papežů a též několika údajně kontroverzních románů ze současnosti.

Druhou osobností byla herečka Erika Bergová, pomalu zapadající hvězda, ale jinak stále ještě docela populární představitelka zklamaných manželek, které kolem čtyřicítky bilancují svůj život, dají košem tyranskému manželovi a začnou znova.

Třetím hostem byl Rus, na jehož jméno si nikdo nemohl hned vzpomenout, ale pak se ukázalo, že je to Michail Ignatjevič Sorokin, autor nesrozumitelných psychologických románů, v každém případě osobnost slavnější v zahraničí než doma.

Všichni tvrdili, že byli celou noc ve svých pokojích, a popírali nejen to, že by měli s vraždou něco společného, což vyšetřovatele celkem nepřekvapilo, ale i to, že by něco podezřelého zaregistrovali. Po krátkých informativních výsleších policie nikoho nezadržela, ačkoli se zdálo jasné, že pachatelem bude někdo z této trojice.

„Nebo třeba všichni,“ poznamenal polohlasem Adrian za zády vyšetřovatele.

„Jak jste to myslel?“ řekl muž s plavým knírkem.

„Nečetl jste nikdy Agathu Christie? Pachatelů přece může být víc. Z trojice podezřelých třeba i dva nebo všichni tři.“

„Kdybyste řekl, že jen dva, bylo by to ještě společensky únosné, pane kolego,“ zamračil se kardinál Pole, který ani po poskytnutí základních informací neopustil místnost. (Erika Bergová povzneseně a Sorokin pohrdavě odešli hned, jak to bylo možné.)

„Kdybyste řekl dva,“ opakoval kardinál, „tak by si každý z nás mohl aspoň myslet, že zrovna o něho nejde. Když ale řeknete tři, znamená to jasné obvinění.“

„Přesně to jsem měl na mysli,“ řekl Adrian a odešel z pokoje.

Ke snídani se spisovatel dostal před dvanáctou, takže ji s určitým povzdechnutím přejmenoval na oběd.

Vražda ho svým způsobem potěšila, protože znamenala příjemnou změnu v zaběhaném rituálu konferencí, sympozií, autorských čtení a podobných nutných zel, která musel absolvovat v rámci své obživy. Byl poměrně úspěšný autor a jeho doménou byly výhradně thrillery a detektivky. Kdykoli v jeho duši převládla touha po jasnosti, křišťálově průzračné logice a spravedlnosti, psal detektivku. Když zatoužil po nespoutanosti a psací vášni, dal se do dobrodružné tematiky. Psaní detektivky začínal náčrtem poslední kapitoly, kde byl odhalen vrah. Nejdříve většinou vymyslel způsob vraždy, což bylo nejzábavnější. Potom domyslel motiv a podle něj pachatele. Pak přidal několik dalších podezřelých a vymyslel klamné motivy, proč by vraždu mohli spáchat oni. Určil stopy, podle kterých bude pachatel usvědčen. Pak klamné stopy, které budou mást vyšetřování. Obojí promíchal, aby čtenáře zmátl. Dlouho se zamýšlel nad tím, jak vraha učinit dostatečně sympatickým, aby na něj neupoutal přílišnou pozornost čtenáře. V rámci rovnoprávnosti musel s vrahem zacházet stejně jako s nevinnými podezřelými.

Adrian byl normální člověk. Nesnášel pohled na krev a byl v podstatě odpůrcem trestu smrti. (Ačkoliv v některých případech ho napadlo, že by bylo dobré některé vrahy nejen popravovat, ale také mučit. Aspoň trošičku.) Litoval zaběhnuté psyky, kteří trpěli hladem a chladem. Dával mince žebrákům. Kdykoli však usedl ke svému počítači, aby napsal nový román, proměnil se v chladného manipulátora, pro kterého jsou lidské osudy jenom hlína, z níž hněte svůj příběh. Potřeboval přinejmenším jednu mrtvolu, aby se věci daly v knize do pohybu.

„Bez krve nebude mít nikdo dost dobrý motiv, aby knihu četl,“ řekl včera při večeři, které se shodou okolností účastnil u téhož stolu i kardinál Pole a Erika Bergová.

„Vražda je laciné téma,“ namítl kardinál. „Já ve svých knihách píši pouze o těch vraždách, které se skutečně staly, nebo jsou aspoň uvěřitelné. A dělám to nerad. Každá vražda je zločin.“

„Vražda v detektivce není nikdy běžný zločin,“ oponoval Adrian. „Je to vehikulum, které dopravuje čtenáře do říše snů, do ráje spravedlnosti. Na poslední straně bude nastolena spravedlnost a obnoven řád světa. Vraždy se dějí tak jako tak. Detektivka jenom přidává útěšnou iluzi, že je možno potrestat pachatele. Aniž se vás chci dotknout, Eminence, myslím si, že vaše historické romány jsou pro čtenáře zdrojem mnohem větší frustrace. Jaké morální poselství získáme z vašeho románu o Alexandru VI.?“

„Jednoduché. Zločiny nemohou přinést nikomu štěstí. Ani pachatelé ne.“

„Jenomže někdy přece řád obnovuje i vrah,“ namítl Erika Bergová a vyndala z kabelky luxusní stříbrné pouzdro na cigarety. Jeho vyleštěný povrch, který ještě den předtím hodil Adrianovi do tváře prasátko, byl nyní přelepen nálepkou s logem kongresu. (Filmové hvězdy nemají vkus, pomyslel si Adrian. To je následek pobývání ve světě showbyznysu.)

„Cožpak neexistují i vraždy jako trest?“ pokračovala. „Znala jsem kdysi ženu, která zabila kvůli milence svého manžela. On se s ní kvůli té fifince chtěl po dvacetiletém manželství rozvést, a protože měli smlouvu o děleném majetku, zůstala by na ulici jako žebračka. Možná se mohla několik let soudit, ale neměla by na to prostředky a umřela by mezitím hladu. Co měla dělat? Tak ho zabila.“

„Jak?“ zajímal se spisovatel.

„Neměla žádnou zbraň, střílet neuměla a jedy neznala. Tak za ním přišla do koupelny, vylila do vany, ve které ležel, velkou plechovku benzinu a pak přihodila adventní věnec s hořícími svíci.“

„Strašné,“ otrásl se kardinál.

„A to si myslela, že na to nikdo nepřijde?“ podivil se Adrian.

„Bylo to v hotelu. Podpálila potom celou budovu a zmizela. Myslela si, že to bude policie považovat za nehodu, za výbuch přenosného benzinového vaříče. Samozřejmě se na to přišlo, ona nikdy nebyla v technických věcech moc zkušená. Přitížil jí i ten adventní věnec, bylo to totiž v katolické zemi. Ale uznejte, neměla dost dobrý a pochopitelný důvod, proč se toho člověka zbavit? Vždyť ji chtěl zničit.“

Přiložila sklenku s koktejlem k ústům.

„Vražda je neomluvitelná vždy,“ nesouhlasil kardinál.

„Nevěřím tomu, že neměla jiné možnosti,“ namítl Adrian. „Jistě mohla spáchat nějaký menší hřích. Třeba najmout soukromého detektiva a nechat oba milence nafilmovat při činu. A potom ho vydírat s tím, že film rozešle do všech půjčoven pornofilmů v zemi. Přinejmenším mají všichni svobodu volit mezi větším a menším zločinem a ona si vybrala ten větší.“

„Ani v tom bych s vámi nesouhlasil,“ protestoval kardinál. „Umění není vybrat ze dvou zel to menší, ale nevybrat žádné.“

„Ted' jste promluvil jako morální maximalista,“ zasmál se Adrian. „To už bych měl spíše pochopení pro tu vražedkyni. Ta aspoň nevyžadovala od lidí nic nemožného.“

„Morálka vznáší buď absolutní nároky, nebo to není morálka. Doba je ovšem dosti zvrácená, takže lidé bloudí i v tom nejzákladnějším,“ uzavřela debatu Jeho Eminence.

Doba skutečně byla zvrácená a všichni se na tom shodli. Přinejmenším téměř všichni intelektuálové, kromě Adriana, protože tomu to bylo jedno.

Jednadvacáté století se už přehouplo přes svou polovinu. Svět, který ještě na přelomu tisíciletí držel jakž takž pohromadě, se už definitivně rozpadl. Blízký a Střední východ ovládalo několik velkých islámských říší, stejně zaostalých jako podrážděných. Jejich

hranice nesměl překročit prakticky žádný cizinec. Diplomatické styky byly omezeny na minimum. Od té doby, co Prorokovy říše nemohly nebo spíše nechťely chránit západní ambasády, opustili všichni diplomaté metropole těchto zemí. Vyjednávat už stejně nebylo o čem. Jedinou výjimkou v moři islámu byl stále ještě Izrael. Po jedenácté nebo snad dvanácté válce s arabskými sousedy, kdy byla v jednom okamžiku jeho situace velmi nahnutá a skutečně to vypadalo, že budou všichni Židé zahrnuti do moře, provedla armáda tři malé jaderné údery v týlu nepřítele, který následkem toho ztratil značnou část bojového elánu. Především poté, co Izraelci naznačili, že mohou učinit několik dalších úderů a ty už rozhodně nebudou malé. Islámské říše tedy vlastnímu obyvatelstvu ohlásily, že vítězství bylo dosaženo, a nechaly Izrael zatím na pokoji.

Poté se země oddělila od svých sousedů několika pásmy zdí, minových polí a samostřílů a armáda sledovala tato pásma ze stacionárních družic. Na moři zase rozesela plovoucí minová pole. Izrael byl tak přístupný už pouze vzduchem a každé letadlo společnosti El-Al doprovázely dvě stíhačky po celé trase. Evropské země proti tomu pravidelně protestovaly, ale od té doby, co se Evropa opět rozpadla na národní státy, které se nesnášely mezi sebou, se na jejich mínění nikdo moc neptal.

Ve Francii bylo obnoveno císařství, protože lid v referendu usoudil, že už má zkorumpovaných politiků pravice a levice dost. Dal tedy přednost zkorumpované vládě dvora a všichni byli spokojeni, především intelektuálové, kteří v kavárnách a klubech proklínali císaře. Ten se jim odměňoval občasnou mírnou cenzurou novin a časopisů. Pouze Německo trvalo na naprosté demokracii a prezident bez jakýchkoli pravomocí byl velmi oblíben. Brity dění na kontinentu nezajímalo. Staříčkový král William sice chabě protestoval proti deportaci několika desítek tisíc muslimů do bývalých zaoceánských kolonií, ale nikdo jeho hlasu nenaslouchal. Kromě horní sněmovny, takže to vyšlo nastejno.

Rusko se definitivně rozpadlo už dávno a na zbytku území kolem Moskvy se pokoušeli vládnout Romanovci. Než se pomocí genetických testů odhalilo, který Romanovec je pravý a kdo je pouze Lžiromanovec, odehrála se celá řada kratochvilných politických vražd. Pro život země bylo osudné, že Lžiromanovci byli méně zdegenerovaní než Romanovci praví, takže vítězství pravdy Rusku dost uškodilo. Trůny byly znovu vztyčeny v Rumunsku, Bulharsku, Albánii a v několika zemích kolem Jaderského moře, jejichž názvy si však nikdo kromě specialistů nepamatoval. Bylo též vyhlášeno několik království v Itálii, ale protože k tomu došlo v době alžírsko-libyjsko-francouzské války, nikdo si nebyl jistý, která z nich jsou legitimní. Italové potom vymysleli zvláštní způsob koexistence republikánského a monarchického zřízení, kdy bylo vedle sebe několik prezidentů a králů. Byl to systém, kterému sice nikdo z venku nerozuměl, především Němci ne, ale nějak to fungovalo a lidé se zdáli být spokojeni. Zlí jazykové tvrdili, že proto, že občané teď mohli proklínat několik vlád a režimů najednou, což také často a rádi činili.

Takzvaná terstska konference přikázala obnovit Československo, k čemuž také neprodleně – byť k údivu obou národů – došlo. Teprve později se ukázalo, že americký delegát, který návrh své vlády tlumočil, měl vlastně na mysli obnovu Jugoslávie, ale spletl se. Oba zmatené národy se prozatím dohodly, že už to nechají tak, jak to je. A časem se uvidí. Češi novému útvaru stejně říkali Čechy, takže se v jejich životě nic nezměnilo. Jugoslávie už obnovena nebyla, protože delegát byl mezitím odvolán v souvislosti s pověřením jinými úkoly.

A tak dále.

Svět se dal na počátku druhé poloviny jednadvacátého století v podstatě rozčlenit na rozbitou Evropu, kde se pořád ještě dalo žít, vzdálenou Ameriku uzavřenou do sebe a podporovanou především novým fanaticky proamerickým režimem na Kubě, islámskou Afriku a značnou část rovněž islámské Asie, ortodoxní Rusko a Východní

Ukrajinu a dále na záhadné státní útvary, o kterých nikdo nic nevěděl a snad ani vědět nechtěl.

Čína byla prostě Čína. Na rozdíl od Izraele, který neustále s radostí naznačoval ochotu k dalším drobným jaderným úderům, když se mu ty dosavadní tak povedly, dávala Čína najevo ochotu k velkým jaderným úderům, čímž si její politici získali značnou vážnost a pořád jim někdo nabízel nějaká vyznamenání. Čínský prezident dostal Nobelovu cenu míru za to, že propustil třetinu politických vězňů z koncentračních táborů a umožnil nezávislost socialistickému Tibetu. XVI. dalajláma se směl vrátit do Lhasy. Říkalo se však, že komunistické politbyro má k dispozici kompromitující dokumenty, které dokazují, že dalajláma není pravé vtělení boha Avalokitéšvary, a komunisté ho tak drží v šachu. Další vysoký duchovní, pančenláma, byl členem komunistické strany a naznačoval, že Lenin byl též božským převtělcem, jenom se mu to trochu vymklo z rukou.

Prostě svět byl v podstatě stejný jako kdykoli předtím.

Jedna významná věc se však změnila a Adrian tuto jedinou změnu považoval za významnou. Totiž dosažení nesmrtelnosti.

Nic není samozřejmě tak trpytivé, jak se to jeví v reklamách nebo utopických vizích. Když přišel tým mnichovského profesora Haussmanna s tvrzením, že se podařilo objevit cestu k potenciálně nekonečnému lidskému životu, začala bulvární média hovořit o elixíru života a počátku nového zlatého věku lidstva. Nikdo jim to už nikdy nevyvrátil.

„Nejedná se o elixír nesmrtelnosti,“ opakoval do úmoru na tiskových konferencích profesor Hausmann. „Jde o komplexní genovou terapii, jejíž součástí je mimo jiné dočasné nasazení řady medikamentů. Z nich je nejvýznamnější ADX 8207. Kromě toho žádný vědec nemůže říci s čistým svědomím, že tato terapie někoho učiní nesmrtelným. Zatím se pouze zdá, že jsme zvrátili doposud jednosměrné procesy stárnutí lidských buněk.“

Na té první tiskové konferenci v Mnichově reportér New York Times položil onu později legendární otázku, na kterou padla stejně legendární odpověď.

„Tak nám, k čertu, řekněte, kolika let se vlastně teď můžeme dožít?“

„Odhaduji to na věk se dvěma nulami,“ řekl profesor. „No a to číslo před nimi nemusí být nutně jednička.“

Zpráva sice nejdříve poněkud zapadla, protože tentýž den bylo oznámeno, kdo získá pořádání letních olympijských her, ale již o několik dní později propukla mediální hysterie. Fotografie modelek byly dokonce i z barevných časopisů vytěsněny zvětšeninami malých pokusných mušek, které se po genové terapii profesorova týmu dožívaly několikanásobného věku, tedy v řádu měsíců, a nikoli týdnů. I londýnské Timesy vyhodily na poslední chvíli z titulní strany fotografii staříčkého krále Williama, který kdesi cosi řekl, a nahradily ji fotografií laboratorní myši, která též překročila délku života obvyklou pro tento živočišný druh. Terapie byla aplikována i na další savce, kočky a psy a na šimpanze jménem Bono. Protože všechna tato zvířata se tak jako tak dožívají vysokého věku, nebyly ještě bezprostřední výsledky k dispozici. Testy ale prokázaly, že proces stárnutí buněk se zřejmě prakticky zastavil.

Veřejnost nyní trvala na tom, aby se výzkumy urychlily a terapie byla aplikována i na lidi. Tým v Mnichově se tomu bránil, ale protože mu na paty začala šlapat další vědecká pracoviště v Dallasu a Pekingu, jeho odpor se rychle vytratil. Šlo koneckonců o velké peníze, takže existenciální se přeměnilo v existenční. Několik prvních dobrovolníků podstoupilo komplex terapie pomocí ADX 8207 a profesor Hausmann si koupil za honoráře z přednášek jachtu. Testování na lidech trvalo asi pět let. Příliš krátká doba na to, aby mohl kdokoli cokoli odpovědného říci. Oponenti pokusu říkali, že se s testováním na lidech nemělo za současného stavu znalostí vůbec začít. Farmaceutické firmy se postaraly o to, aby veřejnost začala kritiky vnímat jako nepřátele života a zkostnatělé zpátečníky.

Výsledky testů ale vypadaly kupodivu dost dobře. Buňky, laicky řečeno, jako by nestárly.

Okruh dobrovolníků byl rozšířen o staré pacienty v nemocnicích, kteří už měli smrt na jazyku. Přibližně polovina z nich jevila příznaky biologického omládnutí o deset nebo patnáct let a ještě několik let žili, ačkoliv později většinou zemřeli na jiné nemoci, které ke stáří patří, třeba nachlazení, proleženiny a podobně. Legendou se však stal stařík jménem Kim Magic, který polehával v jedné nemocnici na Aljašce v agonii. Když byl zařazen do testu, po třech týdnech vstal z postele, odebral se za svým synem do osady poblíž ropného vrtu a pomáhal mu s vedením domácnosti. Každé ráno vybíhal před ubytovnu a omýval se do půl těla nahý sněhem za přítomnosti fotografa z *National Geographic* a kameramana ze CNN. To rozhodlo.

Oficiálně lék a terapie neměly nic společného s nesmrtelností, ale odpovědná místa soudila, že jsou již prokázány regenerativní účinky na starší organismus, takže medikament i metodu lze doporučit. Neoficiálně bylo všem jasné, že o nesmrtelnost jde, ať už bude trvat sto třicet, nebo sedm set let. Rok po povolení výroby si profesor Haussmann koupil druhou jachtu, tak velkou, že nebylo pravděpodobné, že by si ještě někdy kupoval větší. Taktéž se rozvedl a opatřil si postupně řadu milenek z kruhů modelek, hereček, náboženských myslitelů a bojovnic za rozličná práva.

„Tam, kde Gilgameš ztroskotál, jsme já a moji spolupracovníci uspěli,“ konstatoval se skromným a téměř chlapeckým úsměvem na večírku v Bílém domě. „Teď už záleží na NASA, kam vyveze všechny ty lidi, co se nám začnou hromadit na planetě.“ Ředitel NASA, který byl náhodou přítomen, pravil, že po dalším seškrtání rozpočtu pro svůj úřad doporučuje lidem, aby si přestěhování na jiné planety buď platili ze svého, nebo aby polykali jen vitamin C, a problému planety přelidněné nesmrtelnými se tak vyhnuli.

Adrian se o nesmrtelnosti dozvěděl jednoho rána při snídani, když otevřel noviny. Chvilí uvažoval, zda jeho profese nepatří mezi

ty, které jsou odsouzeny k vyhynutí, jako třeba pohřební služby nebo soukromé starobince. Pak dospěl k názoru, že nikoli. Naopak, potěšilo ho to. Pokud zmizí ze světa přirozená smrt, otevře se ještě větší prostor pro smrt nepřirozenou, která je hlavním tématem jeho psaní. Lidé budou možná nesmrtelní, ale detektivka bude ještě nesmrtelnější, protože potřeba odstranit lidi ze světa aspoň nějak tu zůstane.

„Víte, co jsem ten den udělal?“ řekl při večeři den před vraždou profesora Hausmanna kardinálu Polovi. „Šel jsem večer do kostela.“

„Zajímavé,“ zasmušil se kardinál. „Jsem si jistý, že ten den nešlo do kostela ani mnoho z těch lidí, co tam dosud chodili.“

„Chtěl jste poděkovat Bohu?“ otázala se Erika.

„Nikoli. Já jsem v podstatě ateista. Byl jsem jenom hrozně zvědavý, jak se církev s tím problémem vyrovná.“

„Vyrovnala se?“ zajímalo herečku.

„Vlastně jsem se nic nedozvěděl. Kněz si pouze po skončení bohoslužby stěžoval lidem, že výnosy kostelních sbírek poslední dobou klesají a že je to znakem úpadku víry. Kázání bylo o tom, že nemáme propadat konzumnímu způsobu života. Představte si. Přišel jsem do kostela na kázání asi po dvaceti letech a slyšel jsem totéž co za starých časů. Sbírký jsou malé a lidé vedou konzumní způsob života. V den objevení nesmrtelnosti.“

„Co jste čekal?“ podivil se kardinál. „Kdybyste přišel do kostela v roce 358 nebo 1258 nebo 1958, uslyšíte vždycky totéž. Není právě tohle zárukou pravdy?“

„Po jednadvaceti stoletích to není zrovna úctyhodný výsledek. Sbírký jsou malé a lidé pořád jen konzumují.“

„Takový je život,“ řekla herečka a nabodla na vidličku další krevetku.

„Nemůžeme vyloučit atentát,“ pravil muž od policie, aniž objasnil, co tím myslí. Slovo atentát se však stalo v médiích populárním

a bylo úplně jedno, jaký je rozdíl mezi atentátem a běžnou vraždou. Atentát zněl prostě lépe.

Večer po vraždě či atentátu seděl Adrian u baru a hovořil s prezidentem světového PEN klubu. Byl už značně unaven událostmi i konzumací nadměrného množství whisky. Adrian pil hodně a rád, věřen Churchillovu výroku, že alkohol mu více dal, než vzal. Navíc mu to chutnalo. Pokud někdy trpěl nechutenstvím, překonával je další konzumací opojných nápojů.

„Nerad to říkám, ale byl to skutečně někdo z těch tří,“ poznamenal a podpíral si hlavu rukou.

„Proč myslíte?“ vyděsil se prezident, pomešší obtlouklý mužík, který miloval starou španělskou literaturu a věci současného světa ho zajímaly jen tehdy, pokud se nějak týkaly jeho funkce.

„Protože máme vraždu přesně časově i místně ohraničenou. Podívejte, chodba s apartmá profesora Haussmanna a těmi třemi pokoji tvoří uzavřený prostor, kam nemohl nikdo jiný proniknout. Pokojská to neudělala, protože mrtvý byl už na onom světě asi hodinu a ona byla ještě sedm minut před tím, než ho objevila, dole v recepci. Ani psychologicky to není příliš pravděpodobné. Je to obyčejná ženská, nedovedu si ji představit s jiným nožem než s kuchyňským.“

„Tak někdo jiný?“

„Kdo? Podle záznamu bezpečnostního zařízení z patra nikdo celou noc neodešel ani tam nepřišel. Ta věc by zachytila i kočku, reaguje to na zvuk, kroky a tělesné teplo.“

„Třeba mohl vrah proniknout oknem,“ navrhl prezident.

„Leda by to byl duch. Ta okna se nedají vůbec otevřít. Lze je pouze zevnitř rozbít pro případ požáru, to je všechno. Pokud si chcete ráno navodit atmosféru otevřeného okna, musíte si víc pustit klimatizaci.“

„To máte pravdu,“ upadl prezident do hluboké skepse. „A nebyla to sebevražda?“

Adrian si dlaněmi přejel po obličejí. „Proč by si postarší profesor dýkou podřezával hrdlo, když vedle něj na zemi našli revolver? S jednou vystřelenou ranou.“

„Máte pravdu. Ta bouchačka to komplikuje. Ale proč by to někdo z těch tří dělal?“

„Motiv neznáme. Ale to neznáme na počátku vyšetřování vraždy nikdy.“

„Nevěděl jsem, že se zabýváte skutečnými vraždami. Měl jsem dojem, že o nich pouze píšete.“

Adrian zavrtěl hlavou a znovu se napil. „Mě zajímá psychologie násilného činu. Detektivka je samozřejmě pohádka. Reálné kulisy, poměrně reálné násilí, a v tom všem necháte pohybovat se nereálnou postavu detektiva. I motivy bývají poněkud ujeté, ale to k žánru patří. Abych však mohl psát pohádky tohoto typu, musím něco vědět o skutečném zločinu.“

„Myslel jsem, že u takové literatury si můžete dost vymýšlet,“ řekl prezident.

„I váš milovaný Cervantes si dost vymýšlel. A nejen když psal svůj slavný román. Anonymně vydával pamflety, ve kterých sám sebe udával z kompromitování významných osobností.“

„Já znám Cervantesovu biografii,“ ohradil se poněkud dotčeně prezident. „Ale neodpověděl jste mi na to, co máte společného se skutečnými vraždami.“

„Víte přece, co říká slečna Marplová v jedné detektivce. ‚Přece nebudeme při čaji hovořit o něčem tak nechutném, jako je vražda.‘ Vražda je samozřejmě vždy velmi nechutná. Někdy mě napadá, že na trestu smrti pro vrahy něco je. Ale mě vždycky fascinovalo všechno, co jsem nechápal. Proto jsem studoval staré policejní případy a sledoval způsoby vraždění od osmnáctého století do současnosti. Myslím, že v tomto městě není ani deset lidí, kteří by věděli o vraždění tolik jako já.“

„Tak proč jste se nestal policistou?“

„Protože nemám rád násilí. Rád si přečtu o tom, co se stalo druhým, především lidem, které neznám a nemám s nimi nic společného. Utrpení druhých, zvláště když je podáno s jistým koloritem, má něco do sebe. Ale málokdo má žaludek na to, aby konal skutečnou policejní práci. Dovedete si představit Holmese, slečnu Marplovou nebo někoho dalšího z té plejády slavných detektivů, jak zkoumá, jestli spodní prádlo oběti je nebo není zašpiněno exkrementy?“

„Troufám si říci, že nikoli.“

„Vraťme se k našemu hotelovému případu. Zaujal mě právě svým estetickým koloritem. Krásně načrtnutá scéna, kdy je jasná oběť, jasný podezřelý a zcela záhadný motiv. Takhle se to má rozehrát.“

„Já se hlavně bojím, že celá aféra vrhne stín na náš kongres.“

„Nebude to o nic horší, než když jste loni dali medaili tomu bojovníkovi za lidská práva, on se potom stal prezidentem v té africké zemi, co jsem už zapomněl její jméno, a nechal vyvraždit všechny své odpůrce.“

„Kdo to mohl tušit?“ hlesl prezident.

„Já jsem to netušil, já jsem to věděl. Měl jste se mě zeptat. A stejně tak vím, že Haussmanna zavraždil Sorokin, Bergová nebo Pole. Nebo dva z nich. Nebo všichni tři. Ale spíše jenom jeden, protože držet nůž a zasadit takovou ránu může jenom jedna ruka.“

„Byla to prý pořádná rána.“

„Ano. To byla. Přinejmenším zcela dostačovala svému účelu.“

„Pak si ale nedovedu představit, že by ji zasadila žena. Nebo kardinál. Vždyť je to duchovní!“

Adrian se zasmál. „Ale pane prezidente. Víím o ženě, která svého manžela rozřezala na kousky motorovou pilou a házela je piraňám v zahradním bazénku. Asi by jí to i prošlo, ale pirani se přežraly a policie přišla na domovní prohlídku dřív, než zase vytrávily a mohly pokračovat v odstraňování stop. A pokud jde o kardinály, jistě víte, že i sám papež Julius II. nosil brnění a jezdil na koni v čele vojska.“

K dvojici diskutujících se přiblížil kardinál Pole.

„Snad neruším vaši intelektuální diskusi, pánové.“

„Ó nikoli,“ řekl zdvořile Adrian. „Pouze se pokouším panu prezidentovi vysvětlit, že kardinálská hodnost ještě nečiní ruku muže méně pevnou než jakákoli jiná hodnost.“

„Jak vidím,“ zachmuřila se Jeho Eminence, „stále ještě myslíte, že někdo z nás má něco společného se skolem nebohého profesora Haussmanna.“

„K tomuto závěru mě vede matematická logika,“ odvětil Adrian. „Víte sám, že technicky nic jiného ani není možné. Sám snad nevěříte na cvičené opice, které proniknou krbovým komínem do místnosti a provedou zločin, načež zase zmizí? Už proto, že v místnosti žádný krb nebyl.“

Kardinál se zachmuřil. „Nechme stranou klasickou otázku kdo a jak. Spíše mi řekněte, kdo by mohl mít menší motiv než já. Nepotřebuji peníze, nesoupeřím o ženy. Proč bych to dělal?“

„Přesně tak. Proč by to Jeho Eminence dělala?“ pokyvoval hlavou prezident PEN klubu.

Adrian si přisunul blíže sklenici, druhou rukou si podepřel čelo a potom řekl: „Nechám stranou fakt, že peníze a ženy mohou být motivem pro kohokoli a nemohu je vyloučit ani u XVI. dalajlámy. Ale třeba byste to mohl udělat z náboženských důvodů.“

„Ale to snad ne!“ Kardinál vypadal vskutku velmi pohoršeně. Sáhl si kamsi ke krajině srdeční. Spíše než srdeční potíže to znamenalo, že kdyby byl oblečen v církevním oděvu, chopil by se svého náprsního kříže jako pevné kotvy. Jenomže byl v saku a jeho hodnost prozrazovala pouze cihlově červená náprsenka kolárku, takže gesto vyznělo trochu do prázdna.

„Dovoluji si načrtnout takovou teorii. Považujte to jen za hru. Dejme tomu, že na světě existuje nějaké náboženství, které je založeno na tom, že ruší, nebo přinejmenším mírní lidský strach ze smrti. Dělá to docela úspěšně skoro dvacet jedno století. A najed-

nou se objeví někdo, kdo odstraní smrt. Není to výzva? Není to nepřemožitelná konkurence?“

„Profesor Haussmann neodstranil smrt,“ podotkl kardinál. „I nadále budou lidé umírat při leteckých katastrofách nebo po úderu blesku. I kdybyste měl pravdu, problém smrti ve skutečnosti žádný profesor nikdy nevyřeší. A to nechávám stranou, že i podle optimistických odhadů se lidé, kteří se podrobili terapii, dožijí zatím nanejvýš dvou set let.“

„Podle některých odhadů třeba i čtyř set let,“ doplnil ho Adrian. „Ale na tom nezáleží. V principu, rozumíte, v principu je to totéž, jako když se všichni bojí nějaké nemoci a ta je najednou přemohena. Ještě zůstaly některé její vzácné mutace, ale těm se člověk může s trochou štěstí vyhnout. Namítnete mi, že i tak zůstává ještě vyhasnutí Slunce nebo zánik vesmíru. Jenomže, upřímně řečeno, kdo by myslel tak dlouho dopředu? Stačí perspektiva dvou nebo tří stovek let pozemského života a lidé to začnou považovat za věčnost. I kdyby za tím nestál chladný mocenský kalkul, mohl jste – opakuji, *mohl*, netvrdím přece, že to tak bylo – zlikvidovat profesora v záchvatu vzteku. Jen si to představte. Věnujete něčemu celý život a najednou se zdá, že je to k ničemu.“

„Budu-li trochu společensky neomalený, mohu se zeptat, zda jste si nechal udělat tu terapii?“

„Ne, Eminence. Vlastně to už není tak drahé jako ještě před třemi lety, ale pořád je to ještě dost peněz.“

„Ne víc než za ojeté auto,“ namítl prezident.

„Dražší ojeté auto,“ vstoupila do řeči Erika Bergová, která se tu náhle vynořila. „Já jsem si to nechala udělat.“

„Přijdete nám všem na pohřeb?“ otázal se Adrian. „Vy nesmrtelní máte vlastně dost času, takže by to pro vás neměl být zas takový problém.“

„S pohřby bych zatím nespěchala,“ odsekla. „Ostatně jsem v poslední době zažila některé, které jsem nikdy zažít nechtěla.“

„Kolega Adrian se mně právě pokouší vysvětlit, proč jsem měl dobrý důvod zavraždit profesora Haussmanna,“ přerušil ji kardinál. „Ale neradujte se. Určitě má nějaký, který se bude hodit i na vás.“

„Pokud je, tak se ho dozvím,“ řekl Adrian.

„Proč jste se dal do pátrání?“ zajímalo herečku. „Myslela jsem, že na tom pracuje zdejší policie.“

„To ano. Ale protože uplynul celý den a nikdo z podezřelých ještě není ani ve vazbě, netuší asi, kudy dál.“

„A vy si myslíte, že je vaším posláním odhalit vraha?“ zasmála se.

„Jsem přirozeně zvědavý člověk. Kromě toho by to velmi zvýšilo mou popularitu.“

„Ve světě, kde budou lidé žít věčně – nebo aspoň skoro věčně –, bude nutno slávu zvyšovat donekonečna,“ poznamenal ironicky kardinál. „Mimochodem, už jste mluvil s tím Rusem nebo kdo to je? Nevypadá zrovna jako jemný intelektuál, tak mu své podezření z vraždy sdělte nějak citlivě. Ať nemusíme zítra vyšetřovat nějakou další smrt, třeba zrovna tu vaši.“

„Rusa mám v plánu,“ kývl Adrian. „Proč bych neprostrídal katolíky a ateisty také nějakým exotickým sektářem?“

Za této výměny zdvořilostí se společnost pomalu rozešla do svých pokojů.

Sotva se Adrian vrátil do svého pokoje, ozval se telefon. Bylo zřejmé, že je to Zuzana. Protože i když její číslo bylo zakódováno, takže je Adrian nemohl identifikovat, ona byla jediná, kdo si nepřál, aby se na malém monitoru ukazovala její podoba.

„Doufám, že se dobře bavíš,“ ozvalo se u Adrianova pravého ucha. „Určitě jsi teď na nějaké hlubokomyslné intelektuální akci, kde hovoříš o etických hodnotách nebo záchraně světa.“

„Svět se zachrání sám,“ odvětil. „Máme v Berlíně sedánek spisovatelů, tedy lidí, kteří se živí stejně počestně jako já a nestydí se za to.“

Zuzana vydala zvuk, jaký vydává kočka, když jí někdo šlápne na ocas. „Máš na mysli partu lidí, kteří se zabývají hanobením druhých, vymýšlením neskutečných nesmyslů a parazitováním na slušných lidech?“

Bylo slyšet, jak rozčileně oddychuje.

„Ono záleží na úhlu pohledu,“ odvětil Adrian a pokoušel si jednou rukou namíchat koktejl. Tušil, že minuty strávené hovorem se Zuzanou budou z krátkodobého hlediska ztrátou času. Z dlouhodobého snad něco z těchto dialogů použije v nějakém románu.

„Četla jsem tvou poslední knihu. Tedy pokusila jsem se o to. Skončila jsem někde v polovině. Je veskrze průměrná.“

„Kde ses naučila slovo *veskrze*?“ podivil se Adrian, který konečně našel v ledničce ananasový džus.

„Od našeho posledního setkání, což je už naštěstí dost dlouho, jsem na sobě hodně pracovala. Čtení tvých takzvaných knih k tomu ovšem nepočítám. To dělám jen proto, abych se dozvěděla, kam jsi za poslední dobu zase klesnul. Ke svému potěšení mohu konstatovat, že proces rozkladu tvé osobnosti postupuje docela rychle.“

„Ano?“ řekl a nalil do džusu kanadskou whisky.

„Co to tam šplouchá? Jsi s některou ze svých nešťastných milenek ve vaně, nebo si mícháš nějakou chlast?“

„A co když obojí? Třeba se s milenkami přímo koupu v chlastu. Ted' jsem jednu právě polil portským a chci ji osušit jazykem. Tak dělej, než mi oschne přirozenou cestou. Ostatně jsi mi ani neřekla, proč voláš. Jako vždycky.“

„Někteří lidé nemají vlastní svědomí, tak na sebe to břemeno беру sama. Představ si, že jsem před třemi dny potkala dalšího člověka, který četl jeden z tvých inteligentních románů. To jsem ještě nevěděla, co v něm je, tak jsem si ho koupila. Dotyčný věděl, že jsme spolu měli kdysi něco společného. Mělo mě varovat, že se na mě tak divně díval. Ale to, co jsem v tvém románku našla, to zdaleka předčilo veškeré očekávání.“

„Opravdu? Vždyť tam není nic tak hrozného.“

„Ne? Zajímavé. Ze sebe jsi tam primitiva neudělal,“ řekla hlasem, který zněl, jako kdyby jí z hrdla proudil kapalný dusík.

„Nepíšu autobiografické romány,“ bránil se.

„Ale píšeš. Moc dobře víš, že píšeš. Jak teď před lidmi vypadám?“

„To já nevím, jak teď vypadáš. Jistě rozkošně jako vždycky.“

„Tímhle se z toho nevykroutíš.“

V okamžiku, kdy se nadechla, aby ještě něco řekla, Adrian hovor přerušil.

Adrian nenáviděl především dvě věci: svou bývalou partnerku a zemi, ve které žil.

Přistěhoval se do ní jako cizinec. Osobní chamtivost a pocit, že je kosmopolita, ho dovedly ke zradě na vlastním národu a přišel do země, o které si myslel, že nemůže být o mnoho horší než jeho vlastní. To byl ovšem velký omyl.

Ne že by Čechy nebyly hezkou zemí. Ale museli by tu žít jiní lidé.

Byli odporní na první pohled.

Kdysi se ve škole naučil kromě mnoha jiných neužitečných informací cosi o tom, že existují zdroje měkkého napětí, u kterých napětí ihned klesne, jakmile je připojíte na nějaký odpor. A přesně takoví byli Češi. Řečí spousta, ale když došlo na lámání chleba, zmizeli. Nikdy na nic neměli jasný názor. Pokud měli, podle potřeby jej měnili. Pak se vždycky ukázalo, že jej vlastně nezměnili, ale pouze přizpůsobili požadavkům momentálního posluchače. Vlastně ani neměnili názor, protože buď stejně žádný neměli, nebo si podrželi ten původní a změnu jen předstírali.

Adrian se nikdy s něčím podobným nesetkal. Jeho jediné štěstí spočívalo v tom, že žil na poměrně odlehlém místě na Novém Světě nad městem a s obyčejnými lidmi se nemusel moc stýkat. Pociťoval k nim téměř fyzický odpor. Jejich plebejství, naprostá nepřítomnost jakéhokoli náznaku aristokratičnosti a schopnosti zastávat názor déle než deset minut – to vše jej bytostně iritovalo.

Kromě toho nechápal, proč si obyvatelé Čech myslí, že jsou dokonce čímśi nadřazení nad ostatními národy. Tak například žili v setrvalém bludu, že mají smysl pro humor. Stačil letný pohled na odulé tváře v ulicích, se rty sevřenými, jako kdyby to byly čelisti svěráku. Od té doby, co baviči vstupovali až do domu prostřednictvím dokonalých obrazů, měli se Češi konečně čemu smát. Tak například jeden bavič několik minut monotónně opakoval pouze taková slova jako *hovno*, *sračka*, *mrdat* a pokoušel se mezi ně ještě dostat jakýśi náznak příběhu, což se mu příliš nedařilo. Publikum však bylo nadšené. Herec, který nejčastěji pronášel slovo *mrdat*, se stal v anketě hercem desetiletí.

Nebylo divu, že Adrian mizel i na ty nejobskurnější akce do ciziny, kdykoli mohl.

Pokud šlo o Sorokina, Adrian zjistil, že realita je ještě mnohem horší, než čekal.

Setkali se druhý den ráno u hotelového baru. Bylo dva dny před zakončením kongresu a někteří hosté se už balili. Účast na referátech poklesla, zvláště na těch s tematikou obnovy civilizace nebo role intelektuála v postglobalizačním světě. Bylo třeba ještě stihnout nutné nákupy pro manželky a milenky, které zůstaly doma.

„Dáte si něco k pití?“ zeptal se, sotva vedle sebe zahlédl postavu hubeného muže s černým vousem a kostěnými brýlemi. Adrian nikdy netušil, jak vypadají kostěné brýle, ale jakmile je na Sorokinovi spatřil, pochopil, že to musí být ono.

„Dám si jen vodu,“ řekl nezúčastněně muž.

„To není zrovna vydatná snídaně.“

„Držím půst. Z náboženských důvodů,“ odvětil jeho protějšek.

„Je nějaký svátek?“

„Je svátek svatého Achaba Syrského.“

„O tom jsem nikdy neslyšel.“

„To mě neudivuje. Slyšel jste o Sarah Dornové?“

„Samozřejmě. Tu zná přece každý.“

„Přesně to jsem měl na mysli. Průměrná zpěvačka, která se proslavila především konzumací drog a hojným souložením. Ale zná ji každý. Jak dlouho myslíte, že bude trvat její sláva?“

„Nakolik jsem informován o jejím zdravotním stavu, tak asi tak pět až sedm let,“ řekl Adrian. „Před měsícem prohlásila, že už nebere žádné drogy, což je neklamnou známkou toho, že drogy bere. Myslím, že déle než pět let nevydrží, leda by se stal zázrak. Ale zpívá hezky.“

Sorokin se zhluboka napil vody, jako by to byl nějaký opojný nápoj.

„Achab Syrský také zpíval. On ovšem zpíval hymny, které byly věnovány Bohu. Člověk může fyzicky zemřít, ale jeho písně, protože byly věnovány Nejvyššímu, buď pochválen, znějí dál.“

„Myslím, že si už vzpomínám, učil jsem se o něm něco ve škole jako dítě,“ řekl Adrian smířlivým tónem, ačkoliv věděl, že určitý typ lidí smířlivost a tolerance popuzuje víc než proklínání.

„Svatý Achab Syrský, kterého vám nejspíš vylíčili jako fanatika, dokázal něco, na co celá staletí čekala jako na rosu božské milosti. Spojil totiž jasné a ostré vidění Proroka Mohameda s hlubokou vírou ortodoxního křesťanství. Právě jeho *Řád Nejvyšších Čistých* nesl jeho poselství dál, když Achaba nevěřící zabili.“

„A kdo to byl?“

„Samozřejmě Židé. Ve své nenávisti nedokázali přenést přes srdce, že tu vzniká nová podoba křesťanství, které už sami nebudou mít co vytknout. Nové definování Ježíšova božského synovství a konec modloslužby obrazů, jak ji odsoudil už císař svatý Lev III. Isaurský.“

„Nevěděl jsem, že byl svatý,“ podivil se Adrian.

„Byl za svatého prohlášen posvátnou synodou našeho státu. Prezident Usáma III. Božský potom jeho svátek učinil státním svátkem.“

„Zajímavé. Mohu teď trochu odbočit a zeptat se, jaký byl váš vztah k profesoru Haussmannovi?“

„Zajímavý muž. Nicméně jeden z těch, kteří mohou za utrpení tohoto světa. Falešný mesiáš. Nesl v sobě prokletí své rasy. Žijeme v době, kdy se to už zase smí svobodně říkat. Prokletí rasy,“ řekl Sorokin zálibně ještě jednou, jako by si ta slova chtěl vychutnat. „Šejdř, který tvrdil, že lidem nabízí nesmrtelnost.“

„A nenabízel snad?“

Sorokin se suše zasmál a opět se napil čisté vody.

„Nabízel pouhý odklad. Představte si, že jste odsouzenec v cele a čekáte na popravu. Najednou přijde biřic a řekne, že máte dva dny odklad. Je snad nějaký důvod padat takovému člověku k nohám a chválit ho jako vynálezce věčného života?“

„Ale on přece lidský život učinil nekonečným. Přinejmenším teoreticky.“

„Velmi teoreticky. Jenomže jednou musí všechno zaniknout. Až vybuchne Slunce nebo z nějakého jiného důvodu sluneční soustava zanikne, může snad člověka zachránit nějaká směšná terapie?“

Adrian si objednal ještě jednu whisky.

„O tom můžeme vést intelektuální spor, ale znám mnoho lidí, které by uspokojil i odklad.“

Sorokin dopil vodu a rázným gestem zabránil číšníkovi, aby mu donesl další.

„Vím, co si o mně myslíte. To je ten šílený Rus, který je něco mezi muslimem a křesťanem, navíc pravoslavným křesťanem, možná jeden z těch bláznů, co se chtějí nechat žrát červy jako Šimon Sloupovník. Takový blázen by byl určitě schopen profesora Haussmanna zavraždit.“

„To říkáte vy.“

„Ne. To tu říkají skoro všichni. *Někdo z těch tří, co bydlí na tom patře, to musel být.*“

„Ano. Někdo z těch tří to musel být. Někdo z vás tří. A vy to taky víte.“

„Proč bych to dělal zrovna já?“

„Třeba ze stejného důvodu jako kardinál Pole. Nesmrtelnost vás irituje. Z čeho byste žili, vy a vaše náboženství, kdyby se ukázalo, že smrt nehrozí?“

„Mýlíte se, pane Adriane. Mohu se zeptat, zda jste věřící? Ať už jakéhokoli náboženství, ale jste snad věřící?“

„Nemám na tyto věci vyhraněný názor. Nedají se prokázat ani vyvrátit. Věřím v Boha, který je totožný s vesmírem. Jsem vlastně panteista. Jenomže jako každý panteista jsem vlastně zároveň i ateista.“

„Přesně to jsem očekával. Právě proto můžete za možný považovat takový nesmysl, jako že kvůli nějakému sotva ověřenému vědeckému objevu by se mohla zhroutit víra. Víra, která na této zemi trvá odnepaměti. Takhle už uvažovali ti, co si mysleli, že objev geocentrické soustavy nebo vyhrabání trouchnivých kostí nějakého primáta, údajně předka člověka, otřese vírou. Nic takového se nestalo.“

„To zní dost působivě. Snad bych se tím i nechal přesvědčit, jenomže také vím, že ne vždy se podle toho církve v dějinách chovaly. Proč – když je víra tak pevná – byli lidé popravováni a mučeni? Jednou proto, že uctívali obrazy, podruhé proto, že byli proti obrazům, jednou kvůli tomu, že nějakému vztahu v božské Trojici říkali jinak než jejich odpůrci, příště zase kvůli tomu, jestli se křižují dvěma nebo třemi prsty? Kdyby svět fungoval podle logiky, měl byste pravdu a já bych vám mohl v klidu věřit. Jenomže šéfové tohoto světa, a šéfy církve z toho nemůžeme vyjmout, nemají k logice občas tak blízko.“

Sorokin se zamračil jako malé dítě, které místo očekávané čokolády spolklo rybí tuk. Sevřel rty, jako kdyby chtěl zadržet malého hada, schopného vyskočit a uštknout.

„Pane, máte pozoruhodnou schopnost dotknout se druhých lidí. Mě vyvést z míry nemůžete, protože jsem pevně zakotven ve svém přesvědčení. Dovedu si však představit, že běžného člověka by vaše

neustálé obviňování z ohavné vraždy muselo zmást. Kdybyste byl policista, měl byste podezřívavost v popisu práce. Jenomže jste spisovatel a podezření vznášíte vůči svým kolegům, tedy vůči lidem, se kterými byste měl jednat jako rovný s rovnými.“

„Jsem spisovatel, ale na rozdíl od vás nepíší knihy o Bohu a hlubinách lidské duše, ale vyrábím detektivky pro trh. Detektivka je samozřejmě naprostý výmysl, pohádka, která nemá s chodem reálného světa kromě fyzikálních zákonů nic společného. Když ale popíšete několik tisíc stran o vraždách a vymýšlíte aspoň trochu přijatelné motivy a rozumně uvěřitelné postavy neurážející příliš zdravý rozum, přece jenom o zločinu a jeho pachatelích přemýšlíte. A když se pak nachomýtnete ke skutečné vraždě a máte bezpečně ohraničený okruh podezřelých, prostě vám to nedá.“

„Tak to přeji hodně štěstí. Budete mít ke svému bádání ostatně dost příležitostí. Myslím, že se všichni setkáme za dva měsíce v Římě.“

„Letos máme skutečně nabitý program,“ připustil Adrian.

Když odjížděl na letiště, začalo pršet. Byl to jenom obyčejný a krátký jarní deštík. Několik poryvů větru, které předtím kdesi ukradly hrst letáků s programem právě skončeného spisovatelského kongresu, vrhlo papírovou hmotu na zdi, na autobus, jímž jeli na letiště chudší spisovatelé, kteří si neobjednali taxík, a na prezidenta PENu, který se vykolébal z hotelové recepcce.

„Takový to mohl být pěkný kongres,“ řekl skoro omluvným tónem, když spatřil Adriana. „Byla to taková nešťastná událost a tak zcela cizí duchu našich setkání! Doufám, že až se za pár týdnů uvidíme na jihu, bude to všechno už minulost.“

„Uvidíme,“ řekl Adrian, ale to už se prezident soukal do ohromné limuzíny, která předjela před vchod. Adrian ještě stačil zahlédnout, jak mu prezident zamával, ale to se možná jen tak chytil opěrky, když vůz vyrazil směrem k letišti Tempelhof.

Bílé čáry super-jetů krájely oblohu jako velký modrý koláč a Adrian zamával na taxík.

Řím

Adrian byl člověk konzervativní, ale to, co viděl v Římě, mu skutečně vyrazilo dech. Nejezdil sem často, přestože měl vzrušující pocit, že je to jediné město, kde narazíte na hlubiny staré tradice i na záchodě. Po nečekaném rozpadu Itálie na nepřehledné federativní oblasti se čtvrtina města a jakýsi bizarní koridor vedoucí k moři staly v druhém desetiletí jednadvacátého století součástí obnoveného církevního státu. Došlo k tomu po uzavření takzvané *Druhé lateránské smlouvy*. Její text byl tak zmatený, že ani tehdejší prezident Sforza, ani (tehdy) mladý papež Pius XIII. nemohli rozumět všem jemnostem, které do ní vložili právníci pocházející z římské šlechty a vysokých diplomatických kruhů.

Nad tímto státem vládl Pius XIII. již téměř čtyři desetiletí. Byl to po dlouhé době zase jednou Ital na papežském stolci. Jeho občanské jméno znělo Giovanni Cortini, ale to už si nikdo nepamatoval. Adrian ve svém životě jiného papeže nepoznal a předpokládal jaksi samozřejmě, že tento muž tu bude navěky. Pius znovu zavedl papežskou korunovaci, nechal si na hlavu vložit trojitou papežskou korunu neboli tiáru a usedl při své korunovaci na nosítka, kterým se říkalo *sedia gestatoria*. Kdesi byl ještě jeden exemplář schován z dob papeže Pavla VI., protože jakýsi monsignore prozřetelně předpokládal, že doba modernistických experimentů musí jednou skončit a Svatí otcové se vrátí k tomu, co je po staletí vyzkoušeno. Nikdo nepočítal s tím, že za dlouhá desetiletí vykonali červi své, a nově zvolený papež tehdy riskoval život na nosítkách značně pochybné soudržnosti. Také personál schopný papeže velebně nést nad hlavami zástupů už dávno nebyl k dispozici, musel být narychlo vyškolen a výsledek vypadal podle toho.

„Ještě několik měsíců po svém zvolení musel Svatý otec před každým procesím polykat prášky proti mořské nemoci,“ svěřil Adrianovi staříčkový kanovník od Svatého Jana na Lateráně.

Adrian si chtěl pamětihodnosti prohlédnout sám, protože společné akce ho nudily, pokud ovšem nebyly přítomny nějaké krásné mladé spisovatelky, což většinou nebyly. Na kongresy jezdily jen staré zasloužilé spisovatelky, většinou velice afektované a trpící pocitem, že jejich dílu hloupý prostý lid nerozumí. Což byla konec-konců pravda. Pak také držitelky literárních cen, které byly většinou inteligentní a ošklivé. Pro Adriana začínaly být přijatelné až po třetí sklence alkoholu, ale s děsem vzpomínal na jednu stoupenkyni neopoststrukturalismu nebo něčeho takového, která se k němu pokoušela lascivně (aspoň *ona* si to myslela) přitisknout ve výtahu ohromnými ňadry. Od té doby Adrian neopoststrukturalismus zesměšňoval, kudy chodil.

„Je ta zchátralost města dána nedostatkem peněz, nebo přesvědčením?“ zeptal se jednoho ze svých kolegů, kterého potkal u stánku s hot dogem zaparkovaného před portálem kostela svaté Praxedy.

„Obojím,“ pravil známý spisovatel sociálních románů z viktoriánské doby a zakousl se do párku, až kečup vystříkl na špatně vydlážděný chodník. V tom okamžiku kolem svaté Praxedy projela ohromná černá limuzína, na jejímž zadním sedadle byla znát postava muže v kardinálském klobouku. Pius XIII. totiž zvláštním papežským listem zvaným *breve* obnovil nošení kardinálských klobouků a dvanáctimetrové vlečky zvané *cappa magna*.

Spisovatel sociálních románů se za vozem teskně zadíval a řekl: „Svatý otec zřejmě soudí, že s dlouhými vlečkami a kloboukem na hlavě by se kardinálové do menších aut nevešli.“

Protože horko se stupňovalo a oba spisovatelé už vyčerpali všechna křesťanská sociální témata, odebral se Adrian zase do hotelu a při polehávání na lůžku se pokoušel urovnat si myšlenky ohledně berlínské záležitosti.

Jak správně předpokládal, policie byla i nadále bezradná a klonila se k verzi, že vraždu musel spáchat neznámý pachatel, který nějakým způsobem pronikl do uzavřeného prostoru, oklamal všechna čidla, postupoval velice rychle a potom zase zmizel. Takové počínání vyžadovalo pochopitelně obratnost, za jakou by se nemusel v předminulém století stydět ani proslulý mág Houdini. Policejní ředitel v této souvislosti hovořil dokonce o rozsáhlém spiknutí.

„Spiknutí je ideální vysvětlení,“ řekl ještě před odletem z německé metropole Adrian šéfovi PEN klubu. „Neobjasňuje to sice nic, ale dává to celé záležitosti nádech důležitosti a zároveň vysvětluje, proč se doposud nepodařilo nikoho chytit.“

„Přece si nemyslíte, že policie pošle do vazby tři známé osobnosti a potom se je bude pokoušet dodatečně usvědčit?“ zavrtěl hlavou prezident. „Přinejmenším – pokud by se podařilo věc objasnit – bude muset dva z nich pustit a ti budou ukřivdění do konce života. Kamkoli přijdou, budou spílat německé policii. Pokud to někdo z nich udělal, stejně daleko neuteče. To už je úděl slavných.“

„Znám několik válečných zločinců, kterým se to podařilo,“ namítl Adrian.

„Já znám dokonce jednoho velmi slavného sňatkového podvodníka,“ odpověděl na to muž. „Dovedete si představit větší protimluv? A přesto s ním utekla moje první žena.“

Adrian nechtěl tuto jinak lákavou historku dále rozebírat, takže se zdvořile rozloučil.

Ted' ležel na bíle povlečeném lůžku římského hotelu a sledoval starobyrou vrtuli větráku, jak se pomalu otáčí nad jeho hlavou. Do místnosti přes roletu pronikala sytá vůně jakési dřeviny rozpálené sluncem.

Občas si člověk myslí, že je vzhůru, a přitom spí či se nachází v polospánku. Přesně to se stalo Adrianovi v tomto okamžiku. Právě když se nořil do hypnotického stavu alfa, probudilo ho zaklepání na dveře. Rozmrzele vstal. Venku stál poslíček v bílém oblečku.

„Máte tu vzkaz z recepce,“ řekl, předal Adrianovi malý lísteček, otočil se na podpatku a zmizel. Od té doby, co lidé platili především bezhotovostně, zmizela potřeba dávat poslíčkům spropitné.

„BUDU VÁS ČEKAT O PŮL JEDENÁCTÉ VE SVATÉ SABINĚ U PRAVÉHO BOČNÍHO OLTÁŘE. POKUD VÁS JEŠTĚ ZAJÍMÁ BERLÍN. B.“

Adrian neměl žádné tušení, kdo může B. být. Slovo Berlín na něj však působilo elektrizujícím účinkem. Chtěl se ještě zeptat poslíčka, kdo pro něj v recepci vzkaz zanechal, ale chlapec, hopkající stejně neuroticky jako bílý králík v Alence v kraji divů, se mezitím ztratil v přitímní chodby a Adrian si byl jistý, že by ho nedokázal ani popsat.

Spát se mu už nechtělo, a šel tedy výtahem do přízemí, kde se odebral do baru. Byl tu téměř sám, protože ostatní hosté se pravděpodobně oddávali siestě. Do hotelové haly mezitím vstoupila hlavním vchodem velká černá kočka se zelenýma očima a rozhlédla se kolem sebe.

„Kšá,“ zvolal dost nezaujatě barman, zřejmě aby se neřeklo. Kočka se smrtelně urazila a odebrala se ulehnout pod nejbližší stůl. Barman předstíral, že ji nevidí, a leštil po třicáté šesté sklenici.

Adrian roztržitě listoval prvními novinami, které se mu dostaly do rukou. Shodou okolností to byly vatikánské noviny *L'Osservatore Romano* a věnovaly většinu první stránky projevu Svatého otce Pia XIII. k delegaci katolických lékařů. Papež připomněl specifické povinnosti lékařského stavu zmírňovat lidské utrpení, ujistil je, že církev vždy stála na straně chudých, trpících a bezbranných, a vyzval k modlitbám za zmírnění utrpení ve světě. „Svět trpí, protože se nedostatečně otevírá zdrojům božské lásky,“ soudil papež a delegace lékařů jeho slova – podle listu – potvrdila nadšeným potleskem. Pius XIII. dále řekl, že ještě nikdy nebyla civilizace v takové krizi, jako je tomu v polovině jednadvacátého století. „Svět se noří do hlubin fyzického konzumu a zapomíná na základní duchovní hodnoty, které...“

Adrian usrl z koktejlového pohárku. Zalistoval v novinách, aby zjistil, zda v nich nejsou aspoň nějaké obrázky. Byly. Představovaly

však především Svatého otce, jak přijímá delegaci řeholnic, delegaci dělníků římských vodáren, delegaci indiánů z Mexika, delegaci kohosi, kdo nebyl blíže popsán, asi to byla smíšená skupina poutníků, delegaci z Lurd vedenou starostou a tak dále. Adrian se vrátil na první stranu, kde papež zaníceně horlil proti nepřirozeným metodám dosahování nesmrtelnosti.

„Pouze Ježíš Kristus je pánem nad životem a smrtí. Smrt je údělem člověka, jak vyplývá z řádu stvoření, a je součástí božského úradku o člověku. Nejen že je následkem prvotního hříchu, který všemohoucí připustil, ale je také zároveň pro ty, kdo ještě putují slzavým údolím této země, hlubokým symbolickým odkazem k pomíjivosti lidské existence a veškeré pozemské existence. Srdce papežovo je zarmoucené, když slyší, že i mezi věřícími, ba dokonce i mezi nejbližšími služebníky božími, kteří mu přinášejí oběť na oltáři, se nacházejí takoví, kteří sahají po léku přinášejícím domnělou nesmrtelnost a...“

Adrian noviny zase odložil. Od hotelového výtahu přicházela vysoká a štíhlá černovlasá žena. Její zelené oči zářily na dálku jako signální světélka na palubní desce. Mohlo jí být mezi dvaceti a pětadvaceti.

Posadila se asi tři stolky od Adriana. Černá kočka, která seděla pod stolem jen několik kroků od ní, najednou zneklidněla, váhavě vstala a vydala se směrem k dívce. Zastavila se metr před ní, chvíli se na ni dívala a potom najednou bez varování skočila a přistála jí na klíně. Barman přestal leštit sklenici, ale nijak nezakročil. Žena hladila kočku dlouhými štíhlými prsty a zvíře zavřelo oči. Zatímco šelma zavřela víčka, dívka se podívala na Adriana a on si všiml, že má mimořádně velké zornice. Ten pohled na něj působil tak, jako když se koni zabodnou ostruhy do slabin, sklonil však hlavu. Když ji zvedl, seděla žena vedle něj a kočka zmizela.

„Bianca,“ řekla a pokynula hlavou barmanovi.

Muž v mírném předklonu přispěchal a donesl dva koktejly.

„Gentleman by neměl pít před západem slunce,“ řekl Adrian.
„Jak říká sir William Doggson ve svém pojednání *Nenápadný půvab*

ctnosti, kdo pije před západem slunce, jeho temnota přichází dříve, než se objeví první hvězda.“

„Slunce zapadlo už včera, stejně jako předešlým. Ostatně vás nikdo nenutí.“ Otrhla si okrajem sklenky rty.

Napil se.

„Stává se, že se se mnou některé ženy rychle seznamují. Obvykle si však vybírají jiná prostředí.“

„Jistě,“ připustila. „Tmavé bary po autogramiádách a autorských čteních. Takzvané konzultace se studentkami tvůrčího psaní, které se vždycky poněkud protáhnou. A alkohol objednáváte vy. Zbytek večera také určujete vy.“

„Ted' je sotva začátek odpoledne.“

„Já nenávidím římská odpoledne,“ řekla.

„Mně se docela líbí. Lepší než život v somálském sirotčinci. Hlavně je to stav, kdy se nedá nic dělat. Dokonce ani sex nemá smysl, protože po něm nemůže přijít žádné uvolnění.“

„Římské odpoledne je rájem pro masturbaci,“ zasmála se. „Myslím si to už od puberty. Bývala jsem často v Římě. Rodiče mě tu odkládali na každé prázdniny k příbuzným. Víte, co napadá čtrnáctiletou holku během srpnové siesty?“

Neodpověděl. Věděl, že z ní ještě něco vypadne. Něco, co nesouvisí se sexem.

„Čekáte, že ze mě ještě něco vypadne, že,“ zasmála se podruhé. „Samozřejmě že ano. Zkusme jedno slovo: Berlín.“

Na zlomek vteřiny zastavil ruku s nápojem. Pak ho donesl k ústům, polkl a řekl: „Několik posledních hodin si připadám jako v jazykovém kursu, kde se kvůli výslovnosti opakuje stále jedno slovo. Mimochodem, jak že se to jmenujete?“

Uvažovala, zda se má urazit. Pak se rozhodla, že ne.

„Bianca. Také mi říkají Bianca Jane.“

„To je příliš málo na to, abych se s vámi bavil o Berlínu. Pracujete pro nějaký bulvární plátek?“

Její rty se sevřely pod takovým tlakem, jako by je ovládala výkon-
ná hydraulika. O negativní odpovědi nemohlo být pochyb.

„Pracuji především sama pro sebe,“ řekla nakonec.

„Tím nejste originální. To dělají všichni. Máte nějaký zvláštní
důvod zajímat se o tu berlínskou událost?“

„Vy se o ni taky zajímáte.“

„Já byl u toho. Jsem spisovatel. Zajímají mě příběhy. Píšu detektivky.“

„To ještě neznamená, že se musíte stát detektivem. Nežijete
v detektivce. Vy žijete z detektivek, to je rozdíl.“

Tentokrát se Adrian napil zhluboka a pobaveně se na ni podíval.

„Přinejmenším tu je jistá příbuznost. Jde o zločin, peníze, pátrání.
Ale co vy? Pracujete snad na patologii? Je vaším koníčkem balistika?
Sbíráte drby o životech slavných? Odléváte posmrtné masky?“

„Duchaplný jako vždy. Jsem studentka.“

Tentokrát se zasmál on.

„Když řeknete na Blízkém východě student nebo studentka, zna-
mená to něco jako fanatik nebo sebevrah. Nebo nejčastěji obojí. To
jsou ti mladíci a slečny, kteří na sebe přivazují výbušniny a potom
obtěžují své okolí.“

„Děláte, že jste nad věcí.“

„Když mě v Tel Avivu vytahovali tři hodiny zpod trosek hotelu
King David II., byl jsem dost pod věcí.“

Zavřela na vteřinu oči.

„Promiňte, to jsem nevěděla.“

Zarděla se skoro jako malé děvčátko. Tentokrát jen na tři dese-
tiny vteřiny.

„Nemohla jste to vědět. Bylo to před šesti lety. Nic se mi nestalo.
Ani pyžamo se mi nepomačkalo. Kolik vám tehdy bylo?“

Adrian si mohl dovolit být nezdvořilý, protože ona mohla říci
pravdu.

„Studuji kulturologii. Druhým rokem,“ řekla místo biografického
údaje.

Ani se nezeptal kde. Neměl rád obory, o jejichž příslušnících neko-
lovaly žádné vtipy. Byl přesvědčen, že by dokázal namísto vymyslet
několik takových oborů a ihned je jít učit. Navíc si byl jistý, že tato žena
v poslední době nestrávila v přednáškových síních ani vteřinu. Dovedl
si ji představit v mnoha situacích, ale jaksi ne vysedávající nad knihami.

„Chcete vědět všechno, ale sama mi všechno neříkáte. Náš infor-
mační tok není rovnovážný.“

Rukou si projela husté černé vlasy.

„Musím už jít. Určitě se ještě uvidíme.“

Vstala od stolu a s lehkým pokývnutím hlavy odešla. Účet necha-
la jakoby samozřejmě ležet na stole.

Dobu mezi rozhovorem s Biancou Jane a setkáním s neznámým
v bazilice svaté Sabiny se Adrian pokoušel vyplnit četbou. Knihy
pro něho už dávno neznamenal to, co v dobách mládí. Je pravda,
že byl stále ještě relativně mladý, ale čím více se blížil okamžik,
kdy měl údaj o jeho věku začínat číslicí čtyři, tím méně považoval
knihy za zdroj veškeré pravdy. Stále je pokládal za zhuštění cenných
lidských zkušeností, aspoň některé z nich, ale už se nedomníval, že
jednou najde knihu otevírající brány veškerého poznání. Naštěstí
nebylo odpoledne tak dlouhé, protože nad jedním z paperbacků
usnul a probudil se právě včas, aby stihnul schůzku.

Šel rychle temnou římskou ulicí. Slovo temnou vlastně není docela
výstižné, protože od doby pokročilé elektrifikace nebyla už téměř
žádná ulice nikde na světě hodná toho jména. Světelné znečištění do-
sáhlo značného stupně, takže by náhodný chodec, kdyby zatoužil po
romantice, našel maximálně ulici matně osvětlenou z důvodu úspor.
Nebo by se musel nachomýtnout k tomu, že výrostci rozbili v rámci
světové revoluce nebo ze sexuální frustrace veřejné osvětlení.

Bazilik bylo v celém Římě *jako nasráno* (jak se vyjádřil jeden
z účastníků kongresu) a kromě skutečných románských chrámů
tu během posledních desetiletí vznikla celá řada kopií, replik a ná-

podob, které si v ničem nezahládaly s originály. Kdo nebyl vyloženě znalec umění, nemohl na první pohled zjistit, která bazilika je polorozpadlá kvůli stáří a která byla do tohoto stavu uměle uvedena majiteli, kteří ji nechali jako zchátralou již postavit.

Z nějakého důvodu si Adrian myslel, že bazilika svaté Sabiny je původní, ale nemohl si samozřejmě být jist.

Hodina byla již pokročilá a do okamžiku schůzky zbývalo sotva pár minut. Vstupní dveře byly otevřeny. Uvnitř chrámu hořelo několik zažehnutých svící a elektrické věčné světlo. Správce kostela se zřejmě domníval, že elektrina je – pokud jde o věčnost – spolehlivější než opravdový oheň. Hlavní oltářní obraz představoval svatou Sabinu.

V kostele nikdo nebyl, aspoň tak se to mohlo jevit oku, které nebylo přivyklé šeru.

„Rád vás tu vidím,“ zasyčel najednou kdesi u bočního oltáře mužský hlas.

Adrian sebou trhnul.

„Nemusíte se ničeho obávat. Římské chrámy jsou místem bezpečí,“ pokračoval hlas a potom se od sloupu v pravé chrámové lodi oddělila silueta muže v sutaně. „Aspoň kdysi tomu tak bylo. Tehdy šlo ovšem o skutečné chrámy, nikoli o napodobeniny, které se staví pro americké turisty.“

„Na kněze začínáte náš hovor poněkud zvláštními slovy,“ řekl Adrian.

„Právě srdce kněze musí být ztrápeno zpuštěním na místě posvátném,“ odvětila silueta v sutaně, ale cosi v tónu hlasu naznačovalo, že zpuštění posvátných míst leží tomuto knězi na srdci asi tolik jako zdrazení kočičí stravy nebo pokles hladiny Nilu.

„Pokud vím, srdce římských kněží rmoutil donedávna spíše fakt, že mají málo kostelů, ve kterých mohou z kapes turistů tahat další peníze. Tak najali pět stavebních firem a ty postavily po celém městě desítky bazilik a kaplí předstírajících původ z desátého až šestnáctého století.“

Kněz vystoupil ze stínu úplně a Adrian mu poprvé uviděl do tváře. Podoba duchovního zcela odpovídala tónu hlasu.

„To je velmi nepřesná informace,“ řekl poněkud lítostivě duchovní. „Některé chrámy se nepodařilo včas zaplatit, takže si je firmy ponechaly a provozují je samy. Bohužel američtí a japonští turisté nepoznají rozdíl mezi pravou pontifikální mší slouženou skutečným kardinálem Svaté církve římské a komedií, kterou ve falešném chrámu předvádí nějaký komparsista v kardinálském rouchu. Svatého otce tato situace velmi rmoutí, ale nemůže s tím nic dělat.“

„A to mě právě udivuje,“ zavrtěl Adrian hlavou. „Proč to nemůže papež zatrhnout? Vždyť žijete v církevním státě, kde si bez papežova požehnání nemůžete ani uprdnout.“

Kněz pohoršeně zalomil rukama.

„Takto byste neměl o Jeho Svatosti hovořit. Pokud vás však zajímá ekonomická stránka věci, papež sice sleduje celý pohoršující a svatokrádežný kšeft s bazilikami s bolestí, ale na druhou stranu končí veškeré daně z tohoto podnikání stejně v pokladně Svaté stolice. Papež tedy pokládá celou záležitost pouze za cosi dočasného, co bude časem napraveno. Asi tak jako středověk trpěl prostitucí nebo jako čas od času trpíme v církevním státě divadlo.“

Adrian si o dočasnosti v tomto městě myslel své, ale nekomentoval to.

„Nemyslím, že byste mne vytáhl před půlnocí do ulic, abychom si tu povídali o vašem šejdířství s kostely. Vy sám jste skutečný kněz a tato bazilika je opravdová? Nebo jsou ty zdi kolem jen z pěnového betonu nabarveného jako pískovec a pokrytého umělou plísní?“

„Bůh je mi svědkem, že tento chrám je místem skutečné boží přítomnosti, jak můžete poznat podle věčného světla na hlavním oltáři. Pius XIII. totiž zakázal v napodobeninách používat věčné světlo. Podle toho je také dost spolehlivě poznáte. A já jsem skutečný kněz. Můžete mi říkat otec Bernard. A kromě toho, kardinála, který užívá tuto baziliku jako svůj titulární chrám, dobře znáte. Je

to Jeho Eminence kardinál jáhen Pole, váš spisovatelský kolega. Já jsem jeho osobní tajemník. I my dva jsme se kdysi viděli na nějakém večírku, jenomže vy jste tehdy věnoval zvýšenou pozornost jisté dámě, takže na bližší seznámení už nedošlo. To vám však nemohu mítí za zlé, protože pro mladého spisovatele se na večírcích vyskytují výraznější lákadla, než je rozhovor s prostým duchovním.“

Adrian se rozhlédl kolem sebe, jako by chtěl v šeru zachytit nějakou stopu církevního knížete podezřelého z vraždy. Zahlédl však pouze obraz Máří Magdaleny na jednom z bočních oltářů. Světiče byla vyvedena ve značně obnažené podobě, která mohla prostáčkům vnucovat dojem kajícínosti, v mysli rafinovanější pak vyvolávala spíše hnutí méně duchovní.

„Mluvme o Berlíně,“ řekl najednou kněz.

Adrian mlčel, protože chtěl, aby směr rozhovoru udal jeho protějšek.

„Vím, kdo to udělal. A mohu to dokázat.“

„Proč jste to neřekl německé policii?“

„Vida,“ zasmál se muž. „Jdete na to dobře. Vaše první otázka není, kdo to byl, ale zkoumáte, kdo jsem a co chci. Jste profesionál. Jako mnoho jiných spisovatelů, i vy byste mohl najít středně dobře placené místo u tajných služeb.“

„Z toho, co mám, jsem zatím vyžil docela dobře. Jak si mám vysvětlit vaši pozoruhodnou důvěru ke své osobě?“

„Dejme tomu,“ začal muž pomalu a otáčel se přitom kolem své osy doprava a doleva, takže chvílemi vypadal jako černý větrný mlýn, „že mi jde o spravedlnost. Lidská spravedlnost není dokonalá, ale je to lepší než nic. Konečné soudy ponecháme věčnosti. Vy jste muž spravedlivý, hledáte spravedlnost, proto si zasloužíte především vy, abyste sklízel ovoce úspěchu.“

Adrian si povzdechl. Veletok knězovy výmluvnosti mu stále nedovoľoval dostat se k jádru věci.

„Proč nesdělíte své odhalení kardinálovi? Je to snad proto, že tím pachatelem je on?“

Bernard se zasmál. „Předbíháte. Jako autor detektivek byste měl vědět, že informace má cenu jen tehdy, když jsou na ni lidé dostatečně natěšeni. Přijďte zítra ráno do mé pracovny. Je v kardinálově paláci. Nenechte se však zmást tím označením palác, tady v Římě se každému velkému domu říká palác. Víte, proč je Řím věčný? Protože stojí na ješitnosti a ta je věčná.“

Pomaloučku přišli až ke vchodu do baziliky. Bernard uchopil velký bronzový kruh na chrámových dveřích, s bouchnutím je přirazil a zamkl velkým klíčem. Policista, který stál několik desítek metrů od nich, se podezřívavě otočil, když však zahlédl odlesk světla na kněžském kolárku, přestal jim věnovat pozornost.

„Vlastně jsem chtěl být od dětství kostelníkem,“ řekl kněz. „Nikdy mi to nevyšlo.“

„Znám kostelníky,“ dodal Adrian. „Jsou to šedé eminence každé farnosti. Vědí vždy víc, než potřebují k výkonu své práce. Někdy o hodně víc.“

„I tak se to dá říci,“ připustil kněz.

Tajemníková pracovna byla nevelká podkrovní místnost vybavená špatnou klimatizací. Před jedenáctou dopoledne se horko dalo do práce. Na první pohled místnost odpovídala Adrianově představě o italském nepořádku kombinovaném s vatikánskou precizností. Na Bernardově stole sice ležely hory fasciklů, ze kterých přímo vyzařovalo, že jsou tam už několik měsíců, ale na druhou stranu nikde nebyly žádné odložené šálky od kávy. Byl to čistý nepořádek. Podél dvou stěn stála ohromná knihovna, která snad byla i používána. Hřbety knih byly popsány názvy v italštině, angličtině, latině, řečtině a ještě v jednom jazyce, který mohl mít cosi společného s němčinou, ale Adrianovi bylo trapné se na to ptát.

„Od včerejšího večera došlo k jisté události, o které nemohu hovořit, ale která mě vede k tomu, že musím bohužel pozdrzet odhalení pachatele.“

Adrian dal pohybem koutku úst najevo zklamání.

„Nemusíte se však ničeho obávat. Nejste tu zbytečně. Pokud se nemýlím, dnes je na programu vašeho spisovatelského setkání cosi jako panel vedený autory z chudých zemí, kteří se budou pokoušet apelovat na svědomí světa. Toho je myslím zbytečné se účastnit, a proto jistě nepohrdnete tím, když si spolu na terase dáme kávu.“

Vyjeli výtahem na střechu a usadili se do proutěných křesílek. Výhled na jedno z nejstarších měst světa byl skutečně monumentální a Adrian skoro zapomněl na původní cíl setkání. Postarší řádová sestra jim přinesla dva malé šálky a na podnose i pečivo a chlazené ovoce. Adrian se v duchu zaradoval, že nemusí sedět na setkání spisovatelů a poslouchat, jak delegáti chudých zemí, kterým pořadatelé zaplatili cestu i pobyt, obviňují Západ z lakoty. Ostatně už dlouho ho na podobných akcích zajímalo spíše to, čemu se říkalo doprovodný program. Nejvíce pak ten doprovodný program, který si vytvořil sám.

„Nejsme tu jen proto, abychom se dívali na kopuli Svatého Petra,“ přerušil Bernard tok spisovatelových myšlenek. „Víte, dole v domě člověk nikdy neví, jestli stěny nemají uši.“

„Myslíte zvědavé řádové sestry?“ nadhodil Adrian. „Přece jim nebudete brát tu trochu životní radosti, kterou potřebuje každá žena, zvláště ta, která se nemůže těšit z objetí muže.“

Tajemník tuto poznámku přešel.

„Bývaly doby, kdy bylo radostí v tomto městě žít. Ještě za mých studií. Jenomže potom, co Vatikán ještě více zchudl, začal být boj o koryta tak nemilosrdný, že se mnoho lidí neštítlo otevřeného udavačství a používání odposlechů, najatých špiclů a podobných nechutností. Ty staré zlaté časy poklidného života jsou pryč.“

Adrian pokrčil čelo.

„Bernarde, nepřišel jsem, abych se díval na pamětihodnosti Říma nebo poslouchal vatikánské dějiny, jakkoliv je obojí zajímavé a kratochvilné. Hrajete se mnou nějakou hru. Proč to děláte? Nemyslím si, že mi to řeknete, ale třeba prozradíte aspoň tolik, aby naše konverzace mohla rozumně pokračovat. Odkud víte, kdo byl vrah?“

„To je docela jednoduché. Měl jsem pokoj pod pokojem oběti. Jak víte, hotelové pokoje jsou sice poměrně dobře zvukově izolovány, ale to se netýká koupelen a bohužel ani toalet. Ať máte sebelepší zdi, ještě pořád jsou tu všelijaké vodovodní trubky, kanalizace, ventilace, klimatizace a všechny tyhle krámy s vertikálním vedením. Stačí, když jste v koupelně a člověk o patro výš si nechá otevřené dveře z koupelny do pokoje. Slyšíte pak téměř všechno. Vím tedy docela dobře, kdo byl v pokoji a co se tam stalo.“

„Proč mi to tedy tajíte? Co jsou ty skutečnosti, se kterými jste byl, jak aspoň tvrdíte, seznámen, že mi to nemůžete říct?“

„Dejme tomu, že až zítra,“ odpověděl tajemník.

„A kde je teď váš kardinál, nepotřebuje vaše služby?“

„Zřejmě sedí na konferenci a naslouchá projevům o hladu ve světě.“

„Máte ke kardinálovi zvláštní vztah. Cítím ve vašem hlase určitou ironii.“

„Mohu si ji dovolit ze dvou důvodů. Před vámi nemusím nic skrývat, protože považujete kardinála za potenciálního vraha. I kdyby jím nebyl, už sám fakt, že jste byl takového podezření schopen, mluví sám za sebe. Pokud jde o mne, znám kardinála asi dvacet let a z toho patnáct jsem jeho osobním tajemníkem. Poznal jsem i mnoho lidí, kteří ho znali dříve, a našel jsem při pořádání mnoho dokumentů, na které sám kardinál už možná zapomněl. Nebo třeba chtěl zapomenout.“

„Vystupujete jako člověk, který místo loajality naznačuje, že by mohl kardinála kompromitovat.“

„Ó nikoli!“ chytil se tajemník za hlavu v předstíraném gestu pohoršení. „Jak bych mohl učinit něco takového?!“

„No, mohl,“ pokrčil Adrian rameny. „Už se stalo. Aspoň tuto historiku mi můžete dopovědět až do konce.“

„Tu vám povím rád. Jako spisovatele by vás totiž mohlo zajímat, jak se kardinál stane kardinálem. Tedy představte si mládí chlapce, malého anglikána, v takovém městě, jako je třeba Birmingham.“

„Nic moc,“ otrásl se Adrian.

„Přesně tak.“

„Potom do takového života vstoupí žena. Dejme tomu, že je vám takových sedmnáct až devatenáct...“

„To je ovšem rozdíl,“ řekl Adrian. „V Praze...“

„Ušetřete mě podrobností,“ řekl Bernard. „Dobře. Jsme v Birminghamu a tomu chlapci je devatenáct. On ji velmi chce, ale ona je poměrně netečná. Navíc je to třeba dcera místního děkana. Rozumí se anglikánského děkana.“

„Ušetřete mě podrobností,“ řekl pro změnu zase Adrian a napil se silného římského cappuccina. „Jak to bylo dál?“

„Toužil po ní. Je malá, štíhlá, má modré oči a nosí sice dlouhé cudné sukně, ale mají rozparek až – no prostě hodně vysoko. On trpí. Co se stane?“

„Pokusí se ji svést.“

„Možná u vás, ve východní Evropě,“ zavrtěl sekretář hlavou.

„Střední,“ opravil ho Adrian.

„Prostě tam někde za Alpami, kde je zima a lidé se k sobě nechovají slušně. Zkrátka začne psát poezii o trpícím Kristu a Panně Marii. Co se stane?“

„Nic.“

„Dobrý odhad. Poté co chlapec zašle své vytoužené celé eposy, kde se to jenom hemží hřeby probodávajícími ruce Spasitele, Svatými grály a Mářimi Magdalenami omývajícíchmi nohy Krista svými slzami a utírajícíchmi je svými vlasy, Lazary vzkříšenými z hrobu,

což je pochopitelně symbol neopětované lásky, je mu odpovědí jenom hluboké mlčení. On trpí, chodí kolem jejího domu ve dne i v noci, pokouší se aspoň za oknem zahlédnout její siluetu. Potom jednoho dne vidí nejen siluetu, vidí svou vyvolenou vycházet za bílého dne ze dveří. Jenom na půl vteřiny se jeho srdce zaraduje, protože pak zahlédne mladého muže, který vychází za ní, zavěsí se do sebe a odchází ulicí.“

„Líčíte to, jako byste u toho byl.“

„Možná jsem si něco přidal, to už je taková básnická licence, pro to budete mít jistě porozumění. Jádro věci však bylo takové. Prostě byl to velký šok a trvalo několik týdnů, ve kterých se mladý pan Pole zmítal mezi myšlenkami na sebevraždu, vraždu svého soka, vraždu mileneckého páru, vraždu milované, aby nemohla patřit nikomu jinému, a jinými variantami zločinu.“

„To jistě přebolo. Odborné příručky říkají, že pokud člověk nepřekoná takové trauma do čtrnácti dní, není duševně zcela v pořádku.“

„To je vskutku vysoce teoretický předpoklad,“ zasmál se tajemník. „Být to tak, žádná velká poezie nikdy nevznikne. Ale budiž. Tento případ je zvláštní tím, že mladý pan Pole svou trýzeň ještě přižívoval. Věnoval totiž většinu svého volného času sledování oněch dvou milenců. Oni nepochybně netušili, že jsou pod bedlivějším dozorem, než kdyby se na ně pověsil Phil Marlowe. Kdyby to tušili, chovali by se totiž jinak. Takto se ale bez zábran oddávali jeden druhému. Jednou v parku na lavičce, jindy na opuštěném místě kdesi za tovární ohradou, jednou dokonce v telefonní budce. Bylo to vysoce romantické, věřím tomu, že možná pro všechny zúčastněné strany. Mladý pan Pole měl mnohokrát pokušení oba milence vyrušit, nejlépe nějakým strašným způsobem, ale poslední zbytky pudu sebezáchovy a možná i sebeúcty mu v tom zabránily.“

„Myslím, že se blížíme k pointě. To, že ji nedostal, jej vedlo k náboženské konverzi.“

„Sebral jste mi jednu část překvapivého závěru. Co se dá dělat. Ano, tohle se skutečně stalo. Když ho sledování zcela psychicky a fyzicky vyčerpalo, začal svou touhu spiritualizovat. Protože chladné anglikánství mu neposkytovalo dostatečnou mystickou oporu, obracel se stále více ke katolictví, které dokáže nabídnout útěšnou náruč každému, kdo je zhrzen světem. Mladý pán si vytvořil dokonce celý systém, do kterého dokázal začlenit svou milovanou. Spojil tak do jednoho celku Krista s probodeným srdcem, Marii jako Matku Gaiu, předživou hmotu, která pulsuje životem a v evolučních skocích míří ke konečnému orgasmu naplnění ve velkém díle božského stvoření, ba dokonce i něco z cyklického pojetí dějin, protože jaksi podvědomě zřejmě očekával, že tak jako jsme všichni v okamžiku velkého třesku byli od sebe pouhé miliontiny milimetru vzdáleni, setkáme se zase znovu, až se vesmír zhroutl do původního bodu a bude zase všechno ve všem a všechno bude učiněno jedním. Zmizí závoj zdánlivé mnohosti a v tomto kosmickém vykoupení se i on setká se svou milovanou. Jaksi si nepřipouštěl, že se tak setká i s celou řadou dalších bytostí, po kterých vůbec netouží, ba i s takovými, které jsou mu zcela odporné. Jenomže srdce zaslepené mystikou a láskou současně takto neuvažuje.“

„To zní spíše jako hinduismus střižený americkou univerzitou,“ zavrtěl se Adrian na židliče.

„No jistě. Taky později se pan Pole jako duchovní k těmto myšlenkám nikterak nehlásil. Podrobnosti znám jen proto, že jsem zpracovával jeho osobní archiv a tam jsem našel celý jeden spis, který asi ve dvaceti letech tento významný muž napsal. Měl velké štěstí, že se nespletl a nic z toho neuveřejnil. Jinak by se kardinálem nikdy nestal.“

„Já jsem se kardinálem také nikdy nestal a docela dobře se mi bez toho žije,“ poznamenal spisovatel.

„Nemáte srovnání,“ namítl Bernard. „Kdybyste někdy kardinálem aspoň na chvíli byl, neměnil byste.“

„A co bylo dál?“

„Pak už to bylo jednoduché. Po konverzi ke katolické víře odchází mladý chlapec záhy do kněžského semináře a potom už jenom trpělivě stoupá stupínek po stupínku v hierarchii.“

„Před chvílí jste říkal, že jsem vám sebral jednu část překvapivého závěru. Jaká je ta druhá?“

„Souvisí s tím, že v tomto světě nic není, jak se to jeví. Slečna se totiž nakonec nabažila i onoho úspěšnějšího mladíka a ten byl odvržen. Odjela potom do Spojených států s jakýmsi podnikatelem, který udělal terno v pěstování mutovaných sledů. Po zhruba třiceti letech museli oba při náhodném setkání konstatovat, že byli mnohého zla ušetřeni. Vypadala totiž přesně jako manželka člověka kšeftujícího s geneticky upravenými rybami. I ona se podobala geneticky upravené rybě.“

„Ti dva se spolu setkali?“

„Nejen to. Všichni tři se setkali.“

V Adrianovi začalo narůstat podezření. Bernard ho však předešel.

„Vy už přece musíte tušit, že je tu jediná možná pointa. Totiž že onen úspěšný milovník nemůže být nikdo jiný než já a že osudy moje a kardinálovy se nakonec protnuly ještě jednou. Bůh ve svých neprobadatelných úradcích ustanovil, že ten poslední bude první a stane se církevním knížetem, a ten, který upíjel z poháru rozkoše až do dna, bude jen obyčejným služebníkem a z hlediska tohoto světa poslední.“

„Já bych nepředbíhal. Jeho Eminence se ještě může stát papežem. Pokud vím, Svatý otec Pius XIII. poněkud churaví, takže nové konkláve může být jen otázkou času.“

Bernard zavrtěl hlavou.

„Nenechte se mýlit. Vám jako člověku světa může samozřejmě kardinál Pole připadat jako velmi konzervativní muž, který žije v temnotách, ale v církvi je považován za liberála. Biskupem a kardinálem se stal jen proto, že za krátkého pontifikátu Pavla VII. přál duch doby i těmto lidem. Církevní hodnostář, který jezdí po spisova-

telských konferencích místo po poutních místech, je však navýsost podezřelý. Můj představený se nikdy nemůže stát papežem. Navíc přeji Svatému otci pevné zdraví a ještě dlouhou vládu.“

Adrian pohleděl na kopuli Svatého Petra.

„Dobře, dobře, ale bývaly přece doby, kdy kardinálové vynikali ve skládání krásných spisů, a dokonce se obklopovali úžasnými kurtizánami. Ztratila už církev úplně dech?“

Sekretář přivřel oči, jako by chtěl dohlédnout do těch idylických časů, kdy ještě kardinál mohl být milovníkem krásna, duchovního i fyzického, pak je zase otevřel do reality římského slunce a poněkud melancholicky pravil: „Možná že před šesti staletími bylo něco takového myslitelné, ale dnes je doba úplně jiná. Někdy to vypadá, že Antikrist není daleko. Kdybych se chtěl rouhat, řekl bych však, že takové štěstí nás hned tak nepotká.“

„Antikrist jako štěstí? I jako pohanovi mi to zní poněkud podivně.“

„Aspoň by se objevilo něco autentického v tomto světě náhražek. Umělé nesmrtelnosti. Super-jetů, které zbytečné lidi ohromnou rychlostí dopraví za zbytečnými cíli.“

Adrian pokrčil rameny. „Mně se tento svět celkem líbí. Když si představím, že bych mohl žít třeba před sto lety nebo v nějaké zemi postižené hladomorem, mohlo by být i hůř.“

Horko římského dne začalo spalovat vše, co se neukrylo do silných kamenných zdí římských domů nebo do sklobetonových kanceláří vybavených klimatizací.

„Přijďte zítra ráno,“ řekl nakonec Bernard. „Pak se dozvíte, jestli vám budu moci sdělit konečné vyústění celého berlínského případu. Mám samozřejmě na mysli římské ráno. Tedy kolem desáté.“

Sluneční žár rozpálil kopuli Svatého Petra tak, že si na ni přestali sedat i otrlí římsští ptáci a zmizeli kamsi do stínu.

„To je takové horko,“ napadlo Adriana, „že snad i neřesti vyklízejí pole a čekají, až se objeví soumrak. V takovém vedru asi ani není možno spáchat pořádný zločin.“

Po obědě Adrian chvílku ležel ve svém pokoji a potom s pocitem povinnosti odešel na zasedání sekce středoevropských spisovatelů. Ještě předtím si dal v baru panáka, protože tušil, že bez této útěchy nebude schopen jednání přežít. Nemýlil se.

Jistý Polák jménem Kowalski hovořil čtyřicet osm minut na téma „Spisovatel jakožto svědomí neomoderní postglobální společnosti“. Adrian záviděl maďarskému kolegovi schopnost usnout dvě minuty po zahájení referátu a probudit se pouze na přestávku, kdy se podávala káva a *dolce*. Potom, jakmile se ujal jakýsi Litevec slova na téma „Osudová vrženost jako úděl marginálních kultur“, Maďar zase podlehl démonu spánku. Teprve další pauza na kávu a podávání mraženého ovoce ho znovu uvedla v život.

„Co říkáte příspěvkům?“ neodpustil si Adrian.

„Čemu? Ach tak, příspěvky,“ rozzářil se Maďar a nacpal si do úst mražený meloun. „Ale to já už asi dvacet let neposlouchám. Víte, oni ti mladí hoši dneska ničemu moc nerozumějí. Proto mluví tak, aby ani jim nikdo nerozuměl. Ale občas tam chodit musíme, jinak by nás možná přestali zvat. Tak vás možná ne, vy jste celebrita, vás pozvou vždycky, ačkoliv každý ví, že tady tím vším pohrdáte.“

Adrian se zatvářil nesouhlasně. Maďar však toto falešné gesto ignoroval.

„Jenomže mně se konference líbí a zvláště mám rád úvodní a závěrečný banket. Člověk taky potká při snídani v hotelu spoustu známých ze starých dob. Víte například, že přijel i váš krajan Vrána?“

„Kdo?“ nepochopil hned Adrian.

„Vrána. To byl kdysi takový slavný pražský spisovatel. Ono se už ani neví, že je ještě naživu. Je to staříčkový pán, dost těžko se belhá i o holi, jenomže nechce žádnou akci vynechat. A ženy kolem něj z nějakého důvodu pořád krouží.“

„To jméno jsem slyšel,“ zamumlal Adrian, aby nevypadal nezdvořile. „Ale pokud jde o to krajanství, já nejsem Čech.“

„Ne? A co jste?“ zajímal se Maďar.

„Každý je odněkud,“ zamluvil to.

„Češi už v podstatě neexistují,“ potřásl hlavou jeho protějšek. „V Praze na ulici už nemluví česky skoro nikdo. Možná na venkově, ale tam se našinec tak nedostane. Mluví se ještě na venkově česky?“

„Já nevím,“ přiznal se Adrian. „Asi ano, ale já tam už dlouho nebyl. Vlastně mám dojem, že jsem tam nebyl nikdy.“

Zvonek vyzýval delegáty, aby se vrátili na svá místa a vyslechli si příspěvek chorvatského spisovatele na téma „Neexistence národa a její odraz v díle současných balkánských básníků“.

Když celé to utrpení skončilo, spěchal Adrian okamžitě do hotelového baru, aby celou záležitost spláchl alkoholem. Sotva usedl, objevila se u jeho stolku Bianca Jane.

„Žízeň?“ pozvedla obočí.

„Ale nikoli intelektuální.“

Pokynul jí, aby přisedla. Ochotný číšník donesl okamžitě další skleničku.

„Pod jakou záminkou se účastníte kongresu?“ zeptal se.

„Akreditace za ženský časopis *Hypatia*.“

„Nevydávají to náhodou lesbičky? Viděl jsem několik čísel v letadle.“

„Máte něco proti lesbičkám?“

Nic neřekl a pouze ji zkoumal pohledem.

„Znal jsem dost lesbických spisovatelek. Byly svým způsobem roztomilé, jak se tak klopotně snažily vylíčit tento svět jako místo patriarchální hrůzy.“

„Svět není místem patriarchální hrůzy. Svět je místem patriarchální upatlanosti.“ Zjevně se nenechala vyvést z míry. „V době čtvrté fáze ženského hnutí už není problémem *dominance falu*, ale *ztráta falu*. V této *epoše ztráty erekce* ještě muži používají četné dovedné techniky, aby toto selhání zamaskovali. Marně.“

„Nemám pocit, že by muži souložili méně než kdykoli jindy v dějinách. Například já...“

„Vynechte extrém. Ostatně nejde o počet pohlavních styků. Mám na mysli erekci v přeneseném smyslu slova. Mluvím o mužské schopnosti zpřítomnit se postavit problémům světa. Tuto schopnost už muži dávno ztratili.“

Adrian se zasmál. „Jakmile cokoli na světě přenesete do symbolické roviny, můžete tvrdit, co chcete. Pokud prohlásíte, že bílá je ve skutečnosti v nějakém hlubším významu černá, můžete kohokoli obvinít z rasismu, protože nesnáší svou bílou tchyni. Muži prostě mají erekci. Jak dokazuje *mormonský precedens*, mají jí stále ještě dost na rozdávání.“

Při slovech *mormonský precedens* se Bianca Jane zatvářila, jako kdyby spolkla škvora. Pro feministku byl tento výraz něco podobného, jako když před vegetariánem pronesete vášnivě slova *dobře propečený biftek*. Šlo o událost z doby před dvaceti lety. Jeden mormonský duchovní byl tehdy zatčen, protože žil v nelegálním manželství na farmě s několika ženami. Jeho dobře placení právníci zvolili nečekanou taktiku obhajoby. Místo aby se pokoušeli celou záležitost bagatelizovat a hledat důvody, proč ona manželství vlastně nejsou manželství, postavili se problému čelem. Obvinili postupně několik institucí státu a nakonec i federálních z porušování ústavy. Spor se vlekl několik let a nakonec skončil u Nejvyššího soudu. V něm bylo většinou jednoho hlasu konstatováno, že bránit mormonům v mnohoženství je porušením svobod, na kterých Amerika stojí. To byla jen první sněhová vločka celé laviny. I mnoho dalších mužů najednou zjistilo, že jsou kráceni ve svých náboženských právech. Muslimové se pochopitelně se svými žalobami přidali zhruba dvě hodiny po vynesení precedenčního rozhodnutí. Během týdne vzniklo několik nových křesťanských církví, které tvrdily, že právo na mnohoženství je biblicky zakotveno a nikdo nesmí této starobylé instituci bránit. Prezident Izaiah Habakuk Stanley, hluboce věřící muž z Jihu a autor knihy *Ježíš chtěl mé prezidentství*, se dostal do ošemetné situace. Nejvyššímu soudu odporovat nemohl

a nový stav věcí nenáviděl. Dokonce chtěl odstoupit, ale pak si to rozmyslel.

Právní bitva byla vzteklá a trvala zhruba rok. Jenomže proti Nejvyššímu soudu se bojovat nedá, takže nakonec bylo mnohoženství uznáno ve většině států unie. Jiskra potom přeskočila do Evropy a jako první mnohočetné partnerství legalizovalo Holandsko. Tam navíc s dodatkem, že i ženy mohou mít více mužů. Sociologové sice většinou varovali před novými problémy, které vzniknou, ale lidé, kteří žádné jiné a skutečnější problémy neměli, si s tím nelámali hlavu. Zakázáno zatím bylo, aby vznikaly útvary, kde se manželství dožaduje více mužů i žen současně. Prostě jádrem musel být buď jeden muž, nebo žena. Zvláštní problém představovali homosexuálové, kteří se dožadovali legalizace několikačetného manželství s osobami stejného pohlaví. Křesťanští teologové poukazovali na to, že mnohoženství má aspoň nějakou oporu ve Starém zákoně, zatímco praxe každý s každým nikde, jenomže je nikdo neposlouchal a stav manželství v Evropě byl poněkud nepřehledný.

Tlak na úplnou liberalizaci byl však silný. Ačkoliv většina lidí stále ještě žila v klasickém manželství, mnozí odborníci prorokovali jeho brzký zánik. I v tomto případě teoretici zapomínali na realitu, protože většině lidí se do takového experimentu nechtělo. Muži si totiž snadno spočítali, že klasická milenka je pro ně mnohem výhodnější než mít dvě či více manželek. Do mnohoženství vstupovali především lidé mravnější, kteří měli pocit, že by jejich soužití mělo mít i nějaké oficiální požehnání.

Od církve se ho nedočkali.

Papež Pius XIII. mnohoženství slavnostně odsoudil v jedné ze svých sedmdesáti dvou encyklik. Počet mnohoženských manželství ovšem poté ani nestoupl, ani neklesl.

Slova *mormonský precedens* však žádnou feministku či postfeministku nenechávala chladnou.

Bianca Jane do sebe vyklopila další sklenku a pokynula obsluze.

„Chtějí dnešní ženy prokázat svou převahu tím, že více vypijí?“ poznamenal Adrian.

„Nikoli. Ženy už převahu mají, teď jde jen o to, aby to uznali i muži.“

„Mám nahoře ještě jeden exemplář poměrně vzácného koňaku dovezený z jedné z těch nových východních republik, co nikdo neví, jak se jmenují. Jsem ochoten se o něj rozdělit.“

„Já však nejsem ochotna se dělit o svou vagínu,“ řekla Bianca Jane. „Používat při svádění žen tak primitivní nástroj jako alkohol, to má v sobě skutečně cosi nízkého.“

„Každý používá to, co se mu v životě osvědčilo,“ řekl Adrian. „Použití výrazu vagína mě však i v dnešní době stále ještě zaráží. Je to takové – biologické.“

„No dobře,“ ušklíbla se. „Tak tedy třeba jeskyňka, pelíšek, kočička, škeblička, pecička, buchtička, pusinka, pišulka, miminka. Stačí?“

„Pišulka? To se skutečně říká?“

„To si pište. A vůbec, pokud vím, byl jste kdysi ženatý. Asi to moc nedopadlo, že?“

„Dnešní mládež mě stále znova překvapuje dávkou své drzosti,“ zasmál se. „Ale budiž. Vaše anonymita vám dává určitá práva, která byste jinak neměla. Řeknu vám takový příměr a třeba se z něj poučíte pro svůj mladý život. Manželství je jako běh na dlouhou trať. Jenomže na rozdíl od sportovců nemáte možnost si to předem natrénovat a odhadnout síly. Třeba umíte perfektně běhat stovku nebo zvládáte vycházky po národních parcích, ale nemáte už síly na to, uběhnout třicet kilometrů pouští a ještě přitom lovit lvy a sbírat užitečné plodiny.“

„Jinými slovy, abychom to převedli do běžného jazyka, nechce se vám spát pouze s jednou jedinou ženou?“

„To je jisté zjednodušení. Ale je pravda, že mám rád změnu.“ Pak se k ní otočil, vzal ji nečekaně za ruku a řekl: „Co ještě chcete slyšet? Ano, jsem v této věci zcela vyřízený jedinec. Miluji ženy asi tak, jako

někdo jiný miluje východ slunce, a není mi jasné, proč bych se měl spokojit s jednou jedinou, když si někdo jiný může dopřávat svůj východ slunce každý den.“

„Jenomže to je pořád totéž slunce. To přirovnání dost kulhá. Můžete mít přece stále tutéž ženu. V čem je problém?“

„Já nemám žádný problém. Problém máte vy, protože o tom hovoříte. Chcete nějaké senzační sdělení pro *Hypatii*? Napište tam brutální odhalení. Třeba že jsem erotoman, který potřebuje každý den jinou ženu. Nebude to pravda, ale čtenářky to jistě ocení. Další důkaz nechutné falokracie. Už se tam nevejde nic o tom, že týdný a týdný sedím nad textem knihy a nemám čas ani jít do nevěstince. Nic o tom, že se mi většina prostitutek hnusí, protože jsou to nebohé bytosti vydírané příšerami ze světa organizovaného zločinu. Kromě těch nejdražších prodejných žen, které si občas dopřejí. Protože tam mám pocit, že chudákem jsem vlastně já, jsou totiž skutečně dost drahé. Já sice využívám je, ale ony zase používají mne, protože mě degradují na pouhý nástroj zisku. Ale to je pouze občas. Jinak je to pořád stejné. Oči mě bolí od monitoru, zápletky nesedí, jediné sexuální vyžití, které si po celé týdný dopřejí, je masturbace, protože ani pro poměrně slavného autora není snadné opatřit si ženu do postele kdykoli a tak rychle, jak by chtěl. Napište také něco o mužích jako slabším pohlaví. Protože jsou to oni, kdo nesou svět na svých bedrech a ničeho se jim za to nedostane. Břemeno bílého muže je století od století těžší a konec není v dohledu.“

Bianca Jane pokrčila rameny. „Mám pocit, že dnes nemáte svůj den. Třeba to bude příště lepší.“

Opět odešla, aniž zaplatila svůj účet. Adrian se ani nepodivil. Asi vznikala nová tradice.

Noc tedy Adrian strávil sám, což je – když zvážíme možnosti – jeden z těch méně zábavných způsobů. Naděje, že se možná dozví od Bernarda něco bližšího o berlínské vraždě, ho však stejně rozptylo-

vala natolik, že neměl chuť věnovat energii na flirtování s některou z hostesek ani na utrácení za hotelové nájemné dívky. Chvillemi měl dokonce pocit, že pointa celého příběhu by měla vypadat jinak a neskončit tím, že někdo učiní udání. Tohle bylo příliš jednoduché.

Na několik chvil vždy upadl do neklidného spánku a hned se zase probouzel a jeho hlava byla jako vroucí kotel, ve kterém to jen víří myšlenkami. Věděl, že naděje na usnutí není veškerá žádná. Marně pokoušel sám sebe přesvědčit, že stačí pravidelně a zvolna dýchat, pokoušet se soustředit na jeden bod na stropě nebo se unavit masturbací, při které si představoval dlouhé nahé nohy Biancy Jane, to, jak se dotýká jazykem vnitřní strany jejích stehů a nakonec do ní rychle pronikne a vyvrcholí. Protože vypil příliš mnoho alkoholu, nedostavilo se vyvrcholení vůbec, tak to vzdal.

Zbývala ještě poslední metoda, totiž vstát, něco nudného číst, spolknout malý kousek jídla a popřípadě vypít ještě další alkohol. Vstal tedy a odebral se ke skřínce pokojového baru. Zjistil, že v ní není nic, co by stálo za řeč, pouze jedno slabé pivo, malá lahvička vína a podivný likér, který byl jistě sladký a hnusný. Zabouchl tedy dvířka a rozhodl se, že sejde do hotelového baru, kde se pokusí unavit ve společnosti jemu podobných nešťastníků.

Nebylo jich tam mnoho. U jednoho stolku v rohu spolu seděli Michail Ignatjevič Sorokin a Erika Bergová a prezident PEN klubu. Ze společnosti přímo vyzařovalo, že každý člen skupiny si své společníky zvolil z nouze. Adrian se neomaleně připojil.

Sorokin k němu pozvedl dlouhý unavený pohled a lehce pohnul rukou svírající sklenku.

„Právě jsme hovořili o tom, že jádrem evropských dějin je hledání Boha,“ konstatoval stejně nevzrušeným tónem, jako kdyby oznamoval výsledek druholigového fotbalového utkání. Adriana napadlo, jestli neměl přece jenom zůstat raději nahoře, ale už bylo pozdě. Sorokin vypadal jako jediný člen společnosti, který byl zcela ve formě. Jeho dlouhý černý vous se výhrůžně vypínal na bojovné bradě. Oči v kostě-

ných brýlích zářily jako uhlíky. S tím kontrastoval poněkud povadlý zjev Eriky Bergové. Pobledlá a nenalíčená si zřejmě také přišla do baru léčit nespavost. Kdyby ji v tu chvíli viděl někdo z ženských magazinů, snad by ji ani nepoznal. Adrian si vůbec říkal, že mnoho filmové krásy je dáno dodatečným počítačovým zpracováním.

Prezident PEnu vypadal jako vždycky.

„Tady pan Adrian, pokud zrovna nehledá vrahy mezi svými spisovatelskými kolegy, by jistě docenil debatu na metafyzické téma,“ řekl Sorokin.

„Docenil bych spíše samotnou metafyziku, kdyby byla možná,“ odvětil oslovený.

„Možná samozřejmě je,“ poznamenal Rus. „Je prozkoušená stáletími úspěšné existence a vyhraných sporů.“

„Zřejmě proto se všechny velké církve, které se jí drží, nakonec scvrkly na pozoruhodné minority, které si společnost pěstuje jako zvířecí druhy ohrožené vyhynutím.“

„Církevní stát se ale poměrně rozrostl,“ poznamenala Erika Bergová, která se pomalu začínala probouzet z letargie. „Teď už zabírá skoro třetinu Itálie.“

„Stát ano, ale církev se nějak zmenšila,“ oponoval nadále Adrian. „Pokud vím, mnozí si slibovali, že Pius XIII. bude pro církev znamenat novou jistotu a rozkvět. Z těch dvou očekávání naplnil snad jen to první. Ještě nikdy si nebyli katolíci tak jisti tím, co je povoleno a co zakázáno, čemu se má a čemu nemá věřit. Ale jinak se nezdá, že by to někoho moc zajímalo.“

„Západní křesťanství trpí následky papežství jako takového,“ zaradoval se Sorokin z nahrávky. „V mé zemi víra vzkvétá.“

„Aby nevzkvétala, když každý, kdo si dovolí ceknout něco proti, dostane kulku do hlavy,“ poznamenala Erika. „Za takových podmínek by kvetlo i uctívání králíků, kdyby je chtěl někdo zavést.“

„Zprávy o poměrech v mé zemi jsou zkreslené,“ zakroutil Sorokin hlavou. „Nikde jinde se lidé nemohou těšit takové duchovní svo-

bodě, jako je tomu u nás. Díky vládě Usámy III. Božského nastal rozkvět ve všech oblastech duchovního života.“

Všichni u stolu se zatvářili poněkud otráveně a Sorokin si toho jako bystrý pozorovatel všiml. Změnil proto způsob řeči.

„Je mi jasné, že některé vnější projevy naší hluboké demokracie mohou pozorovatele ze Západu udivovat, ale to je pouze povrchní zdání. Kdo pozná život u nás zblízka, musí mi dát za pravdu.“

„Ale kdo se postaví veřejně proti vašemu oficiálnímu náboženství, je odsouzen k smrti, pokud se nemýlím,“ nedala se Bergová.

„To je samozřejmě nedorozumění. Pochopitelně, že si u nás každý může myslet, co chce. A to je přece základem veškeré svobody, že člověk je schopen nezávislého myšlení. K tomu ústava našeho státu, kterou prezident sepsal osobně, dokonce přímo vyzývá. Pokud jde však o chování navenek, přesvědčení nám velí opírat se o blahodárný vliv tradice. Je totiž bezpečně zjištěno, že takzvaná svoboda projevu vede především k rozkladu, konfliktům uvnitř společnosti a nakonec k utrpení.“

„U nás v Evropě si každý může nejen myslet, ale také říkat, a dokonce i dělat, co chce, a nikomu to nevádí,“ namítl Adrian.

„Ale jste proto šťastnější? A podívejte se, jak nakonec váš svět dopadl. Třeba jen Itálie. Má současně krále i prezidenta. Kromě toho v ní existuje stát vytvořený církví, která ovšem sama zaniká. Lidé se tu oddávají bezuzdnému sexu, drogám a ďábelské hudbě.“

„Ďábelské hudbě?“ podivil se prezident PENu, a poprvé tak vstoupil do debaty.

„Jistě,“ řekl se zaníceným výrazem Sorokin. „Je to hudba probouzející v člověku ty nejnižší pudy vedoucí ke zvířecímu chování. Jaký je rozdíl mezi paviánem v lese a západním mladíkem křepčícím ke své zkáze v démonickém rytmu takzvané hudby?“

„Nejspíš žádný,“ připustil Adrian. „Jenomže my jsme pořád ještě společnost, která povoluje lidem chovat se jako paviáni, pokud tito paviáni nezabrání ostatním chovat se zase jinak, třeba jako želvy,

prasátka, nebo i jako lidé. Jak vysvětlíte, že v Evropě najdete kostely vašeho vyznání, zatímco ve vaší zemi jsou všechna jiná náboženství zakázána?”

„Je to pro sílu naší víry. Před její vznešeností se musí sklonit každý, kdo ji pozná. U nás nemusí být kostely jiných vyznání a náboženství, protože by do nich stejně nikdo nechodil. Lidé sami vedeni vnitřním instinktem vědí, co je dobré. Kromě toho náš prezident předpokládá, že kdyby se náhodou v některém z našich měst objevil kostel cizího náboženství, mohlo by dojít u lidu k návalu hněvu a ten by pak třeba zúčtoval s tím, co dobře nezná. Prezident Usáma sám je velice tolerantní člověk, jak uznávají všichni, kdo se s ním někdy setkali. Jde mu o to, aby nevznikly nějaké nevhodné přehmaty. Celé opatření vlastně slouží tomu, aby cizí víry byly chráněny.“

„Tomu říkám slušný výkon,“ pokývala Erika hlavou. „Dokázat, že zákaz kostelů nějaké víry je vlastně dán úctou k ní a je aktem ochrany. A zavírání jinak smýšlejících se také děje proto, že chcete ty nebožáky ochránit před hněvem lidu? A když někdo z nich je nakonec za své přesvědčení obžalován a popraven, je to vlastně aktem svobody projevu. Protože je mu dána šance vyjavit před zástupci státu svůj názor. A smrt je dokonce tou nejdefinitivnější ochranou, protože pak už se člověku skutečně nemůže nic stát, a pokud jde o jistoty, je na tom tak, jako nikdo jiný. Přinejmenším jako nikdo jiný ve vaší zemi.“

Sorokin se nad projevem herečky a spisovatelky poněkud zachmuřil.

„Mohu každému jen doporučit, aby se k nám přijel podívat. Až uvidíte realitu života v naší zemi na vlastní oči, pochopíte, jaká oblaka lží vypouštějí všichni pomlouvači, kterým se nelíbí, že u nás lidé žijí šťastně. U nás nejsou lidé bez práce, nenajdete tu terorismus, náš parlament je místem důstojného vytváření zákonů sloužících všem, a ne pouze hrstce vyvolených samozvanců. To, co vy nazýváte demokracií, je pouze elitářské zřízení, kde vládnou peníze a propaganda.“

Adrian opět na chvilku zalitoval, že nezůstal v pokoji. Jakkoli ho jeho bližní pokládali za cynika, při setkání s lidmi jako Sorokin na něj přicházela srdeční arytmie následovaná depresí. Přesně v okamžiku, kdy chtěl něco poznamenat, se Sorokin omluvil a odešel směrem k toaletám. U stolu zatím zavládlo rozpačité ticho, které prolomila opět až Erika Bergová.

„Člověk by si skoro myslel, že ten chlap je najatý nějakou agenturou, jenomže se obávám, že většině toho, co vykládá, sám i věří.“

„Nechtěl bych být v kůži jeho ženy,“ zasmál se Adrian.

„Kdyby jen to,“ pohodila herečka hlavou. „Ví se o něm, že byl třikrát ženatý a nikdy to nedopadlo dobře. Teď se možná ohlíží po nějaké další nešťastnici.“

„Zajímalo by mě, jestli si opravdu myslí, že návštěva jeho země by na někoho mohla udělat dojem. Jak se ten jeho stát vlastně jmenuje?“

„Svobodná sibiřská republika,“ řekl prezident PENu, kterému už asi přišlo trapné, že doposud mlčel.

„Tam bych nechtěl strávit ani den,“ řekl Adrian.

„Obávám se, že jich tam budete muset vytrpět mnohem víc. Letos tam totiž končí naše kongresová sezona.“

„Tam?“ podivil se Adrian. „Ale ta má přece končit na Filipínách.“

„Původně měla, ale nakonec byl kongres přeložen na Sibiř. Copak jste neslyšel, že Filipíny jsou na pokraji státního převratu?“

Adrian zaúpěl.

„Ale Filipíny jsou na pokraji převratu už asi šedesát let. Tak proč to vadí zrovna teď? Jenom kvůli tomu máme trpět někde mezi ledními medvědy?“

Prezident se pokoušel ho utěšit. „Vaše představy o Sibiři jsou jen velmi přibližné, nebude to tam tak hrozné. Vzpomeňte si, jak se vám nezdál kongres na Islandu a nakonec to byla velmi zdařilá akce.“

„Ale panuje tam diktatura,“ protestoval Adrian. „Každý ví, že Usáma má podzemní mučírny, kde mimo jiné hnije dost spisovatelů, kteří se nestačili nebo nechtěli uchytit tak skvěle jako Sorokin.“

Erika si zapálila cigaretu. „Někteří lidé si myslí, že když budeme schůzovat pod patronátem toho zloducha, nastane v zemi určité uvolnění. Možná aspoň pustí pár lidí dočasně na svobodu.“

„Až odjedeme, zase je zavřou,“ nedal se Adrian.

„Pochopitelně se to může stát,“ reagoval na to prezident. „Jenomže je to jediná země, která byla ochotna poskytnout tak rychle prostory a hradit značnou část nákladů.“

Adrian propadl chmurným představám. Těšil se, že letošní kongresovou sezonu uzavře uprostřed filipínské exotiky, a místo toho se bude kompromitovat v nějaké prdeli světa, kde ještě navíc vládne diktatura. Nebylo mu však dáno, aby dlouho prodléval v hlubinách své mysli, protože Sorokin se mezitím už vracel z toalety.

Adrian se chtěl vytratit, ale jakési fluidum vyzařující z vysokého muže s černým vousem jej zase zatlačilo zpět.

„Život zde na Západě je prázdný,“ pravil Sorokin. Adriana napadlo, zda tyto teze přichází promýšlel na záchodě, nebo zda mu je vždy před výjezdem do ciziny napíší na lístečky pracovníci sibiřského ministerstva zahraničí.

„Naše země se liší tím, že v ní o něco jde. Všichni lidé mají společný cíl a to je dává dohromady.“

„Jaký cíl?“ podivila se Erika.

„Záchranu každé lidské bytosti, tak jak to chtěl Prorok a jak to chtěl Ježíš.“

„Proto jste postavili tolik koncentračních táborů?“ skočila mu herečka do řeči s nebyvale agresivním výrazem.

„Ale kolegyně!“ pokoušel se ji uklidnit prezident PENu. Sorokin se však obhajoby ujal sám.

„Ten výraz, který jste použila, není přesný. U nás skutečně existují zařízení, kterým se někdy nepřesně říká tábor. Výstižnější je myslím anglické slovo *camp*. Koncentrace je vlastně něco jako soustředění. Jsou to skutečně zařízení, kde se lidé koncentrují, a to jak ve fyzickém slova smyslu, tak i duševně. Mají to být místa

vnitřního soustředění a očištění. Když jim budete říkat *camp*, hned uvidíte, že totéž nahlížíte zcela jinak. Lidé jsou tam šťastní. Mnozí už dokonce zcela svobodně změnili svůj názor na náš stát a prezidenta a také se v tom smyslu mnohokrát vyjádřili pro sdělovací prostředky. Jenomže to nikoho na Západě nezajímá. Tady se mnohem víc dopřává sluchu všelijakým emigrantům a ztroskotancům, kteří nedokázali plně žít doma a místo toho teď parazitují po světě.“

„Ale to přece děláme my všichni,“ mávla rukou Erika a vyklopila do sebe obsah další sklenky.

Když Adrian po snídani kolem půl jedenácté dorazil ke kardinálovu paláci, poněkud jej znepokojila vysoká koncentrace policejních vozů. Stála tu i auta švýcarské gardy. Parkovala na chodníku a zabrala i polovinu silnice, takže je ostatní vozy musely s velkým troubením objíždět. V Římě něco takového nikomu nepříjde podivné, ale v tomto případě měl Adrian pocit, že něco nesedí.

Nerozhodl se nakonec tajemník, že své odhalení vyjeví přímo policii? Pak by se Adrian musel smířit s tím, že z celého případu nesezobne ani rozinku.

„Dovnitř nemůžete,“ zatarasil spisovateli cestu karabiník v černém.

„Mám dojednanou schůzku s monsignorem Bernardem, tajemníkem Jeho Eminence,“ ohradil se.

Karabiník se na něj divně podíval a potom cosi rychle, ještě rychleji, než je v italštině obvyklé, řekl do vysílačky.

„Počkejte tady. V paláci došlo k vážnému trestnému činu. Každou chvíli se tu objeví komisař a bude se vám věnovat.“

Adrian pozoroval dění před palácem. Představoval si, jak by to bylo kuriózní, kdyby z vozů švýcarské gardy vystupovali skuteční gardisté v přilbách a s halapartnami, ale místo toho tu bylo vidět jen mnoho lidí v civilu. Asi měla garda i nějaké další složky, jejichž zevnějšek vypadal méně renesančně.

Za několik minut přispěchal malý tlustý mužík s knírkem a neustále si otíral čelo ohromným bílým látkovým kapesníkem. Adriana tento detail zaujal, protože látkové kapesníky už prakticky nikdo nepoužíval, většinou jen příslušníci fundamentalistických ekologických hnutí.

„Caetano, signore, Caetano. Říkali mi, že máte domluvenu schůzku s monsignorem Bernardem? Pojd'te za mnou.“

Adrian, smířen s tím, že tráví letošní rok ve společnosti policie více času, než by chtěl, jej následoval.

Stoupali po ohromném širokém schodišti kardinálova paláce. Schodiště pokrýval značně prošlapaný koberec, který zřejmě nikdo pořádně nevyčistil od dob pontifikátu minulého papeže. Na stěnách visely gobelíny, za které by evropské a americké galerie vyplatily ohromné sumy, ale tady bylo namísto podezření, že je noc co noc systematicky a melancholicky okusují římské myši.

Došli do předpokoje, jehož stěny byly zdobeny silně zašlými freskami.

„Posad'te se,“ kývnul na něj komisař. „Půjdeme rovnou k věci, signore. Mohu se zeptat, v jakém vztahu jste byl k monsignoru Bernardovi?“

„Znám ho jen letmo ze spisovatelských kongresů, kam doprovází kardinála. Vlastně jsme tam spolu ani nikdy nemluvili. Až teď. Chtěli jsme si pohovořit o kongresu, a dokončit tak náš včerejší hovor, který jsme pro časové zaneprázdnění pana sekretáře museli přerušit.“

Komisař potřásl hlavou. „Tak to je mi velice líto, pane. Ten hovor už zřejmě nedokončíte. Monsignore byl totiž dnes v noci zavražděn.“

Adrian ztratil na chvíli dech, takže se na další řeč zmohl až po několika vteřinách.

„Co se stalo?“

„Nemáme tušení. Ale vzhledem k tomu, že jste se tu takto poněkud nečekaně vynořil, budeme muset vyslechnout i vás. Říkal jste, že jste se sekretářem hovořil naposledy včera?“

„Přesně tak. V životě by mě nenapadlo, že...“

Komisař mávl rukou. „Normálního člověka přece nikdy nenapadne, že ten, s kým mluví, bude noc poté zamordován. To bychom se všichni museli zbláznit. Asi vám nemusím říkat, že nás dění posledních dnů bude zajímat. Předpokládám však, že jako veřejně známá osoba budete mít na večer i noc alibi. Říkám to jenom pro úplnost. Musíme takto zmapovat pohyb každého, kdo s panem Bernardem přišel v poslední době do styku. Neberte si to osobně.“

Adrian se stísněně zasmál. „Celý večer i noc jsem trávil v hotelu. Noc sice – vzdor své nevalné pověsti – na pokoji sám, ale bezpečnostní monitoring v hotelu to potvrdí. Pokud nebude na šrot, což se v italských hotelech stává.“

Do předpokoje v tu chvíli vstoupil kardinál Pole v doprovodu muže v civilu, zřejmě kriminalisty.

„Vyjadřuji vám svou soustrast, Eminence,“ řekl Adrian hned po pozdravu. „Nebudete tomu věřit, ale i já jsem se na několik okamžiků stal jedním z podezřelých.“

„Ó ne,“ protestoval komisař. „Pan spisovatel poněkud přehání.“

„Já jsem zvyklý,“ odtušila Eminence.

Místnost, ve které došlo k politováníhodnému činu, byla policií již vyklizena. Tělo oběti bylo odvezeno a zůstala po něm jen bílá linka na zemi, jež naznačovala přibližný půdorys postavy.

„Zatím víme pouze to, že vražda byla spáchána střelnou zbraní. Nikdo neslyšel výstřel, protože pachatel použil tlumič.“

„Tlumič?“ podivil se kardinál. „Takové věci skutečně existují?“

„No, ano,“ pokrčil kriminalista rameny. „Nefunguje to sice tak dokonale, jak si laik mnohdy představuje, ale na blízkou vzdálenost lze takovou pomůcku použít se značným úspěchem.“

„Strašlivé,“ pohoršila se Eminence.

„To ale ještě není všechno,“ pokračoval Caetano. „Pachatel chtěl zřejmě fingovat sebevraždu a pouze několik chyb mu tento záměr překazilo.“

„Sebevraždu? Ale to je absurdní,“ řekl Pole. „Kdo by mohl něčemu takovému věřit? Bernard byl duchovní. Ti nikdy nepáchají sebevraždy. Psychologicky je takové vysvětlení zcela nemožné.“

„Psychologicky možná,“ pokrčil kriminalista rameny. „Věcně vzato ale není žádný důvod, proč by se duchovní nemohl dopustit takového přečinu proti své víře, když se dopouštějí mnoha jiných.“

„Detaily můžete vynechat,“ řekl kardinál. „Chtěl jsem hlavně říci, že Bernard by neměl k ničemu takovému sebemenší motiv. Měl před sebou docela nadějnou kariéru, ačkoliv duchovní pochopitelně věci pozemského charakteru tolik nezajímají. V každém případě si neměl na co stěžovat a neměl by jistě ani v budoucnu.“

„O tom nepochybuji,“ souhlasil komisař. „Z našeho šetření ostatně jasně vyplývá, že o sebevraždu nejde. Pachatel se ovšem velmi snažil, aby všechno tak vypadalo.“

„Například?“ vmísil se do hovoru Adrian.

„Například vložil střelnou zbraň do rukou oběti. Rána ve spánku byla navíc ožehnutá tak, že doktor po prvním ohledání konstatoval, že k výstřelu došlo z bezprostřední blízkosti.“

„Tak proč tomu nevěříte?“ zjišťoval dále Adrian.

„Protože otisky byly pouze na spoušti, ale už ne na rukojeti. Nikdo nedrží revolver pouze ukazováčkem pravé ruky. Chytne ho přece celou rukou. Nikdy se vám nepodaří se zastřelit, aniž zbraň zároveň držíte. To je tak triviální pravda, že ji snad nemusím vysvětlovat ani intelektuálům. Nejpravděpodobnější variantou je, že v místnosti byl někdo, koho tajemník Bernard dobře znal a mohl mu věnovat důvěru. Vytáhnout z kapsy nebo odjinud zbraň, přiložit ke spánku a vystřelit je v takovém případě otázkou dvou nebo tří vteřin. Takto se dá sebevražda simulovat docela dobře. Pachatelé však většinou selžou na detailech. Jako v tomto případě.“

„Je tu snad ještě nějaká další nesrovnalost?“

„Spíše bych řekl, že jisté záhady. Tak například problém týkající se tohoto pokoje. Ten byl totiž uzavřen.“

„A co má být?“ podivil se Adrian. „Je snad nutno vraždit v otevřených pokojích?“

„Nikoli,“ pravil Caetano a knírek se mu přitom prudce pohyboval. „A vy píšete detektivky? Víte, pokoj byl zavřen zevnitř. Nebohý monsignore byl nalezen dnes ráno za dveřmi, které byly zajištěny zevnitř, takže jako by pachatel vůbec neopustil místnost. Kolem půl sedmé, když se otec Bernard stále nedostavoval na ranní mši, která běžně začíná o šesté, přišel komorník zjistit, zda snad monsignore nezaspal. Bylo mu divné, že se z pokoje nikdo neozývá ani na rázné bušení. Obával se, že se otci Bernardovi udělalo nevolno, tak spolu s dalším služebným dveře vyrazili. Dalo jim to dost práce, protože to byly staré dubové dveře opracované pravým kováním. Takové už najdete v normálních domech jenom v Římě.“

„Lidé jsou tu dost konzervativní, i pokud jde o životní styl,“ poznamenal Adrian.

„Lidé se tu drží starých osvědčených hodnot,“ vstoupil do toho kardinál. „Například dveře mají být dveře. Není žádný důvod, proč bychom měli dveře říkat každému kusu mikroskopicky tenké dřevotřísky, z kterého čouhá kus plastické hmoty napodobující kliku.“

Zatímco vedli tuto debatu téměř scholastického typu o tom, co si označení dveře zaslouží a co nikoli, věnovali onomu kusu dřeva zvýšenou pozornost. Adrian měl chuť poznamenat, že tomu, co oddělovalo chodbu od pokoje, by se mělo říkat spíše vrata. Byly to dveře z hrubých dřevěných prken, silných možná sedm nebo osm centimetrů, a zavřené zevnitř pouhou závorou.

„Věřím tomu, že po mnoho staletí mohl takový vchod chránit docela dobře před nájezdníky všeho druhu. Nebohému Bernardovi však proti útoku nepomohl,“ řekl Adrian.

„Dveře byly zavřeny zevnitř touto závorou. Běžnou závorou, tedy trámkem, který zapadne do západky tvaru U,“ popsal stav věcí komisař. „Musím říci, že vás ctím jako autora slavných detektivních románů a že jsem seznámen s problematikou takzvaného zamče-

ného pokoje. V tomto případě však rozhodně nedošlo k tomu, že by někdo závoru zavřel zvenčí pomocí tenkého nože prostrčeného škvírou mezi prkny, protože žádná taková škvíra tady není. Dveře jsou zvenku pobité měděným plechem, který není nikde porušen. Ani nebyl zavražděný zlikvidován teprve po otevření místnosti.“

„Pozoruhodné,“ řekl jen Adrian.

„Ani tajná chodba, kterými se to podle představ některých lidí ve Vatikánu jen hemží, tady není,“ řekl poněkud ironickým tónem kardinál.

„Jak to víte?“ neodpustil si Adrian. „Pokud je skutečně tajná...?“

„Pokud ji najdete, máte u mě sud nejlepšího italského vína.“

„Asi máte pravdu,“ povzdechl si spisovatel a komisař Caetano si bezděky olízl rty. Kardinálovy vinné sklepy měly zřejmě dobrou pověst.

„Předem vás mohu ujistit, že pachatel nemohl uniknout šachtou krbového komínu, protože tu není žádný krb, jak sám vidíte,“ dodal komisař.

„A co okna?“

„Dají se zavřít pouze zevnitř. Jako ostatně všechna rozumná okna na světě. Jistě chápete, že okna zavíratelná zvenčí nemají většinou smysl. Zvláště ne ve vysokých patrech. Existuje sice celá řada speciálních oken, především v přízemních rezidencích, kde se dá vstoupit do zahrady...“

„Já bych nezabíhal do technických podrobností, které s případem nesouvisí,“ řekl kardinál. Všichni se odmlčeli, protože kromě technických podrobností, které s případem nesouvisely, je nic lepšího nenapadalo.

„Kdy k tomu došlo?“ zeptal se Adrian komisaře.

„Předpokládáme, že kolem jedné nebo druhé v noci. To je aspoň předběžný odhad našeho soudního lékaře.“

„Od čeho je ta skvrna u dveří?“ zeptal se Adrian a hleděl na flek na podlaze.

„Také jsem si jí všiml,“ pokrčil Caetano rameny. „Nemám tušení. Dal jsem odebrat vzorek, než se v tomhle horku vypaří, ale myslím, že to bude obyčejná voda. Druhý ze sluhů nesl s sebou pohár vody, protože v tu chvíli směřoval z kuchyně do jídelny. Asi ji rozlil po vstupu do místnosti. Služebnictvo právě chystalo v jídelně snídani. Kromě toho to bude zřejmě stejná voda, kterou použili sloužící při marném pokusu křísit zesnulého. Mohlo jim být na první pohled jasné, že to nemá smysl, leda by to byla voda z Lurd nebo něco takového.“

Kardinál přešel pokus o rouhání mlčky.

„Snídáte tu všichni společně?“ zajímalo Adriana.

„Ne,“ řekl kardinál. „Já snídám velmi pozdě, vlastně by se dalo říci, že nesnídám vůbec a dopřeji si až skromnou svačinu kolem desáté. Mám slabý žaludek. Čím jsem starší, tím víc se musím do snídane nutit. V jídelně se však prostírá pro kněze, kteří mají mši v naší kapli. V tomto případě pro nebohého Bernarda a jednoho téměř slepého jezuitského kněze, který přichází každé ráno, protože býval v tomto paláci sekretářem mého předchůdce a má k domu citový vztah. Chodívá sem už přes šedesát let, takže chápete...“

„Jistě,“ přerušil ho Adrian.

Vyšel na chodbu a ověřil si dojem, který mu zůstal v mysli. Na malém stolku vedle vchodu do Bernardova pokoje ležel kovový tác s miskou ovoce a pohárem, ve kterém bylo na dně vody.

„No, dejme tomu,“ zamumlal a vrátil se do místnosti.

„A teď jsme u otázky motivu,“ pokračoval mezitím komisař. „Pokud vím, nikdo proti nebohému panu sekretáři nic neměl. Byl to tichý a pracovitý muž, který se zabýval především svou prací.“

„To mohu potvrdit,“ řekl kardinál. „Ráno navíc často vstával dřív, aby pracoval na svém novém překladu církevního učitele Origena. Bernard neměl nepřátele. Neměl ani žádný majetek, který by stál za řeč.“

„Neměl nepřátele? Obrátme tu otázku, měl nějaké přátele?“ zeptal se spisovatel.

„Naše povolání je osamělé. Kněz by neměl mít příliš mnoho blízkých vztahů, protože ho to odvádí od správné indifference. Nemáte klást jednoho člověka před druhého. Jste tu pro všechny a máte jim s rozumně dávkovanou emocí dát právě to, co jim náleží.“

„Přesně tak mi to kdysi řekla jedna prostitutka v Praze,“ neodpustil si Adrian. „Ale budiž. Pokud však nešlo o nepřátelství a loupež, tak co vám zbývá?“

Caetano se zamyslel.

„Mohl by to být třeba nějaký útok na vaši osobu, Eminence,“ otočil se k hodnostáři. „Přece jen se říká, že až dojde na papežskou volbu, mohl byste být jedním z kandidátů. Potom by všechno, co by zavánělo jen trochu skandálem, mohlo vaši kandidaturu poškodit.“

„Na papeže se nekandiduje,“ odušil kardinál s nepohnutou tváří. „Navíc se Svatý otec naštěstí těší poměrně dobrému zdraví, takže mluvit o něčem takovém nemá smysl.“

Komisař rozpačitě přešlápl na místě, ale koutek úst mu zacukal.

„Všichni Svatí otcové, které pamatuji, se vždycky těšili velmi dobrému zdraví, až pak najednou dost rychle umřeli. Aspoň to tak vždycky tvrdili vatikánští mluvčí, takže je trochu záhada, jak se tak skvělé zdraví může vždycky tak prudce zhoršit,“ neodpustil si. „Ale budiž, já se pouze pokouším nahlas uvažovat o všech možných variantách. Je to jen moje práce. Máte snad nějaké vlastní varianty?“

„Co třeba pomsta mafie?“ navrhla Eminence. „Bernard se nedávno v nějakém článku vyslovil proti korupci na italském jihu.“

„To bychom museli být všichni dávno po smrti,“ mávl rukou Caetano. „Já se proti korupci na italském jihu vyslovuji tak často, až si někteří lidé myslí, že tím chci něco zamaskovat. Ale jedna z možností to je. Mafie však často zanechává nějakou poznávací stopu, aby vražda působila jako odstrašení. Květinu, uříznutý penis zastrčený do ústního otvoru, mrtvou kočku na klíně a podobně. Tady jsme nic takového nenalezli.“

„Nejsem do těchto věcí tak zasvěcen,“ vmísil se do hovoru Adrian, „ale pokud vím, mafie a podobné spolky člověka často předem varují. Nenašly se nějaké stopy v tomto směru?“

„Musím vás bohužel zklamat. Nebo bohudík, nevím. Nic, co by nasvědčovalo něčemu takovému. Pokud by však mafie chtěla umlčet jednotlivce, možná by se na rituály vykašlala. Víte, ani mafie už není, co bývala. Všechno hrozně upadá. Žádné rituály, žádná úcta k autoritě. Noví kmotrové kašlou na tradice a chovají se jako obyčejní vyděrači a zabijáci. Ani byste nevěřil, jak je to smutné, když člověk vidí, že vraždy a zločin vůbec už přišly i o to jedno procento relativní krásy, které v sobě kdysi měly. Tradice umírá. Teď už nám zbyla skutečně snad jen církev.“

Kardinál si zlehka odkašlal. Komisař Caetano se vytrhl ze svých nahlas pronášených úvah.

„Ještě tu máme ten popsaný papírek. O něm však nevíme, jestli s případem nějak souvisí.“

„Papírek?“ ožil Adrian. „Jako autor detektivek zbožňuji popsané papírky, zvláště ty, které se povalují kolem mrtvol.“

„Nechci zklamat vaše nadšení, ale mnoho se z toho nikdo nedoví.“

Vyndal z kapsy saka papír, který byl zřejmě fotokopii zmiňovaného dokumentu.

„Je tu anglicky napsáno: ‚Myslím, že schůzka může proběhnout podle vašich představ.‘“

Adrian se zamračil „To ale zní tak, jako by to s případem souviselo. Je to dopis nebo jak se sem ta věc vlastně dostala?“

„Leželo to na tajemníkově stole,“ vstoupil do toho kardinál. „Už jsem byl policií tázán, zda vzkaz nepochází ode mne nebo od někoho z mého úřadu. Není tomu tak. My jsme ostatně byli v denním styku, takže nebylo nutné si předávat nějaké papírky. Mohl to přinést nějaký kurýr nebo to mohl být běžný dopis, od kterého se ztratila obálka. My tady v Římě ještě máme běžnou poštu s papírovými dopisy. Ty hnusné e-maily člověka jenom rozčilují.“

„Asi vás teď budu muset opustit, pánové, a je mi líto, že jsme se museli setkat za těchto okolností,“ řekl komisař a rozloučil se lehkou úklonou s oběma muži. „Snad k nám bude příště osud příznivější.“

Když osaměli, obrátil se kardinál na Adriana. „Jistě jste si již vytvořil ve své mysli několik variant toho, co se tu stalo. V kolika z nich figuruji jako vrah svého vlastního sekretáře?“

„Jenom v jedné. Víte, nemá smysl vám zapírat, o čem jsem s Bernardem včera hovořil. Řekl mi, že ví, kdo vraždil v Berlíně. Chtěl mi to dnes říci. Místo toho je mrtvý. Vás by na mém místě taková shoda okolností také zaujala.“

Sestupovali po dlouhém schodišti kardinálova paláce směrem k východu.

„Proč jste to neřekl komisaři?“ zeptala se nakonec Jeho Eminence.

„Nenapadlo mě to. A nechci si komplikovat život.“

U vchodu do paláce kardinál náhle řekl: „Jistě se uvidíme na mši celebrowané Svatým otcem pro účastníky kongresu a na následné společné audienci.“

„Vlastně jsem se chtěl jít původně koupat. Nudistické pláže jsou sice v církevním státě zakázány, ale moře tu pořád ještě zůstalo. Z Říma to není daleko“

„Jak myslíte,“ pokrčil rameny kardinál. „Je to samozřejmě dobrovolné. Organizátoři však mají neoficiální přání, aby se bohoslužby i audience účastnilo co nejvíce lidí. Nikdo vám nemůže nic takového přikázat, pochopitelně, ale mám pocit, že se státní sekretariát domluvil s vedením PEN klubu, aby vyvinul na hosty určitý *neoficiální tlak*.“

„Zajímavé. V čem spočívá takový *neoficiální tlak*?“

„Třeba v tom, že kdo tam nepřijde, nebude pozván ani na závěrečný raut v jednom z římských paláců. Pořádá ho kdosi z římské církevní šlechty a ti lidé jsou na některé věci citliví.“

„Jídlo si pořád ještě umím koupit sám. Kvůli tomu nemusím obcházet bohoslužby,“ odsekl Adrian.

„Jistě. Ale nevím, jestli tušíte, kteří lidé mají na starosti italský knižní trh a sedí ve vedení největších nakladatelství a zařizují pozvánky na mnoho akcí příští sezony. Především v latinskoamerickém světě.“

„Mě si nikdo nedovolí nepozvat.“

„Nepochybuji o tom. Ale stamiliony tamních čtenářů by vaše knihy jistě postrádaly, kdyby snad došlo k nějakým technickým zdržením nebo právním nejasnostem. To víte, nežijeme ve dvacátém století, kdy byl papír laciný, distribuce fungovala jako po másle, kritici byli vzdělaní a vlídní a spisovatel byl něco jako božstvo. Ale jak jste sám řekl, účast na bohoslužbě a papežské audienci je samozřejmě dobrovolná.“

Kardinál už napřáhl pravici na rozloučenou, když Adrian řekl: „Asi máte pravdu. Moderního spisovatele vždy potěší, když může vyprahlou krajinu své duše zavlažit přímo u pramene živé vody.“

„Já věděl, že aspoň v této věci budete mít pochopení. Pokud jde o koupání, jste kdykoli vítán na mé soukromé pláži. Má to jen jeden zádrhel, je totiž vyhrazena jen pro pány. Ale to pro vás snad nebude nepřekonatelnou překážkou.“

„Toto pozvání rád přijmu. Zvláště když budu mít možnost se tam potkat s vámi a pohovořit o věcech našeho společného zájmu,“ odpověděl s lehkou úklonou Adrian.

Nakonec byl svým způsobem rád, že se celého rituálu účastnil. Sice asi podobně, jako jsou lidé rádi, že zažili bouři na moři a mají o čem vyprávět v klubu, ale i tak.

Už úvod stál za to. Do baziliky svaté Praxedy vcházel papežský průvod, ve kterém se pohupovaly řady římských seminaristů a noviců, světského kléru, mnichů a členů všech možných řádů a společenství, samozřejmě pouze mužských. Potom opati a biskupové, arcibiskupové, dva patriarchové a několik kardinálů. Jako vyvrcholení se nakonec objevil papežský trůn nesený několika statnými

muži. Pius XIII. obnovil celou řadu starých tradic, které se ještě na přelomu tisíciletí zdály být odsouzeny k vyhynutí a zapomenutí. Znovu se nechal korunovat trojitou papežskou korunou zvanou tiára a díky přenosnému trůnu se Svatý otec na veřejnosti nemusel speciálním papežským střevícem (též obnoveným) dotknout země. Kardinálské vlečky způsobily, že průvod byl velmi dlouhý, protože každou musel vzadu za Eminencí nést zvláštní přísluhující. Mnohé katolické srdce pookřálo, byť na četné výdobytky moderny se ani papež sáhnout neodvážil. Mše byly i nadále v národních jazycích, ač latiny trochu přibýlo, oltáře zůstaly otočeny čelem k lidu, byť se objevila řada kostelů, které se vrátily ke staleté bohoslužbě podle misálu papeže Pia V. ze 16. století.

Když se Adrian nadechl kadidla, musel i on uznat, že je to libá vůně a že by bylo dobré církev na světě ponechat, už proto, aby i ateistické a agnostické duše občas dostaly svou porci nadpřirozena.

Příchod – či spíše přinesení – papeže uvítal zástup lidu v chrámu bouřlivými ovacemi. „*Evviva papa*,“ křičel dav, jenž se shromáždil před chrámem, a také lidé, kteří pronikli dovnitř, ačkoliv vnitřní prostor baziliky měl být vyhrazen jen pro účastníky kongresu. Papež žehnal na obě strany velkými rozmáchlými gesty a pokaždé při znamení kříže se lehce uklonil příslušným směrem. Adrianovi to připadalo, jako kdyby od sebe papež odháněl neviditelné mouchy a kontroloval výsledek. Lidé padali na kolena, ti méně oddaní se pouze přežehnali křížem. I ateisté jako Adrian se – když je papežská nosítka mýjela – aspoň lehce uklonili. Papežská garda průvod uzavírala a nakonec byla vrata chrámu zavřena a nikdo už nemohl dovnitř. Ani ven, jak Adrianovi došlo.

Když doznělo z chóru *Ecce sacerdos*, papež těžkým krokem sestoupil z nosítek a odebral se k oltáři. Tam mu byla podána kadidelnice. S ní Svatý otec třikrát obešel oltář, na němž byl položen starý kodex vzácných biblických textů *Knihy knih*, což se Adrian

dozvěděl tak, že si to přečetl v programu slavnosti vytištěném na silném ručním papíře se zlatým lemováním, který každý účastník dostal hned u vchodu po předložení pozvánky.

Následovaly modlitby a biblická čtení. Poté se papež ujal slova a pronesl svou řeč. Adrian, který se už několik dní po ránu „bavil“ čtením papežských projevů v *L'Osservatore Romano*, získal pocit, že existuje jeden univerzální vzor pro tyto projevy, stejný, ať k osloveným patří ošetřovatelky, řádové sestry, konstruktéři letadel nebo spisovatelé. Odehrávalo se asi toto: Papež poukázal na nějaký biblický předobraz dotyčného povolání. To bylo snadnější u lékařů a architektů než třeba u zaměstnanců firmy Boeing, ale z toho papež vždycky nějak vybrusil. Pak následovalo spílání modernímu světu, který podle pontifika převrátil některé hodnoty, tedy téměř všechny, úplně naruby. Většinou šlo o to, že lidé se ženou za konzumem, žijí jen přítomnou chvílí a naslouchají především hlasu svého těla a takzvaným trendům. Pius XIII. byl totiž posedlý „trendy“ a nadával jim, kde se dalo. Trendem se v podstatě rozumělo všechno, co se ve společnosti zrovna dělalo a nemělo to žádnou oporu v tradici posledních dvou staletí.

Novinkou, která se objevila až v poslední době, bylo nadávání nesmrtelnosti. Církev, jak se dalo čekat, nebyla nikterak nadšena tím, že lidem svítla naděje na teoretickou nesmrtelnost a prakticky na tak dlouhý biologický život, že se poskytování církevních služeb jevílo poněkud irelevantní. Proto se Svatý otec odchýlil i dnes náhle od literatury a rozhodl se promluvit literátům do duše.

„Za šílené musíme označit i snahy těch,“ hřímal papež, „kteří se domnívají, že lidskými silami lze dosáhnout věčného života, nebo snad dokonce vybudování jakéhosi pozemského ráje, aniž by bylo třeba brát ohled na božský řád stvoření.“

Adrian si nevzpomínal, že by kdokoli sliboval pozemský ráj. Možná snad několik reklam farmaceutických firem a terapeutických center, ale to brali všichni se stejným nadhledem jako reklamy na

prostředky pro snadné hubnutí. Spisovatel se divil, proč pitomosti, jako jsou nějaké prášky na dlouhověkost nebo snad nesmrtelnost, věnuje církev takový prostor a pouští se do předem prohrané bitvy. Sám kúru nepodstoupil, ale kdyby měl smrt na jazyku, asi by ho od absolvování celého procesu neodradilo ani třicet encyklik.

Na dálku bylo k oltáři špatně vidět, ale Adrian si opatřil malé perleťové kukátko, takže mohl pozorovat nejen papeže, ale také kardinály a biskupy, kteří ho obklopovali. Všichni v jakémsi strnulém postoji naslouchali velekněžovým slovům. Adrian uvažoval o tom, jak asi na lidskou psychiku může působit, když člověk naslouchá neustálému spílání moderní civilizaci. I Adrian nesnášel moderní civilizaci, ale nedokázal ji pomlouvat tak vášnivým způsobem. Přičítal to tomu, že ačkoliv je moderní životní styl opovrženímhodný, mohl si užívat i jeho příjemností, zatímco církevní hodnostáři naráželi neustále jen na světská negativa. Snad kromě kardinála Pola, který nevynechal žádnou konferenci a vypadal stále velmi svěží a energický.

Papež konečně uzavřel svou řeč, ve které ještě varoval před zbraněmi hromadného ničení včetně jaderných, biologických, chemických a informačních, odsoudil jako cynický fakt, že nejničivější virus světové sítě se jmenuje *Poslední soud*, a konstatoval, že všechny problémy současného světa mají jednoho společného jmenovatele, totiž *nedostatek lásky*.

Zhruba v tom okamžiku Adrian usoudil, že už pro zdokonalení své duše udělal dost, a pokoušel se nenápadně uniknout. Domníval se, že když se dostane postupně přes davy nadšených věřících k východu, podaří se mu to. Využil chvíle, kdy se postarší argentinský spisovatel rozhodl, že vyhledá toaletu. Byl velmi tělnatý, takže než se vzniklá mezera stačila zavřít, protáhl se z chrámové lavice i Adrian. Záhy však uvízl u jednoho z bočních oltářů. Již začal svého pokusu litovat, protože v lavici mohl aspoň sedět, zatímco tady mu zezadu na krk dýchalo několik italských katolíček, což mu připadalo nesnesitelné.

„Zdá se, že potřebujete pomoc,“ zaslechl za sebou povědomý hlas.

Otočil se, nakolik mu to masa katolických těl dovolila, a spatřil Biancu Jane.

„Netušil jsem, že jste věřící,“ zamumlal.

„Tento výraz nemá v dnešní době už smysl,“ odsekla. „Pokud ale chcete, abych pro vás něco udělala, zkuste se protáhnout za mnou.“

Vydala se na pouť masou těl, a ačkoliv se zpočátku zdálo, že její pokus nemá naději na úspěch, postupně se před ní vlny katolíků rozestupovaly jako Rudé moře před Mojžíšem a dvojice pomalu postupovala k bočnímu vchodu. U něj stál muž vyhlížející jako příslušník ochranky. Adrian se zarazil, protože ho napadlo, že musí oba působit jako teroristé, kteří právě položili pekelný stroj a nyní se pokoušejí uniknout. Strážce se však jen letmo podíval na dívku, která po něm šlehla pohledem jako jezdeckým bičíkem, a bryskně ustoupil.

Ocitli se v jakési dvoraně, před nimi se objevily stoly s nachystaným bufetem.

„Občerstvení, které bude podáváno po bohoslužbě,“ řekla. „My už jsme se zúčastnili, takže si můžeme dopřát kávu. Máme na to morální právo.“

„Kdybych vás nepovažoval až příliš za ženu z reálného masa a lehkých kostí, myslel bych si, že jste Múza,“ řekl. „Ale nejste. Vydala jste se mi v patách a chcete něco, co mám jen já.“

„Chci profesorova vraha,“ pokrčila rameny. „Je to málo pádný důvod? Nechcete chlazený ananas?“

„Nechci. Nalejte mi to víno z támhletoho rozkošného džbánu.“

„Máte sklony k alkoholismu. Kolik toho za den vypijete?“

„Přibližně dvojnásobek dávky, která je považována za horní přípustnou hranici.“

„Jak myslíte,“ konstatovala a naplnila mu sklenici.

„Světů nechybí abstinence, jak správně naznačil Svatý otec, ale láska. Společným jmenovatelem všech neduhů moderní civilizace

je nedostatek lásky. Bez lásky nikdy nebude na celém světě mír. Ani v lidské duši. Bylo by tam taky trochu smetany?“

„Za ironií se vždy skrývá nepřiznaná slabost. Co papeži závidíte? Smetana je tady v té konvičce.“

„Bydlení na dobrém místě. Se skvělým výhledem na náměstí Svatého Petra.“

„Nebo třeba duchovní převahu? Takovou, jaké autor detektivek nemůže nikdy dosáhnout?“

„Nemůže. Jenomže papežové mizí v dějinách téměř beze stopy, protože sami sobě dávají pár anonymních jmen a římské číslice. Je to podobné jako u pokračování úspěšných filmů. Jen název a číslice. Papež je jakýsi bestseller ex offio. Autory detektivek si však lidé pamatují déle než papeže. Aspoň ty úspěšné. A vůbec, vy nevěříte v ironii pěstovanou pro ni samotnou? Jenom z té radosti, že druhého porazíme pouhým slovem?“

„Vy muži stále uvažujete v terminologii boje.“

„Promiňte, málem jsem zapomněl, pro jaký časopis tu pracujete.“
Na chvíli se odmlčeli. Ticho prolomila až Bianca Jane.

„Proslýchá se, že kardinálův sekretář byl v noci zavražděn.“

„Proslýchá,“ řekl a klidně se napil.

„Myslíte, že ho zlikvidoval kardinál?“ zajímala se.

„Proč by to dělal?“

„Třeba sekretář tehdy v Berlíně něco viděl. Víc, než se na tichého služebníka církve a diskrétního tajemníka sluší. A možná by to nepovažoval za zpovědní tajemství. Zvláště když k žádnému vyznání a doznání ani nedošlo. Jak daleko by v takovém případě šla loajalita sekretáře?“

„Mohl to být on. Je to stále jedna z možností. Ale pořád si říkám, že by to přece neudělal takhle hloupě. Kardinál Pole je příliš sofistikovaný muž.“

„Nechci to překombinovat, ale právě na to by mohl vsadit. Že kvůli té nápadnosti ho nebude nikdo podezírat.“

Adrian se zasmál.

„Víte, Bianco, v zemi, kde teď žiji, kdysi náhle zemřel mladý král Ladislav. Proslýchalo se, že ho možná otrávil jakýsi pan Jiří, který se skutečně stal králem po něm. Historici si ale říkali, že tak pitomý pan Jiří zase nebyl, aby – kdyby se chtěl krále zbavit – to udělal takto. Tak bystrý muž, jistě tak bystrý jako náš kardinál, by zvolil méně nápadný způsob. Po staletích pak věda pokročila a zjistila, že Ladislav skutečně zemřel přirozenou smrtí na akutní nemoc krve. Psychologický odhad předchozích dob byl tedy správný. Zásada *cui bono* v tomto případě nebyla k ničemu.“

„Historie se nemusí opakovat. Třeba hrozilo nebezpečí z prodlení, zatímco váš pan Jiří si možná mohl počkat, i kdyby chtěl toho mladého krále otrávit.“

„Dobrá připomínka,“ souhlasil. „I tak bych ale očekával, že pachatel zvolí něco, co by připomínalo nehodu. Třeba nechat probíjet elektrickou šňůru od lampy do sprchy nebo do ocelové pelesti postele.“

„O kardinálově technické dovednosti si nečiním velké iluze,“ zavrtěla hlavou. „Je to intelektuál. Možná se domnívá, že elektřina vzniká údery blesků do stožárů na poli nebo třením ebonitové tyče.“

„Pravý detektiv nemůže vyloučit žádnou možnost. Ani tu, že si mohl pachatel někoho najmout, aby zařízení vyrobil.“

„Příliš mnoho svědků. To by rozumný člověk neudělal,“ namítla.

„Mluvíme o vrazích, to je jiná kategorie lidí. Slovo rozumný tam není zcela namístě. Ostatně kardinál jako vrah, nebo dokonce dvojnásobný vrah je jen pracovní hypotézou. Mohli bychom dále rozvíjet, zda případní vykonavatelé nemohou být sami něčím vydíratelní a tak dále. Ale nebudeme to komplikovat. Zvláště když k žádnému velkému technickému figlu nedošlo. Tedy až na ten zavřený pokoj. To bylo fakt dobré.“

„Proč si vrah tak přidělával práci?“ zeptala se.

„Možná chtěl svést vyšetřování falešným směrem. Třeba se mu to i povedlo a my o tom ani nevíme. Už teď nám uvažování o tom, jak a proč byla místnost zavřená zevnitř, zabírá dost času.“

Z chrámu doznívalo do malé dvorany bouření varhan. Bohoslužba se zřejmě chýlila ke konci. Papežský průvod se pravděpodobně ubíral bazilikou ke vchodu, kde papež přisedne do vozu a odjede do Vatikánu. Bylo jasné, že každým okamžikem se tu objeví davy vyčerpaných a vyhladovělých spisovatelů a novinářů a stejný počet vždy svěžích, nicméně též hladových prelátů. Adrian a Bianca pocítili potřebu zmizet. Spisovatel poslechl dívčina gesta a následoval ji do jakýchsi dvířek a dále labyrintem křivolakých chodbiček a po několika točitých schodištích, až se náhle ocitli na rozpálené římské ulici.

Zástup, který provolával slávu papeži, bylo slyšet kdesi za rohem, zde byl téměř mrtvolný klid nerušený ani automobily. Náhle do něho však pronikly podivné zvuky, trochu připomínající hudbu vyluzovanou příslušníky orientálních sekt během jejich průvodů. V Římě však byly všechny orientální sekty zakázány, tedy lépe řečeno nebyly povoleny a překročení zákazu provozování veřejného kultu bez povolení bylo trestáno vysokými pokutami a okamžitým vyhoštěním za hranice papežského území. Muselo to tedy být něco jiného. A také bylo.

Do ulice náhle vstoupilo několik desítek lidí připomínajících na první pohled žebráky. Muži měli na sobě žíněná roucha a v rukou třímali spletnce z hrubých provazů. Bičovali se jimi a neustále cosi provolávali. Ti, kteří netrýznili svá těla, tloukli do bubínků nebo malých plechových činelů.

„Co je zas tohle?“ vyděsila se Bianca.

„To je kající procesí,“ poučil ji Adrian. „Chtějí na svém vlastním těle odčinit hříchy své i hříchy nevěřících. Třeba zrovna takových hříšníků, jako jsou liberální redaktorky objíždějící všelijaké kongresy.“

„Já si křesťanství vážím,“ řekla obviněná.

„Oni nechtějí, abyste si křesťanství vážila. Oni chtějí, abyste mu věřila, a to pokud možno v té podobě, kterou hlásají oni. Moc bych za to nedal, že v této skupince bude jistě i několik lidí, kteří se domnívají, že Pius XIII. je obyčejný Antikrist, a očekávají příchod Andělského pastýře, který reformuje církev a navrátí jí duchovní lesk apoštolských dob.“

Jako by chtěla skutečnost potvrdit jeho slova, vjelo náhle do uličky několik vozů se znaky švýcarské gardy. Z nich vyskákali muži v přilbách a v kombinézách. Během několika vteřin se jim v rukou nafoukly ochranné štíty z gumy a každý ze strážců třímal náhle dlouhý černý obušek. Netrvalo dlouho a vrhli se bez jakéhokoli předchozího varování na skupinku kajícníků a začali je rychlými údery vytlačovat ze silnice ven. Muži v kutnách na to reagovali odevzdaně, nicméně nevyklidili pole jen tak. Mnozí z nich si sedli na zem, snášeli rány a nechávali se v roztrhaných šatech, někteří potřísnění krví z rozbitých nosů a rtů, odnášet na chodník.

Když byla ulice vyčištěna – Adrian a Bianca uskočili do jakéhosi výklenku –, gardisté se rozmístili na chodníku a vytvořili řídký špalír, za kterým už krom nahodilých chodců nikdo nestál. Příští okamžiky ukázaly smysl celého zásahu.

S houkajícími sirénami proletělo ulicí hejno motocyklistů a řada vozů. Sítnice Adrianova oka sotva stačila zaregistrovat dlouhou bílou papežskou limuzínu, rolls royce s mohutnými blatníky a purpurovými záclonkami, za kterou se ještě řítily dva nebo tři gardistické vozy a jedna sanita. Netrvalo to déle než šest nebo sedm vteřin. Pak byl náhle klid a gardisté zase zmizeli. Potlučení kajícníci se zvedali a pomalu se belhali pryč.

„To je tady normální?“ zeptala se Bianca.

„Nemám tušení. Ale předpokládám, že ano, protože jak vidím, nikoho tento výjev zvlášť nevzrušuje.“

A skutečně. Chodci procházeli kolem mužů v otrhaných kutnách asi stejně poklidně, jako kdyby míjeli toulavé psy.

„Kam se to nakonec Evropa dostala,“ zavrtěl spisovatel hlavou. „Takový to byl slušný kontinent a teď tohle. Všude je to samý král a císař a kníže a doživotní prezident a člověk už může čekat jen na to, že někdo zruší peníze a zase zavede směnný obchod nebo že nějaký chytrák označí nevolnictví za nejvyšší formu lidské a občanské svobody. A v tom všem my se tady zabýváme jednou jedinou vraždou. Co když papež zavede lámání v kole nebo inkvizici?“

„Papež už zavedl inkvizici před šesti lety,“ řekla Bianca. „Tentokrát nejste dobře informován. Ona se ale jmenuje jinak, takže vám to možná uniklo. Prosí se, že má povoleno ‚v rozumné míře‘ používat mučení. Samozřejmě jen za přísně stanovených pravidel, na která dohlíží – hádejte kdo.“

„Inkvizice?“ zkusil to Adrian.

„Výborně. Přesně tak. Protože nikdo nemůže práci kontrolovat dokonaleji než ten, kdo ji sám vykonává. To zní přece logicky.“

„Neslyšel jsem ale, že by inkvizice, nebo jak se to jmenuje, vyvíjela nějakou rozsáhlou činnost.“

Bianca Jane pokrčila rameny, když tu se za nimi náhle ozval povědomý hlas.

„Na rozsáhlou činnost je v tomto městě příliš velké horko.“

Otočili se. Hlas patřil kardinálu Polovi.

Přícházel pěšky, na sobě měl černou sutanu a jeho hodnost bylo možno poznat jen podle červeného lemování a zářivě rudého cingula, kterým byl opásán.

„Chodíte pěšky, Eminence?“ podivil se Adrian.

„Krátká procházka neuškodí, zvláště když se člověk může setkat se zajímavými lidmi. Slyšel jsem tu skutečně něco říkat o mučení? V tomto městě nenajdete jediného člověka, který by vám řekl, že byl mučen v kobkách inkvizice. Takové počínání vůbec neodpovídá italské povaze.“

„Nic ve zlém,“ namítla Bianca, „ale třeba zrovna vy sám nejste vůbec Ital a takových tu bude celá řada. Novou inkvizici navíc údajně

vede německý kardinál, což v mnoha lidech vzbuzuje určité nepříjemné asociace. Ostatně mafie na jihu taky není tvořena cizinci.“

„My žijeme mnohem severněji,“ namítl kardinál. „A ačkoli mne zde přítomný pan spisovatel pokládá za úkladného vraha, nejlépe hned dvojnásobného, nikoho jsem už dlouho nemučil. Naposled tohoto umělce, když jsem ho donutil zúčastnit se papežské bohoslužby.“

„Byl to pro mne velký zážitek, který v sobě budu ještě dlouho nosit,“ pravil s kamennou tváří Adrian. „Je skutečně škoda, že se nemohu někdy setkat s Jeho Svatostí osobně. Mé katolické příbuzenstvo by ke mně získalo hned jiný vztah, kdyby vědělo, že jsem třeba jen letmo pohovořil s papežem.“

„Taková věc se dá docela snadno zařídit,“ řekla Eminence. „Pokud o to máte skutečně zájem, mohu v tom směru podniknout nějaké kroky. Chtěl byste s papežem hovořit o vraždách? Mám tušení, že Jeho Svatost se kdysi zmínila o zápletky z nějakého detektivního románu. Nevím však, zda měl někdy papež tento druh literatury v ruce. Předpokládám, že se bez této četby zatím obešel.“

„Netušil jsem, že odříkání může zajít až tak daleko. Ale nějaké společné téma bychom možná našli. Jsem vděčný za silné a bizarní zkušenosti. Pokud můžete, byl bych vám za takovou službu vděčen.“

„Pro nepatrného kněze, jako jsem já, je to jen milá povinnost,“ řekl kardinál a lehce se uklonil. Dotkl se přitom konečky prstů okraje klobouku, což měl být zřejmě pozdrav na rozloučenou, a odebíral se pomalými kroky stinnou stranou ulice pryč.

„Bud' je to nevinný muž, nebo velký herec,“ poznamenala Bianca, když za nejbližším rohem zmizel i hodnostářův stín.

„Velký herec je v každém případě,“ řekl Adrian. „Jinak by nemohl dělat tuhle práci. Ostatně už víte, že mám možná motiv, proč by se chtěl zbavit Bernarda?“

Bianca na něj jen upřela své velké oči.

„Ti dva byli totiž kdysi soky v lásce. V mládí.“

„To zní romanticky. Použil byste takovou zápletku v románu?“

„V detektivce nikdy, to by byl kýč. Takové věci by vám nikdo z estetického hlediska neuvěřil. V reálném životě se však stávají.“

„Jenomže on byl dlouho kardinálovým sekretářem,“ namítla. „Nedovedu si představit, že by někdo čekal roky na pomstu a na konec ji vykonal stejně vášnivě jako v době, kdy mu ještě o něco šlo. Byť by to bylo jen zadostiučinění. Msta po letech je vyčichlá a nemůže přinést žádnou katarzi.“

„Proto se pokouším hlouběji proniknout do kardinálovy duše a nyní budu zkoumat jeho romány. Opatřil jsem si jich několik v jednom ze zdejších knihkupectví.“

„Tak to máte před sebou skvělý zážitek. Mohu vás tedy zatím nechat o samotě a jít se koupat do našeho hotelového bazénu.“

„To můžete,“ opáčil zlomyslně. „Pokud vám nebude vadit, že v něm není žádná voda. V tomto městě totiž nic nefunguje, jak má. Včera prasklo několik prerezavělých trubek a nepodařilo se je spravit. Pokud však toužíte po koupeli, mohu vám nabídnout svou koupelnu.“

„Děkuji,“ odsekla. „Chtěla jsem se především slunit. To v hotelovém pokoji není dost dobře možné. Leda bych se slunila v paprscích vašeho ducha.“

„Tuto možnost bych nerad předem vylučoval,“ řekl.

Zřejmě by ještě chvíli pokračovali v duchaplném rozhovoru, kdyby se k nim náhle nepřipojil malý mužík, který ze všeho nejvíc připomínal vysušenou tresku. Podle oděvu to byl nejspíš také nějaký kajícíník, ačkoliv jeho kutna nebyla tak extrémně špinavá, jako tomu bylo u lidí rozprášených švýcarskou gardou.

„Viděl jsem vás,“ zasyčel náhle na dvojici zabranou do hovoru, čímž hovořící pár značně vyděsil.

„Já vás taky vidím,“ opáčil znepokojeně Adrian.

„Mluvili jste s tím antikristem, který se vydává za služebníka božího. Varuji vás, dejte si na něj pozor! Ten muž je krvelačná bestie a nezastaví se před ničím.“

Muž vykřikoval tak vášnivě, až mu od úst odletovaly sliny, jako kdyby právě spatřil dozlatova upečené kuře.

„Myslíte?“ zapochyboval Adrian, ačkoliv sám teoreticky kardinálovu zločinnost připouštěl.

„Je to kazič a falšovatel evangelia, který nezasluhuje nic jiného než zalít hrdlo tekoucí hořící sírou. Pod nehty by mu měli vrazit doběla rozžhavené dráty a maso z těla odtrhávat ocelovými kleštěmi sedm dní a sedm nocí. Teprve pak by snad byla naděje, že by zmlkl, přestal znesvěcovat Boží slovo a rouhat se věčné Lásce!“

„To by pak asi přestal,“ připustila Bianca. „Ale proč nám to říkáte?“

„Protože pravda o tom člověku, pokud si taková stvůra zaslouží pojmenování člověk, je mnohem děsivější, než si běžní lidé představují. Tady v Římě o něm víme mnoho. Ale na vás je vidět, že jste cestovatelé nebo poutníci, a tak asi nevíte to, co si tu vykládají i poslední domovnice.“

„Co si vykládají domovnice, to opravdu netuším,“ souhlasil Adrian. „Ani si nejsem jistý, že by mi to v životě pomohlo tolik, jak si myslíte.“

„Ó, to se velmi mýlíte!“ zakoulel mužík očima tak, až měla dvojice skoro strach, že mu oční bulvy vypadnou z hlavy na chodník. „Slyšeli jste někdy o tajném řádu Samain?“

„Pokud je tajný, slyšet jsme o něm nemohli,“ řekla Bianca Jane.

„Je tajný, protože se o něm ví jen to, že existuje. Málokdo však ví něco víc o tom, proč tu je a o co mu jde.“

„Předpokládám, že vy to víte, byť je to tajné,“ prohodila a rukou si uhladila vlasy.

„Vím jen málo, ale i to málo je dost hrozné na to, abych vás varoval. Ten zloduch, falešný kardinál, se kterým jste ke své duchovní škodě právě mluvili, tenhle ďábelský spolek vede. Skutečně si Satan pro své spříseženstvo nemohl najít lepšího služebníka.“

„Samain, to zní nějak keltsky,“ napadlo Adriana.

„To si pište,“ ušklíbl se mužík. „Není snad tento domnělý kardinál Angličan? Právě s ním se do tohoto svatého města dostala tahle pekelná legie, aby tu zasela své dračí sémě.“

Přechod od biblické k antické symbolice Adriana zaujal. Ten muž byl sice asi blázen, ale zřejmě zajímavý blázen. Už jej napadlo, že toto město by rozhodně stálo za literární zpracování. Ve srovnání s nekonečnou nudou střední Evropy se tu aspoň pořád něco dělo.

„Ten Satanův spřeženec, který si říká kardinál, ač žádný kardinál není, je ve skutečnosti pohanským knězem dávného kultu. Slyšeli jste někdy o druidech?“

„No jistě,“ připustil Adrian, kterého nikdy nebavilo, když ho někdo zkoušel. Bohužel Bianca Jane dala najevo určitou neznalost, čímž se pouliční setkání protáhlo.

„To slovo pochází ze staré keltštiny,“ poučil ji mužík v kutně. „Našli byste je všude, od Španělska přes Francii až po Německo. Pojdte se mnou, něco vám ukážu.“

Uchopil Adriana za ruku a táhl ho za sebou křivolakými uličkami. Adrian by ho klidně následoval dobrovolně, ale mužíkovi na jeho pocitech zjevně nezáleželo. Zrak mu planul a bylo zřejmé, že chce prokázat nějakou velikou pravdu a nesnese to odkladu. Bianca za nimi radostně poklusávala. Byla též ve výhodě, protože se mohla obratněji vyhýbat hromadám odpadků, které zvláště v zastrčených uličkách tvořily hrozivé pyramidy. Lidé pravděpodobně odpad vyhazovali z oken rovnou na chodník a s hlubokou křesťanskou vírou čekali, že ho někdo odnese.

Muž je vtáhl do vrat jednoho z domů. Sestupovali po prošlapaných kamenných schodech a potom zase někam vystupovali. Ukázalo se, že tady mužík bydlí. Z jakési pavlače se oprýskanými dřevěnými dveřmi vstupovalo do malé místnosti, která byla od podlahy až ke stropu zavalena knihami. Adrian se podíval na strop a zahlédl tam cosi, co připomínalo zbytky renesanční fresky.

„To bude pěkně stará malba,“ nadhodil otázku.

„Myslím, že asi z šestnáctého století,“ připustil nevzrušeně chla-
pík. Stáhl si přes hlavu kutnu a ukázalo se, že pod ní má šortky
a pruhované tričko. Aniž by dělal zbytečné okolky, vytáhl zespoda
jedné z knižních hromad jakýsi spis a hrdě prohlásil: „To je moje
poslední kniha. Jmenuje se *Odhalení falešného kardinála*. Nemusím
vám líčit, o kom to je. Obsah vás však jistě bude zajímat.“

„Nepochybně,“ řekla Bianca Jane a hledala nějaké místo, kam
by mohla bez poskvrnění oděvu usednout. Místnost však byla ku-
podivu čistá, byť chaoticky zařízená. Nakonec si sedla na malou
židličku, která také vypadala, že tu byla již v době renesančních
papežů. Adrian si sedl na kraj stolu.

„Začnu tím nejnapadnějším, co však může netrénovanému zraku
laického pozorovatele uniknout. Když se podíváte na tento obrázek,
co vidíte?“

Adrian viděl namalovaný štít s kloboukem a spoustou bambulek
po stranách. Ve znaku byl kříž zvláštního tvaru, strom a ještě jakási
zelenina. Nedávalo mu to smysl, takže mlčel.

„To je kardinálský znak falešného kardinála Pola,“ zvolal vítězně
muž. „Vidíte? Tady v jednom poli je strom. Poznáte snad, jaký je to
strom?“

„Smuteční vrba?“ zkusila to Bianca.

Muž poněkud ohromeně otevřel ústa, potom usoudil, že žena
žertuje, a nechal to bez komentáře. „Je to dub, pochopitelně. A tady,“
ukázal prstem na zelené snítky, které Adrian původně pokládal za
zeleninu, „to je jmelí. Už víte, kdo používal při svých obřadech dub
a jmelí jako posvátné rostliny? Přece druidové. Keltský kříž snadno
poznáte sami.“

„Keltství bylo kdysi módou, tak je možné, že u kardinála jde
o nostalgii po mládí.“

Muž zavrtěl nesouhlasně hlavou.

„Kdybych měl pouze tyto indicie, nechal bych toho člověka v kli-
du. Jenomže se nám podařilo získat korespondenci, která ukazuje,

jak mnoho stál domnělý kardinál o tyto atributy ve znaku a že měl určité problémy znak prosadit. Některým lidem ve Státním sekretariátu se to nezdálo.“

„Co to znamená *nám*?“ zeptal se Adrian.

„*Nám* znamená *nám*,“ nenechal se z míry vyvést muž. „Musí vám stačit, že si ověříte, zda všechno, co říkám, je dokazatelná pravda. Všimněte si například této fotografie. Vidíte, co má domnělý kardinál na ruce?“

„Domnělý kardinál má na ruce prsten,“ pravila Bianca.

„Domnělý kardinál má na ruce dva prsteny. Jeden na prsteníku a druhý na prostředníku,“ doplnil ji Adrian.

„Vidíte. K čemu potřebuje služebník Satanův dva prsteny?“ zaradoval se vypravěč. „Zde, na této fotografii si můžete prstenu všimnout v detailu. Co vidíte?“

„Nějaká značka,“ konstatoval Adrian. „Vypadá trochu jako žirafa.“

„To je runa neboli znak starého germánského písma. Tato runa se nazývá O nebo Os. Vztahuje se ke germánské bohyni, která se jmenuje Ostara. Tato runa je symbolem duchovního a tělesného plození. Nepřipadá vám zvláštní, že má údajný kardinál ve svém znaku pohanské keltské symboly a na prstenu runu pohanské germánské bohyně?“

„Ale co mají Germáni společného s Kelty?“ podivila se Bianca Jane.

„V konečném důsledku mají všechny tyto nauky jen jeden společný základ. Jde jen o to, jak věci nazýváte. Ti, kdo se podobnými věcmi zabývají, to dobře vědí. Jistě už jste pochopili, k čemu mířím.“

„Jen velmi přibližně,“ zavrtěl hlavou Adrian. „Chcete nám naznačit, že kardinál Pole je příslušníkem nějakého obskurního spolku, který má něco společného s keltskou a germánskou mytologií. To je nakonec docela dobře možné. Ale co by na tom bylo zvláštního? Někteří lidé, především muži, mají prostě romantickou zálibu v ta-

jemnu. Pokud jim nestačí tajemno církve, pomohou si prostě tím, že si doplní církevní mysterióznost nějakou jinou. Proč nám však tuto historii vykládáte?”

„Protože pravda musí vyjít najevo. Nejstrašnější věc na světě je zkáza toho nejposvátnějšího. A k tomu právě dochází. Jak může prostý obyčejný člověk přihlížet tomu, co se v tomto městě a celém světě děje? Bůh je urážen na místě, kde by měl být nejvíce uctíván.“

Muž zvedl na konci ukazováček směrem k nebi. Téměř stejné gesto používal při kázání Pius XIII.

„Pokud existuje nějaký Bůh a pokud by měl pocit, že je urážen, postará se o sebe jistě sám. Na to nepotřebuje dva lidi živící se tak podezřelou činností, jako je psaní. Tuším, že v bibli není nic o tom, že by spisovatelé detektivek a redaktorky ženských časopisů měli tahat Boha z jeho problémů.“

„V bibli je mnoho o tom, že lidé, kteří mají moc slova, mohou pomoci dobré věci.“

„Jaké věci?“ vložila se do toho Bianca.

„Podívejte se, nemusíme si nic namlouvat. Svatý otec je přes svou relativní čilost a sílu ducha člověkem poněkud churavým. Již brzo bude třeba pomýšlet na novou papežskou volbu. I kdyby byl papež naživu ještě dlouho, nemůžeme vyloučit, že v případě jeho dlouhodobé nemoci, během které by nemohl plně vykonávat svůj úřad, by mohly mít navrch všelijaké síly pokoušející se získat moc nad tímto městem. Takzvaný kardinál patří k lidem, kteří budou při příští volbě hrát důležitou roli. Všichni to vědí, ale nikdo se to neodvází říci nahlas.“

„No dobře,“ pokrčil Adrian rameny. „Ale co my s tím?“

„Moc dobře víte, co se stalo v Berlíně. Falešná Eminence je i tak zapletena do podivných věcí a najednou se objeví na místě, kde byl spáchán zločin. Jsem si prakticky jistý, že vraždu profesora Haussmanna má na svědomí on.“

Oba mlčeli, protože čekali, jak mužík rozvine své myšlenky. Zdálo se, že stařík musel přinejmenším číst zahraniční noviny a je dobře informován.

„Byla to zcela nepochybně rituální vražda. Na vlastní oči jsem místo činu a oběť sice neviděl, na rozdíl od vás, ale podle toho, co bylo v tisku a co jsem se doslechl, tomu všechno napovídá. Podříznuté hrdlo mluví samo za sebe. Je jistě mnoho jednodušších a méně riskantních způsobů, jak někoho rychle a tiše zbavit života. Ty rituální způsoby jsou vždy z podstaty věci poněkud nepohodlné a nepraktické.“

„Co by ale kardinálův Samain, nebo jak se ten spolek jmenuje, mohl takovou smrtí získat?“ zeptala se Bianca.

„Je to pomsta za nesmrtelnost, nebo za domnělou nesmrtelnost. Pro mnoho lidí bude nyní preparát, který jim prodlouží život za hranice dosavadních představ, znamenat cosi jako nové náboženství. Pro fanatiky, jako je Pole a jeho ďábelské spříseženectvo, je to rána.“

„Myslel jsem, že je to rána pro církev,“ namítl Adrian.

„Nepochybně. S tím se však dá vždycky něco udělat. Měli jsme už tým expertů, který vypracoval přesnou studii o tom, jak lidé následkem preparátu budou sice žít velmi dlouho, ale budou stíženi různými vedlejšími účinky, třeba nemocemi, bolestmi, neplodností, impotencí, depresemi, krátkozrakostí a podobně. Takové případy se už objevily. Jenomže Samain neuvažuje takto rozumně. Ti lidé nejsou vůbec schopni rozlišovat. Jak jsem se dozvěděl, profesor Haussmann byl na stopě dalších objevů. Je pravděpodobné, že by se takzvaná nesmrtelnost mohla rozšířit nejen na staletí, ale možná dokonce i čtyřmístné číslo. Asi by to ještě nějakou dobu trvalo, třeba i století, ale ti, co mají náskok několik set let, by se už mohli cítit jako zcela nesmrtelní.“

Adrian pokýval hlavou a navázal: „Takže podle vás ten, kdo ví, že nezemře několik set let, může mít reálnou naději, že se dožije léku, který mu život prodlouží na tisíciletí. A když se tak stane,

možná se časem dočká i prostředku, který mu zaručí desítky tisíc let. A potom...”

„Přesně tak,“ rozzářil se vypravěč. „Vidím, že jste to pochopil zcela přesně. Tohle už nemusí mít konce, přinejmenším do doby, než Slunce vyhasne.“

„To asi nebude ten nejaktuálnější problém,“ podotkla Bianca. „Osobně bych vyhasnutí Slunce nesla docela dobře, i kdybych se měla dožít milionu let.“

„Z psychologického hlediska právem,“ připustil mužík a zase začal listovat rukopisem své knihy.

„Pole není tím, za koho se vydává. Není to produchovnělý a mírně pokrokový člověk. Je to protřelý manipulátor, který, kdyby se stal papežem, po čemž ve své bezmezné pýše nezřízeně baží, napáchá obrovské škody. Obklopí se členy svého tajného řádu, postupně bude jmenovat další falešné kardinály, ti potom zvolí dalšího falešného papeže a tak to může jít skoro donekonečna. Pomalu abychom ten preparát profesora Haussmanna začali sami užívat, abychom měli dost času na nápravu škod, které mohou vzniknout. Nemáme však mnoho času. Abych použil starý výrok, ďábel na své stolici tvořené pekelným kouřem na bitevní pláni před Babylonem už sbírá své šiky proti králi, jehož ležení je na pláni před Jeruzalémem. Lucifer svolává své demony a rozesílá je do celého světa. Jedním z nich je třeba právě takový pseudokardinál Pole.“

„Opravte mě, jestli se mýlím, ale vždycky jsem myslel, že keltské náboženství bylo sice přísné, ale poměrně mírné. A najednou tu padají taková slova jako rituální vražda,“ podivil se Adrian.

„Co bylo, bylo,“ zavrtěl mužík hlavou. „V každém hnutí se nakonec objeví radikálové. Nějakým způsobem se dali dohromady uctívači Keltů s irskými teroristy a německými ekologickými teroristy. Ti například skálopevně věří tomu, že kdo padne v boji za životní prostředí, přijde do Valhaly.“

„Nevkusné,“ otrásla se Bianca.

„Ale účinné. Takovým blábolem si získali mnoho stoupenců a spoustu peněz. Mají prsty úplně ve všem. Kdyby chtěli, udělají snad kardinála i z vás, vážená slečno.“

„Jedné věci nerozumím,“ ozval se Adrian. „Kdyby chtěli zlikvidovat profesora Haussmanna, proč by volili tak komplikovanou cestu a nechali to vykonat kardinála? Bylo by přece mnohem jednodušší najmout nějakého tuctového nájemného vraha, kterých je všude plno.“

„To je přece docela jednoduché,“ zasmál se muž. „Představte si to opačně. Možná je problém udělat z kardinála zločineckou osobnost, ale není problém udělat ze zločinecké osobnosti kardinála. A myslíte, že pak bude taková osoba méně zločinná? Že její myšlenky, slova a skutky se změní, když dostane na hlavu nějaký klobouk? A pak je tu druhá okolnost, stejně významná. Říkal jsem vám přece, že to byla rituální vražda. Takovou nemůže vykonat nikdo jiný než zasvěcenec určitého stupně. V tomto případě vysoce postavený druid, což Pole je.“

„A co nebohý Bernard?“ vzpomněla si Bianca. „Ten byl také nějaký druid?“

„Nemyslím,“ zavrtěl mužík hlavou. „Přinejmenším o tom nic nevím a nepřipadá mi to pravděpodobné. Původně jsem myslel, že snad mohl vraždu v Berlíně vykonat on, jenomže to by technicky nebylo možné. Sám víte z první ruky to, co potom prosáklo až do novin. Musel to být někdo z těch tří lidí a Bernard mezi nimi nebyl. To však neznamená, že nemohl mít prsty v jiných věcech. Osobně se domnívám, že věděl, kdo je vrahem, nejspíše viděl svého vlastního pána nebo to poznal z nějaké stopy, kterou Pole zapomněl zamaskovat. Buď chtěl svého nadřízeného vydírat, nebo mohl být odstraněn jen tak pro jistotu. Ti lidé se nezastaví před ničím. Lidský život pro ně nemá sebemenší cenu.“

Na chvíli zmlkl a pak pokračoval.

„Vy to můžete odhalit. Když ho usvědčíte, vykonáte mnoho nejen pro světskou spravedlnost, ale pomůžete dějinám církve, aby se zase dostaly na správnou cestu.“

„Takovou ambici jsem snad nikdy v životě ani neměl.“

„Bůh si vede lidi po svých cestách, i smilníky a pijáky,“ pravil muž a Adrian sebou při tomto označení poněkud trhnul. Pak se však rozhodl, že si to nebude brát osobně.

„Jak nás přesvědčíte, že celá ta věc kolem Samainu není jen vaše konstrukce?“

„Možná to už brzy poznáte sám,“ zasmál se suše muž. „Ted' už se bohužel musíme rozloučit. Ale radím, vám, držte se této stopy.“

Za chvíli se oba opět ocitli na ulici.

„Je to blázen?“ zeptala se Bianca Jane, když je opět do tváří udeřilo římské horko.

„Ne víc než většina dalších lidí v tomhle městě. Nemohu však zatím přesně určit druh jeho šílenství.“

Sotva zašli za roh, přihnalo se k nim velké bílé auto, cosi jako dodávka. Na dveřích byl vyveden znak švýcarské gardy. Se skřípěním a v oblaku prachu vozidlo zastavilo, vyskákalo z něj několik mužů a dvojici neprodyšně obstoupili.

„Budete muset jít s námi,“ pravil vysoký muž v přiléhavě žlutobílé kombinéze, který měl na hlavě jakousi symbolickou napodobeninu renesanční přilbice.

„Nebudeme,“ odsekla Bianca, na které bylo patrné, že ji toto město tvořené především muži popuzuje stále více.

„Budete,“ děl gardista.

„Pane,“ řekl Adrian, „v zemi, kde žiji, jsem narazil na různé stopy buranství, ale určité meze respektuje dokonce i tamní národ. Bud' nám okamžitě řeknete, oč běží, nebo budeme tento výstup považovat za politováníhodné obtěžování. Zřejmě pak budeme neprodleně informovat svého známého kardinála Pola o tom, jak je tu s námi zacházeno.“

„To nebude třeba. Kardinál Pole vydal pokyn, abychom vás ve vašem vlastním zájmu doprovodili,“ řekl s nepohnutou tváří gardista.

„A když nepůjdeme?“ zeptala se Bianca.

„Půjdete,“ zasmušil se gardista jako starozákonní prorok. Kruh jeho mužů přistoupil ještě o něco blíže. Protože v rukou dvou gardistů zahlédli cosi připomínající injekci na uspávání koní, rozhodli se pro vstřícnost.

Nastoupili tedy do vozu, kde ve společnosti mlčících uniformovaných mužů strávili přibližně půlhodinovou jízdu. Ač ve městě již dávno nebyla tak hustá doprava jako ve zlatých dobách minulého století, bylo řízení provozu na křižovatkách nadále tak chaotické, že ulicemi téměř nebylo možné projet. Na jedné křižovatce dokonce gardista mával zuřivě oběma pažemi tak zmateně, že pouhé tři vozy, které by bez jeho podivných pokynů bezpečně projely, musely zastavit a jejich řidiči čekali, co se bude dít. Gardista náhle přestal mávat a odešel. Pravděpodobně mu skončila služba, a doprava se tak vrátila do normálních kolejí.

Oba podezřelí skončili v kanceláři velitele.

„Jistě víte, proč jste tady,“ začal proslulou větou, na kterou zkušený vyslýchaní doporučují již asi dvě stě let zareagovat přihlouplým výrazem a slovy: „My? To tedy opravdu nevíme.“

Přesně tak to učinili Adrian a Bianca Jane. Ačkoliv se do té doby s autoritativními způsoby setkávali především ve filmech, učili se v reálných podmínkách velmi rychle.

„Nebudete ale popírat, že jste vykonali určitou návštěvu,“ pokračoval.

„Dokonce nebudu popírat ani to, že jsem ráno snídala,“ odsekla mu Bianca. „Pak jsem též dlouho a vydatně močila. Zajímá vás, jak to znělo? Jako zurčící pramének. Jako když z čajové konvičky pouštíte z jednoho metru zlatavý proud čaje do porcelánové misky. Tak jsem to dělala.“

„To je dobře. Pro případ, že byste se k dalšímu jídlu a močení třeba dost dlouho nedostala,“ zasmál se důstojník, ale nikoho to moc nepobavilo.

„Konflikt vám nedoporučuji,“ vstoupil do toho Adrian. „Jednak je kolegyně schopna, nakolik ji znám, v případě hladu ukousnout část těla některému z vašich gardistů, třeba nějakou, o které si ona myslí, že by jim beztak k ničemu nebyla, jednak budeme pravděpodobně do dvou minut žádat o spojení s našimi ambasádami a vedením PEN klubu. Když už máte mít ostudu, ať to stojí za to. Jinak bych vás chtěl upozornit, že moje matka mi vždy říkala, ať se nebavím s lidmi, kteří se nepředstavili. Názor možná změním tehdy, až mě začnete píchat halapartnou, ale není pravděpodobné, že by se tak stalo dobrovolně.“

„Jmenuji se Umberto Mosca a jsem velitelem Zvláštních služeb papežského státu. Jste tu jen proto, že na stejném místě a stejné židli se většinou objeví nakonec všichni, kteří navštívili generála Arrenu.“

„Neznáme žádného generála Arrenu,“ namítla Bianca.

„Ale znáte, ani o tom nevíte. To je ten zvláštní pán, co si vás odvedl k sobě domů. Co vám říkal, nevíme, protože naše čest nám velí neumísťovat do domů prominentních odpůrců státu odposlouchávací zařízení, ale dovedeme si to představit. Říká se stařeckou tvrdohlavostí všem totéž.“

„Generál čeho?“ zeptal se Adrian.

„Bývalý generál jezuitského řádu Pedro Arrena.“

„To byl on?“ podivil se Adrian. „Před lety se psalo o tom, že ho papež odvolal kvůli přílišné liberálnosti.“

„Svatý otec nikoho neodvolal,“ řekl velitel přísně. „Pouze vyjádřil své naléhavé přání, které bylo v souladu s míněním většiny členů řádu. Generál se podvolil, protože věděl, že proti vůli Svatého otce nemůže v církvi nic podniknout, zvláště pak ne v řádu, kde se věrnost papeži slibuje zvláštním slibem.“

Bianca se zasmála. „Já vím, v tomto státě se dobrovolnosti přikládá velká váha.“ Po očku sledovala z okna dění ve dvoraně, kde právě gardisté z velkého mikrobusu vyváděli šest spoutaných mužů. Ruce

měli za zády, zápěstí obtočená řetězy a na pravé noze měl každý připevněné závaží.

„To mě mrzí, že se vám u nás nelíbí,“ povzdychl si velitel. „Lásku k našemu městu nemůžeme samozřejmě nikomu vnucovat násilím.“

„Můžete, ale asi by se vám to nepovedlo,“ řekl Adrian.

Velitel na to nereagoval. Možná byl jiného názoru.

„My vás teď pochopitelně pustíme,“ řekl nakonec. „Chtěli jsme vás pouze upozornit, že člověk, který k nám přichází zvenčí, se často stává objektem manipulace ze strany nezodpovědných elementů. Často dovedou nepřátelé našeho života a naší práce působit velmi sugestivně. Nenechte se však zmást. Byli bychom neradi, kdyby se třeba v zahraničním tisku objevily zkreslující a zavádějící informace. Nakonec by se stejně ukázalo, že je tomu jinak, a vy byste si tím zbytečně uškodili u světové veřejnosti.“

„A kdybychom znovu navštívili generála?“ zkusila to Bianca.

„Ono by se vám to asi nepodařilo. Bývalý generál totiž žije v určitém nervovém vypětí, pro které máme pochopení. Pád z takové výše musí být hrozný. Svátý otec tedy rozhodl, že musíme otce Arrenu chránit před stresovými situacemi. Asi bychom vám museli – pro dobro věci – v takových kontaktech zabránit.“

Vyprovodili je s patřičnou zdvořilostí. Velitel se před otevřením brány gardistického paláce dvakrát uklonil, před Biancou dokonce o něco hlouběji.

Za patnáct minut seděli na zahrádce kavárny a sledovali nevelký pouliční ruch. Kolem nich se proplétaly chaotické turistické výpravy s průvodci a poutníci seřazení do spořádaných průvodů vedených knězem nebo mnichem. Některá poutnická procesí si nesla svíce, korouhve, relikviáře, sochy světců a někdy i kadidelnici. Vůně kávy se mísila s vůní opalovacích krémů a posvěcené pryskyřice škvářené na doutnajícím dřevěném uhlí. Povykování průvodců tvořilo podivný kánon s chorály a mariánskými písněmi.

„Někdy se nemohu dočkat, až to tady skončí,“ svěřila se Bianca.

„Mně se to líbí. Spisovatel je ve výhodě. Dovede totiž docenit poetiku karnevalu.“

„Máte před sebou dvě nevyřešené vraždy, rejdy jedné tajné společnosti a tři podezřelé,“ připomněla mu, a narušila tak prázdninovou atmosféru. Dopil jedním douškem kávu a ujal se vedení.

„Nemůžeme marnit čas. Kongres brzo skončí. Vy si vezmete na starost Samain. Zjistěte, jestli to existuje, a pokud ano, tak o co skutečně jde. Nevím, kde začít, ale kdybych to věděl, udělal bych to sám. Pokud vám ještě zbude nějaký čas, mrkněte se i na toho generála jezuitů. Tím by se možná mělo začít. Je-li to skutečný blázen, nebudeme asi ztrácet čas s Kelty. Já se podívám po kardinálově minulosti a pokusím se projít jeho biografii z otevřených zdrojů.“

Zatvářila se pohoršeně.

„Vy si budete číst a já mám riskovat krk?“

„Máme rovnoprávnost a život muže má stejnou cenu jako život ženy. Dávejte na sebe přesto pozor. Život některých žen je pro mě možná důležitější než život jiných.“

Chtěla něco odseknut, ale nakonec jenom mávla rukou. Asi na znamení souhlasu.

V poledne následujícího dne se Bianca opět vynořila s hrdým výrazem ve tváři.

„Nejdřív jsem zašla do Keltského institutu,“ oznámila.

„Tady existuje něco takového?“ podivil se Adrian.

„Co by ne, když tu kardinálové mají keltské řády. Náhodou je to docela ctihodná instituce. Tohle město je plné staříků a jeden z nich se mě tam ujal. Pak se ukázalo, že je to nějaký významný vědec, jehož jméno jsem nikdy neslyšela. Zkoušela jsem jít na věc nepřímou. Ptala jsem se na to, jak moc byli nebo nebyli staří Keltové násilní. To bylo dost poučné. Tak například pokud jde jen o druidy, měli velmi pozoruhodné rituály. Například provozovali rituál takzvané trojitě smrti. Cílem bylo usmrtit nebožáka třemi způsoby současně.“

„Ne že bych to potřeboval, ale jak se to dělá?“

„V jednom britském rašeliništi, jehož jméno jsem už zapoměla, našli mrtvolu muže, který byl během rituálu udeřen do hlavy sekerou, ale ne tak moc, aby nepřežil. Potom ho škrtili a nakonec hodili do vody tváří dolů. Druid Lailoken zemřel tak, že spadl z útesu na kůl zabodnutý v řece. Pád, naražení na kůl a utopení bylo také trojitou smrtí. Symbolické má být, že uškrcení se vztahuje k říši oblohy, úder sekerou či naražení na kůl k zemi a k vodní říši rašeliniště.“

„Velmi důkladné, ale jak to podle vás souvisí s kardinálem a jeho Samainem?“

„Pokoušela jsem se ze staříka vyloudit, zda ještě dnes existují nějaké nápodoby těchto starých rituálů. Schválně jsem použila slovo *nápodoba* a dělala jsem se naivnější, než snad jsem. Stařík byl poměrně vstřícný a pravil, že skutečně v poslední době se takové skupiny objevují. Odvozují svůj původ od keltských druidů, kteří se kdysi v době vlády císařů Claudia a Nerona museli stáhnout na ostrov Mona. Římané ho dobyli roku 61 a druidové, kteří útok přežili, se potom začali skrývat.“

„Je to podobná historka, jako když zednáři odvozují svůj původ od Šalomounova chrámu, nebo aspoň ze 14. století.“

„Tak nějak. V každém případě se v posledních letech kolem Říma událo několik vražd, které místní policie přičítá novopohanským fanatikům. Staří Keltové například zavírali své oběti do proutěných figur, které potom zapalovali. Několik římských mrtvých bylo v poslední době nalezeno ve stavu značné ohořelosti, přičemž kolem bylo vidět zbytky zuhelnatělého dřeva.“

„To nám ještě mnoho nevysvětluje.“

„Proto jsem se staříka zeptala rovnou na Samain. Slyšel o něm, ale nevypadal, že by ho to zajímalo. Pravil, že nějaký takový spolek v Římě skutečně existuje, ale nepřikládal mu žádnou váhu. Pouze kdesi mezi kolegy zaslechl, že společnost toho jména se schází v jedné bazilice. Snad je to bazilika svatého Restitia, ale nejsem si jistá.“

Sevřel rty a vteřinu uvažoval.

„O žádné takové jsem nikdy neslyšel, ale možná je právě tohle zajímavé. Měli bychom se na to blíže podívat.“

Jejich pátrání provozované za největšího římského poledního vedra potvrdilo ty nejhorší obavy, tedy přinejmenším pokud jde o romantiku. Bazilika svatého Restitia ležela celkem nedaleko od kostela svaté Praxedy. Na první pohled působila tak stylově čistě a úhledně, že muselo jít zcela jistě o jednu z moderních napodobenin.

„Na střeše nejsou žádné břízky,“ poznamenal Adrian.

„A žádné půlmetrové vrstvy holubího trusu kolem schodiště,“ doplnila Bianca. „Člověk už jenom čeká, kdy si nechají vyrobit ještě několik papežů do zástoby, aby se tu rozproudil turistický ruch.“

Vstoupili dovnitř. Tam nebylo vidět ani človíčka, pouze opravdové voskové svíce věrně osvětlovaly presbytář.

„Na téhle architektuře je hrozné především to, že dovede napodobit i nedokonalosti originálu,“ řekl Adrian. „Tak například Američané by neudělali kostel tak tmavý. Italové ho snad dělají ještě o něco tmavší. Dokonce to vypadá, jako by tu měli i umělou plíseň a vlhkost.“

„Jak to víte?“ ozvalo se za nimi.

Otočili se tak bleskově, jako kdyby na ně promluvil sám svatý Restitius. Byla to však pouze dívka držící v podpaží velké desky, ve kterých zřejmě měla nějaké skici.

„Píšu o tomto chrámu diplomovou práci,“ zardělo se ono stvoření. „Už jsem v Římě tři měsíce a chodím sem každý den.“

„Ale neříkejte,“ pravil potěšeně Adrian.

„Opravdu,“ pípala dále dívka. „Jednou jsem viděla, jak dokonce v presbytáři vytvářejí umělý prach.“

„Umělý prach?“ vyděsila se Bianca Jane.

„Bývám tu každý den od otevření kostela až do jeho zavření. Jenom s několika přestávkami, pochopitelně. Pokouším se po-

stihnout podobu baziliky ve všech denních dobách. Chci kromě písemné části své práce vytvořit též album, které bude mapovat hru světla a stínu během jednoho dne a jednoho ročního období. Na vlastní oči jsem pozorovala, jak jednou dokonce doplňovali špínu do spár mezi dlaždicemi.“

„A takové věci oni dělají před lidmi?“ zeptala se Bianca.

„Ale ne,“ přiznala se dívka. „Já jsem tady jednou večer usnula, a když jsem se probudila, byl už kostel zavřený. Musela jsem tu přenocovat. Po půlnoci se najednou objevila parta lidí, kteří v presbytáři odstranili koberce a otevřeli vchod do krypty. Myslela jsem, že je to nějaká uklízecká parta, která tu nesmí pracovat ve dne, ale potom asi za hodinu se najednou objevilo pár mužů v klerikách a zmizeli také tam dole. Vynořili se zase asi za půldruhé hodiny a prostě jen odešli. Pak zase vyšli ven ti uklízeči, nebo co to bylo. Právě ti potom poprášili podlahu prachem.“

„Pozoruhodné,“ řekl Adrian. „Poznala jste někoho z těch lidí?“

„Jak, poznala?“ zatvářila se dívka zmateně. „Já přece v Římě nikoho neznám.“

„Myslel jsem, jestli třeba někdo z nich nebyl třeba známý církevní hodnostář.“

„Já neznám žádné církevní hodnostáře,“ zavrtěla hlavou. „I kdybych je znala, nikoho bych tady v té tmě nepoznala. Možná ještě tak papeže, toho jsem viděla v televizi. Ale ten tady určitě nebyl. Já se o církev nezajímám, já se starám jenom o architekturu. Přitahují mě tyhle moderní baziliky, které mají vypadat jako staré. Přímo mě to fascinuje. Když si představím, co všechno by se takhle dalo postavit místo těch odporných mrakodrapů!“

„Právě,“ řekl neurčitě Adrian. „My se tady s kolegyní zase zabýváme moderním římským folklorem. Myslíme si, že právě v těchto bazilikách vzniká možná nový typ rituálů, který by se měl antropologicky a etnologicky zmapovat.“

„Opravdu?“ vydechla vzrušeně dívka. „Já jsem si hned myslela, že to nějak souvisí se zdejším geniem loci. Určitě v tom bude něco mystického! Taky to bylo o úplňku, na to si docela dobře vzpomínám. Měsíc sem svítil oknem jako rybí oko.“

„Tak to máme štěstí,“ řekla Bianca. „Úplněk je totiž právě zítra.“

„Vždycky mě zajímalo, proč ženy přesně vědí, kdy je úplněk,“ poznamenal Adrian. Pak se obrátil na dívku. „Jak je možné, že vás tu nikdo neviděl?“

Trochu rozpačitě se na něj podívala.

„Schovala jsem se do zповědnice. Já jsem přece nemohla vědět, jestli to nejsou nějakí zloději a jestli mi nehrozí nějaké nebezpečí. V tomhle městě se prý děje ledacos a já nemusím být úplně u všeho.“

„To jsme si na začátku říkali taky,“ odušila Bianca. „Člověk nemusí být úplně u všeho.“

Adrian a Bianca vyčkali až do okamžiku, kdy kostelník zavřel vrata baziliky. V kostele svítila už jen olejová lampička věčného světla. Zšeřelé prostory baziliky, byť šlo vlastně o maketu skutečných bazilik v reálné velikosti, ducha obou pozorovatelů z počátku poněkud spoutávaly. Do půlnoci zbývaly asi dvě hodiny a Bianca využila čas k poněkud podivné meditaci.

„Je pozoruhodné,“ pravila, „jak patriarchální chrámy připomínají ženské tělo. Například mají vnitřní a vnější vchod, čímž vytvářejí schematický obraz ženských pohlavních orgánů.“

„Ach,“ bylo jediné, na co se Adrian vzmohl. Získával stále nutkavější dojem, že mladým lidem přestává rozumět.

„Oltář je vlastně jakési lůno,“ vedla dále svou, „na kterém muž jako porodník přivádí proměněním na svět nové tělo. Proto jsou ženy z tohoto prostoru vyloučeny. Asi právě proto jste si vy muži usmysleli, že budete své obřady vykonávat v oblečení, které připomíná ženské šaty.“

„Pokud mě paměť neklame, nosili muži suknice od úsvitu lidstva. Takže není div, že kněžím to zůstalo, protože církev ve svém konzervatismu módu moc neměnila, zatímco okolní svět se měnil.“

„Nemůžete ale popřít, že církev ženy od oltáře vyloučila.“

„Co měla dělat, když mezi apoštoly nebyla ani jedna?“ pokrčil Adrian rameny. Debata mu připadala umělá a rozhodl se ji poněkud neurvale ukončit. „Církev ženy vyloučila z vedení svých obřadů,“ řekl, „protože kdyby je připustila až do kněžiště, začaly by mluvit a mluvit a k samotnému obřadu by nikdy nedošlo. Nakonec by se pustily jedna do druhé, vyrvaly by si vlasy, nehty by si navzájem rozdrápaly obličej a povyrážely by si všechny zuby. Myslím, že věřící by to po několika pokračováních přestalo bavit.“

„Je typickou ukázkou mužského šovinismu, že na nastolení problému muži reagují jen posměchem a urážkami.“

Posměch a urážky nicméně zabránily dvojici, aby neupadla do spánku a dočkala se půlnoci. Pak se začaly dít očekávané věci.

Nedlouho před dvanáctou se otevřel jeden z bočních vchodů a do chrámu vstoupilo několik mužů, aspoň se zdálo, že jsou to muži, protože ve tmě nebylo skoro nic vidět. Skupinka si rozsvítila elektrické lampičky. Hbitě srolovali koberec a uchopili ocelové kruhy, které byly upevněny na kamenném kvádru zakrývajícím vchod do krypty.

Oba pozorovatelé byli v té době již namačkáni v jedné ze zpovědnic. Výhled neměli zrovna ideální, ale na druhou stranu Adrian ocenil, že konstruktéři zpovědnice nepočítali s přítomností dvou osob v kukani pro kněze, a tak se mohl bez výčitek svědomí a zdání společenské nepatřičnosti k Bianca dost intenzivně tisknout. Usedl na místě kněze a investigativní novinářka mu seděla na klíně.

„K čemu je krypta v kostele, který právě postavili?“ zašeptala Bianca, která si zatím nevšimla určité fyziologické reakce Adrianova organismu. (Nebo aspoň *dělala*, že si jí nevšimla.)

„Možná to bude trochu jinak. Pokud mě tušení neklame, je docela pravděpodobné, že celý kostel postavili právě kvůli té kryptě.“

Po půlhodině, kdy už měl Adrian pocit, že mu od dívčího těla na klíně začínají dřevěnět nohy, a smyslné myšlenky ho opustily, vnímal, jak se jeho stehna mění v kusy tvrdého dřeva, do kterého se pustilo hejno termitů. Také vzduch ve zpovědnici ztrácel podíl kyslíku nutný k životu. Byl si jistý, že kdyby ho v této situaci viděla jeho bývalá žena, pocítovala by značné zadostiučinění. Musel však trpět ještě po nějakou dobu, než přišlo vysvobození.

Mělo podobu sedmičlenné skupinky mužů, kteří se vynořili zpoza jednoho sloupu tak tiše a nenápadně, jako kdyby se snesli na andělských křídlech.

„Pozor,“ řekla zcela zbytečně Bianca. Adrian napínal zrak natolik, že si připadal jako nějaká primitivní bytost s očima na tykadlech.

„Je to kardinál, nebo není?“ zašeptal nakonec Biance do ucha, protože ta měla přece jen větší výhled. (Nikdo jí totiž neseděl na klíně.)

„Tady není vůbec nic vidět,“ postěžovala si tónem zklamaného turistu.

Když poslední z mužů zmizel v otvoru vstupu do krypty, zauvažovali téměř současně, co dál. Jediné, co jim zbývalo, bylo následovat neznámé do nitra země.

„Počkejte,“ zadržel Adrian Biancu za ruku, když se dívka pokoušela poněkud netrpělivě vyskočit ze zpovědnice.

„Co když nám zmizí někde v podzemí?“ protestovala.

„Nemohou zmizet daleko,“ uklidňoval ji. „Budou se stejným vchodem vracet zpátky.“

„Pod Římem mohou být stovky kilometrů chodeb,“ namítla a trochu pohoršeně se vyvinula z jeho stisku.

„Kdyby chtěli někam putovat stovky kilometrů, nemuseli by lézt do země tady a šli by tam rovnou,“ řekl. Uznala to, ale přesto vylezla z kající skříň, ve které zřejmě nikdo nikdy žádné pokání nekonal, a pomalu se vydala směrem k presbytáři. Adrian se pokoušel ji

následovat, ale krev navracející se do odkrvené nohy mu působila nevídaná muka. Musel se několik chvil přidržovat stěn a sloupů, takže Bianca získala nevítaný náskok. Adrian se dokonce obával, že by byla schopná se do podzemí pustit sama, ale naštěstí viděl, že se u oltářní mřížky zastavila a počkala na něho.

„Musíme dolů,“ řekla.

„Nemusíme,“ namítl.

Na její udivený výraz pouze pokynul hlavou k boční lodi. Nechácala, ale když se po svých již docela vzkříšených končetinách vydal tím směrem, následovala ho.

Z bočních lodí do podzemních prostor vedlo několik větracích okének, která zřejmě dodávala kryptě něco málo potřebného světla i bez svící. Když se přemístili na bok chrámu a pohlédli okénkem dovnitř, měli scénu jako na dlani. To, co viděli, stálo skutečně za to.

Krypta totiž vůbec nepřipomínala podzemní pohřebiště běžného křesťanského chrámu. Byla kruhová a uprostřed čněl do výše asi dvou metrů útvar připomínající štíhlý kamenný kužel.

„Vypadá to jako menhir,“ zašeptal Adrian a Bianca mlčky přikývla.

Kolem menhiru postávala ona sedmice mužů, kteří přišli do chrámu jako poslední. Protože stáli v kruhu, nebylo možno určit, kdo z nich shromáždění vede. Teď však oba docela dobře viděli, že jedním z nich je kardinál Pole. Stál poblíž velkého svícnu, který zřetelně osvětloval jeho obličej. Vizáž všech přítomných byla soustředěná a jejich pohledy se upíraly směrem k menhiru.

Potom kardinál postoupil blíže ke kameni a začal cosi potichu pronášet nebo možná i zpívat. Na těch několik metrů, které oba pozorovatele dělily od shromáždění, a také kvůli silné ozvěně to nebylo možno rozeznat.

„Tomu jazyku nerozumím,“ řekla Bianca.

„Zní to trochu jako angličtina,“ řekl Adrian. „Ale nějaká archaická. Možná je to nějaká keltská rituální řeč, nebo přinejmenším její moderní napodobenina.“

Po úvodním hymnu všichni vztáhli paže směrem k vrcholu kamene. Tu přispěchal jeden ze služebníků – aspoň vypadal jako služebník – a držel v ruce velkou klec s jakýmsi zmítajícím se tvorem. Zvíře vypadalo jako kohout nebo slepice. Služebník je vyndal dvířky klícky a tvor se zuřivě bránil. Kardinál uchopil kura do levé ruky. Pravou si sáhl kamsi k boku a vyňal odtamtud dlouhý nůž nebo snad malý mečík a jedním jediným tahem uřízl zvířeti hlavu. Všude začala stříkat krev. Bianca se zapotácela a zachytila se Adrianova ramena. I v kostelním šeru bylo vidět, že znatelně pobledla. To ještě netušila, co přijde vzápětí. Kardinál opět pravou rukou sevřel řezný nástroj a rozpáral jedním tahem zvířeti břicho. Vytryskl další proud krve, který potřísnil menhir a stékal na zem. Pole odhodil dýku na podlahu, až k oběma pozorovatelům dolehlo zazvonění kovu o kámen. Hned pochopili, proč chtěl mít kardinál volné obě ruce. Rozevřel totiž břicho tvora a zkušeným pohybem, který prozrazoval, že to nečiní poprvé, mu vytrhl vnitřnosti. Zvedl je do výšky a pečlivě se na ně podíval. Probíral se jimi jako žena rozmotávající zamotané klubko vlny. Skoro to vypadalo, že uvnitř slepice hledá nějaký vzácný ztracený předmět a nemůže jej pořád najít. Konečně se zdálo, že se dopídlí kýženého cíle. Odhodil chuchvalec útrob na zem a okamžitě přispěchal služebník s konvicí vody a bílým plátnem, do kterého si kardinál po umytí otřel ruce. Pak zjednal pohybem ruky ticho, což bylo skoro zbytečné, protože všichni přítomní mu zjevně věnovali pozornost, a promluvil.

„Vypadá to dobře, bratři. Božský duch nám říká, že náš den se blíží.“

„Zemře velekněz?“ zeptal se dychtivě jeden z mužů.

„Vypadá to tak. Nebo bude přinejmenším již velmi brzo bezmocný. Podle toho, co nám bylo sděleno znamením, se již blíží doba, kdy nastoupí nový pontifex. Pomocí této věštby nemůžeme zjistit, kdo to bude, ale vypadá to, že nebesa jsou nám nakloněna.“

Přítomní se téměř současně přežehnali znamením kříže. Nebylo to však normální křížování, končilo ještě jedním malým křížkem vykonaným v místě srdce.

„Poděkujme nyní Duchu nebes za jeho sdělení,“ řekl kardinál a začal na nápěv podobající se chorálu zpívat jakýsi hymnus. Ostatní se k němu přidali.

„Přejí si papežovu smrt? Rozumím tomu dobře?“ ujišťovala se Bianca.

„Vypadá to tak. Zřejmě si myslí, že až tu starý pán nebude, bude papežem někdo z nich, možná sám kardinál Pole, a budou moci rozjet své rejdy ve velkém. Zdá se, že v tomto měl generál pravdu. Samain existuje a nevypadá to úplně jako dětská hra.“

„Měli bychom zmizet,“ upozornila Bianca. „Máme naději, že poznáme ještě někoho z těch lidí?“

„Bohužel asi ne. Nemůžeme se k nim přiblížit. Vytratíme se,“ souhlasil ochotně Adrian.

Oba pozorovatelé opustili baziliku a směřovali do hotelu. Jakmile se nemusel Adrian tísnit s dívčím tělem na klíně ve zpovědnici, napadlo ho, že by nebylo nepříjemné navázat sblížení jiného typu. Bianca Jane však vypadala tak zničeně z nočního bdění a esteticky znechuceně po zážitku s kohoutími vnitřnostmi, kterými se kardinál probíral zkušenými hmaty statné selky, že veškeré pokusy byly odsouzeny předem k nezdaru. Rozloučili se na recepci, aniž si řekli něco více, než že budou pokračovat v akci, až si srovnají myšlenky.

Adrianův spánek byl krátký. Pokoušel se navodit stav únavy několika míchanými nápoji, ale jediným výsledkem bylo, že ležel natažen na posteli s neuspořádaným vířením nápadů v hlavě. Připadaly mu občas geniální, ale jak zjistil druhý den ráno, byla to pouhá iluze. Ještě ho napadlo, zda by ho nemohla uspat aspoň masturbace, při které by si představoval Biancu, jenomže její obraz se mu stále asocioval s vidinou rozpáraného kohouta a všelijakých kostelů, takže toho zase nechal.

Probudil se s pocitem sucha v ústech. Ležel ještě asi půl hodiny a pokoušel se vzkřísit své dřevěné údy. Několik minut odolával

pokoušení dát si panáka. Pak podlehl a dal si ho. Vždycky nakonec podlehl.

Následkem alkoholové kúry byl zase schopen fyzického i duševního pohybu. Jeho myšlenky byly sice trochu zamlžené, ale už tu aspoň nějaké byly.

Nenápadně vyšel z hotelového pokoje a hned po několika metrech narazil na prezidenta PENu, který mu nadšeně sděloval, že dnes proběhne prezentace knihy významné básnířky z jednoho středoafrického království. Básnířka měla být princezna, která se však znelíbila panovnickému rodu a prchla do exilu do jiného středoafrického království, tam ji agenti tajné policie domovského režimu chytili a přivezli zpět. Po několika letech v mučírnicích a věznicích byla – údajně po protestech světové veřejnosti, tedy zřejmě po nějakých úplatcích západních vlád – puštěna a dostala hned Nobelovu cenu za básnickou sbírku, v níž účtuje s lety strávenými v cele bez paprsku denního světla.

Adrian ujistil prezidenta, že to zní velmi zajímavě a že o akci samozřejmě ví.

V duchu učinil předsevzetí, že toho dne raději vůbec neopustí hotel, aby se náhodou nestalo, že narazí na jakýkoli kongresový podnik. Oběd si nechal přinést na pokoj. Aniž si o to řekl, donesli mu také poslední výtisk vatikánských novin. Několik prvních stran zabíral papežův projev k pracovníkům mlékárenského průmyslu, dále plná znění projevů zástupců mlékárenského průmyslu a také úvahy o tom, jak je právě mlékárenský průmysl důležitý pro obnovu duchovních kořenů křesťanské Evropy.

Jiné noviny Adrianovi nepřinesli.

Pokoušel se tedy sledovat zprávy, jenomže hotel byl napojen pouze na vatikánské a ty byly zcela ve znamení audience pracovníků mlékárenského průmyslu u Pia XIII. Když se mu konečně podařilo naladit nějakou italskou stanici, zahlédl tytéž mlékaře, jak je postupně přijímá italský prezident, italský král a starosta Říma.

Znovu se pokusil sejít do hotelového baru.

„Co mají všichni s tím mlékem?“ vyhrkl na číšníka, který po očku sledoval zpravodajství o společné modlitbě mlékařů v chrámu Il Gesù.

„To je přece jasné,“ zakroutil hlavou číšník. „Každý v Římě přece ví, že bratr kardinála státního sekretáře má obrovské farmy, kde je více krav než ve zbytku Evropy.“

„Znáte sám někoho, kdo pije mléko?“

Muž se poškrábal za uchem.

„Osobně ne, ale hodně jsem o takových lidech slyšel. Někteří prý žijí v jednom klášteře někde za Římem. Ale nikdy jsem tam nebyl.“

„Děkuji. Zatím mi dejte gin s tonikem,“ zakončil debatu Adrian. Na objasnění mlékárenského šílenství ve věčném městě mu to stačilo.

Odpoledne se nevyvíjelo zrovna příznivě. Spustil počítač, kterému se teď módně podle francouzského vzoru říkalo *opérateur*, a pokusil se vyhledat nějakou zábavu hodnou dospělého muže.

Příjemné chvíle v římském stylu, jmenovala se jedna nabídka v kolonce, které ho obvykle zajímaly. Podle údaje bylo možno se v římském stylu bavit do tříčtvrtěhodiny po objednávce. Vskutku asi za hodinu – italská přibližnost neměla s římskou přesností a střízlivostí mnoho společného – *zábava* dorazila. Měla podobu vysoké černovlasé dívky. Adrian původně chtěl, aby dívka byla rusovláska se zelenýma očima, ale někdo to buď popletl, nebo šlo jen o reklamní trik.

„Platba předem,“ vychrlila ze sebe *Zábava v římském stylu*. „Kde je tady koupelna?“

Zmizela za dveřmi.

„Můžeme se sprchovat spolu?“ zkusil Adrian vybočit z běžného rituálu.

„To ať tě ani nenapadne. Jsem snad nějaká lehká holka, co si k ní každý může všechno dovolit? Já jsem společnice na úrovni.“

Zábava v římském stylu se sprchovala asi dvacet minut, což placenou službu poněkud prodražovalo. Adriana to popuzovalo spíše morálně než ekonomicky. Když konečně *Zábava v římském stylu* vyplula z koupelny, byla zahalena do purpurového hedvábného županu, ze kterého při každém kroku vyklouzla krásná dlouhá noha. Zamítl tedy možnost reklamace a položil se na lůžko.

Než došlo k čemukoli intimnímu, musel se Adrian jazykem dotknout malého plastického proužku. Jeho slina na něm zanechala jednu růžovou čárku, což znamenalo, že je v pořádku. Kdyby se například objevily tři modré, znamenalo by to vážnou kombinaci pohlavních nemocí. Adrian tento rituál nenáviděl, ale smiřovalo ho s ním přinejmenším to, že placené společnosti jej podstupovaly také, takže na rozdíl od lidí neprodejných, které by takový požadavek urazil, věděl člověk hned, na čem je.

„Mám tě svléknout?“ zeptala se *Zábava v římském stylu* věcně, jakmile oba absolvovali tuto hygienickou povinnost.

„Udělej to tak, aby to bylo podle klasických římských zvyklostí.“

Rozepnula mu zip u kalhot, chvíli se mu rukou věnovala na příslušných místech a potom ho zbavila všech částí oděvu. Pak vyndala z kapsy županu malý sprej a pečlivě z něj nanesla pěnu na Adrianův penis. Od té doby, co byli všichni muži nadopováni vakcínami proti pohlavním chorobám, používaly rozdělovatelky rozkoše pevné ochranné pomůcky jen u cizinců ze zaostalých zemí a spokojily se s nanesením dezinfekční pěny. Ta vytvořila na mužském údu tenkou vrstvu bránící přenosu méně nebezpečných infekcí. Nebylo to moc romantické, ale pořád lepší než žít v minulém století, které se tráslo před pohlavními chorobami. Adrian nepochyboval, že je pouze otázkou času, kdy se objeví zas nějaké nové, na které žádný lék nebude zabírat, ale teď právě bylo zase jedno z těch krátkých mezidobí bezpečné rozkoše, jakých dějiny neznají mnoho, ale jaká stojí za to.

„Chceš to vážně římsky?“ zeptala se *Zábava v římském stylu*.

„Začni.“

Jedním pohybem shodila župan a sedla si mu na kolena. Konečky prstů se dotýkala vnitřní strany jeho stehen a pomalu postupovala, až dospěla k rozkroku. Nedotkla se však ani varlat, ani penisu, ale obkroužila je a jemně masírovala jeho břišní svaly.

Pak toho najednou nechala a řekla: „Je to všechno podvod. Nic takového jako *Zábava v římském stylu* neexistuje.“

Zvedl se na loktech.

„Když neexistuje, tak co budeme dělat?“

„Sex. Ale určitě jiný, než na jaký jsi zvyklý.“

Bez jakékoliv výzvy na něj najednou nasedla. Z počátku se nedělo nic mimořádného, ale pak najednou Adrian ucítil takové sevření, že překvapením otevřel ústa.

„Bože, jak to děláš?“

„Mlč a dávej pozor.“

Přestala pohybovat pánví, a Adrian přesto cítil, jak ho dráždí takovými tahy, jako kdyby se rytmicky pohybovala. Znovu se zvedl, aby viděl, zda se svaly na jejích stehnech nějak pohnou, ale nic nepozoroval.

„Tohle je etiopské milování,“ řekla mu. „Tohle jsi u žádného z těch prodejných chudinek nezažil, co? Kdysi se v Etiopii otrokyně, které něco takového uměly, prodávaly za velké peníze. Ty k tomu přijdeš skoro zadarmo, když se to tak vezme. Jenom ti musí přijít líto, že už nikdy nic takového nezažiješ. Protože takových je nás tady v Evropě jen pár. A já jsem nejlepší.“

Mluvila stejně nevzrušeně, jako kdyby mu vysvětlovala ekonomické ukazatele nebo soustavu prvků. Její lůno však dokázalo pracovat takovým způsobem, jako kdyby byla na vrcholu vášně. Pak se však stalo ještě něco mnohem mysterióznějšího. Cítil, že když se už blížil k vyvrcholení, což bylo tentokrát nezvykle brzo, žena mu v tom jakýmsi dalším sevřením brání. Pociťoval velký nával energie, která chtěla explodovat, ale tím, kdo všechno ovládal, nebyl on, ale ona. Koupil si ji, ale vládcem aktu byla ona a nemohl s tím nic dělat. Bylo to

příjemné a vzrušující, ale skončit nemohl. Ne proto, že by na to ještě nebyl připraven, ale protože ona to nedovolila. Připadal si jako sud střelného prachu, který chce vybuchnout, ale stále mu někdo odebírá kyslík a on jenom hoří velkým plamenem. Viděl, že ho pozorně sleduje a podle toho, co na něm vidí, přizpůsobuje svoji strategii. Když se chtěl trochu pohnout, zatlačila ho dlaněmi zpět a stehny sevřela jeho boky. Stehna měla štíhlá a svalnatá, hýždě pevné.

Pak, když zřejmě usoudila, že nadešel vhodný čas, mu dovolila dospět k vyvrcholení. Potom se položila na něj a on mohl její tělo cítit od špiček prstů na nohou přes stehna, pánev, hrud' až po ústa, ramena, zápěstí, prostě měl pocit, že je jí celý pokrytý, a přitom mu připadala příjemná a hebká jako drahá přikrývka. Teprve potom se položila vedle něj.

Několik minut tak odpočívali, když vstala a došla ke stolu. Nalila dvě sklenice vína a jednu mu podala.

„Vypij polovinu naráz,“ přikázala mu.

Sotva to udělal, jeho tělem prošel příjemný hřejivý plamen a odezníval jen velmi pomalu.

„Tvůj čas pomalu končí,“ upozornila ho.

„Mohu si tě ještě zavolat?“

„Ne,“ zavrtěla hlavou. „Tuto službu neposkytujeme příliš často. Možná až zase někdy přijedeš do města. Nevím, kdo jsi, asi musíš být pověstný jako znalec, že to dohodili mně. Je to jako když vinař dá příchozímu jedno ze svých nejlepších vín, ale nebude to opakovat.“

„Aspoň mi řekni, kde ses tohle naučila?“

„Aby to pochopil ještě někdo jiný? Kdyby to šlo tak snadno, řekla bych ti to. Až bude desetina žen na zemi umět *tohle*, přestanou války, protože muži nebudou opouštět stany, domy, paláce a nevěnují žádnou chvíli ničemu jinému. Jenomže se to nikdy nenaučí. Protože pohyb svalů tam dole je jen myšlenkou vyslanou z hlavy. Jenomže v kolika hlavách jsou nějaké myšlenky?“

Rychle se osprchovala, oblékla a odešla.

Navečer se venku trochu ochladilo. Protože se Bianca neozývala a on ji nechtěl sám od sebe vyhledávat, vzal si do postele balík knih, které Eminence stačila během svého plodného života sepsat. Opět si nalil plnou sklenku a věnoval tichou vzpomínku všem pijákům mléka. Pak se dal do čtení.

Poměrně rychle se vypořádal s jedním z děl, které neslo pečeť kardinálova konvertitského mládí. Kniha dokazovala boží existenci. Měla asi dvanáct dlouhých kapitol a každá z nich byla věnována detailnímu rozboru jednoho ze zdrcujících argumentů, pod kterým – aspoň podle představ mladého klerika – měla klesnout duše ateistova či agnostikova v prach a spatřit Prvního Hybatele. Logika vyvozování byla nesmírně přísná a již po přečtení třetí kapitoly Adrian boží existenci z důvodu časové úspory pro jistotu teoreticky uznal a přešel k dalším knihám.

Zajímavá byla autobiografie, ve které kardinál popisoval svoji cestu k obrácení. Nejlepší pasáže pocházely z doby bezbožného mládí. Pole sám sebe mnoho nešetřil. Popisoval studentské večírky, nikdy nekončící alkoholové opojení přerušované pouze flirtováním s dívkami všech vyznání i bez vyznání. O osudové lásce zmíněné Bernardem tu sice nebylo nic, ale mohlo se to skrývat kdesi v obecném líčení nebo možná pod nějakým jiným kódem, třeba jako duchovní krize. Pokud jde o strukturu, nepřinášela kniha nic nového, protože byla vystavěna tak, jak knihy konvertitů bývají.

Po vyličení dětství, naštěstí potěšitelně stručném, následovalo tápání mládí proložené líčením intelektuálních zážitků. Adrian se tak dověděl, co všechno budoucí kardinál četl a co si o tom myslel. Kniha pokračovala líčením duchovní krize, ze které hledal hrdina únik v alkoholu a blíže nepopsaných „dobrodružstvích romantické povahy“. Ačkoli by čtenáře právě ona dobrodružství zajímala, autor o nich nic bližšího neprozradil. A pak už jen obrácení, přestup ke katolické církvi, rozbor myšlenek všelijakých teologů posledních pěti století, ba i starších. Biografie končila ještě předtím, než se Pole

stal biskupem, zřejmě proto, že pak už by bylo ošemetné toho na sebe mnoho prozrazovat.

Pokud tedy Adrian hledal v této knize psychologickou odpověď na to, jestli se Pole mohl dopustit vraždy, mnoho se toho nedověděl. Poslední události v knize popisované se odehrály zhruba před dvaceti lety, což nebylo pro berlínskou událost nijak relevantní. Adrian mohl pouze z textu rekonstruovat značné zaujetí vlastní osobou, dále stopy těžko – byť rafinovaně – potlačované skepse, pokud jde o církevní poměry. Pomocí bleskové obsahové analýzy Adrian odhalil, že ze všech postav, ke kterým se pojí nějaké pozitivní přívlastky, je jich z okruhu církve pouze pár, všichni ostatní pocházejí z bezbožných kruhů univerzit, literárních salonů, a dokonce i politiky, což bylo na pováženou.

Adrian tedy sáhl po románu starém přibližně deset let. Byl to příběh mladíka, který prodělával osobní krizi a dostal se až na samé dno. Čtenář se uvelebil v posteli a byl odhodlán si vychutnat ono dno ze všech jeho slibných aspektů. Místo toho však zazvonil telefon.

Byla to Zuzana. Nikdo jiný by se neodvážil mu volat v tak pozdní hodinu. Bývalá manželka mu ovšem volala zcela bez ohledu na časová pásma, na vhodnost i nevhodnost. Působilo jí to mimořádné potěšení. Adrian tu ženu dokonce podezíral, že jiný smysl života už ani nemá.

„Doufám, že tě ruším. A doufám, že tam nejsi sám, abych tě rušila dvojnásob.“

„Otravuješ mě asi tak desateronásobně,“ řekl. „Jsem teď obklopen svými milenkami a opravdu mi vadí, že mně lezeš do postele,“ odsekával slabiku za slabikou a podíval se na hromadu kardinálových knih, které se povalovaly po lůžku.

„Nevěřím ti ani slovo. Zřejmě ti už došla hotovost, takže sis nemohl koupit žádnou z těch ubožáček, které ti dělají zástrčku na jednu noc. Kdybys totiž neměl prachy, nevěnovaly by ti ani vteřinu

svého pohledu. Leda by chtěly vidět někoho, kdo klesl ještě hlouběji než ony samy. Jenomže ani ta nejtrapnější prostitutka se neprodává tak, jako to děláš ty.“

„To je zajímavá myšlenka,“ řekl. „To je citát z nějakého ženského časopisu? Nebo ti to poradil tvůj porozvodový terapeut? Kolik si za to naučtoval? To určitě nebude zadarmo, takový skvělý bonmot. A jak se daří dceři? Ještě se ti nepodařilo jí zcela otrávit život agitkami o zlych mužích, kteří šlapou po štěstí všemu, co nemá penis?“

„Zlí? Takové velikosti jsi nikdy nedosáhl. Já s ní raději mluvím o ubohosti. A to nikoli ubohosti mužské obecně, ale speciálně o tvoji. Protože jsou na světě muži, kteří ubozí nejsou. Ona na to jednou přijde a potom by moje slova nezněla věrohodně. Proto je lepší, když budu tupit pouze tvoji světlou památku. A také jí vykládám o tom, jak je strašné, když muži za peníze využívají slabých žen a kupují si jejich tělo. Tělo ženy, která je určitě obětí mezinárodního organizovaného zločinu, má závislost na drogách, je v zajetí neřešitelné sociální situace a musí se tímto ponižujícím způsobem živit jen proto, že jinak by umřela hladu.“

Adrian se nespokojeně zavrtěl.

„Dnes nemusí nikdo umřít hladu. Jenom ti, kteří jsou tak plní vzteku, že si svými jedovatými slinami otráví každé sousto, které spolknou. Chtěla jsi mi říci ještě něco věčného, nebo se mohu konečně věnovat svým milenkám?“

„Žádné tam nemáš,“ zavřískla. „Protože kdybys tam nějaké měl, nikdy by ti netrpěly tak dlouhý telefonát. Jsi tam sám a nic jiného si nezasloužíš. Tak také ostatně jednou skončíš, jako opuštěný pes, protože opravdové vztahy nesneseš. Chcípneš jako mrcha někde na hnojišti a bude to tak správné.“

Pak se nadechla a on se pokusil jí skočit do řeči a hovor ukončit, jenomže její nádech byl rychlejší než jeho.

„Poslední dobou se hodně zajímám o náboženství. A víš proč? Protože až se dozvím s jistotou, že peklo skutečně existuje, budu

nejšťastnější žena na světě. Pak totiž budu vědět, že v něm skončíš, a to se stane mým největším zadostiučiněním. Víc vlastně už od života ani nežádám.“ Ještě chtěla něco dodat, zřejmě nějakou poznámku, která by její řečnické dílo korunovala, ale už to nestihla.

„Tyhle hovory přes oceán musí stát spoustu peněz,“ řekl. „Možná bude v tvém vlastním zájmu, když to ukončíme.“ Aniž by čekal na odezvu, položil sluchátko na peřinu, a když se ozval přerušovaný tón, pomalu je položil. Odldil potom zvonek, aby neslyšel, kdyby Zuzana vytočila jeho číslo ještě jednou, a vrátil se k četbě. Znovu zalistoval v románu popisujícím cestu mladíka na životní dno. Dno bylo pojato přesně tak, jak si mladíci ze slušných rodin představují zvrhlý životní styl. V podstatě šlo pouze o alkohol a promiskuitu, ještě navíc poměrně mírnou. Adrian by za povážlivý stav považoval číslo o řád vyšší a to ještě kdoví jestli. Byla to asi taková „dekadence“, jakou mají na mysli katoličtí konvertité, když s přivřenýma očima říkají: „Kdybyste jen věděli, jaký život jsem kdysi vedl!“ Kdyby se o tom však skutečně rozhovořili, mnoho by se posluchači nedověděli. Nejspíš jen pár souloží, pravděpodobně jen s jednou nebo maximálně se dvěma partnerkami. Nadto nějaká ta sklenička a to by bylo asi tak všechno. V prostředí, kde všichni mohli o nějakých podobných „zvrhlostech“ pouze snít, by to snad mohlo vyvolat jakýsi dojem, u osoby světem protřelé však sotva.

Adrian listoval rukopisem a těšil se na to, až nastane ono morální dno, a ono pořád nic nepřicházelo. Pak z ničeho nic přišlo obrácení, aniž měl čtenář pocit, že peklo už pootevřelo své brány. Oč méně se hříšník stačil provinit, o to více potom rozjímal o hřebech, které přibily Krista na kříž, na čemž se mladý zvrhlík svými přechyby zřejmě nějak metafyzicky podílel, jenom čtenáři nebylo moc jasné jak. „Co hřích, to úder do Spasitelovy tváře,“ meditovala literární postava. Přesně ve stylu komerčních scénářů ještě před závěrem přišla duchovní krize hlavního hrdiny, která spočívala v tom, že dotyčný málem zhřešil s jistou zdravotní sestrou. Odolal však, protože

si včas uvědomil pomíjivost všech věcí, a zdravotní sestru odvrhnul, takže ona plakala, což hrdinu nijak nedojalo atd.

Adrian zalitoval, že se ten večer nevěnoval raději jiným rozkoším. Klíč k berlínské události mu tyto knihy neposkytly zatím žádný.

Další kardinálův román byl v podstatě kopií předchozího, takže na zmapování díla potřeboval Adrian asi sedmnáct minut. Kniha o konvertitovi zřejmě slavila úspěch a nakladatel se dožadoval další, kterou Eminence – buď z povinnosti, nebo z touhy po slávě – promptně vyrobila.

Teprve poslední knížečka naplnila poněkud Adrianovy touhy. Byl to příběh dalšího mladého muže, který nebyl konvertitou, ale pouze tradičním katolíkem. Žil ve slumu jakéhosi jihoamerického města a jeho jedinou šancí, jak uniknout z jedovatých výparů místních brlohů, bylo odebrat se do biskupského města studovat teologii. Mladík tak poměrně racionálně učinil a ve městě se mu odkryl nejen svět božských tajemství v učebnicích dogmatiky, ale také nebyvalá nabídka rozkoší, jaké jen městské ulice mohou nabídnout. Chlapec, který do této doby poznal pouze baráky z vlnitého plechu, písňe vyluzované u ohňů zapálených v uličkách mezi chudinskými barabiznami za doprovodu otlučených kytar, spatřil náhle lesk velkého světa. Neopustil sice kněžský seminář, ale oddával se neřestem během vycházek do města. Pak se zase navracel zpět a s nekající se duší přijímal Tělo Páně, takže jeho smrtelné hříchy se kumulovaly ze dne na den. Kromě toho, pokud se zrovna nemohl dopouštět odporných hříchů s ženami, dopouštěl se neméně odporných hříchů sám se sebou. Hoch – jmenoval se Diego – byl sice i nadále věřícím, ale takového toho jihoamerického typu, který dovede pospojovat věci pro mysl Evropana nespojitelné. Víru v místní božstva i božstva vzdálená, víru v eucharistii i požívání šamanských nápojů uvádějících adepta do světa „oddělené skutečnosti“, rytířskou oddanost prostitutce i Madoně. Tyto protiklady dokázal skloubit třeba během jediného dne.

Kniha nebyla příliš dlouhá, takže se Adrian poměrně brzo dostal k jádru věci. Během jakési spletné situace v nevěstinci zabije Diego prostitutku. Není to žádný promyšlený zločin, dojde k tomu spíše nešťastnou náhodou. Diego se s ní pomiluje, načež chce zaplatit. Zjistí ale, že s sebou nemá potřebnou hotovost. Chce se s dívkou domluvit, ta je však svým původem primitivní venkovanka. Když neuvidí bankovky příslušných barev, nebude spokojena. Hrozí tedy Diegovi, že pokud nezaplatí, zavolá mamá, nebo dokonce policii. Nejen to, začíná se dokonce natahovat po telefonu, který je schovaný pod postelí, zřejmě pro všechny případy. Mladík jí sluchátko vytrhne z ruky a udeří přístrojem o stěnu, takže aparát pozbude funkčnosti. Prostitutka začne nezřízeně ječet. Tato pasáž patřila k nejlepším scénám románu, jak musel sám Adrian přiznat. Měla takovou dynamiku, že se čtenáři vnucovala myšlenka, že se autor musel podobné scény sám účastnit jako aktér, nebo si ji aspoň velmi živě představovat. Ani jedno nesvědčilo ve spisovatelův prospěch, tedy morální.

Když se Diego pokouší prostitutku umlčet, chytne ji za hrdlo a zacpe jí ústa dlaní. Jednou se jí podaří vytrhnout se, ale hned je znova chycena, takže její další výkřik trvá jen tak dlouho, aby byl zaměnitelný s předstíranou milostnou rozkoší. Diegovi prolétne hlavou, co by se stalo, kdyby byl odhalen. Vyloučili by ho ze semináře, musel by se vrátit do slumu, navíc s hanbou, takže by byl vyvrženec mezi vyvrženci jako v nejnižším kruhu pekla. Nebo by se protloukal ulicemi velkého města jako ztracenec, který bude žebrat u metropolitního nádraží o několik kusů chleba. Zatímco když tahle děvka své lži nevykřičí, stane se váženým knězem, protože pokud nebude pít a nebude dávat příliš okázale na odiv svůj majetek a své souložnice, bude vždy ještě patřit k těm lepším, a tedy se může stát kanovníkem a jednou snad i biskupem.

Zatímco mu rychlostí světla letěly hlavou takové myšlenky, děvka se pokoušela vymanit ze sevření a on ji tiskl stále více, až se stalo

nevyhnutelné, prostě ji uškrtil. Uškrtit někoho v afektu není totéž jako po někom vystřelit nebo mu dát bombu pod postel. Přechod od života ke smrti je příliš pozvolný, takže je tu hned zločin.

Zbytek románu měl poměrně rychlý spád a bylo to trochu jako opsané z Dostojevského. Diego uprchl z nevěstince a jeho zločin se podařilo zamaskovat. Pak se však dostával na stále šikmější plochu, jejíž sklon už Adrian stačil sledovat pouze rámcově, protože byl unaven a chtěl román dočíst ještě před usnutím. Objevil se kdosi, kdo Diega podezíral. Mladý kněz ho přímo nezabil, ale když se dotýčný – mestic, který cosi zahlédl oknem nevěstince – zranil při autonehodě, nezavolal Diego doktora dostatečně rychle.

Adrian neměl trpělivost sledovat všechny dějové linie románu a už vůbec se mu nechtělo věnovat pozornost všem psychologickým úvahám a vnitřním monologům, které mladý kněz vedl. Byly jistě velmi hluboké, ale zabraly příliš mnoho stran, takže je z praktických důvodů přeskočil. Zřejmě šlo o to, že každý z kněžských zločinů měl nějakého přímého nebo nepřímého svědka, kterého bylo třeba odstranit či jinak umlčet. Hříchy se tak množily neuvěřitelnou rychlostí. Adrian žasl, kolika způsoby si kněžská mysl dovede představit zneživotnění protivníka, a přičítal to vlivu pravidelné četby Starého zákona. Pokud nebyl kardinál Pole přímo vrahem, jistě o vraždách a jejich motivech něco věděl, přinejmenším se tím tématem podrobně zabýval.

Diego volně přecházel od vraždění nepohodlných svědků k meditacím o tom, jak je jeho duše temná až černá atd., což mu zabralo hodně času, přinejmenším do příští vraždy.

Poslední myšlenky přešly Adrianovi volně v sen, ve kterém kardinál stál před spoutaným Adrianem a v ruce držel pohrabáč rozžhavený nad plamenem krbu do barvy podobné odstínu sutany Jeho Eminence. Kardinál říkal: „Neberte si to osobně.“ Pak naštěstí přišla fáze spánku beze snů, přerušil ji pouze výjev, v němž se Bianca Jane,

nahá do půli těla, nakláněla nad Adrianem a on se marně pokoušel rty zachytit její prsní bradavku. Snová Bianca se mu proto smála.

Následující den pokračoval sérií únavných referátů pronesených spisovateli z méně významných zemí. Oč méně slavní byli ti muži (žádná žena) a oč méně se vědělo o podivných krajinách, odkud pocházeli, o to více se pokoušeli vnést do svého projevu jakési vysoké mravní poselství. Autoři ze zemí bohatších a poklidnějších, jako byla třeba Adrianova, byli každým dalším pokusem o apel na všeobjímající hodnoty znuděni, ale nemohli to dát najevo. Adrian uvažoval, zda je správné, aby se nudil při řeči starce, který byl v nějaké africké zemi celkem třikrát za své smýšlení uvězněn, dohromady po dvacet osm let.

„Možná,“ říkal potom prezidentovi světového PEN klubu během přestávky u baru, „že hrůza těchto nových totalitních režimů je v tom, že i své oběti nechávají zahalit do pláště nudy.“ Prezident se hlučně vysmrkal, vyklopil do sebe whisky a poznamenal: „Kdybyste seděl třicet let ve vězení, také byste pozbyl lehké intelektuální hravosti, která si užívá pestrosti světa jako motýl přelétající z květu na květ. Tím spíš, že po letech v šedé betonové kobce se prý lidé stávají často barvoslepými. Aspoň ti, co přežijí.“

„V tom s vámi mohu jen souhlasit,“ připustil autor, který bloudil zrakem po osazenstvu baru, zda tu neuvidí Biancu Jane, ale nebylo po ní ani památky. Jediným světlým bodem dne tak zatím zůstal oběd.

Siesta nestála za mnoho. Adrian se pokoušel rekapitulovat, co všechno o vraždě sekretáře Bernarda ví, ale zdálo se toho být žalostně málo. Motiv? Podle toho, co říkal sám Bernard, šlo o odstranění svědka. Kdo na tom mohl mít zájem? Vrah, samozřejmě. Jenomže kdo jím byl? Podezřelí jsou tři, mohl to být kdokoliv z nich, i když největší podezření padá na kardinála. Jenomže to by bylo příliš

jednoduché. V jeho neprospěch mluví, že prostředí dobře znal. Ale i ostatní dva podezřelí byli ve městě přítomni.

Vstal z lůžka, oblékl se a vydal se do města.

Došel až ke kardinálovu paláci. Vrátným tu byl staříčkový fráter. Jeho hábit byl natolik omšelý – byť čistý –, že Adrian nemohl řádovou příslušnost mužíka identifikovat. Pokoušel se na mnicha zapůsobit tím, že je – stejně jako Jeho Eminence – spisovatel a že se dokonce s kardinálem zná, což ostatně nedalo mnoho práce, protože mužík byl stále ještě čilé mysli a Adriana si pamatoval z jeho poslední návštěvy v paláci.

„Poslyšte, jak se to vlastně mohlo stát? Je možné, že by někdo pronikl k sekretáři a nikdo by si toho nevšiml?“

„Co by to nebylo možný,“ zaskřehotal vrátný.

„Jste tu přece vy, takže byste ho musel vidět.“

„Já jsem normální člověk a chodím normálně spát. Podle pravidel našeho řádu musím uléhat o půl deváté.“

Adrian se při té představě otrásl, protože si logicky odvodil, že mniši musejí vstávat kolem čtvrté. I přes relativně vlháká římská jitra to nebylo jistě nic příjemného.

„Takže jste nic neviděl,“ řekl zklamaně.

„To jsem neřekl,“ zaskřípal mnichův hlas. „Já jsem v noci vstával na jednu z modliteb. Muselo to být kolem třetí. Měl jsem pocit, že někdo jde po nádvoří paláce, tak jsem se podíval z okna ven. Docela dobře jsem viděl, jak přes prostranství někdo jde, a rozeznal jsem, že je to jeptiška.“

„Některá z personálu?“

„Ale ne, kardinál tu má pouze služebnictvo, žádné řádové sestry. On tvrdí, že muži lépe vaří a vůbec že žena je v domě zbytečná, pokud zrovna nejde o úklid. Jsou tu služebné, ale to jsou ženy z dobrých římských rodin. Například ženy z rodiny Oggi tu slouží už skoro tři staletí. Je to vlastně taková dynastie služebnictva, skoro něco jako šlechta.“

„Kam šla ta jeptiška?“ skočil mu Adrian rychle do řeči.

„Nevím to přesně,“ pokrčil mnich rameny. „Ale zdálo se, že mířila do jednoho z vnitřních vchodů, které vedou z nádvoří do chodeb. Jsou tu celkem tři, čtvrtý jsou vrata do bývalé stáje pro koně, dnes jsou tam kardinálovovy vozy. Nejspíš šla skutečně za otcem Bernardem, protože vchod nejbližší k jeho schodišti byl právě v tu stranu.“

„Myslíte, že se dá určit, k jakému řádu patří?“

Mnich si skoro opovržlivě odfrknul. „Copak vy nevíte, že rozeznat od sebe podle hábitu jednotlivé ženské řehole je skoro nemožné? Jak chcete poznat, jestli sestra patří k řádu Panen Nejsvětějšího Srdce Páně nebo Sester Božského Srdce Ježíšova či snad Sester Trojnásobně Hořkého Umučení Božího Syna? Rozdíly v hábitech jsou v tom, jestli je škapulíř toho nebo onoho odstínu nebo zda je závoj o jeden a půl centimetru kratší nebo delší. Nikdo se v tom nevyzná a takhle v noci vám to nikdo nepoví. Hledat jeptišku, navíc v Římě, to je horší než poznat mezi medúzami v moři tu, kterou jste na pláži viděl loni.“

„Smůla,“ řekl si Adrian sám pro sebe.

„Možná byste měl hledat sestru, která má hrb,“ prohodil stařík.

„Proč? Měla ho snad?“

„To bych řek!“ zavýskl skoro radostně vrátný. „Takový se hned tak nevidí. Nejdřív jsem myslel, že ten člověk na zádech nese malý batůžek, pak jsem viděl tu schoulenou postavu a bylo mi jasné, že je to spíše jedna z těch nešťastnic z lepších rodin, o kterých si rodiče řekli, že ji nikdy nevdat, ale pro církev je pořád ještě dost dobrá. Jedna pochroumaná existence navíc – to podle nich už církev dorazit nemůže. Takže šup s ní do kláštera, ať je tak nějak užitečná a hlavně není moc vidět.“

„Proč by měla být z lepší rodiny?“

Pokrčil rameny. „Jen tak mě to napadlo. Prostě jsem viděl, že má na ruku rukavice. Sestry většinou nenosí rukavice, ale některé –

a většinou to bývají různé šlechtičny – si je berou. Jak já říkám, pokoru už dnes člověk nikde nenalezne.“

„To máte asi pravdu,“ řekl Adrian. „Ale podle hrbu a rukavic ji asi stejně nemohu nalézt. Kolik ženských klášterů může být v Římě?“

„Jestli máte rok volna, můžete je začít obcházet,“ posmíval se mnich. „Takový zážitek bych vám však nepřál.“

„Do obličeje jste jí neviděl?“

„Viděl. Jenomže všechny jeptišky vypadají stejně. Ať je jim dvacet, nebo šedesát. Tatáž bílá tvář. Pokud nevidíte ženě na vlasy a přes hábit nepoznáte tvar těla, není co řešit.“

Adriana taková výpověď z úst starého mnicha trochu překvapila, ale nechal si své mínění pro sebe.

„Jste ve službách kardinála už dlouho?“ zeptal se nakonec, aby nějak prolomil ticho.

„Od té doby, co je Eminence v Římě,“ odvětil mnich. „To ale neznamená, že bych nesledoval jeho dráhu už poměrně dlouho. Víte třeba, že kardinál psal kdysi divadelní hry?“

„O románech jsem slyšel,“ přiznal Adrian, „ale o hrách nic nevím.“

„Nejenže je psal, on v nich zamlada dokonce i hrál. Asi proto se zřejmě nikdy nestane papežem. Bývali papežové, co hráli divadlo, třeba jeden v minulém století, ale většinou všichni v Římě sdílejí názor, jaký měl na herce svatý Jan Zlatoústý. Prostě v nich vidí jen to nejhorší. Osobně vám mohu doporučit, abyste si přečetl hru *Tajnosti kláštera*.“

„Název zní slibně.“

„Ta hra není tak zajímavá jako její název. Ale rozhodně se na ni podívejte. Najdete ji ve Vatikánské knihovně. To oddělení má na starosti monsignore Foggi. Mohl by vám vyjít vstříc.“

Adrian se pomalu chystal rozloučit, když tu ho něco napadlo.

„Můžete mi říci, proč se člověk jako vy, mnich, zabývá divadelními hrami a dělá zároveň vrátného?“

„Och, to je docela prosté,“ pravil mužík v hábitu. „Již v mládí jsem učinil předsevzetí, že se v životě nikdy ničím nestanu. Toto předsevzetí jsem důsledně dodržel. Když mi nabídli možnost stát se strážcem kardinálových vrat, hned jsem na to přistoupil. Mnozí moji spolubratři nyní trpí na univerzitách, jsou pronásledováni nutností chrlit nové a nové články o zbytečných dílčích problémech, které vůbec nikoho nezajímají, a otravovat se se studenty, kteří jsou tím hloupější, čím déle univerzitu navštěvují, až jsou z nich před promocí přihloupelé trosky. A já? Já si sedím ve své vrátnici, obsluhuji těch několik hostů, kteří sem za den přijdou, a nemám nic jiného na práci než nořit se do říše intelektuálního ducha. Představte si to: žádné poznámkové aparáty, žádné přednášky a žádní protivní studenti. Jenom knihy, po obědě siesta a ke sklence vína spisy klasiků.“

„Mnišský život má něco do sebe,“ připustil Adrian.

„Pouze život moudrých mnichů. Jsou i mniši hloupí a před takovými vás musím varovat.“

„A co kardinál, ten je chytrý?“

„Ó, ten je velmi chytrý,“ zvolal stařík a smál se u toho, jako kdyby chválil vysvědčení vlastního syna. „Je a vždycky byl.“

„Poslední dobou ho však provázejí všelijaké nepříjemnosti,“ zkoušel to Adrian dál.

„Pokud myslíte ty dvě vraždy,“ pokrčil mnich rameny, „není to v Římě poprvé ani naposled. Je to pochopitelně nepříjemnost. V každém případě kandidátům na příštího papeže moc neprospívá, když je kolem nich příliš mnoho mrtvol. Nic se nesmí přehánět.“

„Ale vy sám nevěříte tomu, že by byla Jeho Eminence schopna něčeho nepatřičného?“

„Myslíte třeba zamordovat svého bližního? Lidská duše v sobě skrývá mnohá tajemství. Víte, já jsem znal jednoho klášterního kuchaře, takový dobrák to byl, v jednom klášteře v Pavii, a ten otrávil opata a ještě se k tomu hrdě hlásil. Osobně jsem ho znal, jinak to byl takový zdravý selský synek. Když se ho pak ptali, proč to udě-

lal, řekl jenom, že mu ten chlap už lezl na nervy. Nikdy se nic víc nedozvěděli. Vždyť vy sám o vraždách píšete, tak to musíte vědět, jak je to s lidmi složité.“

„Vy mě znáte?“ podivil se Adrian.

„Vrátní znají autory detektivek,“ pokrčil rameny mnich. „Kdybych vás neznal z vašich knih, asi bych vám toho tolik nepovídal. Kdo píše detektivky, uvažuje o pravdě a spravedlnosti. Poslání autora detektivky se blíží službě kněze.“

„To jste řekl skutečně hezky,“ zaradoval se Adrian. „To si musím někam poznamenat.“

Rozloučili se s takovým pocitem vzájemnosti, jako kdyby patřili k témuž tajnému bratrstvu.

Druhého dne došel Adrian ke knihovně pěšky. Už před portálem mohutné budovy si říkal, že je zřejmě stejně na špatné adrese a že tato stopa s určitostí nikam nepovede.

Dům byl položen kousek od Andělského hradu a jeho vnější vzhled napovídal, že pokud se v jeho síních a sklepeních skrývají nějaká tajemství, budou to spíše kompromitující materiály z dob Borgiaů, než že by zde bylo možno nalézt něco podstatného k vyřešení vraždy v jednadvacátém století. Protože však chtěl učinit systému svého pátrání zadost a odstranit aspoň jedno bílé místo, odhodlaně vstoupil.

Stařec u vchodu mu věnoval pohled spíše nepřátelský než plný křesťanské lásky. Poprvé po dlouhé době musel Adrian ručně vyplňovat papírové formuláře. Protože předepsané kolonky byly označeny italsky a on italsky neuměl, psal do nich údaje podle toho, jak odhadl smysl otázky, a veden tím, co ho právě napadlo. Jako účel své návštěvy této pobočky Vatikánské knihovny uvedl „literární bádání“. Teprve doporučující dopis monsignora Foggiho, kterého Adrian nikdy neviděl, ale kterého znal prezident PENu a dopis z něj

během několika hodin vymohl, pootevřel poněkud srdce strážce knihovny.

Stařík poté Adriana předal do péče mladíkovi ve vytahané černé klerice, zřejmě studentu teologie na prázdninové praxi nebo snad novici nějakého řádu. Ten odváděl Adriana po dlouhém točitém schodišti kamsi do hlubin.

„Opravdu nemáte centrální evidenci knih na počítači?“ ověřoval si ještě jednou, co se před chvílí dozvěděl od vrátného a zřejmě výlučného strážce těchto míst.

„Ne,“ řekl skoro hrdě mladík. „Všechnu evidenci máme na papírových kartičkách. Tak to nařídil kardinál státní sekretář a zřejmě se tak stalo na pokyn samotné Jeho Svatosti.“

„Ale to je velmi nepraktické,“ protestoval spisovatel. „Něco najít v takové hromadě papírků musí trvat celou věčnost!“

Potom se trochu zastyděl, protože v přítomnosti duchovního, i když to byl takovýto nezralý mladík, mu slovo věčnost z vlastních ateistických úst připadalo jaksi nepatřičné. Všechno kolem něj vypadalo jako přímo naprogramováno na věčnost, mohutnými stěnami počínaje a prošlapaným kamenným schodištěm konče. Uvědomil si, že v těchto zdech lidé po týchž schodech sestupovali již nejméně čtyři nebo spíše pět či šest století, a vedle toho všeho působila představa počítače jaksi bizarně.

„Dějiny prokázaly,“ řekl mladík, „že křehký papír je nakonec tím nejtrvanlivějším nosičem. Vzduch i ohně dokonce i ohoří, pokud jsou k sobě stránky svazku pevně přitisknuty. Magnetické pole nemůže popsaný papír nijak narušit, nic nemůžete omylem smazat, nemusíte si kupovat nové a nové verze techniky, abyste si mohl přečíst to, co jste před několika lety sám napsal. Svatý otec se zřejmě domnívá, že pokud má nějaký text takovou hodnotu, že se vyplatí ho uchovávat, je lepší mít vždycky jeho papírovou verzi.“

„Cožpak vy nemáte vůbec nic na počítači?“ podivil se Adrian.

„To pochopitelně máme,“ usmál se shovívavě mladík v sutaně. „Jenomže ty skutečně důležité věci musíme mít vždycky vytištěné a uchované ve spolehlivých sklepních prostorách. Právě jdeme do jedné takové knihovny, která je přibližně čtyřicet metrů pod zemí. V dobách papeže Julia II. zde byl zřízen tajný archiv a od té doby už tyto zdi důležité texty nikdy neopustily. Když si představíte, že mnoho knih sem bylo přineseno ještě v dobách pontifikátu renesančních papežů a od té doby nespátřily světlo světa, pocítujete cosi jako úctu.“

Bylo jasné, že mladík tuto knihovnu miluje, a nebylo vyloučeno, že jí chce možná zasvětit i zbytek života. Adrian se pokoušel odhadnout, nakolik pobyt v temných prostorách může mladíkův život ukrátit, ale pak si řekl, že v barech, kde značná část jeho současníků tráví neméně času, také není zrovna mnoho světla.

„Můžete mi prozradit,“ zkusil to nakonec, „proč jsou divadelní hry Jeho Eminence kardinála Pola umístěny zrovna tady? Mohly by být přece v nějaké normální knihovně?“

Mladík se zatvářil nechápavě. „Tady přece je normální knihovna.“

„Myslel jsem v nějaké – jak bych to tak řekl – méně církevní.“

„Méně církevní?“ Mladíkův úžas dostupoval vrcholu. „V církevním státě jiné knihovny než církevní přece nejsou. A navíc, je to přece kardinálův text, co hledáte. Proč by neměl být v církevní knihovně?“

Na to neměl Adrian co namítnout. Logika argumentu byla průzračná.

„Tak jsme tady,“ pravil klerik před dveřmi, které sice byly z mohutných dubových prken, ale bylo na první pohled patrné, že jsou nové. Také kování neneslo žádné stopy rzi. V církevním státě dělali všechno jako postaru, i když to bylo zcela nové. Zaskřípění dveří, když je chlapec v sutaně otvíral, bylo ovšem zcela nefalšované. Za nimi se prostíraly nekonečné řady regálů, takže od vchodu nebylo ani vidět na jejich konec. Celkovému dojmu však přispívalo i tlume-

né osvětlení. Adrian tu po dlouhé době zase viděl pravé skleněné žárovky. Potlačil touhu mít tento předmět doma, a tak se průvodce ani nezeptal, zda si nemůže jednu na památku vyšroubovat.

Po několika minutách došli konečně k regálu, jehož souřadnice předtím klerik vyhledal v tlusté knize.

„Tady to máte,“ pravil a vyndal z police útlou knížku, jak ostatně divadelní hry už bývají.

„*Tajemství kláštera*,“ přečetl nahlas z titulního listu. „Ani jsem netušil, že Jeho Eminence píše též o klášterním životě. To si musím někdy přečíst.“

„To určitě udělejte,“ řekl Adrian s nepohnutou tváří.

Osaměl se spiskem u malého stolečku v jednom výklenku. Ač byl několik desítek metrů pod zemí, cítil se docela příjemně. Přičítal to prostředí, které muselo být vhodné k dlouholetému uchovávání knih, a co prospívá knihám, prospívá většinou i člověku.

Začel se poměrně rychle. *Tajemství kláštera* bylo jakousi variací na gotický román, zde však převedenou do možností divadla. V zásadě šlo o intriky mnicha, který si usmyslel, že připraví o čest dceru hraběnky de... Hraběnka však úklady prohlédla. Dříve než stačila vyjevit toto morální bahno dceři, mnich ji otrávil číší vína zředěného dokonalým jihoamerickým jedem. Jed způsobil smrt, která byla k nerozeznání od podlehnutí srdeční slabosti, a navíc účinkoval až po několika hodinách, takže zloduch měl dobré alibi. V okamžiku, kdy hraběnka de... vypustila svou šlechtnou duši, předstíral právě hluboce zbožnou účast na nešporách.

Po dokonání tohoto hnusného činu mohl pokračovat ve svých intrikách, což také činil. Kejkle však tentokrát odhalil jistý mladý abbé. I ten byl odstraněn, tentokrát ještě rafinovaněji. V okamžiku, kdy abbé vstupoval do kláštera, aby varoval dívku chystající se právě k mnichovi na zpověď, uvedl zlotřilec do chodu pomocí natažených provázků zařízení, které na abbého shodilo ze stěny starou středověkou zbroj. Ten tedy zahynul pod tíží rytířských kru-

nýřů a poraněn meči a píkami. Zdálo se, že již nic nestojí temnému svůdci v cestě. Adrian předpokládal, že ještě přijde nějaký mord do třetice, protože jinak by byla porušena symetrie díla. Nemýlil se.

Na scéně se objevil mladý šlechtic vikomt de..., kterému trvalo (v jevištním čase) asi pět minut, než přišel všem těm úmrtím na kloub. Mnich se jej rozhodl sprovodit ze světa pomocí včel, kterým jedem potře žihadla. O svém úmyslu vedl poměrně dlouhý jevištní monolog, ve kterém autor hry prokázal určitý smysl pro humor, když nechal mnicha se rouhat narážkami na pilnou včelu, která se vyskytuje ve velikonočním chvalozpěvu *Exsultet*. Protože však byl jeho chtíč silnější než důkladnost v provedení plánu, odsunul vraždu na další den.

Právě ve chvíli, kdy podal zlodušský mnich v klášterní kapli dívce hostii napuštěnou tajemnou látkou, která měla zajistit její povolenost, objevil vikomt deník hraběnky a v něm se seznámil s jejími navýsost oprávněnými podezřeními. Dívku a mnicha našel právě v okamžiku, kdy se necudník pokoušel ženu obnažit, aby ji mohl připravit o počestnost. Protože se tak dělo v kapli, byla svatokrádežnost takového počínání ještě zřejmější a odpornější.

Záchrana přišla na poslední chvíli. Vikomt de... probodl mnicha kordem, mnich pronesl několik vět, ve kterých konstatoval svou bídnost, potom – v rozporu s veškerou známou psychologií – projevil určitou lítost nad stylem svého dosavadního života a odebral se na onen svět. Vikomtovu štěstí s mladou dámou již nic nestálo v cestě.

Hra naštěstí nebyla příliš dlouhá a Adrian musel uznat, že děj měl spád. Pouze nebylo jasné, proč někdo měl potřebu dílko tohoto typu sepsat ani proč ho starý vrátný na hru upozorňoval. Adrian tedy listoval spiskem a pokoušel se najít nějaké vodítko. Jeho zrak padl na jeden monolog, o kterém by se dalo říci, že v celém nepříliš hlubokém díle působil skoro shakespearovsky.

Mnich tu říká: „Co je láska nenaplněná? Dítě u cesty pohozené, puklý hrnec hozený na hnojiště, árie zpívaná rybou. Jakou má cenu

neopřetované vzdychání milence? Jako měďák na dně moře, jako pukavec hozený na zem, jako prosba žebráková.“

Tím spílání nekončilo, protože záhy mnich obrátil svůj hněv vůči tomu, kdo stojí lásce v cestě. Netřeba podotýkat, že láska v jeho pojetí znamenala především ukojení nízkého chtíče.

Zde byla cílem mnichova výpadu hraběnka de..., která pochopitelně – z jeho perspektivy – druhým bránila v cestě za štěstím, pro mnicha opět zcela totožným se souložením s hraběnkinou dcerou. To vše bylo opět zahaleno do barvitého jazyka.

„Co učiní rytíř lásky a vášně, když narazí na strmou a šedou zeď, která ho odděluje od jeho milované? Nemá snad právo rozbourat ty ztrouchnivělé trámy a studené kameny?“

Šedou zdí byla samozřejmě míněna hraběnka.

„Nemá snad ten, kdo je sužován touhou, právo jít svou cestou ke světlu, které zahlédl? Dýkou a jedem, vypuštěním divoké zvěře, sražením z útesu do pěnících vln rozbouřeného moře, sežehnutím plamenem, jako se spaluje ošklivá můra, tak je třeba naložit s tím, kdo kazí lásku.“

Mnich si v autorově podání vůbec nepoložil otázku, zda ošklivá můra (hraběnka) nemá nakonec pravdu, když chce svou nic netušící dceru chránit před jeho vilností. Zda nemá být láska oboustrannou záležitostí, to ho netrápilo. Proto ještě chvíli pokračoval ve výhrůžkách, jak s můrou zatočí, přičemž ji ještě několikrát nechal metamorfovat, a tak se hraběnka dále změnila v hada, kterému je třeba rozdrtit hlavu, baziliška, kterého je nutno hodit do ohně, krysu, která vylézá z temných stok své omezené mysli, a tak dále, až nakonec mnich ujistil sám sebe, že je koneckonců morálně oprávněn takové monstrum sprovodit ze světa. Pomocí několika jednoduchých obrazů mnich sám sebe utvrdil v přesvědčení, že je představitelem lásky proti nenávisti a ducha proti omezenosti. Pak následovalo již zmíněné otrávení.

Adrian si nebyl jist, zda takový výčet nenávistných slov je pouze autorovou básnickou licencí, nebo zda se mezi řádky skrývá skutečné účtování s někým, kdo stál budoucímu kardinálovi v cestě.

Použitá slova byla jistě velmi působivá. Byla to řeč někoho, kdo zná nenávist z vlastní zkušenosti. Jenomže každý člověk zná nenávist, malými dětmi počínaje.

Ne, tohle mohlo být nanejvýš poloviční psychologickou indicií, o důkazu nemohlo být ani řeči. Ostatně Adrian sám toho o vraždách napsal tolik, že kdyby to někdo měl brát vážně jen z deseti procent, musel by ho nechat neprodleně zavřít.

Adrian ještě namátkou prolistoval svazek a pak jej vrátil zpět. Pokud to není přímo slepá ulička, tak je to přinejmenším zužující se cesta, o které není jasné, jestli vede správným směrem.

Rozhodl se pro návrat na povrch zemský.

Nikdy nebyl hrdý na svůj orientační smysl, ale tentokrát to vypadalo na skutečný debakl. Několik desítek minut bloudil mezi nekonečnými řadami regálů a dostával se na různá schodiště, točitá z rezavých ocelových plátů i kamenná a prošlapaná, potom zase scházel po jiných točitých schodech do nějakých mezipater a vracel se zpět do míst, kde už byl. Pokud si doma v pohodlí svého malého bytu na pražském Novém Světě četl o knihovnách-labyrintech, bylo to velmi romantické. Když si však uvědomil, že v těchto nehostinných prostorách může každou chvíli zhasnout světlo a on bude čekat potmě až do rána, dostával do levého očního víčka nepravidelný tik. Musel si přiznat, že zabloudil.

Na chvíli se zastavil a pokoušel se v tichu zachytit nějaký hlas, který by mu určil směr k nejbližší lidské bytosti. Toužil v tu chvíli po jakémkoliv člověku stejně žíznivě, jako to činívali humanisté dvacátého století, jenomže nikde nikdo. Pokoušel se také najít nějaký systém v označení regálů s knihami, aby odvodil, v jakém patře nebo mezipatře se může nacházet, jenomže to nebylo nic platné. Měl před sebou prapodivnou změť římských a arabských číslic

a písmen psaných latinkou a abecedou, která zřejmě vznikala po staletí. Místo aby někdo rušil staré systémy značení, ponechával je pravděpodobně v platnosti a pouze je doplňoval o nové znaky. Pro správce knihovny, kteří se v tomto systému pohybovali celý život a předávali si ho z generace na generaci po mnoho pokolení, v tom nebyl žádný problém. Naopak. Jinak pro příchozího zvenčí. Adrian si říkal, že přesně takový je celý církevní stát. Nebere žádný ohled na příchozí odjinud, protože pro něj jsou tím nejcenějším ti uvnitř a ostatní jsou jen podezřelí vetřelci.

Najednou zaslechl v dálce neurčitý zvuk, asi jako když někdo nahlas zaklapne tlustý svazek nebo mu upadne na zem kniha. Rozeběhl se tím směrem. Kdesi před ním, ve skrytu za několika regály, se zablesklo cosi jako fotografický blesk. Pak to zase zmizelo, až se Adrianovi zdálo, že to musel být nějaký klam. Ale pak zahlédl cosi bílého velmi blízko, jen asi tři až čtyři metry od sebe. Cestu mu náhle zastoupila bílá postava. Jestli se někdy Adrian vyděsil k smrti, bylo to v tento okamžik. V první chvíli se domníval, že vidí archanděla, což bylo dost na pováženou. Teprve po dvou vteřinách si uvědomil, že se zpoza regálu vynořila postava v bílé klerice. Ještě jednu vteřinu potřeboval na to, aby zjistil, že málem vrazil do Jeho Svatosti papeže Pia XIII.

„Cvičení těla bývá dobré k máločemu,“ řekl papež. „Cvičení ducha zato bývá dobré ke všemu.“

„Na to nemám co říci, Svatosti,“ vydechl Adrian.

K oběma mužům ihned přiběhlo několik postav, ve kterých spisovatel poznal švýcarskou gardu v civilu. Vypadalo to, že ho zřejmě srazí k zemi nebo nějakým jiným způsobem zneškodní, ale papež učinil rukou odmítavé gesto, které jeho ochránci pravděpodobně uměli číst, takže se stáhli a po dalším pontifikově pohybu zmizeli kdesi za stěnami knih.

„Není úplně prozřetelné toulat se bez předchozího ohlášení v prostorách pod Andělským hradem,“ poznamenal papež.

„Přišel jsem studovat spisy církevních Otců,“ omlouval se Adrian. Vlastně ani nelžu, uvědomil si.

„Asi jste byl původně v knihovně, jenomže tady jste v archivu Svatého stolce. Už dlouho se pokouším vysvětlit státnímu sekretariátu, že by tyto dvě instituce měly být odděleny. Jenomže myslíte, že má dnes mínění papeže nějakou váhu?“

Adrian patřil mezi ty šťastné povahy, kterým nečinilo potíže přizpůsobit se nečekanému vývoji situace. Náhlé zjevení římského papeže v nějakém sklepě ho mohlo zaskočit pouze na okamžik. Nutno říci, že velekněz sám svým chováním nebudil dojem, že by ho něco mohlo zarazit. Spíše něčím připomínal postaršího ironického úředníka, jehož výraz podřízeným den co den dokazuje až k naprosté otrávenosti, že na jeho slova došlo.

„Za vašeho pontifikátu dospěla papežská moc nad tímto kouskem Itálie za posledních dvě stě let na vrchol,“ namítl spisovatel.

„Vůči té bezmoci, jakou jsme poslední dvě století trpěli, se musí každý žebrák cítit jako mocnář,“ ušklíbl se papež. Adrian si uvědomil, že je asi jeden z mála lidí na světě, kteří viděli papeže ozdobeného touto grimasou.

„Cílem církve přece není moc, ale služba,“ pokusil se o chabou námitku, ale tušil, že před mužem v bílém musí všechny argumenty tát jako sníh na Sahaře.

„Jak jste na to přišel?“ podivil se Pius XIII. Jeho úžas byl nelíčený, asi jako kdyby lékař zjistil, že si ho spletli se zřízencem pohřební služby. „Církev bez moci je církev bezmocná. Církev bezmocná je církev bezcenná. To byste jako spisovatel a liberál měl vědět.“

„Vy mě znáte?“ podivil se Adrian.

„Četl jsem tři vaše knihy. Trpím posledních dvacet let svého života nespavostí, a proto se po nocích pokouším rozptýlit četbou. Znáám vaši fotografii z obálek vašich knih. Nedovedete si představit, co to je, probudit se v některou z těch nočních hodin, kdy ani nechcete vědět, co ukazují ručičky hodin, a když tušíte, že do rána zbývá ještě

nekonečně času. V papežských palácích je ohromné množství všelijakých starých hodin, které pořád jenom odbíjejí a odbíjejí. Neumíte si představit, jak je to protivné, protože není vůbec možné je aspoň trochu seřadit. Pořád tu něco zvoní a odbíjí. Je to úplná katastrofa. Tak jsem si vždycky představoval peklo. Jako věčnou nespavost. V dobách, kdy jsem býval kardinálem a patriarchou benátským, sešel jsem vždy v noci do své soukromé kaple a tam jsem se modlil. Jenomže víte, co by to znamenalo tady? Musel bych sejít o patro níž, minout několik ozbrojenců švýcarské gardy ověšených vysílačkami a zbraněmi, počítat s tím, že mě neustále bude sledovat několik párů očí. Jak se může normální člověk modlit, když ho pořád někdo okukuje? To je utrpení. Každý chovanec v církevním domově pro nápravu zkažené mládeže má více soukromí než já. Jestli byl někdo někdy vězněm, tak římský papež.“

„No, slyšel jsem o lidech, kteří by si to s vámi asi vyměnili,“ neodpustil si Adrian. Fakt, že zástupce Kristův na zemi patří mezi jeho čtenáře, byl však dostatečným balzámem na duši, a další invektivy si tedy odpustil. „Ale proč čtete zrovna detektivky?“ otázal se.

„Jejich forma je lehká, ale obsah závažný,“ řekl papež. „Detektivka znamená příběh o hříchu a trestu za hřích. Pachatel je totiž na konci vypátrán. Je také oslavou rozumu, protože zločin je odhalen bystrou myslí detektiva. Z následku tu detektiv usuzuje na příčiny. Možná jste někdy četl něco ze svatého Bonaventury. Je cosi jako *vestigia Dei*, stopy boží, podle kterých je možné odvodit boží existenci.“

„Bůh jako pachatel?“ podivil se Adrian.

„Bůh jako původce,“ pokýval hlavou papež. „Z toho, co je viditelné a nepatrné, se můžeme dostat k tomu, co je neviditelné a významné. Není na světě katoličtější žánr než detektivní povídka nebo román. To samozřejmě nemohu napsat do žádné encykliky, ale vy byste tomu mohl rozumět.“

„Nejsem umělec,“ připustil Adrian skromně, aby tento paján nějak kompenzoval.

„Asi nejste,“ řekl papež. „Ale jste autor. Forma detektivky je poněkud simplicistní, až bych řekl primitivní. Ale není snad forma každé legendy o mučednících primitivní? A *Píseň o Rolandovi*? Tak dlouho diskutují, zda zatroubit na roh nebo ne a přivolat pomoc, až je nepřátelé všechny samozřejmě pobijí. O církevních hymnech k významným svátkům ani nemluvě. Ale jednoduchost formy neznamená jednoduchost obsahu. Zločin a trest. Je snad nějaké větší téma? Všichni velcí spisovatelé napsali detektivku nebo by tak aspoň učinit měli. Víte, která byla ta první? *Příběh o Zuzaně*. Na základě rozporných výpovědí byla obviněná osvobozena a viníci polapeni a usvědčeni. Je to první dochovaná detektivka v lidských dějinách.“

Adrian se zamyslel.

„Promiňte mi tu otázku, ale jak se papež dostane ke knize, jako je detektivka? Nemůže přece jít do obchodu a koupit si ji. Nebo si řekne nějakému kardinálovi?“

„Detektivky vždycky nakupuje sestra Pasqualina. Dostane za úkol koupit deset nebo patnáct knih a mezi nimi několik detektivek.“

„Ale detektivka, to je přece vražda. A příkrášlování vraždy.“

„Že to říkáte zrovna vy,“ zasmál se suše papež. V tu chvíli jako by do něj vstoupil nějaký jiný duch, zachmuřil se, podíval se skrz Adriana a pravil: „Pokud jde o vraždy, kdo je větším pachatelem než vaše liberální civilizace smrti? Hlásáte svobodu, a přitom jste člověka zotročili. Mluvíte o životě, ale výsledkem je jenom rozsévání zkázy a smrti. Chcete porozumění, i když sami ničemu nerozumíte, a těm, kteří rozumět chtějí, v tom ještě bráníte.“

Adrian byl poněkud zmatený, ale to papeže nezarazilo. Pokračoval, jako kdyby byl zvyklý dennodenně diskutovat v podzemních knihovnách s liberálními spisovateli.

„Váš útok na život začíná od první vteřiny zázraku stvoření. Ba už dokonce dávno předtím. Slabošský zvyk masturbace mrhá životní

silou, která měla být směněna v předávání posvátného daru života. I kdybyste se vyvarovali tohoto smrtelného hříchu, nevyhnete se bránění početí, které je jakousi preventivní vraždou. Kdyby Bůh mohl vyčíslit, kolik dětí mohlo přijít na svět a nepřišlo, byla by to strašlivější statistika než jakékoli válečné pole, které kdy poznaly světové dějiny. Vedete světovou válku proti životu. Válku, která nemá konce a její začátek je v dobách Kainových, kdy bratr pozvedl ruku proti bratrovi. Vy nehřešíte ani tak ze zlé vůle, jako ze slabosti. Je tím však váš hřích o něco menší? V žádném případě. Je pouze málo zločinů, které byly spáchány ze síly, většina jich vzniká ze slabosti. Pokud je peklo někým naplněno až k nesnesení, tak slabými dušemi. Z pekla se po celém nevykoupeném vesmíru šíří puch slabosti. Je vystláno hnojem slabosti, který však nikdy nenasytí živinami žádnou půdu, aby mohla vydat nový život. Protože hřích ze sebe nikdy nevydá žádný život.“

„No jo,“ připustil Adrian a chtěl k tomu ještě něco dodat, ale Jeho Svatost mu nedala příležitost.

„A rakovina hříchu zachvacuje celý svět. Kdykoli se někdo pokusí této nemoci čelit, postavíte se proti němu.“

„Viděl jsem,“ řekl Adrian, „jak švýcarská garda zmlátila na ulici kající procesí. To není hřích?“

„Ti lidé byli zřejmě nebezpeční,“ zachmuřil se papež. „Celé město je teď plné všelijakých podvrtných existencí. Jakmile se pokusíme o nějakou změnu, kterou si oni vyloží jako takzvanou liberalizaci, hned se na všech stranách vyrojí židé, volnomyšlenkáři, zednáři, karbonáři, socialisté, kosmopolité, ateisté a evolucionisté. Do toho všelijaké podivné žebravé řády, které hlásají chudobu, a přitom se pouze chtějí přiživit na tom, co vytvářejí druzí. Pokud to vaše kající procesí patřilo k takovým lidem, nedivím se, že garda zasáhla.“

„Svatý František z Assisi se také přižívoval na tom, co vytvořili druzí,“ poznamenal Adrian.

Papeže tato námitka nikterak nezmátla.

„Každý příslušník žebravého řádu se přiživuje na druhých. Kdyby chtěl spekulovat na burze, spekuloval by na burze. Těm lidem, které jste viděl, však vůbec nejde o chudobu. Možná že žijí chudě, ale to je důsledkem jejich nezřízené duchovní pýchy. Nejsou chudí, aby se přiblížili Bohu, ale aby dali církvi najevo, jak jsou dokonalí. Má snad ďábel nějaký majetek? Je vlastně chudší než andělé. Nepotřebuje zlato ani paláce. Jeho jediným majetkem je pýcha. Tito lidé jej následují. Nenechte se zmást tím, co je vidět na první pohled.“

„Nevypadali pyšně,“ namítl Adrian. „Nechali se rozehnat docela pokojně. Snášeli rány, jako kdyby je snad ani necítily. Neříká se tomu v Písmu *jako beránek vedený na porážku*?“

Papež se opět zasmál a znělo to, jako kdyby někdo zmačkal novinový papír.

„Co vy víte o tom, jak fanatik snáší bolest. Jejich zášť vůči pravdě a církvi je tak velká, že dokonce i jejich nervová zakončení ztrácejí kontakt s realitou. Tak jako je jejich mysl oddělena od duchovní skutečnosti, je i jejich tělo izolováno od fyzického prostředí. Právě jejich život ve lži a pýše jim umožňuje snášet taková utrpení – za která si však mohou sami –, že mnozí asketové v pravověrných klášterech mají co dělat, aby se jim mohli vyrovnat.“

„Už tomu rozumím,“ řekl Adrian. „Takže když třeba kardinál Pole žije v paláci, je to vlastně znakem jeho pokory a chudoby.“

„Začínáte to chápat,“ řekl potěšeně Pius XIII. „Musíte však rozlišovat. Jde o vnitřní rozpoložení chudoby, nikoli jen o čistě vnější záležitost pozemských statků. Mohu vás ujistit, že ač je Řím plný paláců, žijí v nich mnohdy lidé, kteří se blíží svatosti.“

„Na kolik procent z celkového počtu byste to odhadl?“ zeptal se Adrian. „Co třeba kolegium kardinálů, kolik se v něm vyskytuje svatých mužů?“

Papež se zamyslel tak hluboce, že si rukou začal mnout bradu.

„Svatost je něco, co si každý nosí ve svém srdci,“ řekl nakonec. „Nemůže ji předkládat druhým na podnose. Jen Bůh o ní ví a jednou budete možná na věčnosti překvapeni, jak se věci skutečně mají.“

„Takže když vidím v římských ulicích někoho, kdo je oblečen do roztrhaných hadrů a bijí ho uniformovaní muži, a potom někoho, kdo je oblečen do purpuru a vystupuje z limuzíny, bude mít muž s vlečkou ke svatosti blíže?“

„Myslím, že jste to trochu zjednodušil,“ zachmuřila se Svatost. „Nezapomeňte však, že máme v dějinách svatého Karla Boromejského, který byl kardinálem, a také kardinála de Bérulle, zakladatele významné duchovní školy. Proti nim stojí zástupy všelijakých samozvaných proroků ve špinavých cárech, kteří byli pouze plní nenávisti a o svatosti neměli ani ponětí. Pokud je někdo skutečně chudý, nemá zapotřebí svou nuzotu vystavovat tak, aby ji všichni viděli. Právě v tom jsou podobní farizeům. Konají své skutky na očích, a tak se jim už dostalo jejich odměny.“

Na chvíli oba zmlkli, protože si uvědomili, že jejich světy dělí propast staletí.

„Myslíte si, že můžete zadržet svět venku za branami,“ řekl nakonec Adrian, „ale nemůžete. Možná neexistuje nic jako pokrok, ale existuje změna. A té podlehnете i vy.“

Papež zavrtěl hlavou, jako kdyby se divil.

„Změně podlehne jen ten, kdo v ni věří. Všechno se mění, ale církev ne.“

„Ale ano. Co má dnešní církev společného s prvními křesťany? Není dokonce ani stejná jako církev ve středověku nebo třeba jen před sto lety.“

„Je to pořád táž církev,“ pronesl Pius XIII. slavnostně. „Její vnější podoba se pochopitelně mění, ale její podstata zůstává stejná. Navíc dnes máme novou zkušenost. Poznali jsme, jak je zhoubné, když se mění vnější formy. Něco takového totiž není vůbec nutné. Naopak. Nic se nesmí měnit. Nezáleží na tom, že tomu bylo dříve jinak. My

přece nejsme hloupí a víme, že v každém století, ba dokonce v každém desetiletí na sebe brala církev při svém putování dějinami jiný šat. Pak jsme však poznali, jak velkou a neúnosnou cenu platíme za změnu. Podívejte se jenom na evropské dálnice. Jsou tak přečpané, že se po nich pohybujete stejnou rychlostí, jakou to dříve činil koňský povoz. Chcete tu ještě mluvit o nějakém pokroku? Řekněte sám, když můžete porovnat chleba, který byl ručně upečen v peci a poznamenán nakonec znamením kříže, a ten podivný výrobek produkováný pomocí elektronického ohřevu, co je spíše k jídlu? Moderní architekti postavili domy, ve kterých kvůli jejich výšce a materiálům vzniká pořád spousta výbojů statické elektřiny. Sáhnout v takovém domě na kliku je jako strčit prsty do zásuvky. Podívejte se proti tomu na poctivý kamenný dům. A stejně je to i s církví. Církev je poctivý kamenný dům. Proč bychom měli naslouchat lidem, kteří by z ní chtěli učinit něco jako motorest slepený z chatrných desek?“

„Je to jen domnělá neměnnost,“ namítl Adrian. „Tím, že budete lpět na několika formách, o kterých všichni vědí, že dříve byly jiné, nic nezachráníte. Už jednou jste zrušili latinskou mši, a teď ji zase zavádíte. Jenomže jakmile byla jednou zrušena, přišla o vyzářování své neomylnosti.“

„Mýlíte se,“ řekl káravě papež. „Musím vám objasnit onen kopernikánský obrat, ke kterému v církvi došlo. Dříve jsme hlásali, že podstata naší nauky je neměnná a mění se pouze formy. Takové tvrzení bylo pochopitelné, ale bylo zároveň plodem doby, která ještě neměla zkušenost s tím, jak zhoubně v duchovních záležitostech působí změna. Podstata totiž je cosi neviditelného. Těžko můžete bdít nad její neměnností. Je však docela snadné dohlížet na zachování viditelných obřadů a správné reprodukování nauky. Vnitřní se přizpůsobí vnějšímu. Naším náročným úkolem nyní je nedopustit, aby se cokoli měnilo. Je to zkušenost, kterou jsme zaplatili krví nesčetných mučedníků. Máme vůči nim svatou povinnost. Dříve

ještě bylo možné věřit tomu, že změny přinášejí štěstí. Dnes jsme poučeni dějinami. Změny znamenají tragédii, utrpení, krev.“

„Byly tu nemoci, války, hlad a smrt.“

„A stále jsou. To je neměnnost, kterou ani pokrokáři neoklamali. Ptá se snad smrt, zda smí přijít? Komu se smrt klaní jako svému pánu? A vidíte, smrt znamená změnu přímo revoluční, a přesto s ní jsou nejméně spokojeni ti, kteří by jinak pořád něco měnili. Pokud jde o víno, všichni by rádi pili dobré staré ročníky. Pochopitelně, protože zkušené patro, které chce vychutnat jen to nejlepší, prostě neoklamete. A místo takového starého vína nám někteří chtějí nabídnout odtučněné mléko a dietní limonády. A k čemu by to bylo dobré?“

„Jenomže jak daleko do minulosti chcete hranici posunout? Stejně to musíte rozhodnout svévolně.“

Pontifex netrpělivě zavrtěl hlavou.

„Nic neděláme svévolně. Církev dospěla do své krystalické a dokonale podoby na konci tridentského koncilu v roce 1565. Od té doby se neudálo nic, co by nás opravňovalo k nějakým změnám. V některých detailech je pochopitelně jistá rozumná míra změny možná, ale nemůžeme jít o mnoho dál než do roku 1870. Pak už nebylo nic. Moji velcí předchůdci Pius X. a Pius XII. to věděli.“

„Skutečně si myslíte, že se k vám lidé přidají?“

„A proč by se nepřidali? Naopak, od té doby, co jsme se vydali na jedinou rozumnou cestu, totiž na cestu zpět, přestalo nám ubývat věřících a svět k nám vzhlíží s důvěrou. Tisíce lidí poklekají před oltářní mřížkou a nadšeně a pokorně přijímají eucharistii pod jednou způsobou. Jsou šťastní.“

Proti statistice nemohl Adrian nic namítat. Papež měl pravdu. Přesto mu ještě něco vrtalo hlavou.

„Zavedete zase index zakázaných knih? Měli byste, pokud se chcete vrátit ke všemu, co se osvědčilo.“

Jeho Svatost se na chvíli zasnila, jako kdyby zahlédla první metry ráje, ale pak se pontifex zase duchem vrátil na zem.

„Mnozí lidé mne o to prosí, ale čistě z technických důvodů to není možné. Pokud jde o mravy a víru, jsou nebezpečné skoro všechny knihy, které na světě vycházejí. A těch jsou stále miliony a miliony. Podle mě vychází příliš mnoho knih. Většina z nich je naprosto zbytečná. Kdybychom je mohli spálit, ohřálo by se v tom teple mnoho ubožáků, kteří v noci strádají ve svých chýších zimou. To by však pokrokaři zřejmě nedovolili. A k tomu tu ještě máte všechna ta elektronická média, nebo jak se tomu říká. Jeden den to zakážete, druhý den ten text zmutuje do nějaké jiné podoby a žije dál pod jiným názvem a se jménem jiného autora. Jako když se šíří infekce nebo jedovatý hmyz, který nemůžete zašlápnout, aby se vám pod podrážkou ještě nerozmnožil. Ne, bohužel to není možné. Nikdo na světě už nezvládne ty tuny papíru znát byť jen podle názvu, natož ještě něco číst a muset si na to dělat názor. Zeptejte se kardinála Pola, kterému jste stále v patách kvůli nějaké vraždě, což mi přijde poněkud komické. Ten by vám řekl, že teď vzniká na světě mnohem víc moderních bludů, než je počítačových virů. Může za to gramotnost. Když ještě většina lidí neuměla číst a psát, měly permutace všech těch nesmyslů potěšitelně nízký počet. Dnes si kdekdo přečte nějaký gnostický svitek, dá se do vymýšlení bludu, a dokonce pak ani nechce, aby mu ho někdo schvaloval.“

„Detektivky byste tedy měl také zakázat.“

„Proč?“ podivil se papež. „Vždyť jsem vám řekl, že jsou vlastně téměř evangelně prostou oslavou rozumu a spravedlnosti. Nic nezatajují o lidské špatnosti, ba naopak, tím, jak přehánějí, ukazují, že člověk je schopen téměř všeho. Ukazují lidskou inteligenci v jejím pádu do hříchu, kdy se zvrácená lidská mysl pokouší nejdříve zlo důmyslně a vědomě konstruovat a potom je zatajit. Tak to činil již Adam v ráji a muži v příběhu ctnostné Zuzany.“

„Ale o Bohu tam nic není,“ trval na svém Adrian.

„Samozřejmě. Sám jako autor odhadnete proč. Není tam třeba, neboť detektivka je forma úsporná a nemůže se v ní tak teologicky a morálně disputovat, jako to činíme třeba právě my dva tady. Bůh by tam byl navíc. Kromě toho jsou to příběhy o zlu a tam může být Bůh přítomen nanejvýš jako čtenář, nikdy ne jako aktér.“

„Slyšel jsem, že v církevním státě je povoleno mučení, jako tomu bývalo v dobách inkvizice.“

Papež se zarazil.

„A kdopak to říká? Snad někdo z Říma?“

„Proslýchá se.“

„Proslýchá se i to, že mimozemšťané přistáli na zahradě Bílého domu a prezident s nimi konzultuje zahraniční politiku. Podle průzkumu tomu věří dvacet tři procent Američanů. Někteří z nich dokonce prezidentovi právě proto bezmezně důvěřují.“

Adrian se s tím nespokojil. „Vy přece víte, co je to mučení. Fyzické mučení. Na to můžete odpovědět pouze ano nebo ne.“

„Berte to takhle,“ řekl papež. „Představte si, že se někdy v zájmu celku potřebujete dozvědět pravdu. Například když jde o zločince. Jsou určité chvíle v lidském životě, kdy ji prostě vyslovíte. Nebo kdy lžete či mlčíte tak zarytě, že každý pozná, jak se věci mají. To se děje právě v okamžicích fyzické a psychické deprivace. Slovo mučení je ošklivé a nic nevysvětluje. Zůstaňme tedy u pojmu deprivace. Když jste zbaven všech vnějších opor, které tvoří onen domněle pevný svět, ve kterém žijete, jste najednou sám sebou. Do té doby je mnoho lidí jenom panáky bez vlastní vůle a bez vlastního utrpení. Jenom utrpení člověka očišťuje. Nemám samozřejmě na mysli trápení, které někoho mrzáčí, to by bylo odporné. Pokud v něčem stojím na straně pokroku, tak právě v tom, že není správné postihnout něčí tělo či duši tak, aby změny byly nevratné. Jde o čisté utrpení, které vede jedince na samotnou hranici. Ať už však mluvíte pravdu nebo lžete, poznáme, jak se věci mají. Protože za hranicí snesitelné bolesti lidé lžou přece jenom jinak a my poznáváme pravdu. A proč

si myslíte, že bychom zrovna my chtěli pravdu použít ke zlému? Proč bychom to dělali a co bychom z toho měli?“

Během těchto slov se papež otočil k vojákům gardy a unaveným gestem ruky naznačil, že se odebere pryč.

Adrian zůstal stát, protože netušil, zda má papeže následovat.

„Musíte jít s námi,“ řekla Jeho Svatost. „Je to v tuto dobu jediný možný východ.“

V tu chvíli se k Adrianovi přitočil malý mužík v klerice a jakési fialové pláštěnce a řekl: „Jestliže Jeho Svatost ráčila dovolit, abyste ji doprovázel, jděte po levém boku Jeho Svatosti přibližně jeden a půl metru za Jeho Svatostí, takže uvidíte Jeho Svatost přibližně pod úhlem čtyřiceti pěti stupňů. Na chodbách Andělského hradu je třeba zachovávat protokol. Neoslovujte sám od sebe Jeho Svatost, a pokud budete odpovídat na nějaký dotaz nebo jinak s Jeho Svatostí hovořit, čiňte tak s mírně sklopenou hlavou.“

„Pod jakým úhlem?“ otázal se Adrian.

„Přibližně tak,“ nenechal se zmást fialový muž, „že váš zrak by na podlaze viděl předmět ve vzdálenosti asi tří metrů.“

Hned po tomto vysvětlení se průvod začal ubírat k zadní stěně knihovny, ve které se objevily dveře. Za nimi se do výšky táhlo úzké kamenné schodiště. Smysl pokynu o čtyřiceti pěti stupních Adrian brzo pochopil. Papež totiž po celou dobu výstupu mechanicky žehnal na obě strany, a kdyby šel kdokoli vedle něho, bránil by ve výhledu a pouhou svou přítomností kazil dojem. Před papežem šli tři gardisté. V předepsaném úhlu vedle papeže zleva Adrian a zprava mužík ve fialové pláštěnce, vzadu opět dva gardisté. Stráž měla na sobě stejnokroj navržený ještě Michelangelem, nicméně Adrian měl dojem, že v jeho záhybech by se jistě našla i nějaká modernější zbraň než pouze klasická halapartna.

Po několika minutách se tak dostali do vyšších pater Andělského hradu. Tam se náhle na jednom místě stráž zastavila a rozestavila se podél vchodu do jakési místnosti.

Papež se otočil k Adrianovi a řekl: „Dnes budu nocovat zde a nebudu se vracet do svých obvyklých pokojů. Musel bych jít příliš dlouho a jsem poněkud unaven. Víte vůbec, kolik je hodin?“

Adrian zavrtěl hlavou.

„Půl druhé v noci,“ pokýval papež hlavou. „A ráno zase tolik práce. Někdy si říkám, že jsem se měl stát spisovatelem. Bylo by to krásné. Ale Bůh na nás ukládá břemena, která jsme si sami nevybrali. No, každý máme své místo.“

Pak se najednou zarazil a prohlédl si Adrianovy ruce.

„Vy nenosíte hodinky?“

Oslovený zavrtěl hlavou.

„Měl byste,“ zamumlal stařec v bílém a rukou zajel do kapsy kleriky. Vytáhl odtamtud náramkové hodinky.

„Někdy nosívám s sebou pár těchto užitečných stroječků. Přesnost je zásadou světců. Spisovateli detektivek jistě také neublíží. Vezměte si je.“

Adrian si je okamžitě poslušně navlékl na ruku.

„Poslyšte,“ napadlo ho náhle, jak se tak díval na ručičky prozrazující pozdní čas, „je možné, že by se v Římě mohla jeptiška pohybovat po dvoře nějakého kardinálského paláce ve tři hodiny v noci?“

Muž s fialovou pláštěnkou, který postával kousek od papeže, se zatvářil, jako kdyby mu vytrhli srdce a mrštili mu jím do obličeje. Asi takové otázky nepokládal za společensky vhodné.

Papež se na Adriana podíval s jistou přísností.

„Pokud byla nějaká žena v tuto noční hodinu v řeholním hábitu mimo svůj klášter, nebyla to řádová sestra z Věčného Města. Vydal jsem přísný dokument v tomto smyslu. Pokud to byla řeholnice, pak určitě ne z Říma. Ale pokud jste skutečně potkal v Římě někoho takového nebo snad o někom takovém slyšel, řeholní hábit jistě sloužil pouze jako nějaká trapná maškara. Žijeme v těžké době a nejčastějším převlekem ďáblovým je lež.“

Už to vypadalo, že chce papež odejít, když tu si najednou na něco vzpomněl.

„Asi by pro vás bylo nejlepší, kdybyste pro tuto noc, ze které už mnoho nezbývá, přijal pohostinství svatého Petra a uložil se ke spánku v našem skromném paláci. Doba je nejistá a v ulicích může být mnoho lidí s nedobrymi úmysly. Tady monsignore Bellino vám ukáže váš pokoj. Žijeme tu prostě, ale snad na nás budete vzpomínat v dobrém.“

Když se s mnoha díky Adrian rozloučil, zaslechl náhle za sebou ještě poslední papežovu větu: „A pokud jde o psaní detektivek, neměňte nikdy formu! Za žádnou cenu nesmíte zradit klasický řád, který vytvořili tvůrci před vámi!“

Chtěl na to nějak reagovat, ale když se otočil, papež už tam nebyl a pouze monsignore Bellino jej kamsi netrpělivě postrkoval chodbou.

Když se Adrian druhý den ráno vracel do hotelu, hned ve vstupní hale nedaleko baru spatřil Biancu Jane.

„Včera večer jsem vás nikde neviděla,“ zavolala na něj.

„Nebyl jsem tu. Do noci jsem rozmlouval s papežem o detektivkách a o hříchu.“

Tak trapný vtip ani nekomentovala.

„Jak jste pokročil s Bernardovou vraždou?“

„Potřeboval bych si ověřit ještě několik detailů. Myslím, že pak budu schopen říci, jak byla vražda spáchána. Bohužel zatím nikoli to, kdo za ní stojí.“

„Zítřka kongres končí,“ namítla. „Nemáte už mnoho času.“

„Mohu pokračovat na kterémkoli dalším kongresu. Ještě mě letos čekají dva a všichni moji podezřelí tam jistě budou.“

„A já? Moje zvědavost nic neznamená?“

„Může snad zvědavost studentek kulturologie urychlit vyšetřování vraždy?“ řekl. „Jestli však chcete vědět víc, přijďte za mnou večer, možná budu něco vědět.“

Po celý den se Adrian pokud možno vyhýbal každému, kdo připomínal spisovatele. V praxi to bohužel znamenalo vyhýbat se v hotelu všem kromě personálu a prostitutek. Naštěstí bylo možno spisovatele poznat podle mnoha znaků už na dálku. Zvláště spisovatelky.

Pokoušel se urovnat si v hlavě všechny myšlenky týkající se Bernardovy vraždy. Vypadalo to trochu, jako kdyby si chystal večerní představení, ale ve skutečnosti by se do této inventury pustil tak jako tak, protože ho k tomu pudila jeho vnitřní systematickost.

S příchodem večera si přenesl do pokojové ledničky několik plechovek s pivem, několik dalších plechovek s míchanými nápoji a velkou lahev jakéhosi bylinného likéru, kterou mu věnoval delegát z jedné africké země s tvrzením, že je to lék na všechny bolesti světa. Adrian doufal, že nápoj není na některém z rozsáhlých seznamů zakázaných látek, protože si jej hodlal odvézt do Prahy jako kuriozitu a nechtěl být zatčen hned na letišti.

Bianca Jane se dostavila s mírným zpožděním po sedmé hodině.

„Doufám, že nečekáte, že mě alkohol učiní v jistých záležitostech vstřícnější? Asi bych vám měla o sobě říci ještě několik detailů.“

„Něco, co ještě nevím? Nebo něco z toho, co jsem si už dávno odvodil? Třeba že vaše pozornost patří více ženám než mužům?“

Ruka se skleničkou se jí mírně zachvěla.

„Kdo vám to řekl?“

„Mohl bych teď využít momentu překvapení a trochu si s vámi hrát, ale neudělám to. Přišel jsem na to obyčejným pozorováním.“

„Nevěřím.“

„Ale ano. Mnohokrát jsem se pokoušel doložit, že vývody Sherlocka Holmese nejsou tak absurdní, jak by se na první pohled zdálo. Pochopitelně že v běžném životě to nefunguje tak snadno, že vezmete do rukou kapesní hodinky a řeknete: Tento muž byl mnohokrát chudý a zase se z toho dostal, protože jsou tu značky ze zastavárny. Nebo je nepořádný, protože jsou poškrábané, jak je nosíval v jedné

kapse s mincemi a klíči. Popřípadě někdo má nepořádnou služebnou, protože jeho boty jsou otlučené, jak s nimi – když byly zablácené – bezohledně mlátila o kamenný práh. Nikoli. Ale pozorování přesto prozradí mnohé. Více než hmotné znaky nám však mohou pomoci věci nepatrné, které většinou vnímáme spíše podprahově. Například neverbální komunikace.“

„Pokračujte,“ řekla a upřeně ho sledovala.

„Tak například frekvence pohledů. Všiml jsem si toho už během našeho prvního setkání. Představte si muže, který se ocitne ve smíšené společnosti. Takový hotelový bar je docela dobrým vzorkem smíšené společnosti, protože muži a ženy se tam vyskytují většinou pospolu, a to muži a ženy rozličné krásy a rozličného věku. Tak tomu bylo i tenkrát. Také mnoho lidí neustále prochází, takže každý nový příchozí slouží jako další vzorek, na kterém lze testovat.“

„Nerozumím,“ povzdechla si.

„Ale ano, nejspíše rozumíte. Jenom nechcete. Víte, že o mužích se říká, že ženy svlékají pohledem. Obezřelý muž, dejme tomu já, si dává pozor, aby to nedělal příliš okatě. Ale ženy si toho stejně dříve či později všimnou. Když má o muže zájem žena, nevšimne si muž často ničeho, dokud mu to přímo polopaticky neřekne. Pokud je někdo vaším erotickým objektem, máte snahu dívat se na něj častěji, po delší okamžik, s jiným výrazem a jiným leskem v očích.“

„Chcete říci, že jsem se více dívala na přítomné ženy?“

„Ano. A jinak, než to činí ostatní ženy. Hezká žena je totiž pro mnohé ženy také objektem zájmu, ale především jako sokyně. Vy se na ženy díváte se zájmem, ale bez potenciální zášti. Dá se přímo sledovat, jak postupně procházíte jednotlivé fyzické partie a vaše nevole nebo přinejmenším ironie vůči blízkému pohlaví přitom neroste.“

„Dejme tomu,“ připustila Bianca. „Ale co dál? Stačí pár vysledovaných pohledů k takovému úsudku?“

„Nosíte kolem krku duhový šátek. Všichni přece víme, co znamená duhový šátek. Ostatně máte akreditaci za ženský časopis *Hypatia*. A kdo byla Hypatia? Starověká filozofka, patronka všech feministek a lesbiček. Závěr je pak skoro školácky snadný.“

„Milovat ženy není hřích,“ pohodila téměř vzpurně hlavou.

„Nic takového jsem neřekl. Tohle město vás zřejmě nakazilo svou terminologií. Já také miluji ženy, takže to, co nás nejvíce spojuje, nás zároveň nejvíce oddaluje.“

„Myslela jsem, že budu muset odolávat nějakým útokům. Pozvání na pozdní hodinu, alkohol...“

„Propadáte klišé, jaká pěstuje právě třeba časopis *Hypatia*. Ostatně v mém věku už mizí vášně a zamilovanost a zůstává pouze sexuální touha. Ta se zvládá docela snadno, když člověk ví, kam odvést její pozornost.“

„Původně jsme měli mluvit o vraždě,“ připomněla mu.

„O dvou vraždách. Je přece nanejvýš pravděpodobné, že ten, kdo zabil profesora Haussmanna, má prsty i v této vraždě. Nejspíše ji i sám provedl. Ve stylu provedení jsou ovšem rozdíly. V prvním případě byl nástrojem ostrý nůž, ve druhém to byl výstřel. V Berlíně jsme měli omezený okruh pachatelů, celkem tři, zde je neomezený. Máme tu však onu podezřelou jeptišku, která se pohybovala po kardinálově paláci.“

„Jeptiška?“ podivila se Bianca Jane.

„Postava v ženském řeholním hábitu. Vyprávěl mi o ní vrátný z paláce.“

Vyložil všechno, co se o noční postavě dozvěděl.

„Pokud žena, pak by to mohla být jediná Bergová,“ usoudila. „Je to koneckonců herečka a taková bytost může sehrát jakoukoli roli.“

„Myslel jsem na to. Ale nesmíme se příliš upnout na fakt, že ženský řeholní šat musí nosit jen žena. Může ho na sebe vzít kdokoli. Navíc jsem byl ujištěn, že je velmi nepravděpodobné, aby se skutečná řeholnice v tuto noční hodinu vyskytovala venku.“

„Dovedete si ale představit třeba kardinála, jak se přestrojuje do ženských šatů? Nebo Sorokina, když zůstaneme jen u našich podezřelých?“

„Dovedu. A to nechávám stranou, že jsme oba viděli kardinála v situaci, která byla poněkud neobvyklá. Předně u člověka, který zavraždí dva lidi, si dovedu představit ledacos a vzít si na sebe jednu hábit jeptišky je ještě to nejmenší. Dále nezapomínejte na možnost, že v takovém bahně může být namočeno více lidí. Pokud jde o naše podezřelé, pachatelé mohou být dva lidé nebo docela dobře všichni tři. Je pouze jisté, že to musí být aspoň jeden z těch tří. Nikde není řečeno, že jich nemůže být víc nebo že v Berlíně nemohl vraždit jeden či jedna a v Římě zase někdo jiný z toho trojlístku. Žijeme ve společnosti dělby práce.“

„A dál?“

„V Berlíně máme co do činění s pachatelem neviditelným. Tady byl s největší pravděpodobností spatřen, byť pouze jako noční stín. Profesor Haussmann byl slavný a bohatý, sekretář Bernard nikoli.“

„Byl asi odstraněn jako svědek, tím se to dá docela snadno vysvětlit,“ namítla.

„Myslím si totéž. Je tu ještě jeden rozdíl. V druhém případě se pachatel pokoušel čin maskovat jako sebevraždu, ale technicky to nezvládl. Oproti tomu se mu podařilo místnost zavřít *zevnitř* a zmizet z ní. Tedy klasická záhada zamčeného pokoje. Tady byla zase technika na úrovni. Máme co do činění s inteligentním pachatelem, který z nějakého důvodu dělá chyby.“

„Například?“

„Každý děláme chyby, i když si plány co nejpečlivěji připravíme. Vždycky do toho něco vpadne, přinejmenším nedostatek času nebo nějaká náhoda. Podle neviditelné ruky trhu se tomu říká *neviditelná noha*. Prostě vám ji vždycky nastaví okolnosti a pokazí vám dobré plány. Přesto zůstávají stopy, které prozrazují důkladnost a velikost původního projektu. Záhada zamčeného pokoje je jednou takovou

troskou zamýšlené stavby, ač fingování sebevraždy nevyšlo. Tomu se však nedivím, protože oběti většinou na sprádaní takových piklů dobrovolně nespolutracují.“

„Takže jsme tam, kde jsme byli na začátku, jenom máme jednu mrtvolu navíc.“

„Zklamání není namístě. Když si položíme klasické otázky *kdo*, *jak* a *proč* čin spáchal, neznáme sice odpověď na otázku po totožnosti pachatele, tušíme však, že šlo o odstranění svědka, a víme, jak byl zločin proveden.“

„Nevíme to nejzajímavější, totiž jak se pachateli podařilo místnost zavřít zevnitř a potom zmizet.“

„Ale ano, to víme. Vy jste neviděla dveře Bernardova pokoje. Já ano. Zavřít je zevnitř a zůstat přitom venku je úkolem, který by zvládlo malé dítě.“

„Máte snad nějaké děti?“ řekla s náznakem jistého pohrdání.

„Mám jedno, které se věkem od vás moc neliší,“ usadil ji. „Tento úkon by rozhodně zvládlo už v raném věku. Vzpomínáte si na skvrnu u dveří Bernardova pokoje? Caetano mi tvrdil, že je to čistá voda. Měl za to, že ji rozlil některý ze sluhů, když se pokoušeli profesora křísit. Jenomže právě proto to nesedí. Druhý ze sluhů šel tehdy z kuchyně do jídelny a nesl pohár s vodou. Ten pohárek byl ale docela malý, a navíc předpokládám, že na sekretáře vylili všechno, co v něm měli. Sám jsem viděl, že je téměř prázdný, když jsem si ho na chodbě prohlédl. Voda mohla být pouze na dvou místech: na Bernardově těle, tedy přinejmenším na podlaze v místech, kde jeho tělo leželo, nebo v poháru samotném. Skvrna u dveří je tu jaksí navíc. Musela se tam dostat jinak. Domnívám se, že tu došlo k použití klasického triku, který se v detektivkách též vyskytuje, totiž k použití ledu.“

„Ledu?“ nechápala Bianca Jane. „Křísili snad Bernarda ledem?“

„Ani to by mu nepomohlo. Ale v tomto případě jde o něco jiného. Ledem byla zřejmě podložena závora na dveřích. Kdyby ve Vatikánu

používali normální dveře jako všude na světě, nebylo by to technicky možné. Takto však není nic jednoduššího než závoru zvednout, podložit kusem ledu, potom za sebou zavřít dveře a nechat římské horko, aby led roztavilo. Závora zaklapne, a dokonce i sama voda se vypaří. Ne však úplně bezezbytku, jak tomu bylo i v tomto případě. Zůstala louže na místě, kde neměla co dělat. Pokud chybí průvan, všechno schne pomaleji, dokonce i v tak horkém městě, jako je toto.“

„Proč ale nebyla simulace sebevraždy dotažená až do konce?“ zeptala se dívka. „Třeba nějaký dopis na rozloučenou nebo tak něco?“

„Asi pouze z praktických důvodů. Ten dopis by se musel nějakým způsobem padělat, třeba napodobit písmo nebo by bylo nutno použít Bernardův počítač. Jenomže to je komplikace a my nevíme, zda měl pachatel dost času a jestli vůbec nešlo o nějakou improvizaci.“

„Kdyby to udělal kardinál,“ namítla, „tak by to pro něj nebyl problém. Určitě měl mnoho vzorků rukopisu, možná by dokonce mohl svému sekretáři nadiktovat nějaké dvojsmyslné věty, které by mohly vypadat jako rozloučení, třeba nějaké to ‚není již možné déle čekat‘ a tak. Jenom se mi nezdá, že by chladnokrevně střílil do hlavy svého mnohaletého spolupracovníka.“

„Takže si myslíte, že to udělala Bergová nebo Sorokin?“

„Přišlo by mi to pravděpodobnější.“

„Ještě mi něco chybí, abych to dotáhl do konce.“

„A to?“

„Kdybych to věděl, tak by mi to nechybělo.“

Bylo na první pohled patrné, že alkohol již vykonal své obvyklé dílo.

„Půjdu spát,“ řekla Bianca Jane. „Mám dost. Jestli toho využiješ, nebudu s tebou zítra celý den mluvit.“

Adrian si povšiml, že přešla do tykání, nepřikládal tomu však velký význam. Zvážil alternativy a rozhodl se, že situace nevyužije.

Ulehli vedle sebe a Adrian si nemohl odpustit, aby se k dívce nepřitiskl. Skoro otcovsky, namlouval si. Koneckonců bych mohl být její otec. (Kdybych ji počal v relativně mladém věku.)

Bianca dokázala usnout velmi rychle, téměř uprostřed věty, ve které reagovala na nějaký jeho poznatek týkající se berlínského případu. Její krásné dlouhé tělo, s malou a téměř neznatelnou jizvou na pravém stehně, leželo vedle něho, tělo, které si nekoupil, které měl tak blízko, ale které mu stejně nepatřilo a zřejmě nikdy patřit nebude.

Přitiskla se k němu. Kdykoli se pokoušel se od ní odtáhnout, cosi ze spánku zamumlala a pevně ho k sobě rukou přitáhla. Zkusil to několikrát a vždy se stejným výsledkem. Bylo mu jasné, že to gesto nepatří jemu, ale přesto byl jakýmsi zvláštním způsobem spokojen. Těla totiž mají vlastní logiku.

Na palubě super-jetu si vyslechl rituální pokyny, co dělat v případě katastrofy. Byly asi stejně užitečné jako rady, co činit v případě rýmy, manželské krize nebo atomového výbuchu. Stroj se za ohromného hluku přesouval po letištní ploše směrem ke startovací rampě a palubní průvodčí mluvila a mluvila.

Adrian měl létání celkem rád, ale spíše normální, podzvukové. V útrobách super-jetu pro několik set cestujících si připadal během startu vždycky jako jedna z milionů spermií za ejakulace. Stejně tak vyvržený a stejně tak zbytečný.

Na prahu startovací dráhy posádka vypnula všechna světla kromě nouzových, takže paluba připomínala orientální modlitebnu. Když se rozeřvalo všech šest motorů a raketový urychlovač, poručil se Adrian jako obvykle do vůle boží, Buddhovy, Světového ducha a Prozřetelnosti. Vždycky se opakovalo totéž. Stroj budil svým řevem dojem, že se zcela jistě ještě před koncem startovací dráhy rozpadne na tisíce kusů. Několika super-jetům se to také v minulosti stalo a bylo to pak moc špatné.

„Tohle já nesnáším,“ zašeptala žena po Adrianově levici. Napravo od něj našťěstí nikdo nesesedl. Od dětství chtěl v letadle sedět vždy u okna a nesnášel, když byl obklopen lidmi. Konečně přišel ten známý pocit, jako když vás nakopne vzteklý kůň, a super-jet se rozjel po dráze. Přetížení vtisklo cestující do sedadel, a kdo neuposlechl pokynů posádky a nevyňal si z nějakých nicotných estetických ohledů zubní protézy, toho začaly falešné zuby mírně dusit. Po několika desítkách vteřin se mohutné tělo super-jetu zvedlo a s ním i tuny paliva, pár stovek cestujících, stovky kufrů, balíky s poštou, kontejnery s jídlem, schránky s domácími zvířaty a další výplň kovové trubice, která se vydávala na nízkou balistickou dráhu. Nad Alpami se pak její dráha zlomí a nastane šílený pád dolů, sestup, který skončí na pražském letišti. Nad jeho přistávací dráhou stroj vystřelí ze zadní části tři brzdící padáky a kolos se unaveně zastaví půl kilometru od letištní budovy. V reproduktorech bude znít Smetanova *Vltava*. Adrian přesně nevěděl, kdo je to Smetana, ale *Vltavu* znal, protože ji pouštěli v super-jetech od jeho dětství. Letadlo je příliš velké na to, aby mohlo zajet až k hale. Proto se z tohoto divu technologie lidé vypotácí ven do připravených autobusů. Potom super-jet nabere palivo a síly, ještě jednou se zvedne a přes severní pól zamíří do Ameriky. To už v něm však Adrian sedět nebude, protože bude doma v Praze.

Plovoucí ostrov

Plovoucí ostrov nazývaný Standard Island byl podle některých autorů ještě větším divem technologie než orbitální stanice kroužící kolem planety. V každém případě je předčil svou velikostí i cenou. Na délku měl přes jeden kilometr a na šířku přibližně půl kilometru, takže z leteckého pohledu připomínal skutečně víc ostrov než loď. Navíc na jeho povrchu nebylo možno spatřit klasickou palubu, ale spíše cosi připomínající zemský povrch, totiž domy, stromy, cesty a plochy zeleně. Místo paluby měl prostě Standard Island na sobě jakési město, které pokračovalo ještě mnoho pater pod čarou ponoru a zároveň se vypínalo šikmo vzhůru do umělého kopce.

Adrian viděl tento útvar poprvé na vlastní oči. Až doposud o něm četl a vídával ho ve zprávách, především tehdy, když ostrov při svých přesunech narušoval teritoriální vody různých států a občas způsobil nějakou lodní nehodu. Kolos nemohl příliš obratně manévrovat a bylo těžké se mu vyhnout, protože se s oblibou motal na vytížených námořních trasách.

Dostat se na jeho povrch bylo možno pouze pomocí vrtulníku, což byl také případ všech účastníků spisovatelského kongresu, kteří měli na tomto divu světa strávit několik dní, necelý týden. Bylo to v době, kdy se ostrov pomalu blížil k americkým břehům. Jeho rychlost nemohla dosáhnout takového trysku, jakého byly schopny luxusní zaoceánské lodě soutěžící o modrou stuhu. Smyslem Standard Islandu však nebylo někam cestovat, nýbrž na něm přebývat, a chtít po něm rychlost by bylo podobně pošetilé jako chtít po katedrále, aby se závodním tempem přesouvala krajinou.

Přivítání hostů bylo stejně velkolepé jako vítání hlav států. Obyvatelé ostrova, kterými byli především největší pracháči euroamerického

světa a několik Číňanů, Korejců a Indů, se totiž dost nudili a pomalá plavba po obvodu planety nemohla hladinu jejich adrenalinu příliš zvýšit.

Standard Island nebyl jenom plovoucím kolosem a divem techniky, ale zároveň požíval výsad samostatného státu. Bylo dobře známo, že excelentně placení experti na mezinárodní právo dosáhli uznání ostrova jako státu u většiny významných zemí, přičemž bylo veřejným tajemstvím, že na úplatky pro cizí státníky byla vymezena značná část ostrovního rozpočtu. Vyplatilo se to však.

Hned druhý den byli všichni spisovatelé povinně vytaženi na prohlídku plovoucího ostrova. Exkurze byla pochopitelně přísně dobrovolná, jenomže všichni záhy zjistili, že program je uspořádán tak, že jediné jídlo zdarma je ten den rozdělováno pouze mezi účastníky výletu.

Náhoda tomu chtěla, že se Adrian a Bianca setkali u stejného vozu elektrické dráhy, kterým měli být účastníci dopravováni k jednotlivým vymoženostem ostrova. Bez jakéhokoli zaváhání se letmo políbili na tvář a stejně rychle se zase od sebe oddálili.

„Letošní program zřejmě naplánovali lidé se smyslem pro bizarní humor,“ pravila dívka.

„Lidé, kteří plánují tyto akce, nemají smysl pro nic, natož pro humor. Jsme v rukou jedinců, kteří pouze dovedou maskovat chaos,“ podotkl Adrian.

Vtom už je průvodci začali nervózně nahánět do elektrických vozů. V mnohém ta vozítka připomínala evropské tramvaje z počátku dvacátého století, jen nebyla tak pohodlná. Adrian měl dojem, že kolem vozů existuje jakési elektrické pole, jež musí způsobit ježení vlasů, jemné výboje na konečcích prstů a nakonec možná i nějakou katastrofu, která skončí usmažením všech cestujících mohutnou elektrickou jiskrou.

„Dojde i tentokrát k nějakým vraždám?“ zajímala se dívka.

„Musí. Přece nebude časopis *Hypatia* bez reportáže,“ řekl spisovatel s nepohnutou tváří.

Pak se dal i jejich vůz do pohybu a stoupal svahem. Budování plovoucích ostrovů a na nich ještě navíc svahů porostlých palmami a keři prozrazovalo, že majitelé a hostitelé mají hodně peněz a jistotu bezstarostnosti, která není chudým lidem ze suchozemských států zcela vlastní.

„Otázka je, jaké motivy by jednotliví pachatelé mohli mít. Pokud jde o kardinála, tam už dávno víme své. Nesmrtelnost, kterou Haussmann vynalezl, znamená pro církev když ne zánik, tak přinejmenším vleklé potíže. Fanatikům to musí lézt krkem a po tom, co jsme viděli v podzemí jisté římské baziliky, nemůžeme o určité míře kardinálova fanatismu pochybovat.“

„Navenek vystupuje jako gentleman. Dokonce vypadá docela tolerantně,“ namítla Bianca.

„To můžeme docela dobře vysvětlit několika příčinami. Předně náboženský fanatik, který ví, že jeho okolí je zatvrzelé, nedá se obrátit, a je tedy předurčené ke zkáze, bude mít nad nevěřícími a kacíři vždy určitý nostalgický nadhled. Druhou věcí je, že zločinec, páchající své zločiny ve jménu vznešeného ideálu, navíc ještě takového, který zločiny zamítá, má máslo na hlavě. To ho vede k určité pokoře, nebo aspoň zdánlivé pokoře. Stejně jako jsou alkoholici často milí a příjemní lidé, kteří mají rádi děti, jsou ochotni komukoli pomoci a vesele vtipkovat, tak i nejhorší vrazi mohou být společensky velmi příjemní. Prostě musí kompenzovat všechnu tu špínu. Dokazují podvědomě sobě i okolí, že vůbec nejsou tak špatní, jak by vypadali, kdyby se to o nich vědělo.“

„Jaký důvod by ale mohl mít třeba takový Sorokin?“

„Kdybychom byli v detektivce, nabízel by se právě Sorokin jako ideální postava k odvedení pozornosti. Je to člověk z Východu. Od něj se jaksí očekává něco temného, jednání plné brutality. Dokonce by ho mohl autor jednou nechat upadnout do vážného podezření, ze kterého by ho potom detektiv očistil.“

Shodou okolností byla jmenovaná postava dobře vidět ve vedlejším voze. Temný muž schopný brutality držel v ruce papírový kornout, z něhož vyčuhovalo cosi jako piroh, a ukusoval.

„My ale nejsme v detektivce,“ namítla Bianca Jane.

„Záleží na tom, jak si svůj životní příběh nadefinuješ. Podle toho ho můžeš prožívat jako detektivku, komedii nebo tragédii. Nebo třeba jako naturalistickou novelu.“

„Život je život,“ pohodila vzdorovitě hlavou, až se jí ňadra zhoup-la. „Žádný román.“

„Tak tak,“ řekl nepřesvědčeně Adrian. „Vraťme se k motivům. Dejme tomu, že by Sorokin z nějakého důvodu potřeboval Haussmanna zlikvidovat. Zkus tipovat, jaké by to asi byly.“

„Snaha podlomit moc Západu. Proč by měl být někdo nesmrtelný, když v říši toho jejich prezidenta nebo sultána, nebo co to tam mají, nikdo nesmrtelný není?“

„Přesně tak,“ řekl potěšeně Adrian. „Usáma III. Božský, doživotní prezident a otec veškerého lidu, by měl podobný motiv jako kardinál, i když ne tak dobře ideově zabalený. Preparát a terapie ADX znamená vlastně, že Západ by překonal katastrofální demografický vývoj. Aniž by bylo nutné rodit příliš mnoho dětí, počet obyvatel by zůstal na slušné úrovni. Jak víme, Usámovo náboženství je zmatená směs islámu, křesťanství a judaismu s četnými prvky antisemitismu. Má nejen tytéž motivy jako kardinál, ale mohou být dokonce ještě posíleny o politické zadání.“

„Nuda. Tahat do detektivky politiku, to je fakt otrava,“ pohoršila se.

„Souhlasím. Ale protože ty máš pocit, že v detektivce nežiješ, tak by ti to nemuselo tolik vadit. Třeba žijeme v politickém thrilleru.“

„Možná dokonce ve špionážním románu. Co když jsem tajná agentka tajných služeb?“

„Utajení jsem si vždycky představoval jinak.“

„Jak myslíš. Takže zpátky k Erice Bergové. Proč by měla vraždit právě ona? Slavná, bohatá, proč by to dělala?“

„To je právě záhada. Navíc ona sama terapii prodělala. Pocho-
pitelné by to bylo pouze tehdy, kdyby se ukázalo, že celá věc ne-
funguje.“

„Nebo dokonce že se po ní stárne ještě rychleji,“ dodala Bianca.
„To bych potom nechtěla být v kůži všech těch vynálezců nesmrtel-
nosti. Myslím, že by se našlo mnoho klientů, kteří by je poslali na
onen svět s předstihem, aby si to tam šarlatáni mohli užít.“

„Přesně tak,“ řekl Adrian. „Tahle teorie má jen jeden háček, totiž
že kdyby se selhání metody někde projevilo, asi by Bergová nebyla
jediný člověk na světě, který by o tom věděl. Dokonce je velmi ne-
pravděpodobné, že by o tom vůbec věděla.“

„No jo, ale proč by to potom dělala?“

„Může být nevinná a čistá jako padlý sníh. Nebo měla nějaký
dábelství motiv, třeba to, že nesmrtelnost chce umožnit pouze ně-
kolika vyvoleným jako privilegium. Jedině když bude nesmrtelná
ona a ještě pár prachatých snobů, tak si to mohou pořádně užít. Co
by to bylo za Olymp, kdyby si věčnosti užíval každý nýmand? Nuda.“

„Třeba to byla pomsta nevěrnému milenci.“

„Nebo žárlivost, protože jí Haussmann přebíral milenku.“

„Provokatéře,“ ušklíbala se Bianca. „Kde by taková stárnoucí kra-
bice sebrala milenku?“

„Třeba mezi redaktorkami *Hypatie*. Tam je přece diskriminace
na základě pohlaví a věku zakázána.“

Zřejmě by pokračovali v plodné výměně názorů, kdyby nedora-
zili na místo. Přidělený průvodce se již zjevně nemohl dočkat, až
jim ukáže všechny vymoženosti ostrova.

Celý ostrov byl vybudován ve stylu steam punku, způsobem, jaký
byl populární na přelomu století, než skončil jako libůstka několika
málo romantiků. Předmětem uctívání bylo totiž již dávno spíše dva-
cáté než jednadvacáté století. Dvacáté století považovali nostalgici
za epochu, kdy ještě lidé věřili v hodnoty, kdy bylo možno dovolat

se práva a spravedlnosti a celý svět ještě nepropadl bezbřehému cynismu. Zlom podle nich přišel někdy v první polovině století jednadvacátého a od té doby byl se vším opravdovým konec.

Stavební materiál ostrova byl poněkud neobvyklý, v době skelných vláken, uhlíku a plastů byl ostrov zcela stylově vytvořen z velkých ocelových krychlí. Na základní ocelovou konstrukci bylo připojeno všechno ostatní. Nejednalo se tedy o klasickou loď, ale o skutečný ostrov, který byl teprve dodatečně jako loď upraven.

Povrch ostrova nechala správní rada upravit podle popisu, který ve svém spise zanechal utopista Tommaso Campanella. Byl zde vytvořen umělý vrch a na něm stálo město v sedmi soustředných kruzích oddělených hradbami. Inspirace celého projektu byla zjevně astrologická. Sedm kruhů znamenalo sedm oběžnic. V Campanellových dobách se lidé skutečně domnívali, že planet existuje jenom sedm. V každém pásu hradeb byly umístěny čtyři brány.

„Věříme v harmonii a kosmický řád,“ řekl průvodce a nikdo nic nenamítal.

Jak bylo z dálky vidět, zdi hradeb byly pomalovány realistickými obrazy, které ukazovaly jednotlivé fáze vzestupu lidstva vpřed.

„Hele!“ vykřikla Bianca, sotva spatřila první výjev. Byl na něm zobrazen objevitel ohně. Statečně nesl jakousi hořící větev, zatímco několik jeho druhů bylo skryto v temnotě a tvářili se nedůvěřivě. Podobný výjev ukazoval vynalezení kola. Mnohem lepší však byly výjevy z doby pozdější. Na jedné z vnitřních hradeb tak bylo možno spatřit Edisona, který právě rozsvítil svou první žárovku, a kolem něj – jako v uzření nějaké epifanie – stojí užaslí spolupracovníci a skleněnou baňku uctívají. Podobné pobožné vytržení prožívali diváci sledující vůz Ford T, jak sjíždí z výrobního pásu. Tento výjev byl však stylizovanější, protože do tovární haly umělec umístil též několik matek s dětmi, jež si na auto šťastně ukazují, jako kdyby to byl nový člen rodiny. Tak se výletníci postupně propracovali přes přistání na Měsíci, orbitální stanice a lunární základnu až k posled-

nímu obrazu, kde byl namalován samotný Standard Island jakožto dovršení technologického i duchovního vývoje lidstva. Kolem ostrova hopkalo ve vlnách hejno delfínů a svým radostným výrazem dávali tvorové najevo, že je pro ně poctou potkávat plovoucí ostrov na svých mořských cestách.

Na vrcholu hory stál kruhový chrám. Když spisovatelé vstoupili dovnitř, viděli oltář vyzdobený dvěma koulemi. Na jedné z koulí, upozornil je průvodce, je zobrazeno celé nebe s hvězdami od první do šesté velikosti a na druhé Země. Korouhvička nad menší kupolí chrámu ukazuje některý z třiceti šesti směrů větru.

Proč právě třicet šest, na to se nikdo neodvážil zeptat. Průvodce by se stejně nenechal přerušit.

„Campanella umístil svou utopii na ostrov Taproban, což byl možná obraz skutečně existujícího Ceylonu,“ vykládal. „Ostrovem procházel rovník. My se pokoušíme napodobit ducha této utopie i v tom, že Standard Island na své dráze neustále osciluje kolem rovníku. Domníváme se, že je to pro lidský život velmi výhodné. Organismus je tak vystaven co nejmenším stresům ze změn teplot.“

„A co utrpení horkem?“ namítl Adrian.

„Všude tu máme dost palem a zavlažovací zařízení vytváří velmi příjemné klima. Máte snad pocit, že byste trpěl horkem?“

Adrian musel poprvé v životě připustit, že netrpí.

„Kromě toho se ostrov neustále pohybuje, takže mírný vánek od moře ochlazuje celý náš příbytek. Zastřešené kolonády se starají o to, aby nikdo nemusel být účinkům kolmého slunce vystaven déle, než je nezbytně nutné. To znamená skoro vůbec,“ uzavřel průvodce.

Koktejl se nesl zcela v duchu úcty k dobám dávno minulým. Výzdoba síně, kde se konal, byla provedena jako kopie salonu z devatenáctého století. Všude samý čalouněný nábytek z pravého dřeva, od stropů se kolem mosazných plynových lamp táhly rudé sametové drapérie. Obsluha byla oblečena do číšnických fraků pokud možno

co nejstaromódnějšího stylu. Silné koberce pohlcovaly lidské kroky tak dokonale, že se účastníci podobali nehlučným duchům pohybujícím se několik centimetrů nad zemí. Mimo čas byli návštěvníci přenášeni i hudebním doprovodem, který obstaralo francouzské kvarteto na vyvýšeném pódiu. Bylo zřejmé, že představa reproduktované hudby je obyvatelům plujícího ostrova odporná, leda že by ji vyluzoval fonograf využívající voskové válečky.

„Geniální, je to tu prostě geniální,“ jásal prezident PENu, který kroužil mezi účastníky večera podoben ve svém fraku broučkovi přelétajícímu z květu na květ.

„Něco takového se dnes už skoro nevidí. Byl jsem před dvěma lety na Titanicu II., ale ani tam nedosáhli takového dojmu. A to je ta loď do posledního nýtu přesnou kopií skutečného Titanicu. Dokonce používají uhlí ze stejných dolů jako první Titanic.“

„Zatím se jim však nepodařilo vyrobit přesnou kopii toho ledovce, co ho potopil,“ neodpustil si Adrian. „Zřejmě se nezachovaly v meteorologických archivech příslušné podklady.“

„Jsem si jistá,“ vmísila se do toho Bianca Jane, „že až to jednou někdo udělá, bude se na tom ledovci za těžké peníze lyžovat a nakonec se kostky ledu z něj budou dávat do nejdražšího šampaňského.“

To už se však všichni ztišili, protože jeden z hlavních mužů večera, lord Carnavon, kterému to tady všechno přinejmenším z třiašedesáti procent patřilo, se ujal slova. Ujistil všechny přítomné, jak je šťasten, že může být obklopen tolika spisovateli. Povinně zažertoval na téma potopení Standard Islandu a pravil, že to by byl konec civilizace a světové kultury. Taktéž se zmínil o nových možnostech, které poskytne preparát ADX, takže výrazy jako *daleká budoucnost* ztratí význam. Všichni se dočkají všeho, aspoň ti, co se svěří do péče nejnovějších výdobytků vědy a technologie, takže doufá, že přítomní nejsou na SI naposled.

„Věčná škoda, že se ten ostrov nemůže potopit,“ zalitovala Bianca. „To by mu snad zavřelo klapačku vzdor všem preparátům.“

Adrian lehce přikývl.

„On se pouze pokouší kromě nesmrtelného těla vytvořit i několik nesmrtelných výroků. To je však mnohem větší dřina, než si takový kapitalista dovede představit. Pokud by však ostrov klesl ke dnu, jsem si jistý, že by mezi oběťmi jistě nebyl nikdo z našich hostitelů. Ti určitě vědí, kde jsou záchranné čluny, jejichž počet jistě nebude stačit pro všechny. Všimla sis, že kdykoli se potopilo nějaké slavné plavidlo, nikdy nebylo dost záchranných člunů?“

„Znamenala by taková katastrofa konec literatury?“ zeptala se, ale její výraz dával tušit, že to není otázka zjišťovací.

„V žádném případě. Obnova spisovatelského genofondu by trvala přibližně dva roky. To je doba potřebná k napsání, vydání, zrecenzování a zapomenutí knihy. Pak by se všechno vrátilo do starých kolejí. Možná by to naopak znamenalo obnovu literatury.“

Opět se tu setkali všichni staří dobří známí. Celá ta eskadra lidí vymetajících spisovatelské kongresy s takovou pravidelností, až se jeden divil, že ještě mezitím jako vedlejší činnost píší i nějaké knihy.

„Jako vždy okouzlující,“ oslovil Adrian Eriku Bergovou. Tentokrát se i ona přizpůsobila historizujícímu stylu Standard Islandu a objevila se v šatech připomínajících snad cosi z dvacátých let dvacátého století, Adrian to nebyl schopen přesněji identifikovat. Nápadné byly zejména dlouhé rukavice až k loktům. Asi nějaká nová módní vlna. Všichni ostatní přítomní muži i ženy pera skýтали bizarní obrázek. Představovali přehlídku všeho, co na sebe lze navléknout, a nebyly to pouze kostýmy. Afričtí autoři byli navlečení do rouch, která stále – vzdor kvetoucí multikulturalitě – připomínala příslušníkům západních zemí ze všeho nejvíce noční košile, jenom se to nesmělo nahlas říkat. Dále tu byli poněkud ošuntěle oblečení umělci ze zemí s ekonomikou buď nevyvinutou, nebo na sestupu a nakonec ti, kteří už nevěděli, za co utratit své astronomické honoráře, a tak obalili svá chátrající těla do netradičních materiálů, takže ze všeho nejvíc připomínali besídku uspořádanou žáky školy pro děti s mentálním

postižením. Jenomže, jak Adrian poznamenal, od šesti nul výše na vašem daňovém přiznání se vás už nikdo na nic neptá.

Mezi jedinci, kteří si nemuseli lámat hlavu s oděvem, byl kardinál Pole. Objevil se v obyčejném – jistě však velmi drahém – černém obleku s purpurovou náprsenkou a malým bílým límečkem, který pravděpodobně zastupoval kněžský kolárek. Na krku mu visel docela malý křížek, asi proto, že velký a těžký pektorál s obrazem Ukřižovaného by se na večerní koktejl přece jen příliš nehodil.

„Ach, zde je náš lovec vrahů,“ prohodil směrem k Adrianovi.

Adrian chtěl poznamenat něco o vrazích kohoutů, ale nechal si to pro sebe.

„Jednoho vraha, Eminence, jednoho,“ řekl nakonec.

„To přece nikdo neví,“ ozval se najednou Sorokin, který nezklamal, ani pokud šlo o jeho odění. Šedé sako a kalhoty se širokými nohavicemi byly ušity z nějaké velmi drahé látky, ale jejich střih byl prapodivný. „Pan kolega nemůže vyloučit, že v záležitosti, kterou tak bedlivě sleduje, jde nakonec o nějaké velké spiknutí. Do toho může být zapleten kdekdo.“

„To vyloučit nemohu,“ souhlasil oslovený.

„Jak se daří Svatému otci?“ zeptal se kardinála Adrian.

„Stále lépe,“ řekla zasmušile Eminence a Adrian si opět odpustil poznámku o úspěšnosti věštění z vnitřností zamordovaných kohoutů.

Na několik vteřin se ke skupince přitočil i lord Carnavon. Potřásl si s přítomnými rukama a prohodil pár slov. Byly to běžné společenské fráze a nikdo si je ani potom nepamatoval, ačkoliv to, co následovalo, mohlo lordovým slovům propůjčit zvláštní důležitost.

Přibližně o minutu později se totiž lord, který mezitím přešel k jiným hostům, náhle zapotácel, ještě několik vteřin se držel na nohou, ale potom padl k zemi.

„Proboha,“ vykřikla jakási dáma tak vysokým tónem, že celý sál strnul. „Lékaře! Je tu přítomen lékař? Jeho Lordstvu je nevolno!“

Okamžitě příběhlo několik lidí, kteří – jak se později ukázalo – byli skutečně lékaři. Kdosi rozepnul lordovi knoflíky pod krkem. Muž ležící na zemi se ještě několikrát křečovitě zachvěl a potom zůstal ležet bez hnutí. Přivolání lékaři se ještě pokoušeli o jakési masáže a během asi dvou minut příběhli dokonce i zřízenci s nosítky, naložili bezvládné tělo a kamsi je odnesli, zřejmě na ostrovní stanici první pomoci.

Mezi hosty zavládlo rozpačité ticho. Někteří z nich využili tísnivé situace ke zvýšené konzumaci alkoholických nápojů. Vzhledem k charakteru okamžiku jim to nikdo ani nevyčítal.

„A tohle se musí stát zrovna při takové příležitosti,“ zanaříkala Erika Bergová. „Mohl to být tak hezký večer.“

„Smutné události se neřídí diáři,“ poznamenal Adrian.

„Jistě, jistě,“ naříkala umělkyně a upíjela z dlouhé sklenky. Adriana zaujalo, že si pro tuto příležitost nechala nehty nabarvit na zlato a hřbet obou rukou měla ozdoben napodobeninou orientálního tetování.

„Doufám, že se z toho dostane,“ pronesl kardinál.

Potom chvilku neříkal nikdo nic.

Pomalu se zase rozproudily hovory. Použít pro ně slovo *zábava* by bylo přehnané, ale koneckonců nebylo možno tu jen tak stát a nic nedělat. Jít spát také nebylo myslitelné, protože hodina ještě nebyla příliš pokročilá, a navíc by si lidé ani nestačili vyměnit názory na celou událost. Podle toho, co bylo možno zaslechnout z šeptání v jednotlivých hloučkách, přičítali lidé kolaps většinou buď srdečnímu selhání, což měl prý lord v rodině, nebo vyčerpání, které vzalo původ v organizaci kongresu.

„Tak už to zase začíná,“ pravila Bianca. „Spisovatelské kongresy, přinejmenším ty, kterých se účastníš, se pomalu mění v jatka. Něčím připomínáš Hercula Poirota. Kdekoli se objevil, vyplatilo se uzavřít životní pojistky.“

„Nebe nezná vyvolených a osud si nás odvolává ze života bez našeho svolení,“ zamumlal Adrian. „Nevěřím tomu, že tato událost je náhodná. Obávám se jen toho, že pokud to lord nepřezije, budeme připraveni o významného svědka. Jedině z něj bychom mohli dostat, co má společného s ostatními oběťmi. Ačkoliv to hlavní už se nám začíná rýsovat.“

„Nerozumím.“

„Oba – tedy Haussmann i Carnavon – mají něco společného s nesmrtelností. Bernard zřejmě jen to, že znal vraha a musel být odstraněn. Zatím mi není jasný motiv. Kdyby byl mezi našimi podezřelými nějaký vědec, řekl bych, že to může být profesní žárlivost. Vědec tam však není ani jeden. Jenomže zatímco tady se všechno dělo od prvního okamžiku před svědky, v Berlíně beze svědků. Když tedy vynecháme Bernarda.“

„Proč by někdo páchal vraždu před tolika lidmi? Tedy pokud se neukáže, že lord má pouze nevolnost z přepracování.“

„Kvůli alibi. Pokud je to pokus o vraždu, byl pachatel zde. Právě proto, aby ho všichni viděli. Berlínská varianta byla vlastně docela hloupá. Jako když vraždí začátečník. Způsob provedení nám umožnil až příliš snadno počet podezřelých omezit na naše tři nevinátka. Vrah si to potom zřejmě uvědomil, a pokud se rozhodl, že odstraní další oběť, musel postupovat jinak.“

„A jak víš, že je to stejný vrah? Nebo vrazi?“

„Nevím to. Pouze volím nejúspornější variantu vysvětlení.“

„Nebo je to zase rituální vražda,“ napadlo ji. „Demonstrace toho, že i strůjci nesmrtelnosti tu nemusí být navěky. Jako když podřízneš kohouta před publikem.“

Nálada v sále se poněkud zklidnila, a dokonce znovu zazněla hudba, francouzské kvarteto na pódiu pouze zvolilo decentně polklidné skladby. Společnost se rozešla kolem půlnoci.

Bohužel Adrianovy obavy se naplnily již druhého dne. Lord Carnavon nedlouho po odnesení ze sálu tento svět opustil a nezanechal po sobě jediné slovo, které by vysvětlovalo, kdo a proč měl zájem na jeho bezživotí.

Ten den byl program kongresu na znamení smutku přerušen a Adrian s Biancou se vydali na prohlídku ostrovního města. Z terasy, po které šli, bylo dobře vidět jednu z doprovodných lodí ostrova, totiž věrnou repliku křižníku Aurora. Ostrov měl několik doprovodných plavidel, která se střídala v plavbě ve směru kursu, vždy několik mil před samotným ostrovem, aby prozkoumávala, zda mu něco neleží v trase. Byla to služba více méně symbolická, protože všechny závažnější překážky, jako třeba plovoucí bludný vrak opuštěné obchodní lodě, znala posádka dlouho předem z varování meteorologických družic. Ledovce se v oblasti kolem rovníku nevyskytovaly, ačkoliv vědci varovali, že globální oteplení, které odlamovalo stále více ledovcových kolosů od břehů Antarktidy, jednou přivede ledové hory až hluboko do tropických moří. Nikoho takové věštby nezajímaly. Kromě námořních pojišťoven, které pečlivě sledovaly vývoj situace.

Z doprovodných plavidel ostrova byla Aurora nejslavnější. Často se na ní pořádaly divoké večírky v ruském stylu. Říkalo se jim *revoluční* večírky a končily obvykle divokou střelbou z předního děla a vyvěšováním rudého praporu, před kterým se potom nechávaly milionářské celebrity fotografovat. Mnohdy v odění nedostatečném.

Na druhé straně Standard Islandu plavala ponorka Nautilus. Zatímco Aurora byla věrnou replikou slavného originálu, Nautilus byl čirý podvod. Navenek sice vypadal jako mytická ponorka z devatenáctého století, ale poháněn byl vodíkovými články a pod imitací ocelových plátů se ukrývaly nejnovější materiály pocházející z kosmického výzkumu. I přes tyto prohřešky proti stylu to bylo monumentální plavidlo, které uspokojilo nostalgii mnohých návštěvníků ostrova. Oproti divokému image Aurory nabízel Nautilus spíše atmosféru snobského klubu. Charakteristické bylo, že do

útrob mořského člunu nesměly ženy, zatímco na palubě Aurory byly naopak velmi vítané.

To všechno teď Adrian vykládal Bianca, která roztržitě naslouchala. Pak už to zřejmě nemohla vydržet a zeptala se přímo: „Už se ví, na co umřel lord Carnavon?“

„Otrava. Velmi prudký jed.“

„Zvláštní. Lord ho v něčem vypil? Otrávil mu sklenici?“

„Jisté je jen jedno. K požití jedu muselo dojít nedlouho před tím, než se zhroutil. Podle lékaře, který prováděl ohledání, měl totiž nebožák v krvi takovou dávku, že kdyby ji požil mimo sál, asi by do něj ani nedošel. Od požití do pádu na zem mohlo podle něj uplynout maximálně několik minut, ale možná také jenom dvě nebo tři. Není vyloučeno, že dokonce ještě méně.“

Bianca zamyšleně pozorovala Auroru s rudou vlajkou na zádi.

„Jak se to dá technicky zařídit? Třeba vstříknout mu nenápadně jed do sklenice?“

„To už by bylo stejně snadné ho před zraky všech nepozorovaně zapíchnout dýkou. Nebo na něj vystřelit pistolí bez tlumiče.“

„Nebo ho píchnout dlouhou dutou jehlicí, ve které by byl jed,“ pokračovala umíněně dívka.

„Dobré nápady. Budu si je pamatovat pro svou práci, tedy tu literární.“

Skoro se urazila. Přesto rozvíjela své teorie dál.

„Polibek, při kterém se do úst vpraví ampule jedu. Nebo aspoň jed v bonbonu.“

„Ale no tak!“ zavrtěl pohoršeně hlavou.

„Jedovatý bodec ve špičce boty. Tajné služby to tak někdy dělají. Nebo jedovatý připínáček podsunutý pod lordovu podrážku. Jed v hodinkách – stačí se k oběti přitočit a nějak ji bodnout. Třeba při podání ruky.“

„Proč si pořád myslíš, že k vpravení jedu došlo bodnutím? Lékař tvrdí, že na těle žádný vpich nebyl. Tedy kromě těch, které pocháze-

ly ze zcela legální léčby. Lord totiž dostával povzbuzující injekce na srdce. Ty byly ovšem na oněch místech těla, která nejsou v salonech zrakům společnosti běžně přístupná. Pravda, vpich je dosti drobná stopa a dříve, než by bylo možné provést podrobné pátrání na pevnině, bude lord podle starých námořnických zvyků pohřben do moře, ale stejně se mi to nezdá.“

„Tak jak jinak se dá jed dostat do těla, když ne bodnutím?“ řekla bezradně a zadívala se směrem k Auroře. Právě na lodi stahovali rudou vlajku a na znamení smutku vyvěšovali černou, což působilo dost bizarně.

„Třeba je možno lordovi něco jakoby pošeptat a plivnout mu dávku jedu z úst do ucha. Jenom si nedovedu představit vraha, který by si vzal do pusy smrtelnou dávku jedu, aby ji mohl vrhat do naslouchacího aparátu šlechticů,“ zapochybovala Bianca o své vlastní teorii. „A taky se mi nezdá, že by si někdo nechal plivat do ucha jed a nedal to najevo. Dokonce ani u dost kožených lordů si to nedovedu představit,“ zasmála se.

„Shrňme to,“ řekl Adrian. „Potřebujeme najít způsob, jak někdo otrávil lorda Carnavona. Vrah měl k dispozici jen několik minut. Maximálně pět, jak soudí lékař, ale spíše jen dvě až tři. Vrahovi nahrálo, že v ne zcela ideálních podmínkách na Standard Islandu nebude možné provést tak dokonalé ohledání těla, jako by to bylo možné na pevnině. Proto stále ještě zůstávají otevřené varianty, že pro dopravu jedu do těla posloužila otevřená rána. Ale musela být dost malá. Pak ještě zbývají tělesné otvory, především ústa, nos a uši. Lorda však nikdo nelíbal, to jsem si ověřil na záběrech kamer, které zachytily aspoň část lordova pohybu po salonu. Nikdo mu také nic nešeptal do ucha. Je pravda, že jedl nějaké sladkosti, které byly volně přístupné všem. Podle toho, co jsem se poměrně obtěžujícím způsobem dozvěděl od přítomných hostů, to byly tak dva nebo tři kousky, které si nahodile vzal z mís.“

„Je tu ještě jedna možnost. Jak vlastně víme, že zemřít měl on? Co když to byla náhoda?“

„Výborně!“ zvolal Adrian potěšeně a Bianca se poněkud začervenala. „Konečně začínáš uvažovat jako detektiv. Nemůžeme vyloučit ani to, že zemřít měl někdo jiný a vrah to prostě zpackal. Tuto variantu vylučuje opět pouze hledisko úspornosti hypotézy. Mám tu jednu významnou oběť v Berlíně, to je profesora Hausсмanna, a další na plovoucím ostrově. Obě mají něco společného s nesmrtečností. Hausсмann ji vynalezl, Carnavon to platil. Hausсмann na tom získal slávu i peníze, Carnavon především peníze. On vlastnil farmaceutická centra vyrábějící ten prostředek a střediska, kde se aplikoval. Čistě teoreticky mohl tedy být cílem útoku kdokoli, ale to je tak málo pravděpodobné, jako kdybychom z toho obvinili mimozemšťany nebo okultní síly. Přesto je dobré i tuto možnost uložit kamsi do nižších pater vědomí, kdyby se nám taková verze někdy v budoucnu hodila do mozaiky.“

„Ale co nám potom zbývá?“

„Už jen samé nepravděpodobnosti.“

„Kdybys to měl vymyslet jako detektivní zápletku, co bys udělal?“

„Například bych lorda nechal padnout na zem z docela jiných příčin. Podrazil bych mu nohu, využil jeho srdeční slabosti a něčím ho vyděsil, třeba falešným výtiskem novin, kde by oznamovali pád jeho akcií. Zastavil bych mu srdce elektrickým výbojem pomocí přístroje ne většího, než je zapalovač. Pak bych mu vpravil jed do úst během fingovaných pokusů o první pomoc. Třeba při umělém dýchání. Nebo dokonce během převozu na resuscitační oddělení. Tam nikdo nedává pozor.“

„To se ale nestalo.“

„Určitě ne. První pomoc poskytovali náhodně přítomní lékaři. Žádné umělé dýchání z úst do úst. Ani tam, ani při převozu nebyl nablízku nikdo z našeho trojlístku podezřelých. Do ostrovní nemocnice se k němu nikdo nepovoláný nedostal. Ověřil jsem si to.“

„Je to neřešitelné?“

„Nikoli. Musí to být řešitelné. Mám jenom pocit, že se díváme na něco klíčového, co by nám mohlo podat vysvětlení, ale nevnímáme to.“

„Co nám zbývá?“

„Musíme počkat, až se nám pachatel něčím prozradí.“

Protože běžný provoz kongresu stále nebyl obnoven, věnoval se Adrian s Biancou vlastnímu průzkumu ostrova. Zjistili, že utopie není přítomna pouze v architektuře, ale také v životním stylu. Na ostrově totiž žily komunity, které se pokoušely uskutečnit něco z klasických utopických praktik. Bylo tu několik osad provozujících dělbu práce, pojetí autority a sexuální život podle nejlepších utopických tradic. Například tu byla komunita asi dvou stovek lidí, kteří chtěli všechno dělat podle Campanellova *Slunečního státu*. Jejich obydlí byla rovnoměrně rozprostřena po všech soustředěných kruzích města. Komunita měla společné domy, ložnice, lůžka a vlastně všechno. Společenství vedli náčelníci, kteří vždy po půl roce určovali, kdo má spát v kterém kruhu a kdo pak v jednotlivých domech v přední a zadní ložnici.

Adriana s Biancou nejvíce zaujalo postavení žen ve společenství. Přesně podle Campanellových idejí byl zaveden zvyk, že žádná žena mladší než devatenáct let nesmí navazovat sexuální styky s mužem. Stejně tak muži měli zakázáno plodit potomstvo do svých jednadvaceti let. Byly povoleny výjimky, ale v takovém případě směli muži spát pouze s ženami neplodnými nebo těhotnými.

Protože však toto ustanovení bylo pro některé mladíky příliš tvrdé, byla přijata i další opatření. Adrianovi s Biancou to vyložila jedna z dohlážítelek, na kterou narazili při prohlídce domů komunity campanellovců. (Sami sobě říkali *Slunečňané*.)

„Pokud poznáme, že někdo je smyslnější, než je obvyklé, což se dá poznat podle jeho chování při cvičení, někdo se dokonce sám svěří, předložíme jeho případ nejvyššímu lékaři, kterému říkáme Láska. Ten mu pak může udělit výjimku.“

Homosexualita byla v komunitě zakázána. Protože se však mnoho případů objevilo, což nebyl žádný div, když museli všichni na sex s opačným pohlavím tak dlouho čekat, bylo nutno sáhnout k tradičnímu trestu.

„Usvědčený sodomita,“ pravila dohlážitelka, „musí za trest nosit střevíce na krku na znamení toho, že zvrátil přirozený řád.“

„A kdyby spolu byly přistiženy dvě ženy?“ zajímalo Biancu.

„I takové odporné věci se tu bohužel stávaly. Rozhodli jsme, že ženy budou potrestány stejným způsobem.“

„Takové tresty nejsou protizákonné?“ podivila se.

„Zapomínáte, že Standard Island má vlastní zákony. A podle nich má zákon komunity přednost před zákonem celého ostrova. Kdyby to někomu nevyhovovalo, může komunitu opustit.“

To však ještě nebylo všechno. Sex byl totiž regulován mnohem více. Při pravidelných cvičeních se muži a ženy svlékali do naha, tak jak to údajně bylo zvykem ve staré Spartě, a velitelé určovali, kdo je k pohlavnímu styku způsobilý. Také určili, kdo bude spát s kým, protože jejich konečným cílem bylo vytvořit harmonického člověka, proto k sobě určovali jednak dvojice, kde oba byli podle jejich mínění krásní, jednak třeba tlustého muže se subtilní dívkou, popřípadě krásného s ošklivou, či naopak. To aby se to vyrovnalo.

Rituál sexu vypadal takto. Večer muži ustelou postele, ale pak jdou sami spát do oddělených ložnic, jak jim to dohlážitel nebo dohlážitelka přikáže. Potom, podle hodiny určené astrologem a lékařem a po modlitbě, nechávají dohlážitelé otevřít dveře mezi ložnicemi a pustí mládež k sobě.

„Pokud si dobře vzpomínám, podle Campanelly se mělo trestat smrtí, když nějaká žena nosila střevíce s příliš vysokými podpatky nebo přehnaně dlouhou sukni, aby skryla ošklivé nohy. Provozuje vaše komunita stále v těchto případech trest smrti?“

Dohlážitelka se zasmušila.

„Bohužel není naše autonomie tak rozsáhlá. Zavedli jsme však fyzické tresty. Pokud se na tom dohlížitelé shodnou, dostane provinilkyně veřejný výprask na nahé hýždě a potom je obnažená připoutána na pranýř.“

„Není to trochu kruté?“ zeptala se Bianca.

„Ó nikoli! Osvědčuje se nám to. Pokud totiž žena, která chce ze zbytečných komplexů skrývat nějakou část svého těla, stojí několik hodin nahá na pranýři, stačí jí potom ke štěstí už jenom velmi málo oděvu. Psychologové tomuto postupu říkají odedávna paradoxní intence. Prostě čelíte problému navozením nepříjemné situace a pak vykonáte pravý opak toho, co by vám bylo příjemné. Mnoho žen nám za to pak děkuje.“

Protože dohlížitelka musela jít někam na něco dohlížet, rozloučili se a pomalu se vraceli jednotlivými soustřednými kruhy města dolů.

„To se divím, že mezi nimi existují pořád ještě oškliví lidé, když to mají s tím plozením tak vědecky vymyšleno,“ řekla ironicky Bianca.

„Na to ti namítnou, že experiment ještě neprobíhá dost dlouho. Tak po dvou nebo třech generacích ponese první plody.“

„To se říká vždycky. Jenomže než dojde ke střídání generací, někdo dohlížitelům určitě zakroutí krkem.“

Po obědě se odebrali do svých pokojů a Adrian usnul.

Náhle viděl Biancu, jak se k němu sklonila a políbila ho. Byla zcela nahá. Pak se probudil a zjistil, že to byl sen a že je dosti vzrušený. Obě tyto skutečnosti ho otrávil. Zbavit se vzrušení je však pro muže středního věku mnohem snazší než vrátit sen.

Opoledne tedy trávil lehkou četbou a promýšlením případu.

Po dni smutku se provoz kongresu zase vrátil do svých kolejí, respektive teprve mohl začít. Celá záležitost byla příliš nákladná, než aby bylo možno nyní účastníky jen tak poslat domů. Prezident PENu z toho vybruslil se známou virtuozitou. Navrhl, aby přítomní na památku lorda Carnavona vytvořili literární cenu, která by se

jednou ročně udělovala lidem z nejchudších zemí planety. Malý obnos, který měli dát přítomní dohromady jako základ nově vzniklé nadace, by tak jednou za rok pomohl některému literátovi z těchto zemí dostat se na oběžnou dráhu globální popularity.

Adrian na to nic neřekl a přispěl, protože se to očekávalo. Vnitřně se domníval, že se tak k dočasné slávě pomůže několika spisovatelům, které stejně nebude nikdo číst, ale nechal si to pro sebe. Když byla takto učiněna úlitba bohu smrti, mohl se konečně kongres věnovat sám sobě, což všichni přítomní přijali se značným ulehčením. Byli to lidé zvyklí na svůj klid a veškerá narušení rituálu je iritovala.

V přestávce mezi referáty potkal Adrian na chodbě Jeho Eminenci. Kardinál právě směřoval k baru, kde si objednal irskou whisky. Jakmile Adriana zaregistroval, přivolal ho k sobě pohybem ruky. To gesto mělo v sobě cosi z elegance církevního knížete a Adrian musel uznat, že církev se navrácí ke svým nejlepším tradicím, aspoň pokud jde o vnější formy.

„Muž ze střední Evropy nikdy nedocení, co je to irská whisky,“ řekl temně kardinál. „Ale s vámi můžeme učinit jistý pokus. Vy pocházíte z Československa?“

„Pocházím. Ale nejsem Čech.“

„Tak tam žijí Češi,“ podivil se kardinál. „Já vždycky myslel, že mají svůj vlastní stát.“

„Mají,“ připustil Adrian. „Jenomže ho každých dvacet let přejmenují, aby zmátli cizince. Někdy i častěji.“

„A pořád tam vládnu Habsburkové?“ upřímně se zajímala Eminence.

„Ted' zrovna ne. Ale možná se to brzo změní.“

Pole nalil Adrianovi z přistavené lahve tolik zlatavého nápoje, že se i tento zkušený konzument zděsil.

„Vlastně bych vám měl nějak nezištně pomoci,“ řekl kardinál. „Tápete v temnotách. Což nevíte, že jediný, kdo měl důvod lorda zabít, byla osoba jemu velice blízká?“

„Odkud to víte?“

„Kdybyste nečetl pouze detektivky, věděl byste, že existovalo jisté citové napětí mezi slečnou Bergovou a lordem Carnavonem. Stačí se trochu začíst do společenských rubrik barevných časopisů. Ani to nedá moc práce. Články jsou tam mnohem kratší než Třetí list Janův v Novém zákoně, což je co říci.“

„Vy takové věci čtete?“ podivil se Adrian.

„Čtu je vždycky v letadle před startem,“ přiznala se Jeho Eminence. „Létání mě hrozně znervózňuje. Z těch tiskovin se dozvíte tak neuvěřitelné nehoráznosti, že to vaše myšlenky odvede úplně jiným směrem.“

„Myslel jsem, že se duchovní před startem modlí.“

„To také. Jenomže modlitba nás má přiblížit k Bohu. Není to prostředek na rychlou opravu vadného leteckého motoru. Ani mentální technika na odstraňování neurotických příznaků. Barevné časopisy jsou pro tento účel vhodnější.“

„A co jste se tam dověděl?“

„Slečna Erika bývala velmi často vidět v lordově společnosti na všelijakých večírcích. Ale co se nestalo – najednou se začala po jeho boku objevovat zcela jiná žena. Nemusím snad podotýkat, že mladší. Takový už je běh života. Od toho okamžiku slečna Erika ze společenských rubrik zmizela. A najednou je lord mrtvý. Nečekaně, jako by to byla trestající ruka osudu. Jenom si říkám, jestli té osudové ruce někdo nepomohl.“

Adrian si nechal dolít.

„Eminence, snad nebudeme propadat nejasné církevní mluvě. Vy si opravdu myslíte, že Erika Bergová zavraždila lorda Carnavona, protože si on – její údajný bývalý milenec – našel jinou? Važte slova.“

„To všechno vám pochopitelně říkám přísně neoficiálně,“ zamával poděšeně pravičkou kardinál. „Protože co je kardinálovi do nějakých pletek v liberálních salonech, že? Nebýt mé účelové záliby v barevných časopisech, nic bych nevěděl. Takto vám mohu něco z toho vědění předat.“

„I kdybyste měl pravdu, nijak to nevysvětluje berlínskou vraždu.“

„Ach, ten Berlín!“ obrátil kardinál oči v sloup. „Kdyby tohle město nebylo postaveno, svět by byl mnohem šťastnější. Musíte si najít vlastní vysvětlení. Třeba je slečna Bergová paranoik a myslela si, že za jejím sesazením stojí Haussmann. Třeba profesora zavraždil někdo jiný a toto je shoda okolností. Nebo to mohlo být ještě jinak. Haussmann jí něčím ublížil a ona ho zavraždila. Když na to Carnavon, který k ní měl jako milenec blízko, přišel, nebo se mu dokonce ve chvílce výčitek svěřila, stal se potenciálně nepohodlným svědkem. Jakmile se na scéně objevila mladá milenka, musel být odstraněn.“

„Měl byste psát detektivky místo mě.“

Kardinál přešlápl z nohy na nohu, položil sklenku na pult a zašklebil se jako obchodník, o jehož dobrém zboží se pochybuje.

„Jak s tím naložíte, je vaše věc. Chtěl jsem vám jenom pomoci. Ted' už se bohužel musím vzdálit.“

Rozloučil se lehkou úklonou a zamířil do dalšího hloučku. Jeho členové se uctivě rozestoupili jako vody před Mojžíšem a kardinál mezi nimi proplul do jiného rohu místnosti.

„Co chtěl?“ zajímala se Bianca, která k Adrianovi zamířila okamžitě poté, co ho kardinál opustil.

„Přesvědčoval mě, že Carnavona musela zavraždit Erika Bergová. Lord měl být její milenec a našel si jinou.“

„To by asi udělal časem stejně, když jsou ted' všichni nesmrtelní a mají před sebou dost dlouhou budoucnost. Jak vydržet tři sta let jen s jednou kočičkou?“ zasmála se.

„Musíme se podívat na společenský život ostrova, jestli aspoň informace o lordově přítelkyni odpovídá,“ řekl Adrian.

Zatímco Bianca studovala společenské časopisy vydávané na Standard Islandu, Adrian sondoval půdu mezi lidmi znalými společenských drbů a ochotnými se o ně podělit. Činnost obou byla nečekaně úspěšná.

Bianca vytrhala v čítárně ostrovní knihovny nenápadně z časopisů několik desítek stran. Většinou to byly společenské rubriky, kde se to jen hemžilo postavami držícími v rukou broušené poháry s nápoji a talířky se šunkou. Na mnoha fotografiích se skutečně po lordově boku objevovala malá tmavovláska, kterou Bianca odhadla tak na osmnáct, nejvýše devatenáct let. Ač je fotografie vyobrazením statickým, neodbytně se vtíral dojem, že dívka je mlčenlivá, zatímco všichni kolem se dobře baví. Bianca si toho všimla jako první.

„Má totiž na všech fotkách zavřenou pusku, ostatní vždycky otevřenou. Bud' žvaní, nebo do ní něco cpou. Všimáš si? Ona nikdy nic nejí.“

„Proto je taky tak hubená,“ konstatoval Adrian.

Sám rovněž slavil úspěch. Dva dny strávil potloukáním po kavárnách a barech Standard Islandu, kde se nechával staršími dámami poznávat jako známý autor a potom s nimi zapřádal řeč. Kdykoli došla řeč na lorda Carnavona, dámy ho nejdříve politovaly a po nezbytném úvodu na téma „o mrtvých sice jen dobře, ale...“ následovaly klepy nejhrubšího zrna.

„Tak například jedna zachovalá miliardářka mi tvrdila, že lord byl odjakživa známý chlípák a jedna dívenka mu vydržela v průměru tak dva měsíce. Což prý ještě neznamenalo, že by si nemohl najít souběžně ještě nějakou jinou.“

„Chlípák stařec si zřejmě zvyšoval sebevědomí,“ řekla s kyselým výrazem Bianca.

„Až budu miliardářem a akcionářem nesmrtelnosti, také si občas dopřeji nějaké to zvýšení sebevědomí,“ poznamenal Adrian. „V každém případě jsem stačil vyzpovídat asi osm dam. Dvě o lordovi nic nevěděly nebo vědět nechtěly, ale šest zbylých se v podstatě shodlo. Lord se mladým ženám nejen nevyhýbal, ale dopřával si jich do sytosti.“

„Tohle nikam nevede,“ namítla. „Jenom nám to potvrzuje, že kardinál měl, pokud jde o lordovo děvkaření, pravdu.“

„A to není málo. Pokud měl pravdu v jedné věci, může ji mít i v jiné. Nemůžeme vyloučit, že by Erika vraždila skutečně ze žárlivosti.“

„Takové monstrum snad být nemůže. Jednou zavraždí postaršího vědce, jindy zase postaršího lorda. V obou případech by musela mít nějaký jiný motiv. Kdo by totiž dokázal vražedně žárlit tak často?“ Zavrtěla hlavou.

„Promluvme si s tou pozůstalou slečnou,“ navrhl Adrian.

Jmenovala se Justine. Ve skutečnosti působila ještě drobnějším dojmem a ještě o něco zamlkleji než na fotografiích ve společenských rubrikách.

Všichni tři seděli na terase stinné kavárny a mohli se těšit výhledem na moře. Terasa byla obložena deskami z jakési sopečné horniny, po bronzových drátech se vinula vinná réva, hrozny byly již zralé a jejich temně fialové bobule ohromné. Tropické horko a pravidelné zavlažování jim zřejmě dělalo dobře. Byli v kavárně sami a za zády jim zurčel malý vodotrysk, který symbolizoval, že na Standard Islandu není sladké vody v žádném případě nedostatek.

„Fascinoval mě,“ vypravila ze sebe nakonec tmavovláška. „Starší muži mají v sobě něco, co nemůže mít žádný mladík, ani kdyby to byl atlet jako z kolosea. Vědí, co chtějí, a to z nich vyzařuje tak silně, že to překryje všechny nedostatky – já nevím, jak bych to řekla, nedostatky...“

„Fyzické,“ doplnila ji Bianca.

„Ano, přesně tak, fyzické,“ souhlasila potěšeně Justine. „Jsou to prostě osobnosti. Hned víte, na čem jste. Nemusíte dvacet let čekat, abyste se to dozvěděla. Ted' je to ale všechno pryč,“ zatřásla hlavou, jako by jí náhle došlo, že mluví o nenahraditelné ztrátě. „Není to paradox? Člověk, který tolik udělal pro nesmrtelnost, a teď je mrtvý.“

Na dívku, která na počátku vypadala, že ze sebe nedostane souvislé slovo, se rozpovídala docela slušně.

„Měl lord nějaké nepřátele?“ zeptal se Adrian.

„Určitě mnoho nepřátel. Ale snad jenom takové ty normální, víte, ty, co má každý. Závist, pokud jde o peníze nebo o ženy. Musel mít mnoho nepřátel. Mnoho normálních nepřátel.“

„Třeba někoho, kdo by měl na jeho smrti nějaký obchodní zájem?“

„To nevím. Pokud někdo takový byl, nikdy se mi s tím nesvěřil.“

„Znali jste se dlouho?“ zajímal se ještě Adrian.

„Nevím, jestli se tomu dá říci dlouho. Bylo to asi čtvrt roku. Dost na to, aby se dva lidé poznali lépe, než třeba za celý život poznáte svého sourozence.“

„Nechceme se vás ptát na nic nepříjemného, pokud jde o minulost, ale máte pocit, že by se lord někdy nějak blíže znal třeba s Erikou Bergovou?“

Justine sebou mírně trhla. Pak jako by se vzpamatovala a řekla: „Ne. S tou se asi nijak zvlášť neznal. Možná že se spolu potkávali na nějakých společenských akcích. On byl velmi společenský člověk. Určitě se museli někde potkat. Nikdy však neříkal, že by ji nějak blíže znal. Vlastně o ní vůbec nemluvil, aspoň pokud si vzpomínám. Zřejmě se nedostala přes jeho – jak se tomu říká – jeho...“

„Rozlišovací schopnost,“ napověděl Adrian.

„Ano, tak se to říká,“ vydechla. „Rozlišovací schopnost. To je ono.“

„Nikdy jste nedostala žádné zvláštní vzkazy, třeba nějaké výhružné dopisy nebo něco podobného?“ pokračoval.

„Ne. Nic takového. Vlastně si pořád myslím, že to mohla být nějaká nehoda.“

„Našli v jeho těle jed,“ namítla Bianca.

„Já vím, já vím,“ posteskla si nešťastně dívka. „Třeba to prostě byla nějaká hloupá shoda náhod. Víte, možná to byl útok na někoho jiného. Já si nedovedu představit, že by tak hodný člověk mohl mít takového nepřítele. Nepřítele, který by byl schopen zabít.“

„Chcete tedy říci, že jste ho milovala?“ ujala se Bianca slova. „Pokusím se být indiskrétní, že jste ho milovala nejen duší, ale i tělem?“

Adrian se na Biancu podíval poněkud pohoršeně.

Tmavovláska sklopila oči.

„Ale jistě. Musím to říkat? Nechcete snad žádné podrobnosti?“

„Nejde o podrobnosti. Jde o celek,“ pokračovala Bianca. „Všechno by to do sebe snad zapadalo, kdybych nenarazila na jednu věc, která mě poněkud zarazila. Možná bych to nikdy nezjistila, kdybych se nesnažila zmapovat všechno z písemných pramenů. Ale když už jsem se tak ponořila do studia, našla jsem pod vaším jménem básen v časopise, který se jmenoval *Hlubina*. Já vám kousek přečtu.“

Bianca vytáhla z kapsy útržek papíru a přečetla několik řádek.

*Má lásko, které prý něco chybí,
má lásko, které každý říká kdyby,
má touhu, kdybys byla muž,
řekla bych – přijď už!
Jenomže jsi žena,
žena, co jména muže nemá,
na špatné hvězdě narozena,
krásou však obrozena,
tělem nezrazena...*

„Tohle obvykle nepíší ženy, které se souží kvůli mužům. Jestli si rozumíme.“

Bianca se odmlčela a Adrian čekal.

„Ženy mohou milovat, koho chtějí,“ řekla nakonec Justine. „Mají na to právo. To jim nesmí upřít žádný muž, a dokonce ani žena.“

„To je krásná věta,“ nadchla se Bianca. „Musíme si spolu ještě pohovořit samy. Až u toho nebude žádný muž,“ řekla a pohlédla skrze Adriana kamsi do dále.

„Musím si ještě jít něco zařídit,“ zamumlal Adrian. Vstal a s lehkou úklonou se pro tu chvíli rozloučil.

Noc byla zlá. Adrian se pokoušel usnout, ale jeho myšlenky se podobaly nikoli stádu splašených koní, to by bylo příliš romantické, ale spíše stádu zmatených vepříků pobíhajících v těsné ohradce. Čím zoufaleji se snažil usnout, tím bdělejší byl jeho mozek. Nikoli však tak bdělý, aby se mu vyplatilo vstát a jít dělat něco rozumného. Kdyby byl na pevnině, už dávno by ho v tuto dobu upozornilo řvaní ptactva, kolik je hodin. Zde, hluboko v Tichém oceánu, však všichni ptáci, kteří byli na Standard Islandu uměle vysazeni, z nějakého důvodu mlčeli. Dokonce ani příboj nebylo slyšet, protože umělý ostrov byl příliš velký a neměl nic společného s normální lodí.

Kolem třetí, jak zjistil pohlédnutím na hodinky, konečně vstal a šel si namíchat nějaký obzvláště silný drink. S tichou a soucitnou vzpomínkou na svá játra, mozkové buňky a ledviny do sebe sklenici vyklopil. Právě v okamžiku, kdy měl pocit, že ho vědomí konečně začíná opouštět, zaklepal kdosi na dveře pokoje.

„Ano?“ ozval se.

Byla to Bianca.

„Myslela jsem si, že ještě budeš pracovat,“ řekla a dělala, že přehlédla prázdnou sklenici. Dělala to však takovým způsobem, aby bylo jasné, že přehlédnutí pouze předstírá.

„Je mi zima a mám žízeň.“

Vlezla si bez jakýchkoli okolků pod Adrianovu deku a nechala si donést nápoj, ve kterém alkohol převažoval.

„Už tušíš, na co jsem přišla?“ zeptala s náznakem hrdosti v hlase.

Usedl vedle ní na okraj postele.

„Že je Justine spíše milovnicí žen než mužů? To přece vyplývá už z vašeho rozhovoru na terase.“

Skoro se urazila.

„Není to snad důležité? Pokud není Justine zatížena na muže, jak by na ni mohla Erika žárlit?“

„Pokud není Justine na muže, proč to s lordem táhla?“ opáčil. (Chtěl by Bianca sebrat deku, protože mu byla trochu zima, ale ještě se k tomu neodhodlal.) „A jak jsi to vlastně zjistila?“

„Nasadila jsem se pro naši věc nejen duší, ale také tělem.“

„Chceš říct, že jsi tu nebohou ženu, skoro vlastně vdovu, svedla a potom opustila ve tři v noci?“

„Svedla je silné slovo. Po několika panácích mi plakala na rameni, já ji hladila ve vlasech a ona mi líčila těžkosti života. Netvrdím, že jsme při tom seděly na židli. Poměřuji se však lidské vztahy podle toho, na jakém kusu nábytku se jedinci sblíží? Ale k věci. Podle slov té chudinky, která ostatně není žádná chudinka, aspoň ne víc než jakákoli jiná žena, ji na lordovi prostě zajímalo jeho charisma.“

„Charisma?“

„Přesně takhle to řekla.“

„Měla tedy nejspíš na mysli peníze. Když si velmi mladá žena najde starého muže a mluví o jeho neodolatelném charismatu, tak je tím mužem buď umělec, nebo pracháč. Lord Carnavon nebyl umělec.“

„To asi nebyl. Tím ale padá motiv, proč by Erika měla lorda vraždit. Jakápak žárlivost na lesbičku,“ řekla.

„Proč ne? Kvůli penězům je možné žárlit třeba na pokojového psa.“

„Myslíš, jako že by si Erika dělala naděje na sbalení pracháče?“ zamyslela se. „Ale to přece nemá vůbec zapotřebí. Její kariéra sice trochu uvadá, jak se zdá, ale to ještě neznamená, že jí musejí vysychat konta. Taky nemá kam spěchat, když je teď skoro nesmrtelná.“

„Nezávid.“

Pokusil se jí sebrat deku, ale ona si ji k sobě pevně přitáhla. S povzdechem se přikryl dlouhým froté županem a takto strávili noc. Sotva se mu zdálo, že už konečně usne, začali ptáci na Standard Islandu neuvěřitelně řvát.

Pohřeb lorda Carnavona se odehrál klasickým námořním způsobem. Adrian sice protestoval u několika úředníků ostrova a argumentoval, že takto už nikdy nebude možné provést dokonalé ohledání těla, ale nikdo ho nebral vážně. Byl to přece jen koneckonců cizinec neznalý zdejších tradic a rituálů.

Kardinál pronesl nad zesnulým takovou chvalořeč na křesťanské hodnoty, které lord údajně ztělesňoval, až by jeden zapomněl, že kardinál po nocích podřezává kohouty a lord zase financoval zjevně pohanské kupčení s nesmrtelností. Celkový dojem kalilo pouze to, že paluba Standard Islandu byla tak vysoko nad hladinou moře, že nebylo po dopadu těla na vodu slyšet žádné pořádné šplouchnutí. Jen lehké plesknutí a většina lidí ani neviděla, jak tělo dopadlo na hladinu.

Adrian se naklonil k Bianca: „Znělo to trochu, jako když se do vody hodí plastový pytel s odpadky.“

Dívku to pohoršilo, protože sama byla obřadem zjevně dojata.

Adrian se právě ve svém pokoji pokoušel trochu si zdřímnout a zapomenout na chvíli na všechny vraždy, když ho z příjemného noření se do hlubin nevědění vytrhla Bianca.

„Dnes odpoledne se má Justine setkat na Auroře s Erikou.“

„To ti řekla tvá nová přítelkyně?“

Zatvářila se uraženě. „A co má být? Důvěřuje mi. Netuší ovšem, že to všechno hned řeknu tobě.“

„A proč zrovna na Auroře? To se nemohou potkat třeba u Eriky v jejím apartmá? Určitě má nejlepší pokoje z nás všech.“

„Nevíš nic o romantické duši dnešních intelektuálek. Za malý příplatek si můžeš na křižníku pronajmout útulnou kajutu, kde tě nikdo nebude rušit.“

„Znamená to, že se musím trmácet na nějakou lod’?“

„Jsem snad já detektiv?“ ušklíbla se.

Našlapoval lehce, aby ho nebylo slyšet. Když se přiblížil ke kajutě, zaslechl už docela zřetelně dva ženské hlasy, které se o něco přely.

„Už je to pryč, miláčku, už je to pryč,“ říkal jeden, který zjevně patřil té starší z dvojice.

„Nic už pro mě nemá smysl. Chtěla jsem se z toho dostat ven. Připadám si jako veverka, co běhá v kole. Čím víc se snažím z toho dostat, tím víc jsem vyčerpaná a konec nikde!“

„To bude v pořádku, miláčku, to bude v pořádku,“ utěšoval ji druhý hlas.

Adrian se přiblížil ke kajutě tak, že už viděl škvíru pode dveřmi. Přibližně ve výši ramen spatřil malý světelný bod. Byl to otvor po vypadlém nýtu. Loď byla docela zanedbaná, především tam, kam nebylo vidět, a na místech, do kterých běžní návštěvníci křižníku nesestupovali. Adrian přitiskl k otvoru oko. Po chvílce spatřil obrysy dvou ženských těl na námořnické palandě.

„Musela jsem to udělat,“ řekla znovu mladá žena. „Neměla jsem jinou možnost. Šlo o život. Ty máš svou nesmrtelnost a na všechno nekonečně mnoho času. A co mám já? Nikdy jsem nebyla nic víc než jeho sekretářka. Nula. Vzorek bez ceny. To všechno se mohlo změnit. Proč máte mít na všechno právo jenom vy?“

Začala vzlykat.

Adrian pochopil, že intuice ho neklamala. Na palandě ležely vedle sebe Justine a Erika Bergová. Erika třímala Justininu hlavu v náručí a hladila ji po dlouhých tmavých vlasech. Čas od času k nim přitiskla své rty v dlouhém polibku.

„Tolik jsem tě milovala a ty jsi pak udělala takovou věc,“ řekla Erika a nepřestávala Justine líbat a hladit ji dlouhými prsty po šíji. Ačkoliv byla místnost osvětlena pouze petrolejovou námořnickou svítilnou, Adrianův zrak si už pomalu zvykal na šero a rozeznával detaily.

„Bylo to pro mě hrozné. Nikdy jsem nečekala, že uděláš něco takového.“

„Můžeš mi to odpustit?“ zvedla Justine oči k Erice. „Vím, že nemám po něčem takovém už na nic právo. Ale já jsem tolik chtěla být svobodná! Svobodná od toho všeho. Po všech těch ranách, které jsem musela vždycky snášet.“

„Je to za tebou,“ utěšovala dívku herečka. „Už se to nikdy nevrátí. Ted' už budeme jenom spolu.“

„Ty jsi ale nesmrtelná,“ vzlykla dívka.

„Nesmysl,“ řekla Erika. „Nikdo není nesmrtelný. Ani já. Přísahám ti, že nejsem o nic nesmrtelnější než ty. A ty jsi navíc krásná. Pro tvou krásu ti všechno odpustím.“

Obě ženy se objaly ještě těsněji. Erika začala Justine pomalu svlékat. Kdykoli padl na zem další kousek oděvu, věnovala herečka obnaženým částem dívčina těla sérii polibků. I Justine začala Erice rozepínat dlouhý zip na šatech a bylo patrné, že to nedělá poprvé. Justine ležela na lůžku zcela nahá dříve než její partnerka, protože Eričiny pohyby byly mnohem rychlejší a obratnější. Poslední části oděvu už si Erika svlékla rychle sama.

Adrian neváhal ani vteřinu, zda má obě ženy i nadále sledovat. Jednak potřeboval slyšet všechno, co si řeknou, jednak vždy toužil přihlížet tomu, jak se dvě ženy milují, a konečně se mu naskytla příležitost. Fakt, že znal Eriku Bergovou z běžného společenského styku, mu nebyl nikterak na překážku. Miloval totiž situace, kdy je všechno obráceno naruby. Oproti představám, které muži zřejmě čerpají z mužské pornografie, nedošlo zde ke vzájemnému uspokojování pomocí jazyka, ale *stimulací* rukou. Erika přitom stále klečela nad Justine a jednou rukou jí hladila po prsou a druhou laskala v klíně. Justine na zádech se opírala o levý loket a pravičkou hladila herečku v rozkroku. Bylo zjevné, že obě milovnice ztratily sebekontrolu a jejich hlasité projevy byly tak mocné, až se Adrian obával, že budou slyšet na palubu Aurory a někdo přijde milování zarazit.

Závěrečné vyvrcholení, ke kterému obě ženy dospěly oproti Adrianovu očekávání téměř současně, splynulo v jedno s výstřelem

na palubě. Byla to ona střelba ze 152milimetrového kanonu, kterou na křižníku končivala oficiální část večírků.

Obě těla vláčně spočinula vedle sebe a nezdálo se, že by se ženy chystaly odejít. Justine oddaně spočívala na Erice, jako když dítě usne po kojení matce na bříše. Nespala však, protože něco Erice šeptala. Adrian však nemohl ze svého místa zaslechnout, o co se jedná. Zaslechl pouze několik slov, která vyšla z úst Justine: „Jsem ráda, že už tu není. Teď už nás od sebe nic nedělí.“

Adrian se z podpalubí vzdálil.

Toho dne však ještě herecká vystoupení Eriky Bergové neměla mít konce. Adrian se odebral do svého pokoje a ani nesdělil výsledek svého pozorování Bianče. Ta totiž musela pro *Hypatii* vykonat nějaké interview s lesbickou spisovatelkou ze Senegalu a byla zaneprázdněna. Právě když se Adrian osprchoval a oblékl do pohodlného županu, vyrušilo ho klepání na dveře. Protože se domníval, že je to Bianca, vyšel v rozevlátém županu bezstarostně ke dveřím a otevřel. Místo novinářky tam však na chodbě zazářily plavé vlasy Eriky Bergové.

„Můžeme si spolu pohovořit?“ navrhla a dala jasně najevo, že hodlá vstoupit.

„Dala bych si něco k pití,“ dodala, sotva spatřila na stole otevřenou lahev. Adrian mlčky naplnil kalíšek a statečně potlačil vzpomínku na to, jak ani ne před hodinou Eriku viděl v milostném objetí. Přesto se nemohl zbavit dojmu, že z herečky cítí vůni, která na ní ulpěla z těla Justine.

„Vím, kdo zabil Haussmanna,“ řekla. „Přišla jsem vám to říct, abyste neztrácel čas.“

„Všichni mi teď přicházejí oznamovat, kdo někoho zabil. Připadám si jako zpovědník.“

Zasmála se s poněkud nuceným výrazem.

„Kajícíci se vyznávají ze svých hříchů. Já přišla oznámit cizí. Navíc moje hříchy jsou fádni a nebudou se příliš lišit od vašich.“

„To je možné,“ připustil. „Jaká je vaše verze?“

„Není to verze. Bylo to tak. Haussmanna zabil Sorokin.“

„Dejme tomu. A kdo otrávil Carnavona?“

„Taky Sorokin.“

Zamyslel se. „Měl bych dvě otázky. Za prvé, jak to víte. Za druhé, pokud odpovíte důvěryhodně na tu první, bude se má druhá otázka pochopitelně týkat motivů.“

Vyndala si z kabelky krabičku cigaret. Skoro nikdo už nekouřil, protože by si připadal jako psanec. Erika patřila k lidem, kteří nejen kouřili, ale zřejmě si zakládali na tom, že se nikdy nezeptají na dovolení. Nikdo se jí to nikdy nepokusil zakázat. Když vyfoukla kouř, prohodila: „To je jednoduché. V Berlíně jsem Sorokina viděla, jak vychází z Hausmannova pokoje.“

„Proč jste to nikomu neřekla?“

„Jsem blázen? To přece souvisí s motivem. Sorokin je agent. Pracuje pro toho jejich příšerného prezidenta. Odstranil profesora z ideologických důvodů. Nesmrtelnost se do jejich světa nehodí, to dobře víte. Svě tvrzení ale nemohu ničím doložit. Byla bych z hlediska berlínské policie i nadále podezřelá, a navíc bych na sebe upoutala pozornost sibiřských tajných služeb, nebo co to mají. Myslím, že co by pak následovalo, by nevymyslela ani fantazie autora detektivek.“

„Podceňujete fantazii autorů detektivek,“ ušklíbl se. „Kromě toho by bylo z jejich hlediska rozumné Haussmanna odstranit *před* tím, než uvedl preparát a terapii na trh. Když už věci fungují, připadá mi to jenom jako klukovská pomsta a to mi na ně nesedí.“

„Nebyla to pomsta. Odstranili člověka, který bránil úplně jiným plánům. Usáma III. Božský se rozhodl, že chce terapii zavést i ve své zemi. Přesněji řečeno, chtěl se jí podrobit sám. Pravděpodobně jenom sám. A Hausmann s tím nesouhlasil. Usámovi vyslanci nabízeli neuvěřitelné částky peněz, jenomže profesorovi to mohlo být jedno. Sám byl přece v pěkném balíku.“

„Takže Haussmanna Sorokin odstranil, aby si mohli najít někoho, kdo jim půjde více na ruku?“

„Přesně tak,“ řekla a zamořila dlouhým nikotinovým výdechem celou místnost. Za normálních okolností by Adrian bezostyšně přistoupil k oknu a otevřel ho, ale takto aspoň z Eriky necítil vůni těla krásné tmavovlasé Justine.

„A Carnavon? Ten byl taky proti a Sorokin ho zlikvidoval z týchž důvodů?“

„Skoro. Lord totiž zjistil, jak to s Haussmannem bylo. Nevěděl sice o té vraždě nic přesného, ale když se od profesora dozvěděl o Sorokinových nabídkách a pak došlo ke zločinu, dal si všechno dohromady. Pokud byl snad někdy předtím nakloněný myšlence prodat ADX na Sibiř, teď se zatvrdil. Sorokin měl vlastně dva důvody, proč lorda poslat na onen svět.“

„Jenomže jak to věděl?“ namítl Adrian. „Lord přece nebyl tak pitomý, aby s tím za ním sám chodil.“

„Od Justine. Ta o tom věděla, protože jako sekretářka věděla pochopitelně všechno. Sorokin udělal chybu, že se pokoušel k lordovi dostat přes ni a získat si ji jako milenkou. V Římě Rus vybočil ze své profesionality a dožadoval se ve stavu úplné opilosti rozličných intimít. Není profesionál, ale ztroskotanec, kterého tajná služba používá jen jako nástroj. Justine mu vmetla do obličeje, co si o něm myslí. Neřekla mu, že je vrah. To by byl její konec, dopadla by jako Bernard, který zřejmě vraha musel také vidět. Naznačila mu ale, že mafiány, kteří pro diktátory nakupují nesmrtelnost, pohrdá. Sorokin pochopil, že když ví Justine takovéhle věci, ví Carnavon dost, a navíc moc mluví. A taky bylo jasné, že ani lord nic neprodá.“

„Justine s Carnavonem spala?“ zeptal se Adrian.

„To přece s případem nijak nesouvisí,“ odsekla Erika. „Ale když to chcete vědět, tak ano. Carnavon spal se všemi sekretářkami, které kdy měl.“

„Netušil jsem, že se s Justine znáte,“ prohodil, aby zjistil, co to s Erikou udělá.

„To není žádná záhada. Pracovala kdysi jako asistentka u filmové společnosti, pro kterou jsem natočila čtyři filmy. Tam jsme se seznámily a jsme dobré kamarádky.“

„Vypadá to tak,“ prohodil a Erika se na něj trochu podezřívavě podívala. „Když si svěřujete takové intimnosti,“ dodal rychle. „Jenomže, upřímně řečeno, co si mám s takovým svědectvím teď počít? Nemám žádný důkaz. Nemohu přijít za Sorokinem a říci mu: ‚Pane, vy jste vrah.‘“

Erika potřásla hlavou.

„To nemůžete. Ale řešení by tu bylo. Zítra dopoledne se má Justine setkat se Sorokinem na Nautilu.“

„K tomu se rozhodla sama?“

„Ne, to on ji pozval. Myslím, že ji bude chtít získat pro spolupráci. Když nedostali ADX normální cestou, budou se pokoušet jít na to přes krádež. Nepotřebují mnoho, jenom několik málo detailů z výrobního procesu, ostatní je už stejně známo. Sorokin si zřejmě myslí, že Justine jako sekretářka a milenka by mohla mít k něčemu takovému přístup.“

„A má?“

„Možná má a možná nemá,“ odpověděla herečka vyhybavě. „Rozhodně se divím, že po tom všem, když se ji pokoušel jako opilý čuník skoro znásilnit, má na to ta holka ještě žaludek. Asi věří v nedolatelnou vůni peněz.“

„V tu věří správně,“ podotkl Adrian.

„Peníze nejsou všechno.“

„Ano, to říká většina milionářů. Ještě ale nerozumím tomu, jak se bude Justine dostávat na Nautilus, když tam ženy nemají přístup.“

„Převlečena za muže, pochopitelně. Zítra se tam bude konat pánský večírek a jí stačí, když si vezme takovou tu arabskou noční košili, nebo jak se tomu říká, a ten kyblík, co oni nosí na hlavách.

Její ňadra jsou příliš malá, aby byla překážkou. To už ten stokilový spisovatel z Indie, co včera řečnil o významu ducha v dějinách, má prsa třikrát větší.“

Adrian to nekomentoval, ačkoliv Erika měla aspoň v tomto bodě nepochybně pravdu.

Na Nautilus se přeplavil malým elektrickým člunem společně se třemi dalšími účastníky večírku. Pitka a konzumace vybraných pokrmů, ke které mělo pochopitelně dojít, se konala pod rouškou tematického večera *Imaginace a realita*. Kdesi v útrobách Nautilu se ukrývala i výstava vzácných rukopisů a všelijakých artefaktů s tématem fantazie a utopie.

„Na světě jsou už pouze dvě místa, kam je oficiálně zakázán vstup celé jedné polovině lidstva,“ pronesl s hrdostí prezident PENu, když večírek zahajoval. „Je to mnišská republika na hoře Athos a ponorka Nautilus. Pokud jde o Athos, obávám se, že by náporu žen mohl jednou podlehnout a ony vniknout dovnitř. V případě Nautilu však stačí jednoduché opatření. Muži se s lodí prostě potopí do bezpečné hloubky a žádná žena se dovnitř nedostane.“

Většina přítomných, bylo to asi třicet lidí, se tvářila velmi spokojeně a zdálo se, že kdyby bylo pouze na nich, dali by pokyn k ponoření okamžitě. Adrianovi se zatím nepovedlo poznat mezi přítomnými Justine v mužském převleku.

Následovala nutná prohlídka celého podmořského plavidla. Stavitelé si dali velkou práci, aby zachovali všechny prvky, které autor popsal v románu, kde byl tento podmořský div světa jedním z hlavních hrdinů. Skutečná podstata celého stroje, totiž že se jedná o složitou moderní konstrukci, která pouze předstírá svůj původ v devatenáctém století, musela být dovedně skryta.

„Tak například okna,“ jak sdělil shromážděným spisovatelům jeden z členů posádky, „ve skutečnosti nejsou okny. Jde o velké obrazovky, které ovšem s nepostižitelným rozlišením zobrazují

všechno, co se skutečně odehrává za pláštěm Nautilu. Co odsud vypadá jako okno, je venku pouze panoramatickou kamerou, která tu na ploše vytváří iluzi plastického obrazu.“

Pak přešli do salonu. Kolem stěn se táhla ohromná knihovna. Všechny knihy měly jednotnou vazbu. Na konci bylo možno spatřit velké pohovky potažené hnědou kůží.

„Obsahuje dvanáct tisíc svazků,“ chlubil se dále důstojník. „Všechny pocházejí ze stejné doby jako původní Nautilus. Pokoušeli jsme se odhadnout, jaký mohl mít kapitán Nemo literární a vědecký vkus.“

„Je mezi nimi i kniha profesora Aronnaxe?“ otázal se Adrian.

„Je tady,“ řekl důstojník. „Nejste první, kdo takto reaguje. Pochopitelně se jedná o dobové, již dávno zapomenuté oceánografické dílo někoho jiného, ale zde je jeho replika s uvedením jména dotyčného profesora. Původnímu autorovi to už jistě nebude vadit.“

Uprostřed stál ohromný stůl, na němž se povalovalo několik rukopisů, které už na první pohled dávaly tušit, že jde buď o díla značné ceny, nebo přinejmenším o dokonalé repliky. Místnost byla osvětlena elektrickým světlem vycházejícím z polokoulí zapuštěných do stropu.

„Dovolil bych si zopakovat větu ze slavného románu a upozornit vás, že tato místnost není jen knihovnou a studovnou, ale také kužárnou.“

„Máte doutníky z mořských trav?“ zajímal se Adrian.

„Existuje speciální druh doutníků, který je k dispozici pouze zde. Technologie jejich výroby je tajná, ale mohu vás ujistit, že pocházejí přinejmenším z Tichomoří. Máme tu i původní skafandry, ale nikomu bych nedoporučoval je zkoušet.“

Adrian konečně zjistil, kdo z přítomných je Justine. Její převlek byl skutečně dokonalý, a přitom jednoduchý. Stačilo skrýt tělo do dlouhých záhybů afrického oděvu a zakrýt hlavu příslušnou příkrývkou.

Dveřmi umístěnými proti vchodu, kterým vešli do studovny, prošli nyní do místnosti připomínající ze všeho nejvíce galerii. Byla asi deset metrů dlouhá, pět metrů vysoká a šest metrů široká. Strop vyzařoval světlo dopadající na umělecká díla, jejichž hodnota by byla značná, i kdyby šlo o pouhé kopie. Na stěnách viselo kolem třicítky prvotřídních obrazů ve stejných rámech oddělených splývajícími drapériemi. V rozích stály bronzové a mramorové sochy, byly zde vitríny s mořskými exponáty. Velmi působivá byla kolekce perel, bílých, růžových, zelených, modrých, a dokonce i černých.

Pak přešli kolem kajut posádky (to byl ústupek moderní době, ložnice nebyla společná, jak by odpovídalo pramenům), kuchyně, koupelny a kapitánova pokoje do části, kde se nacházely pohonné jednotky. Pohon byl skutečně elektrický, ale zdrojem elektřiny byly vodíkové články.

„Možná by byl duchovní tvůrce Nautila nadšen,“ poznamenal jeden francouzský spisovatel, kterého toto zhmotnění literárního snu zjevně nadchlo. „Vodík je vlastně pro takovýto podmořský člun pohonem zcela stylovým.“

Jediný, kdo vypadal, že ho zrovna tato část lodě zvláště zajímá, byl Sorokin. Adrian to přičítal jeho mnohonásobnému poslání. Možná by Usáma III. Božský sám chtěl mít takový podmořský člun a teď si nechává zjišťovat, jak na to. Delegáti z jiných kulturních oblastí se značně nudili, protože nechápali, proč jim někdo ukazuje zastaralou ponorku, kterou vlastnil nějaký evropský satrapa v předminulém století. Jistý Číňan se dokonce chtěl blýsknout znalostí a hovořil o Vernovi jako o řeckém rejdaři, který si vzal Jacqueline Kennedyovou. Ze zdvořilosti mu nikdo neoponoval.

Nikdo proti stylovosti vodíkových článků nic nenamítal. Všichni si ještě vyslechli, že je Nautilus přibližně osmdesát metrů dlouhý a na nejširším místě asi dvanáct metrů široký, a pak se skupinka zase vrátila do salonu, kde po potěšitelně krátkém přípitku začal volný program.

Jak si Adrian záhy povšiml, téměř okamžitě po vypuknutí volné zábavy se k sobě přiblížili Justine a Sorokin a opustili místnost. Adrian se je pokusil nenápadně následovat, což nebylo jednoduché. Nautilus vzdor své obrovitosti měl poměrně úzké chodby. Zákruty a výčnělky dávaly šanci se ukrýt, ale stejně tak pomáhaly sledovaným nenápadně se ztratit. Mnohokrát musel jít Adrian pouze za zvukem. Bylo patrné, že oba chtějí najít odlehlou kabinu, kde je nikdo nebude rušit. Asi po čtvrt hodině byli konečně u cíle. V dlouhé řadě tu byly kajuty určené pro posádku, přestože Nautilus zcela jistě nikdy žádnou dlouhou plavbu, pro kterou by potřeboval mnoho mužstva, nikdy nevykonat.

Justine i Sorokin zmizeli dovnitř a zavřeli za sebou ocelové dveře. Tentokrát Adrian nenašel v dokonalé konstrukci ponorky žádný otvor. Chvilku proklínal americký perfekcionismus, než zjistil, že ocel dveří docela dobře vede zvuk a stačí pouze přiložit ucho. Zaujal tedy trochu nepohodlnou polohu, aby mohl současně sledovat chodbu, ze které stále hrozilo vyrušení, a držet ucho na chladivém ocelovém plátu.

„Namáháte se zbytečně,“ slyšel první slova, která Justine pronesla k Sorokinovi. „Nemohu pro vás nic udělat. A divím se vám, že po tom všem se ještě můžete odvážit chtít, abych s vámi mluvila.“

„Ale mluvíte,“ zazněl z nitra kajuty samolibý mužský hlas. „A myslím, že když se mnou v rozhovoru ještě nějakou dobu setrváte, budete mi za to jednou vděčná.“

Pak následovalo cosi nesrozumitelného, ale dosti vášnivého, co Justine vmetla Sorokinovi do tváře. Ten se zřejmě pouze zasmál a nevzrušeně pokračoval.

„Byl by to přece oboustranně výhodný obchod, nemyslíte? Něco málo informací a do konce života – a dnes přece může být život velmi dlouhý – nemusíte dělat nic jiného než se věnovat svým zájmům, zájmům mladé sympatické dámy. Žádný muž už nebude vaším pá-nem. Vůbec nikdo. Budete svobodná bytost. A nejen to. Pomůžete dobré věci. Co je na tom špatného? Prospějete sobě i druhým.“

Adrian měl intenzivní pocit, že se pode dveřmi kajuty line pach síry.

„Zkoušíte to dobře,“ slyšel Justine. „Ale nechci spolupracovat s vrahy. Řečníte o nesmrtelnosti a druhé lidi utrácíte jako psy.“

„To je dost přehnané.“

„Je tu snad málo důkazů?“

„Všechno je věcí výkladu, použité interpretace.“

„Nebo použité zbraně.“

Sorokin chvíli mlčel. Pak navázal.

„Co by byl svět beze zbraní? Teprve zbraně učinily lidi rovnoprávními. Zbraně vlastně změnily hrubou sílu v jemnou. Vytvořily civilizaci.“

„No, hlavně že u vás na Sibiři civilizace kvete,“ odsekla.

Sorokin v tuto chvíli zřejmě pokrčil rameny, přinejmenším měl Adrian neodbytný pocit, že se tak stalo.

„Máte šanci změnit život k lepšímu. Svůj vlastní i celé jedné části planety.“

„Tou částí planety je míněn palác božského Usámy, nebo jak se ten váš satrapa jmenuje.“

„Dejme tomu, že jsem tuto nevhodnou poznámku přeslechl,“ poznamenal Sorokin. „Osobně bych vám doporučoval se touto myšlenkou ještě zabývat. Jsou šance, které člověk dostává pouze jednou za život.“

„A když je nevyužije, je pak jeho život docela krátký, že?“

„*Vita brevis...*“ zarecitoval mužský hlas. „Máte myslím dost času na rozmyšlenou. Dejme tomu do konce tohoto kongresu. A mimo program bych vám ještě chtěl říci, že peníze nejsou všechno. Vy byste mohla být v naší zemi velmi významnou ženou. Kdybyste stála po boku významného muže.“

„Třeba Usámy Božského?“ odfrkla si. „To bych byla asi tak jednou z jeho tří set manželek, ne?“

„Příliš dáte na pomluvy znuděných a neinformovaných kosmopolitních novinářů. Chtěl jsem pouze říci, že máte na víc než sedět

v kanceláři. Jste žena, které by slušelo velké poslání. Takové v této dekadentní civilizaci nenaleznete. Ta směřuje k neodvratnému zániku. Měla byste spojit svou mladou krev s krví mladého a energického hrdého národa.“

„Být samicí na chov, aby měl stát dost vojáků? To zní skutečně lákavě. Můžeme už tuto schůzku ukončit?“

„Jaká je libost,“ řekl mužský hlas. Adrian měl opět pocit, že přes ocelovou stěnu vnímá lehkou dvornou úklonu.

Jakmile uslyšel kroky po kovové podlaze, rychle se vzdálil.

Sotva se vrátil do salonu, vytušil, že se tu schyluje k maléru. Část společnosti, povzbuzena alkoholickými nápoji, dospěla k názoru, že by bylo *velmi romantické*, kdyby se Nautilus *aspoň trochu* potopil a neplul pořád přivázan na laně vedle Standard Islandu. Kapitán, který byl přítomen, je ujistil, že k jeho pravomocem pochopitelně patří takový krátký výlet zařídit, ale musela by s tím souhlasit převážná většina přítomných. Adrian si pomyslel, že by s tím podle zákonů logického myšlení a dobrého vychování měli souhlasit všichni přítomní, ale nic neřekl, protože na sebe nechtěl zbytečně upozorňovat.

„Můžeme provést takovou malou plavbu, během které byste si mohli prohlédnout Standard Island zespodu. Takový pohled se naskytne jen málo smrtelníkům. Ponořit se až na dno oceánu bohužel pro velkou hloubku nemůžeme, to mohl pouze originální Nautilus, ale i tak uvidíte něco, co nebývá dopřáno každému.“

Adrian pomyslel na svůj relativně útulný hotelový pokoj a pochopil, že do hebkých pokrývek hned tak neulehne. Trochu zalitoval, že tu není také Bianca, protože by se jí mohl svěřit nejen s výsledkem svého pátrání, ale také se svými neveselými pocity. Přesně v ten okamžik ho někdo zatahal za rukáv. Na první pohled – ale skutečně jen na první – to byl dlouhý mladík v cylindru. Na druhý to pochopitelně byla Bianca s velmi špatně přilepeným falešným knírem.

„Zešléla jsi? Mají tu dnes sraz všechny ženy, které mají trauma z toho, že nejsou muži?“

„Chtěla jsem být tady, kdyby snad bylo něco potřeba,“ urazila se.
„Potřeboval bych plovací vestu a kyslíkový přístroj. Abych odtud mohl bezpečně zmizet.“

Ale už bylo pozdě. Kapitán vysílačkou domluvil s ostrovem vše potřebné a Nautilus byl odpoután od pupeční šňůry, která ho spojovala se Standard Islandem. Lidé na palubě ponorky to poznali podle toho, že se jim podlaha zhoupla pod nohama, jak byl podmořský člun zbaven tíhy spojovacího lana.

Většina společnosti byla shromážděna v saloně, jako kdyby pohled falešným oknem do inkoustové černi byl nějak povznášející nebo aspoň poučný.

„Kdyby nebyl večer,“ řekl kapitán, který se zcela zjevně vžíval do své životní role, „mohli bychom stále ještě vidět denní světlo. Teprve od tisíce metrů začíná v oceánu zóna šera přecházet do zóny tmy, kam už paprsky slunce nikdy nedolehnou.“

„Řekni,“ obrátil se Adrian na Biancu. „Proč se dobrovolně účastníš věcí, na kterých se já podílím jenom z nutnosti? Být to na mně, nikdo by mě do ocelové roury klesající ke dnu nedostal.“

„My ženy,“ pravila Bianca hrdě, „tíhneme svou duší k nitru země. Žena také představuje princip temnoty, vlhka, mokra, hlubiny. Poslední výzkumy navíc zjistily, že první projekt ponorky vymyslela středověká abatyše Kriemhilda.“

„K čemu by abatyši byla ponorka?“ podivil se Adrian a pozoroval z okna, jak naprostá temnota může být ještě temnější než dosud.

„Z náboženských důvodů. Myslila si totiž, že kdyby se podařilo v moři ponořit dostatečně hluboko, dostal by se podmořský člun až na úroveň očiště, kde by bylo možno dodávat křesťanskou naději uvězněným duším. Navíc si někteří tehdejší vědci mysleli, že na dně moře mohou růst byliny, které prodlužují lidský život. Touto vidinou chtěla Kriemhilda motivovat evropské dvory, aby na financování její dřevěné ponorky potažené vydělanou kůží přispěly.“

„Naštěstí nepřispěly, takže se abatyše dostala do očištěné přirozenou cestou,“ poznamenal Adrian.

„Výrok hodný tak sporné bytosti, jako je muž,“ naštvála se Bianca.

„Nyní bych si dovolil pozvat společnost na velitelský můstek,“ řekl kapitán. „Odtamtud bude panstvo moci sledovat celý manévř.“

„*Panstvo*,“ zasyčela Bianca.

„Nepředstavila ses,“ pokrčil rameny Adrian a postrčil ji ze salonu do úzké chodby. Průběh manévru ho sice vůbec nezajímal, ale chtěl být u toho, až se bude rozhodovat o jeho životě. Velitelská kabina umožňovala pohled vzhůru, a tedy na dno Standard Islandu, což shromážděnou společnost mělo podle kapitánova odhadu zvláště vzrušovat.

Asi za dvacet minut se ponorka konečně dostala za zád' ostrova. Kapitán zamířil šikmo vzhůru mohutný reflektor a všichni mohli vidět obrovské ústí turbín pohánějících ostrov. Ten totiž neměl klasické lodní šrouby trčící ze zádi, což Adriana trochu zklamalo, ale vnitřní turbíny, ze kterých bylo vidět pouze obrovské otvory o průměru několika desítek metrů. Nautilus plul pomalu dopředu a přiblížil se ke dnu ostrova asi na třicet metrů, pak kapitán z bezpečnostních důvodů ponorku zastavil. Nad svými hlavami mohlo *panstvo* vidět změt' mořských řas, jinde zase jakýchsi škeblí. Podmořský život se nenechal zmást polohou hlavou dolů a učinil si z ostrova své vlastní sídlo, jako by to bylo mořské dno.

„Spodek Standard Islandu je světovým unikátem,“ řekl kapitán. „Protože se ostrov pohybuje po mnoha mořích, vytvořila se tam velmi pozoruhodná fauna a flóra, která jinde v takové kombinaci neexistuje. Někteří radikální ekologové dokonce protestovali proti ostrovu jakožto nepřirozenému nosiči, který infikuje světová moře, ale to je pochopitelně nesmysl. Když jsme pak chtěli faunu a flóru seškrábat, protestovali znovu.“

Panstvo se zasmálo. Nautilus pokračoval pode dnem pomalu kupředu. Kapitán upozorňoval na hejna ryb, která nyní sice prchala

před umělým světlem, ale jinak tito souputníci ostrov doprovázeli kolem celé zeměkoule.

„Standard Island se stal jejich druhým domovem. Nikdy ho nepouštějí. Dokonce i žraloci ostrov sledují na neuvěřitelně dlouhých trasách. Podobně jako raci na povrchu ostrova procestují celou zeměkouli, aniž si to uvědomí. Ostrov představuje cosi jako pohyblivý korálový útes a tomu také odpovídá složení jeho obyvatel pod čarou ponoru. Kdybychom se mohli dostat ke dnu blíže, což není z bezpečnostních důvodů bohužel možné, mohli byste nad sebou spatřit například nahožábré plže, kteří vynikají neonovými barvami. V mořských sasankách se ukrývají malé ryby a najdete tu i mořské koníky, čepelatky, chroustnatky, hvězdice a svijonožce.“

Adrian neměl sebemenší potuchy, jak vypadá svijonožec, ale musel uznat, že cosi velkolepého na tomto ostrovním monstře je. Sám techniku považoval jen za nutné zlo, kterým se nechtěl dále zabývat, dovedl však ocenit velikost.

Prohlížení dna ostrova netrvalo dlouho, Nautilus za chvíli Standard Island podplul od zádi na příď a vyskytla se otázka co dál. Společnost se zjevně nehodlala spokojit pouze s tím, co viděla, a kapitán, kterého nepochybně frustrovalo, že musí neustále plout vedle ostrova přivázan na laně, byť obsluhuje tak podivuhodný stroj, navrhl další atrakci.

„Mohu vám ještě nabídnout prohlídku korálového útesu, který je vzdálen přibližně osm mil ve směru naší plavby. Nachází se kousek od ostrova Jarvis. Nepředstavuje to velké zdržení a uvidíte místa, která dosud zřejmě neviděl žádný člověk. Zde se nikdo nepotápí.“

Panstvo nadšeně souhlasilo, pouze Adrian a Bianca opět mlčeli. Dívka proto, aby ji neprozradil ženský hlas, Adrian z pocitu marnosti. Protože podívaná se měla odehrávat u bočních oken, lidé se rozptýlili po plavidle. Jakmile osaměli, změnila se Bianca z mladíka dychtícího po přírodovědném vědění v ženu požadující informace o zločinu. Vyhovět jí nebylo pro Adriana snadné.

„Zdá se, že Sorokin je skutečně do něčeho zapletený. Pouze nevím, jestli je to vražda, vydírání, pokus o znásilnění nebo všechno dohromady. Možná se jen neumí moc chovat a dělá nevhodné návrhy na hraně zákona, ale nic víc.“

Seděli na palandě v jedné z kajut, podobné, v jaké předtím mluvil Sorokin s Justine.

„Třeba chce Erika odvést pozornost od Justine. Nemůžeme přece vyloučit, že lorda Carnavona mohla zabít i ona.“

„Proč by to dělala? Lord byl pro ni slepice, která jí nesla zlatá vejce.“

„Tady mohu nabídnout pouze hypotézy. Lord si mohl o Justine myslet, že přece jen pracuje pro Sorokina, mohl s ní poměr přerušit a třeba jí i pohrozit vyhazovem. To by pro ni byla hrozná ostuda. Kdo by si ještě najal takovou sekretářku?“

Bianca na to chtěla něco říci, když je náhle vyrušil hluk z nitra ponorky. Rozjařené *panstvo* zřejmě spatřilo něco zajímavého. Oba vyšli na chodbičku a směřovali do salonu. Důvod veselí se hned ukázal. Z okna bylo vidět korálový útes a na něm ležel vrak lodi. Bylo jasné, že tam není dlouho, protože nebyl porostlý korálovou vrstvou. Kapitán nevěděl z paměti, jaká loď by to mohla být, a proto hledal v elektronické mapě.

„Nejspíš by to podle popisu mohla být nákladní loď Europe, která tu ztroskotala před třemi lety. Když se pokoušela vyhnout útesům u ostrova Jarvis, narazila na nedaleká skaliska a proud ji pak zanesl až sem. K její zkáze zřejmě přispělo i to, že přepravovala náklad výbušnin, který dokonal, na co skaliska nestačila.“

„Jak romantické,“ zaradoval se prezident PEnu. „Nikdy v životě jsem žádný vrak neviděl. Tohle je skutečně úžasný výlet.“

Nautilus se k vraku přiblížil asi na sto metrů a potom kolem něho začal pomalu kroužit, takže spisovatelé i posádka si mohli loď dost dobře prohlédnout. Ležela na jednom boku a ten druhý byl zjevně roztržen od nárazu na skalisko. Loď byla rozpáraná jako

konzerva, jak poznamenal jeden černošský spisovatel. Patrný byl také velký otvor v palubě, jako by zevnitř nějaká obří pěst vyrazila ven. Pravděpodobně to byl pozůstatek exploze nákladu.

„Je možné se dostat ještě blíž?“ zajímal se tělnatý australský mužík, který chtěl zřejmě co nejlepší pozici pro svůj miniaturní fotoaparát.

„Můžeme to zkusit,“ řekl kapitán. „Ale víc než několik desítek metrů vám slíbit nemohu. Bývají zde velmi silné proudy a manévrování je obtížné.“

Panstvo dalo najevo, že ho považuje za profesionála, kterému své životy klidně svěří.

„Já už bych klidně plul pryč,“ zašeptal Adrian Bianca.

„Já taky. Vzduch je tu přímo nabitý nefalšovaným *machismem*. Připadám si tu jako mezi honáky na pampě. Za chvíli tu všichni začnou vytahovat penisy a předhánět se, kdo je mužnější. Skutečně se mezi muži nenajde nikdo, kdo si už pubertu odžil?“

„Já už jsem si odžil i stáří,“ ujistil ji Adrian.

Kapitán odešel na velitelský můstek a spisovatelé osaměli. Pozorovali, jak se ponorce daří jemným manévrováním metr po metru přibližovat se k vraku. Adrianovi to připadalo, jako kdyby se někdo pokoušel s nákladákem kličkovat na trati určené jen malým motokárám, ale spisovatelé byli nadšení. Když se *Nautilus* dostal vraku za záď, kapitánova domněnka se potvrdila. Všichni mohli v nazelenalém světle spatřit nápis EUROPE.

Další události se staly tak rychle, že vzpomínky na ně byly u všech účastníků vždy jen zmatené. Vrak, který ve svém skalním lůžku seděl jen zdánlivě pevně, se náhle trochu pohnul. Snad to způsobil proud z turbín *Nautilu*, možná pohyb ponorky nějak usměrnil podmořský proud, v každém případě se loď sesunula o několik málo metrů níže. To stačilo k tomu, aby se nejdříve rozvířilo bahno nade dnem a pak se náhle od vraku zablesklo a ponorka dostala tupý úder. V nitru lodi se zřejmě pohnul zbytek výbušného nákladu

a exploze rozervalo zbytky trupu Europe. Vodou proletělo několik kusů kovu a některé z nich Nautilus zasáhly. Jak se kov třel o kov, všichni se chytili toho, co měli zrovna na blízku.

Nešťastnou náhodou, jak se později ukázalo, nebyl zasažen Nautilus přímo, ale odmrštěné kusy kovu zasáhly čidla jeho navigačního systému. Příímý úder by totiž podmořský člun docela dobře zvládnul, takto však byl nečekaně oslepen a ochromen. Po náhlé ztrátě rovnováhy se ponorka naklonila šikmo dopředu a všichni na její palubě byli vrženi na přední stěny místností, kde se právě nacházeli. Bezmocný stroj pokračoval pomalu kupředu, až jeho příď zmizela v oblaku bahna, který se náhle objevil na místě vraku Europe. Tentokrát k přímému nárazu došlo. Nautilus vrazil příď do skaliska, což jeho zád' zvedlo ještě více a pro nikoho na jeho palubě nebylo možno udržet se na nohou. Pak najednou nastalo ticho, přerušované pouze jakýmsi šuměním. Podmořské plavidlo se volně vznášelo v namodralém pološeru, jako kdyby je nikdo neřídil.

Adrian se rozhlédl kolem sebe. Svítila pouze bezpečnostní světla. Přesto hned spatřil Biancu, jak sedí opřena o stěnu a tře si ruku, pravděpodobně pohmožděnou následkem podvodní akrobacie. Kromě nich bylo v salonu ještě několik lidí, kteří začali naříkat či nadávat, podle toho, nakolik je náraz fyzicky postihl.

„Jsi v pořádku?“ zeptal se, jakmile se mu podařilo bizarním způsobem se k dívce přikutálet.

„Ne. Narazila jsem si ruku,“ odsekla. „Co je to za zvuk?“

I ona si všimla šumění, které pronikalo celou ponorkou.

„Ticho,“ zakřičel Adrian a všichni poslechli. I ostatní teď mohli slyšet vzdálený hukot proudící vody. Nebylo pochyb o tom, že vnější plášť ponorky musel být proražen. Všichni byli naštěstí schopni pohybu a hned se vydali směrem ke kapitánskému můstku. Tam se také shromáždil zbytek návštěvníků a většina členů posádky a dožadovali se jeden přes druhého od kapitána vysvětlení, co se stalo a co bude dál.

Šero nedostatečně rozptýlené bezpečnostními lampičkami sice neumožňovalo postřehnout barvu kapitánova obličeje, ale Adrian by se vsadil, že je bledý jako křída.

„Žádné bezprostřední nebezpečí nehrozí,“ snažil se je muž uklidnit. „Došlo zřejmě k explozi zbylých výbušnin ve vraku. Možná se uchovaly v nějaké vzduchové kapse. Kdybych tušil, že tam nějaké zbyly, nikdy bych se nepřiblížil, za takových okolností bývají výbušniny velmi nestabilní.“

„Co bude dál?“ vyptával se černošský spisovatel, který si otíral nos kapesníkem. Zřejmě mu z něho tekla krev. „Můžeme se hned vynořit?“

„Je mi líto,“ pokrčil kapitán rameny. „Naše orientační a ovládací systémy jsou ochromeny.“

„Chcete snad říci,“ vmísil se do toho Adrian, „že se nemůžeme dostat na hladinu? Budeme tady čekat, dokud nám nedojde vzduch?“

„Nautilus se možná vynoří sám od sebe,“ odpověděl mu kapitán. „Vidíte sami, že se volně pohybuje a je vyvážen tak, že má zhruba takovou hmotnost jako voda kolem. To znamená, že vlivem mořských proudů a vírů se může dostat až na hladinu. Sami však vzhledem k poškození nejsme schopni odčerpat vodu z ponorných nádrží a vynořit se vlastní silou.“

„A co když k tomu dojde třeba až za měsíc?“ ptala se znepokojeně Bianca, která už nepředstírala, že je muž, a nikdo také faktu objevení ženy na palubě nepřikládal momentálně žádnou váhu.

„Zřejmě k tomu dojde o něco dříve,“ řekl rozpačitě kapitán. „Musíme se spolehnout na pomoc Standard Islandu. Potíž je pouze v tom, že s ním nejsme v kontaktu, a zatímco my stojíme na místě, ostrov pokračuje dál v plavbě na východ. Než tam zjistí, že máme nějaký problém, můžeme ztratit třeba půl dne. Rozhodně bych vás chtěl požádat o trpělivost a také, abyste se co nejméně namáhali.“

„Jak to myslíte?“ zatvářil se nechápavě prezident PENu a otřel si kapesníkem čelo.

„Zbytečná tělesná námaha znamená ztrátu kyslíku. Máme pouze omezené množství vzduchu. Některé přístroje, které ho čistí od vydýchaného kyslíčnicku uhličitého, jsou bohužel zničeny. Nautilus také nebyl připraven na dlouhou podmořskou plavbu, takže máme vzduch asi na dva dny.“

„Na dva dny?“ vyjekl jakýsi Japonec, který po tomto sdělení vůbec nezachoval orientální chladnost. Zdálo se dokonce, že se mu začala chvět levá noha a jeho zuby o sebe cvakaly, jako když nějaký dávný telegrafista vyťukával naléhavou zprávu. „A vypořit se můžeme třeba za měsíc? A to říkáte jen tak?“

„Rád bych vám to řekl jinak. Až někdo z vás přijde na to, jak porušit přírodní zákony, přihlaste se. Zatím vám mohu pouze doporučit, abyste všichni pečlivě prozkoumali svůj zdravotní stav a všechny problémy hned hlásili palubnímu lékaři. Pak se odeberte do volných kajut a co nejméně se pohybujte. Každé tři hodiny se sejdeme, abychom rozdali potraviny a informovali vás o vývoji situace. Přední část plavidla je zaplněna vodou, kterou zatím zadržují bezpečnostní přepážky, a předpokládáme, že vydrží. Naštěstí v těch místech v okamžiku incidentu nikdo nebyl. My teď prozkoumáme zbytek Nautilu, a kdyby nějaké další části hrozilo nebezpečí, budeme vás informovat.“

Adrian s Biancou se tedy poslušně odebrali do téže kajuty, kde spolu před nehodou hovořili. Jako stín se za nimi náhle vynořila i Justine. Brada se jí chvěla a na Adriana s Biancou se dívala jako na spásné útočiště. Vše, na co bylo v místnosti ještě nedávno možno usednout, leželo nyní poslušno zákonů gravitace u jedné stěny, protože ponorka byla nakloněna dopředu v úhlu téměř pětadvaceti stupňů. Museli se tedy usadit na lůžku a opřít o ocelovou stěnu. Adrian usedl uprostřed, po obou stranách zaujaly místo jeho mladé družky. Jaksi přirozeně, aniž se na tom dohodly, opřely se mu hlavou o rameno. V místnosti byla naprostá tma, pouze nad vchodem plálo malé rudé světélko, ale to na proniknutí temnoty nestačilo. Adrian

si uvědomil, že už dlouho nezažil tuto naprostou tmu, ve které není vidět *vůbec nic*. Jako by do černého inkoustu někdo lil další a další dávky temné tuše. Napadlo ho, že takhle nějak musí vypadat nitro vesmírné černé díry, která je vlastní gravitací do sebe zhroucená tak, že ji ani vlastní světlo neopustí. Vzpomněl si na svatého Jana od Kříže, kterého kdysi zavřeli do vězení inkvizice a on trávil celé měsíce v naprosté tmě. Později to světec označil za nejkrásnější období svého života. Adriana od duchovnějšiho prožitku vzdaloval fakt, že nebyl v temnotě sám.

Celým tělem cítil, jak se Nautilus volně vznáší v hlubině. Ženská těla po jeho bocích ho ani nevzrušovala, ani mu nepřekážela. Připadal si, že je ponořen do jakéhosi lůna, kde už není žádný čas, kde nic nebylo, není a nebude. I myšlenky volně pluly prostorem mozku, narážely na sebe a zase mlčky vířily. Jenom s vypětím vůle se Adrian zase vynořil na hladinu vědomí.

„Protože není jisté, že tenhle podnik přežijeme,“ řekl do tmy, „musím se vám s něčím svěřit.“

„Mmm,“ vydala Bianca zvuk, který si vyložil jako souhlas.

„Nechci, aby mě pouhá náhoda připravila o triumf, který mi náleží, totiž o odhalení pachatele.“

„Ty víš, kdo to byl?“ trhla sebou Bianca.

„Všechno mi zapadlo dohromady. Nebýt mé fotografické paměti, asi by mi mnoho důležitých detailů uniklo, ale právě díky těmto maličkostem mám teď celý obraz pohromadě. V detektivce by bylo namístě pronést závěrečné odhalení v nějakém salonu, kde by byl rovněž přítomen pachatel, aby bylo spravedlnosti učiněno zadost. To ovšem v tuto chvíli není z technických důvodů možné. Začneme tou třetí vraždou, vlastně druhou, když vynecháme zabití Bernarda.“

„Proč vynechat Bernarda?“ podivila se Bianca.

„Protože tady zatím nemám žádné důkazy. Kdyby nám byl osud milostiv, možná ještě nějaké najdeme, ale zatím se spokojme s tím, co máme. Tedy, jakmile bylo jasné, že lord Carnavon byl otráven,

neuvažoval jsem o ničem jiném, než jak se mu jed mohl dostat do těla. Jako autora detektivek mě pochopitelně nejvíce zajímalo šampaňské, káva a medové koláčky. To už patří ke koloritu mé profese, že když chcete někoho otrávit, samozřejmě na papíře, vyberete něco z této trojice. Mýlil jsem se však, nic z toho nebylo napuštěno jedem.“

„Jak si můžeš být tak jistý?“ podivila se Justine. Adrian s jistým potěšením zaregistroval, že mu začala tykat.

„Jedli jsme to tehdy večer všichni. Nebylo možné rozlišit, co dostane jeden a co druhý. Jak bys jako vrah předem určila, po jakém koláčku tvá oběť sáhne? Nebo jak můžeš někoho otrávit šampaňským, když ho otevrou před očima všech z dobře uzavřené lahve?“

„Otrávená může být sklenice,“ namítla Bianca. „Měly takový ten cukrem zdobený okraj. Jak můžeme vědět, že v jednom takovém sladkém lemování nebyl jed?“

„Dobrý postřeh. Jenomže sklenice si účastníci večera rozebírali ze stříbrného tácu a brali si je zcela nahodile.“

„Mohl se vrah nenápadně přitočit a dopravit jed do poháru? Třeba v okamžiku, kdy si lord položil sklenici na krbovou římsu?“ nechtěla se vzdát Bianca.

Adrian zavrtěl hlavou. „Znáte přece zvyklosti lorda Carnavona. Vypil šampaňské téměř na jeden doušek a potom sklenici zase odložil. Právě proto nebylo pro policii možné zrekonstruovat, která z nich to byla. Mezitím se sklenice odnášely a personál je umýval, takže najít právě tu naši sklenku nebylo možné.“

Justine se pokusila o vlastní vysvětlení: „Takže víme jen to, že lord byl otráven. Muselo k tomu dojít někdy během večera, ale vrah nepoužil ani zákusky, ani nápoje. Skoro to vypadá, jako by po něm někdo na dálku vystřelil otrávený šíp. Ale toho by si asi někdo všiml, že?“

„To by bylo technicky poněkud náročné,“ připustil Adrian. „Máme sice co do činění s téměř rituální vraždou, protože zlikvidovat člověka před zraky tolika přítomných má v sobě cosi teatrálního, ale

technika činu nám pořád není jasná. V předchozích případech jsme aspoň věděli, jak k tomu došlo, ale tentokrát nám chybí i samotný postup. Jako by se nám ten člověk vysmíval.“

„To možná také dělá,“ řekla Bianca. „Ať už je vrah jakkoli rafinovaný, určitě musel riskovat. A nepochybně hlavně pro zvýšení dojmu. Když uvážíte, že jeden z největších sponzorů nesmrtelnosti se najednou složí a je po něm, to je dost výmluvné.“

„A všichni naši podezřelí byli na místě,“ doplnil ji Adrian. „Každý z nich se kolem lorda motal. I když, aby bylo spravedlnosti učiněno zadost, na takovém koktejlu se každý motá kolem každého.“

„Někteří lidé ten večer natáčeli,“ vzpomněla si Justine. „Třeba by se na těch záznamech dalo něco najít.“

„Existují dva takové záznamy a oba jsem si nechal pustit. Jeden pochází z televizní stanice ostrova a druhý patří jedné zahraniční agentuře. Není tam zdánlivě nic, co by nám pomohlo.“

„Zdánlivě?“

„Pomohla mi maličkost. Těsně po činu mě upoutalo, že Erika Bergová má na zlato nabarvené nehty a nad zápěstím jakési tetování. Nevím, zda je pravé, nebo falešné, na tom nezáleží. Důležité je, že jsem si těchto detailů všiml.“

„Proč?“ nechápala Bianca.

„Protože předtím mě zase upoutaly její rukavice. Nezvykle dlouhé, na obou rukou. Vypadala jako nějaká vévodkyně a původně jsem myslel, že je to nová módní vlna. Jenomže když jsem prošel všechny společenské magazíny a prohlédl si záznamy ze všech společenských akcí, kterých se Erika v posledních měsících účastnila, nikde nic takového neměla. Nikdo to totiž nenosí. Ani nikdy potom už si je nevzala.“

„Takže ty myslíš...“

„Byla to Erika. Jsem si tím jistý. Jakmile se pro mne stala hlavní podezřelou, všechno ostatní šlo samo. Začalo to do sebe zapadat. Položil jsem si prostě jednoduchou otázku. Dejme tomu, že

jsem Erika a chci zavraždit lorda Carnavona. Jak bych to udělal? Okolnosti smrti nasvědčovaly použití jedu. Jedině použitelný mohl být kontaktní jed. Jak je možné někoho otrávit a přitom nebýt pozorován? Podat mu ruku v otrávené rukavici a potom si rukavici sundat a zničit. Proto Erika nejdříve své dlouhé a nápadné rukavice měla, a přitom nikdy předtím a potom je na ní nikdo neviděl.“

„Jenomže,“ pronesla do tmy Justine, „to by riskovala, že otráví sama sebe. A navíc podávala ruku mnoha dalším lidem. To by se celý salon musel proměnit během několika minut v márnici.“

„Správná otázka. Také jsem si ji položil a zeptal se, jak bych to udělal, abych v roli Eriky tento problém vyřešil. Vzal bych si rukavice skutečně dlouhé, aby nebylo vidět, že pod nimi mám ještě natažené tenké gumové rukavice. A nejen to. Když jsem si podrobně prohlédl záznamy z onoho večera, všiml jsem si, že před tím, než lord padl na zem, měla Erika levou ruku stále sevřenou v pěst. To samo o sobě není nikterak nápadné. Jenomže jakmile lorda odnesli a naše herečka se náhle objevuje bez rukavic, má levou ruku docela volně otevřenou.“

„Nerozumím,“ zavrtila se Bianca.

„Nejbezpečnější by bylo, kdyby vrah ukrýval dávku jedu v zavřené levé ruce. Pravici proto mohla zcela bezpečně podávat komukoli. Žena dle etikety, a to ani v tomto rovnostářském a pokleslém století, rukavici při pozdravu sundávat nemusí. Teprve těsně před tím, než podala ruku oběti, nanasla jed z levé ruky do pravé. Hned potom si mohla rukavice stáhnout, aniž by hrozilo, že otráví ještě někoho dalšího nebo sama sebe.“

„Jak jsi chytrý a inteligentní,“ řekla neurčitým tónem Bianca. „Teď už tedy nejspíš víme, kdo a jak zabil lorda. Ale ještě nevíme proč a také nepadlo ani slovo o tom, kdo a proč zabil Haussmanna v Berlíně.“

Adrian chtěl právě odpovědět, když je přerušilo zabušení na plechové dveře kajuty. Byl to člen posádky a vyzval je, aby se okamžitě dostavili na velitelský můstek.

„Pánové – a dámy,“ řekl kapitán s lehkou úklonou, „Nautilus se ve svém samovolném pohybu zřejmě za pár okamžiků přiblíží zádí k hladině. Pravděpodobně budete mít po několik minut příležitost opustit loď nouzovým východem. Máme tu záchranné čluny, které se na hladině samy nafouknou. Rád bych vás požádal, abyste postupně Nautilus opustili. Máte slušnou naději, že za pár hodin vás vyhledají letadla nebo vrtulníky ze Standard Islandu. Do té doby vás prosím o rozvahu a trpělivost.“

Nikdo nic neříkal. Kapitán se pak otočil k oběma ženám a Adrianovi.

„Dámy opustí plavidlo jako první a spolu s nimi i vy jakožto jejich ochránce. Potom budou následovat další. Čluny jsou pro tři osoby, potřebné vybavení naleznete v gumovém vaku připoutaném na jejich zádi. Času je málo. Přesuňte se nyní se mnou k východu.“

„Co budete dělat vy?“ otočil se Adrian na kapitána.

„Počkám tu, dokud nebudou všichni venku, a opustím palubu až potom. V případě, že by se Nautilus ponořil dříve, než všechny evakuujeme, budeme čekat na další vymoření.“

„To ovšem může přijít třeba za několik dní. Nebo nikdy.“

„Nebo nikdy,“ potvrdil kapitán. „Proto si ve vlastním zájmu pospěšte.“

Adrian si ho dobře prohlédl. Pokud z tohoto dobrodružství vyvázne, chtěl si pro případné literární použití zapamatovat typ člověka spojujícího v sobě špatná rozhodnutí a silné nervy.

Překonat stále se zvětšující sklon lodi nebylo snadné. Zdálo se, že ponorka je již nakloněna téměř v úhlu čtyřiceti stupňů, takže přesun na zád' spíše připomínal šplhání do strmého kopce a bylo nutno přidržovat se všech výčnělků na stěnách. Nejhorší byla cesta knihovnou, protože většina z dvanácti tisíc svazků se vyhrnula z regálů jako papírová lavina a vytvořila jakési duny, kterými se pasažéři museli prodírat.

„Zasrané knihy,“ nadával prezident PENu, když klopýtal přes metrové nánosy knih. Proud svazků směřoval otevřenými dveřmi

klouzavým pohybem směrem k přídi, a překážel tak proudu spisovatelů směřujícímu na zád'. Teprve teď Adriana napadlo, že dvanáct tisíc papírových svazků musí nejspíš vážit několik tun.

Konečně dospěli k otvoru ve stropě, který byl zřejmě oním nouzovým východem, o němž hovořil kapitán. Ten zatím stál s vysílačkou u ucha a čekal na pokyn.

„Nemám čas vám sdělovat podrobnosti,“ řekl rychle, když vysílačku odložil. „Zde je složený nafukovací člun. Jakmile budete venku, zmáčknete tento knoflík a člun se sám nafoukne. Vy,“ ukázal na Biancu, „si vezmete tento vak. Je tam všechno potřebné.“

Potom jedním mávnutím ruky ukázal na poklop, který dva další členové posádky rychle otevřeli. Dovnitř zavanul mořský vzduch a Adrian si teprve nyní uvědomil, že to, co dýchal doposud, bylo prosyceno pachem oleje a již dost zamořeno kysličníkem uhličitým. Rychle se provlékl otvorem. Zespodu kdosi otvorem prostrčil složený člun. Několikrát se mu smekla noha na kluzkém povrchu nakloněného podmořského člunu. Všude kolem byla tma, protože byla stále ještě noc. Na obloze svítil poloviční měsíc, ale ten nestačil osvětlit prostor tak, aby bylo možné něco vidět. Podle pokynu člun nafoukl a pokoušel se ho jednou rukou držet za lano, zatímco se k němu otvorem soukaly obě ženy. Zád' Nautila byla dost vysoko nad hladinou, takových pět nebo šest metrů. Ani za nic by se neodvážil do té hlubiny člun shodit a skočit za ním. Mořské vlny totiž byly smolně temné a byl si jist, že kdyby do nich padl, už by se nikdy nevynořil, leda jako ohyzdně nafouklá mrtvola.

Pomalým krouživým pohybem se ponorka zase začala nořit pod hladinu. Kapitán odhadl interval potřebný k opuštění lodě velmi přesně. Všichni tři se schoulili do člunu, a když zád' ponorky zmizela pod hladinou, s mohutným zhoupnutím se trosečníci ocitli na vlnách. Převalilo se přes ně několik slaných vln, které je zcela zmáčely, ale oni se udrželi pohromadě a kymácení člunu se záhy ustálilo. Ještě několik vteřin mohli pozorovat, jak se pod hladinou ztrácí reflektor Nautilu.

„Co budeme dělat?“ vydechla Justine.

„Musíme počkat do rána. Potom máme šanci, že nás někdo najde,“ řekl Adrian.

Sám tomu moc nevěřil.

Kymácení na vlnách mohlo trvat tři nebo čtyři hodiny. Potom najednou měli pocit, že se vlny lámou nějak jinak a do uší jim pronikl nový zvuk.

„Zní to, jako když příboj naráží do útesů,“ řekl Adrian.

„Je to dobře, nebo špatně?“ chtěla vědět Bianca.

„Na to neumím odpovědět.“

V polosvitu měsíce rozeznávali před sebou jakousi temnou masu. Až na poslední chvíli spatřili skalisko, na které vlna hnala jejich člun. Proklouzli bez vlastního přičinění nějakou průrvou a jejich křehké plavidlo se jen zázrakem neroztrhlo o ostré zuby korálového útesu. Po několika mohutných zhoupnutích se najednou ocitli na mělčině. Vyskočili a tlačili člun před sebou, až se konečně dostali na břeh, kde se všichni tři zcela vyčerpaní sesuli na zem.

„Ty vole,“ vydechla Bianca. „Tak tohle byl mejdan za všechny prachy.“

Asi hodinu leželi bezvládně na písku v jakémsi mráкотném polospánku, než se Adrian s pocitem morální povinnosti zvedl a pokusil se otevřít záchranný vak, který jim dala posádka Nautilu. Našel v něm jakousi konstrukci, zřejmě lehký stan, balíčky slisované hmoty, což zřejmě měly být potraviny, dále přístroj určený těžko říct k čemu (měl nasunovací trychtýř a vypadal jako mlýnek na maso) a elektrickou svítilnu.

„Vždycky jsem si přála ztroskotat na pustém ostrově,“ pravila Justine, „ale nikdy mě nenapadlo, že se mi to splní.“

„Chce-li Bůh člověka potrestat, prý mu splní jeho přání,“ odpověděl Adrian. „Byly ještě nějaké jiné věci, které sis přála? Jen abych věděl, na co se mám v tvé přítomnosti připravit.“

„Například já jsem si vždycky přála, aby se někteří intelektuálové zadusili vlastními bonmoty,“ odsekla Bianca. „Nerozděláme oheň? Je tu tma a trochu chladno. Ženský organismus nesnáší dlouhodobé prochlazení.“

„Mužskému organismu oproti tomu dlouhodobé prochlazení nesmírně prospívá,“ řekl a vykročil směrem, kde ve svitu měsíce tušil jakési nízké křoviny. Nalámal náruč relativně suchých klacíků a donesl je k oběma ženám.

„Jak to zapálíme?“ starala se Justine. „Ve dne bychom mohli oheň zapálit pomocí čočky z brýlí, jenomže já používám kontaktní čočky. A ty navíc zůstaly na Standard Islandu.“

„Kontaktní čočky se stejně k rozdělávání ohně příliš nehodí. Možná byste to mohly vy dvě zkusit zažehnout svou žhavou vášní.“

„Opět vtipný jako vždy,“ pravila Bianca a chopila se dvou dřev a už se chtěla pokoušet roznítit oheň jejich vzájemným třením, když ji Adrian zarazil a vyndal z vaku zapalovač.

Přešla to mlčky. Oheň se podařilo zapálit, ač prosolené větvičky nehořely podle jejich představ a vítr od moře stále hrozil malé plamínky sfouknout.

„Nesnáším na těle mokré hadry,“ řekla najednou Bianca. „Shodíme to, ne?“

Aniž čekala na nějakou odezvu, svlékla se do naha a rozvěsila svých několik hadříků kolem ohně.

„Vlastně jsme pohané, kteří běhají nazí po březích času. Aspoň takhle jsem tu větu někde četla.“

Adrian se nemohl zdržet, aby se na ni užasle nepodíval. Hned nato však jejího příkladu následovala i Justine.

„Nahota je vlastně přirozený stav člověka. Jenom se vracíme k tomu, jak věci mají být,“ komentovala to. „Ty ze sebe ten hnusný prosolený textil neshodíš?“

Adrian nic neřekl a předstíral, že přikládá kousky dřeva do ohně.

Bianca si sedla se zkříženýma nohama a poznamenala: „Je to zvláštní, že? Dnešní doba trpí nahotu duše. Každý se může obnažovat, jak chce. Ukázat celý povrch těla se však stále považuje za cosi nepatřičného. Přitom obnažování kůže může být krásné, zatímco obnažování duše bývá odporné.“

Oheň vysílal na odhalené křivky obou dívčích těl žluté záblesky a Adrian musel uznat, že vlastně *chce*, aby obě ženy byly nahé a už tak zůstaly, tím více si uvědomoval, jak na jeho břicho, zádech, ramenou a stehnech tuhne slaný krunýř promočeného oděvu. Zatím se však k odložení šatstva neodhodlal.

„Jsem snad nějaký romantik?“ přesvědčoval sám sebe otázkou.

Nahá těla obou dívek mu nicméně dovolila dokončit určitou anatomickou analýzu, která přes oděv není možná a v erotických chvílích na ni nebývá tolik času. Všiml si tak, že spodní strana stehna, která pro něj byla zvláště přitažlivá a která je tvořena dvěma svaly, totiž svalem dvojhlavým stehenním a svalem pološlašitým, je obzvláště půvabná na Biance. Její stehno totiž vytvářelo tvar téměř dokonalý, dalo by se říci, že pro Adriana to byl téměř platonský ideál stehna. Justine neměla tyto svaly vyvinuté tolik jako Bianca, ale zase vynikala vypracovaným přímým svalem stehenním. Patrné také bylo, jak se obě ženy lišily tvarem takzvané tříselné rýhy, kterou Bianca měla téměř horizontální, zatímco u Justine se zdála směřovat šikmo vzhůru. Lůno obou dívek bylo zatím v šeru skryto, ale i tak si Adrian mohl všimnout, že Bianca dala přednost odstranění chloupků z Venušina pahorku, zatímco Justine si své tmavé chloupky ponechala.

Slunce, které se mezitím vynořilo na obzor, přerušilo jeho zkoumání a všichni tři museli vstát, aby postavili stan. Podařilo se jim vztyčit jehlan, jehož podlaha tvořila čtverec přibližně čtyřikrát čtyři metry.

Když konečně usedli uvnitř provizorního příbytku a pokoušeli se konzumovat podivnou hnědou lepkavou hmotu, vyňatou ze zá-

chranného balíčku, Bianca se dožadovala od Adriana pokračování odhalovací řeči.

„Tak jak to bylo s Haussmannem? Předpokládám, že toho má taky na svědomí Erika.“

„Přesně tak. Vím, jak to udělala, mohu to prokázat, ale neznám motiv. Hodně prozrazuje rána, kterou pachatel Haussmannovi nožem zasadil. Předně soudní lékař tvrdil, že nebyla vedena velkou silou. To by mohlo naznačovat, že nůž měla v ruce žena. Kardinál i Sorokin jsou docela siláci. Charakter rány naznačuje, že měla být smrtící. Nikoho totiž nepodříznete na hrdle jen tak náhodou nebo v sebeobraně.“

„To je ale spíš jen pomocný argument,“ namítla Justine. „Říká se tomu tak, ne?“

„Ano. Říká. Lékař však ještě řekl, že rána byla vedena od levého ucha oběti k pravému. Zkuste si to napodobit a dojde vám, že ránu nejspíš zasadil levák. Jediný levák mezi našimi podezřelými je Erika Bergová.“

„Ty jo, to bych si všechno nikdy nezapamatovala,“ zatvářila se Bianca poprvé trochu obdivně.

„Je tu ještě jedna možnost, kdy by pachatelem mohl být pravák. Totiž že oběť byla podříznuta zezadu. To by nebylo nic neobvyklého. Vlastně jde o docela častou pozici, zvláště když jde o zavraždění oběti například ocelovou strunou. Jenomže zezadu rána vedena nebyla.“

„Proč?“

„Protože na zemi nebylo dost krve, která by se tam dostala po prvním vystříknutí z hrdla oběti. Je pravděpodobné, že krev naražila na nějakou překážku, nejspíše na šaty útočníka, který stál *před* obětí, a nikoli za ní.“

„Skvělé. A co ještě mluví proti Erice?“

„Ještě tu máme to stříbrné pouzdro na cigarety.“

„Co je s ním?“ nechápala novinářka.

„Bylo poměrně luxusní. Muselo stát dost peněz, protože bylo zdobené, a řekl bych, ač takové věci sám nemám a neobdivuji, že bylo i vkusné. A teď si představte, že po vraždě ho má Erika najednou v ruce a je přelepené ošklivým logem kongresu. Nejdřív jsem si myslel, že je to její estetická úchylka, ale pak mi došlo, že nálepka má nejspíš zakrýt nějaké poškození. Co třeba takhle po výstřelu? Vedle Haussmanna byla nalezena pistole a z ní byl vystřelen jeden náboj. Ten se však nikdy nenašel. Možná profesor pochopil, co se děje, a v sebeobraně vystřelil. Jenomže měl smůlu, že zasáhl pouze kovové pouzdro v náprsní kapse, kde se střela zachytila. Bylo to dost těžké a masivní pouzdro, takže jeho malý a spíše gentlemanský revolver neměl šanci. Pak už byl proti útoku Bergové zcela bezmocný. A teď se mi navíc vybavuje, že když jsem s ní naposledy mluvil, měla už cigarety jenom v běžné krabičce. Možná bylo pouzdro památeční a nechtěla je vyhodit ani nahradit jiným. Nosit ho však s sebou jako předmět doličný, který ji mohl kdykoli usvědčit, to by bylo asi příliš.“

„A Bernard? Toho jsi vynechal. Toho také zabila ona?“

„Je to velmi pravděpodobné. Nemohu to však nijak dokázat. Proto předpokládám, že byl svědkem vraždy Haussmanna v Berlíně a Erika se to nějak dověděla. Pokud se odtud někdy dostaneme živí, možná nám na to bude muset odpovědět sama.“

Ze záhadného přístrojku připomínajícího archaický mlýnek na maso se nakonec vyklubal docela užitečný stroj na filtrování mořské vody. Výrobce podle nápisu na štítku tvrdil, že zdroj energie vydrží určitě několik dní v závislosti na stavu vody. Toto sdělení Adriana upozornilo na fakt, že až těch několik dní uplyne, nebude tu k pití voda žádná, a proto také nechápal bezstarostnost svých partnerek v neštěstí. Ty se totiž vůbec netvářily jako oběti ztroskotání, ale spíše jako rozverně školačky na prázdninách.

Aby se pro svou naprostou nahotu nespálily stále stoupajícím sluncem, přehodily přes sebe tenká plátna nalezená v bezpečnostním vaku. Byly tedy zcela bezpečně před UV zářením kryty *zezadu*. Zepředu by za normálních okolností byly vystaveny neméně pronikavým mužským zrakům, jenomže v tomto případě jediným mužem na ostrově byl zřejmě Adrian a tomu už přibližně po dvou hodinách obě mladé krásky poněkud zevšedněly.

Hned se také pokusili uvést do chodu vysílač. Byla to malá krabička s vysouvací anténou. Zařízení vypadalo tak primitivně, že v normálním člověku muselo hned od prvního pohledu spíše prohloubit beznaděj. Chvilí s přístrojem manipulovali a domnívali se, že vyslali signál volání o pomoc, ale nebyli si tím zcela jisti.

Když se blížilo poledne, pojedli všichni tři opět něco hnědé hmoty ze záchranného vaku.

„Měli bychom myslet na budoucnost,“ řekl Adrian. „Ve vaku je rybářské náčiní. Chytil někdo z vás někdy ryby?“

Obě dámy zavrtěly hlavou. Adrian vyňal skládací rybářský prut. Nikdy v životě nic nelovil, ani ve vodě, ani na souši. Považoval takovou činnost ve zdejších podmínkách za zcela beznadějnou, ale měl morální nutkání se o ni pokusit.

Pokoušel se tedy háček s návnadou vrhnout do mořských vln, jenomže přesně v tom okamžiku se vlna stáhla a háček dopadl na písek.

„Asi bys měl jít trochu dál do vody,“ radila Bianca, která se opírala o snědé rameno Justine a nezdálo se, že by se chtěla jakkoli na lovu podílet.

„Zkus to znovu. My se teď s Justine přesuneme do stanu a byly bychom rády, kdybys nás přibližně půl hodiny nerušil.“

Uposlechl a připadal si jako manžel úpějící pod knutou dominantní ženy. Trochu mu zvedlo náladu, když odhalil, že háček se dá pomocí natahovací pružiny vystřelit a dopadá deset až patnáct metrů před rybáře. Věnoval se vystřelování asi dvacet minut, ale

jediným výsledkem bylo, že návnada ze sušeného masa kamsi zmizela. Vrátil se tedy ke stanu, ale neodvažoval se vstoupit, protože ještě neuplynula půlhodina. Slunce přitom dostoupilo zenitu a on toužil po troše útulného stínu. Ze stanu zaznívaly steny, přičemž hlas pravděpodobně patřil Biance.

Druhý hlas se ozval o něco později. Patřil pochopitelně Justine, protože jiné živé bytosti už na ostrově nebyly, a pronášel takové banality, že by se je Adrian nikdy neodvážil v žádném svém románu použít. Mnohokrát zaznělo „lásko“ a „miláčku“ a podobné věci.

„Napodobuje život kýč, nebo kýč život?“ napadlo Adriana, když zahazoval daleko od sebe vlasec s vystřelovací návnadou, odhodlán raději zemřít hlady než sám sebe znova ponížít neúspěchem.

Trpělivě vyčkal, až ze stanu vyhlédla rozčuchaná hlava Biancy.

„Už jsi tady?“ řekla a v jejím hlase zazněla přibližně tři promile omluvného tónu.

„Hodina uplynula. Navrhuji, až se dámy upraví, abychom se vydali na malou prohlídku ostrova.“

Šli několik minut, když spatřili ceduli naraženou na kůl. Název, který bylo možno sotva přečíst, zněl takto:

„Jarvis. This Island is leased by His Majesty King George to the Pacific Phosphate Company of London and Melbourne. All trespassers will be prosecuted under English laws!“

„Tomu tedy skutečně nerozumím,“ řekla Bianca.

„Myslím, že tento zákaz už bude nějakou dobu promlčený a můžeme pokračovat dál,“ řekl Adrian. „Jediná užitečná informace je, že jsme zřejmě skutečně na Jarvisu, o kterém mluvil na Nautilu kapitán.“

Nedbali tedy upozornění, které ostatně budilo dojem, že zde bylo instalováno ještě předtím, než se narodili rodiče a možná i prarodiče trosečnické trojice. Neměli před sebou dlouhou cestu, protože ostrov nebyl zrovna velký. Protože jeho nejvyšší část sahala jen málo nad

povrch moře, odhadem ne výše než deset metrů, nemohli najít žádné vyvýšené místo, ze kterého by získali dobrý celkový pohled na místo svého nuceného pobytu. Postupovali podél jižní části, na kterou byli vyvrženi se svým záchranným člunem. Zřetelně viděli korálové útesy, které se vinuly podél pobřeží jako jakási hradba. O ně se tříštily vlny a jejich hukot byl také jediným zvukem, který bylo slyšet. Slunce bylo palčivé, naštěstí tu vanul stálý vítr. Trosečníci se rozhodli, že budou postupovat kolem ostrova proti směru hodinových ručiček. Zdálo se, že jim to nezabere mnoho času, protože podle jejich odhadu nebyl ostrov delší než tři kilometry a širší než něco přes kilometr. Cesta však nebyla příliš příjemná, protože nikde nebyla ani stopa po vodě a povrch ostrova byl pokryt pouze trochou trávy.

Asi v polovině cesty podél jižního pobřeží narazili na několik předmětů, které připomínaly kusy nějaké boudy rozházené velmi sporadicky po písku. Brzo došli k plechové zrezavělé tabulce, která jim vysvětlila, na co se dívají.

WRECK OF THE AMARANTH. A. D. 1913

„Moc toho z ní nezůstalo,“ poznamenal Adrian.

„Vždycky jsem si přála vidět nějaký vrak,“ řekla Justine.

„To říkal už prezident PENu a pak se děly různé věci,“ přerušila její snění Bianca.

„Jako dítě jsem vždycky doufala, že bych v nějakém mohla najít poklad a stát se nejbohatší ženou na světě.“

Po dlouhé době se Adrian zasmál.

„Moc ti k tomu nechybělo. Z takového Sorokina, nebo aspoň z jeho pána by se nějaký kapitál získat dal.“

Otevřela pusu, jako by chtěla něco říci, ale pak si to rozmyslela. Bianca po něm střílila ostrým pohledem.

„Nebudeme si na nic hrát,“ řekla směrem k Justine. „I kdybys udělala všechno, co po tobě chtěl, zřejmě by se tě potom stejně zbavil. S takovými lidmi se dá jenom prohrát. Vsadím se, že ten už si teď někde sedí v teple a píše naše dojemné nekrology.“

„Zajímala by mě jiná věc,“ otočil se k ní Adrian. „Nakolik ti Erika předešla, o čem máš na Nautilu mluvit?“

„Chtěla, abych byla co nejméně konkrétní. Říkala, že nás určitě bude někdo odposlouchávat, a když není možné Sorokina usvědčit přímo, je třeba, aby na něj padlo aspoň co největší podezření.“

„Už bylo pozdě,“ poznamenal. „Tím mě spíš utvrdila v mé teorii.“

„Ale proč to chtěla svalit zrovna na něj?“ divila se Bianca.

Justine chvíli mlčela.

„Ona mě asi přece jenom svým způsobem milovala,“ řekla nakonec. „Když jsem jí líčila, jak mě chtěl znásilnit, rozhodla se asi, že nejen odvede pozornost od sebe, ale navíc se ho zbaví a pomstí se mu.“

Na východním cípu ostrova se rozhodli, že se pokusí projít ho zpět západním směrem. Po několika minutách se povrch poněkud změnil.

„Co je to?“ zeptala se Justine a hleděla na podivnou hmotu, která se rozkládala na velké ploše ve středu ostrova.

„To je guáno,“ řekl Adrian.

„Cože?“ nechápala Bianca.

„Guáno je ptačí trus. Je asi třicetkrát hodnotnější než běžný trus, takže býval v minulosti cennou surovinou. Cennou o to více, že třeba takový kormorán snese jen asi deset gramů guána denně. Jak vidíš, je to mnohem méně, než zde vyprodukujeme my, lidské bytosti. Už Inkové guáno používali jako hnojivo. Byla to zřejmě perná práce, protože člověk těžící guáno zapáchá ještě několik dní tak intenzivně, že nemůže do společnosti. A to ani když se důkladně umyje.“

Obě ženy se od hromady trusu odtáhly, ačkoliv zatím nehrozilo, že by v dohledné době směřovaly do hygienicky náročné společnosti.

„Výraz guáno se objevuje i ve světové literatuře,“ pokračoval nemilosrdně Adrian. „Například v Hemingwayově knize *Stařec*

a moře. O starcově chatrči se tu říká, že je postavena z tuhých listenů zvaných guáno. Jak je vidět, tento výraz se objevuje v různých významech. My tady bohužel máme pouze trusovité guáno, takže až nám vítr zničí náš příbytek, nemáme dost materiálu na postavení nového.“

„To už budeme dávno na Standard Islandu popíjet chlazené šampaňské,“ řekla Bianca přesvědčeně.

Adrian tuto víru nijak nekomentoval a pouze špičkou boty odkopával kousky trusu. Pak ticho prolomil krátkou meditací.

„Vlastně guáno připomíná naši západní civilizaci. Jedna vrstva trusu za druhou. Ukládají se postupně po celá desetiletí a staletí a nikdo si jich nevšímá do doby, než se zjistí, že je to zdaleka to nejlepších, co máme.“

Obě dívky na sebe pohlédly s útrpným výrazem.

„Nemáš žízeň?“ zeptala se starostlivě Justine.

„Nebo ti něco chybí? Třeba sex?“

Zavrtěl hlavou.

„Už druhý den nepiju žádný alkohol, což se mi několik let nestalo, takže mám možná drobné abstinenční příznaky. Vlastně je moje situace podobná té, kterou v *Krvavém románě* popsal počátkem minulého století zapomenutý český autor Josef Váchal. Nechá na jednom ostrově žít muže a ženu, kteří nepijí žádný alkohol. Vypravěč k tomu podotýká: ‚Následkem toho se jim svět docela obyčejným jevil.‘ Už chápete příčiny mé určité skleslosti? Nemám tu ani knihy, ani alkohol. Pokud jde o sex, jsou tu pouze dvě lesbičky, od kterých nemohu žádnou rozkoš očekávat, ani kdybych snad po nějaké toužil.“

„Určitá nechut' z naší strany by se snad dala překonat,“ uvažovala nahlas Bianca. „Když uvážíme, že bychom tu třeba chtěli založit malou kolonii, potom bychom časem potřebovali někoho, kdo by nás oplodnil. To by však znamenalo sex pouze za účelem plození, což by nebylo během našich životů jistě často.“

„Také by to znamenalo, že až zestárnete a budete ošklivé, musel bych si začít s vašimi dcerami,“ dodal a obě ženy se pohoršeně zahalyly v mlčení. Jinak příliš zahalené nebyly a Adrian si následkem tohoto dialogu uvědomil, že mu sex přece jen chybí.

Na západní straně ostrova bylo vidět zbytky jakési konstrukce.

„Pokud mě paměť neklame,“ řekl Adrian, „byl ostrov Jarvis jedním z míst, kde se v polovině minulého století nacházela pozorovatelná vybudovaná v rámci Mezinárodního geofyzikálního roku. Není pravděpodobné, že bychom tu našli něco zajímavého.“

V tom se však výjimečně mýlil.

Jakmile se přiblížili ke konstrukci, hned pochopili, že tu ještě před nedávnem musel někdo přebývat. Ve vzduchu byl totiž cítit kouř nebo přinejmenším puch spáleného dřeva. Když se přiblížili, spatřili hned pod troskami jakési věže primitivní chatrč zjevně pozdějšího data, než byla zřícenina staré konstrukce. Postupovali obezřetně, protože po tom všem, co prožili, už nevěřili ničemu. Když měli konečně možnost nahlédnout do nitra chatrče, pochopili, že na tom místě ještě před chvílí musel někdo být. Uvnitř byl dřevěný stůl, velmi nízký, takže se u něj muselo jistě sedět na zemi, na něm ležel hliníkový talíř se zbytky ryby a plastový kelímek s vodou. Vypadalo to, jako kdyby si někdo jen odskočil od nedojedeného oběda.

Podívali se na sebe se zmateným výrazem v očích.

„Snad bychom se měli podívat po okolí,“ navrhla Bianca, přičemž její výraz naznačoval, že se jí do toho nechce.

Opustili chatrč a pokračovali směrem k západnímu břehu ostrova.

Muže potkali kousek od polorozbořených dřevěných staveb. Byl středního vzrůstu, s dlouhým vousem, šlachovitý a hubený, pronikavého pohledu. Jejich příchodem se nezdál být překvapen.

„Máte nějaké spojení s civilizací?“ zeptal se ho netrpělivě Adrian.

„Doufám, že nikoli,“ odvětil muž.

Obě nahé dívky ani spisovatele to neuspokojilo.

„Co tu děláte?“ chtěla vědět Bianca.

„Věnuji většinu svého času meditaci,“ objasnil. „Odebral jsem se na tento ostrov, abych se mohl zabývat pomíjivostí všech forem. Už několik let jsem se pokoušel dojít definitivního nazření prázdnoty, ale teprve zde se mi to konečně podařilo.“

„A na co jste přišel?“ zajímala se Justine, přičemž Adrian a Bianca dávali posunky najevo jistou netrpělivost.

„Zjistil jsem pouze to, co jsem už věděl. Formy jsou tvrdé jako mramor a pomíjivé jako hořící hedvábný papír. To mi bylo známo již před nějakou dobou, když jsem se nechal na tomto ostrově vysadit. Nejde však o informace, nýbrž o zkušenost. Tu jsem učinil až zde.“

„Zajímavé,“ řekl Adrian. „Znal jsem jednoho papeže, který mi zase tvrdil, že důležité jsou jenom formy. A jak jste tu dlouho?“

„Nemám tušení,“ zakroutil muž lítostivě hlavou. „Součástí mých meditačních postupů též je, že se nezajímám o plynutí času. Čas je pouze lidský konstrukt, ve skutečnosti nic takového neexistuje. Neodešel jsem přece na pustý ostrov, abych tu trhal stránky kalendáře. Co jsou to hodiny? Malí tyrani, diktátoři, které si moderní člověk dobrovolně nasadil do svých příbytků. Paraziti na údelu pomíjivosti. Otáčející se kolečka nebo krystaly šumící pod impulsy elektrických výbojů. Tohle je můj časostroj,“ řekl a ukázal na tyč zaraženou do země, což byl asi neumělý pokus sestrojit sluneční hodiny. Místo číslic použil konstruktér malé mušličky.

„Kdykoli slunce zapadne, čas pro tento přístroj přestane existovat, a tím projeví svou skutečnou podstatu. Čas neexistuje.“

„Opravdu vás nenapadá žádná možnost, jak bychom mohli upozornit své přátele a známé, že jsme tady?“ vrátil se Adrian k původnímu tématu.

„Proč vám tolik záleží na tom, abyste se dostali tam, kde jste už jednou byli? Měl jsem tu kdysi malou vysílačku, ale pak jsem

pochoopil, že to je jen přežitek a slabost. Hodil jsem ji do moře. Mně se tento ostrov zdá být vhodným místem k meditaci. A na ničem jiném nezáleží. Živím se rybami, a když se mi nepodaří pomocí odpařovacího zařízení odsolit dostatečné množství vody, používám malý lis, kterým vymačkávám šťávu z rybího masa. Netvrdím, že by to každému chutnalo, ale chuť je pouze záležitostí konvence.“

„Jste tady z nějakých náboženských důvodů?“ zajímala se Bianca.

„Náboženství je mrtvé,“ pravil potěšeně starý muž, jako kdyby konstatoval vyhubení obtížného hmyzu. „Všechna náboženství jsou mrtvá. Neposkytují nám odpověď ani na ty otázky, které si sama kladou, natož na ty, které si klademe my nebo s nimi přicházejí druzí. Mluví o věčných odměnách, které nemohou dokázat. Hrozí věčnými tresty, se kterými je tomu právě tak. Nabízejí samozřejmě různé formule modliteb, ale pokud mají nějaký výsledek, nikterak se neliší od výsledku, jaký by nám dala metoda náhodných čísel. Někdy věřící vyslyšení jsou, a jindy ne. Souvislost tu není žádná. Náboženství je mrtvé.“

„A co je živé?“ zeptala se Justine.

„Živý je především odkaz velkého Buddha. Všichni trpíme. Poznáváme však příčinu utrpení, která je v naší žádosti. Až se nám podaří svou žádost nechat vyhasnout, přestaneme být vrháni do nových a nových zrození.“

„Vy jste mnich?“ podivila se Bianca.

„Jsem jeden z příslušníků mnišského řádu, který Buddhovo učení šířil na západní polokouli. Dnes máme kláštery po celé Evropě i Americe. Já jsem se však rozhodl, že se odeberu na tento ostrov, do naprosté samoty, abych se tu zabýval meditacemi o pomíjivosti forem.“

„Všechno jsou tedy jen formy?“ zeptala se Bianca, která už zcela zapomněla na to, že by měla nějak zakrývat svou nahotu. Improvizovaná pokrývka těla se jí rozevřela a bylo vidět jak její klín zbavený chloupků, tak i její pevná pohupující se ňadra.

„Říkat *jen*, to by nebylo správné,“ potřásl mnich hlavou. „Formy jsou formy. Když právě jsou, tak jsou. Jinak by nebyly ničím lákavé či hrozné. Vaše nahá těla třeba mohou vzbuzovat vzrušení, neboť jsou velmi krásná. Kdybych se obdivoval kráse mužů, možná by se mi zdálo krásné i vaše tělo,“ obrátil se mnich k Adrianovi. „Zvláště vzhledem k tomu, že jsem už velmi dlouho neviděl jiná těla, než jsou těla ryb. Ta mi ani v této situaci určité erotické deprivace nepřipadají nikterak přitažlivá. Připouštím, že se mi už několik nocí po sobě zdálo o delfínech, ale já považuji tělo delfína za symbol.“

Bianca by se jistě zeptala, jaký symbol by to mohl být, ale Adrian vstoupil do výkladu zcela přízemní otázkou.

„Chcete se ještě někdy vrátit do civilizace, nebo tu hodláte zůstat navždy?“ Doufal totiž, že se dozví, jestli v dohledné době nepřijede nějaká loď.

„Nijak zvlášť jsem se tím nezabýval,“ připustil muž. „Zatím se mi nepodařilo dojít cíle mého pobytu zde, takže je zbytečné otázku návratu řešit, byť i jen teoreticky. Není vyloučeno, že na tomto ostrově zemřu, ale to by byla jen malá přestávka na velké cestě osvobození, kterou musím ještě projít. Až si mořské ptactvo rozebere moje tělo na kousky a slané deště zničí mé kosti, bude už moje bytost zrozena na jiném místě a bude pokračovat v meditacích o pomíjivosti. Ještě v minulém století žily na tomto ostrově četné kočky, které by se o pomnutí mé tělesné schránky jistě též postaraly, ale byly vyhubeny. Zřejmě škodily ptákům, kteří tu vytvářeli obchodně důležité guáno.“

„Nemáte skutečně žádnou možnost, jak se spojit se světem?“

„Kdybych se chtěl spojit se světem, nebyl bych přece tady,“ podivil se mnich. „Chtěl jsem, aby má oproštěnost byla dokonalá.“

„A kdybyste usoudil, že už jste dokonale oproštěný, jak byste se odsud dostal?“

„Kdybych se zabýval touto myšlenkou, tak by to znamenalo, že k žádnému oproštění nemůže dojít. Teprve když rezignujete

na jakékoli plány, můžete být volní. Pak se uvidí. Mohl bych třeba kráčet po vodě jako Kristus nebo letět vzduchem jako čínský balon z hedvábného papíru nebo prostě setrvat na místě.“

„Zdá se, že nám nezbude nic jiného, než se také oprostít,“ řekla s nepohnutou tváří Bianca.

Všichni tři vstali, rozloučili se a pokračovali v cestě po ostrově.

„Přiznám se,“ řekla Justine, „že bych byla klidnější, kdybychom na ostrově byli sami. Ten člověk mě naplňuje obavami.“

„Nebude nebezpečný,“ uklidňoval ji spisovatel. „Přinejmenším ne fyzicky. Tito lidé škodí celému světu spíše duchovně. Ačkoliv musím uznat, že v tuto chvíli by se mi nějaké cvičení v oprostění hodilo.“

K večeru už byla jejich pokožka zcela vysušena vytrvale vanoucím teplým větrem. Přístroj na odsolování mořské vody jim nicméně umožnil kůži aspoň oplachovat, takže ji zbavovali neustále se tvořících nánosů soli.

„Kdybychom ho neměli,“ řekl Adrian, když odpočívali ve svém provizorním příbytku, „proměnili bychom se časem v solné sloupy. Měl bych vás tady jako dvě Lotovy ženy a sám bych byl konečně dokonalým bílým mužem. Rozkoše bych si sice užil přibližně stejně jako dosud, ale přinejmenším byste byly mlčenlivé.“

„Ty toužíš po rozkoši?“ podivila se Justine. „Tak proč to neřekneš?“

„Vrcholem rozkoše by pro mě teď bylo i to, kdybych se mohl procházet po nějaké hlučné ulici v některé rozvojové zemi.“

„Ale jdi,“ zasmála se Justine a přitiskla se k němu nahým bokem. Ačkoliv si myslel, že už také dospěl do stadia oprostění a těla přítelkyň vnímal jen jako papírovou divadelní kulisu, během dvou vteřin poznal, že se mýlil. Jeho penis zareagoval téměř ihned. Justine mu přejela rukou po vnitřní straně stehna a bříšky prstů mu lehce hladila varlata. Bianca se pohodlně usadila a pozorovala je. Zavřel oči a vnímal, jak se Justine lehce probírá jeho ochlupením.

Dívčí ruka pomalu postupovala po penisu až k jeho vrcholu. Pak si Justine slinami lehce navlhčila ukazováček a třela Adrianův žalud. Když se spisovateli zdálo, že už v několika vteřinách musí nastat ejakulace, Justine pustila jeho úd, sedla si mu na stehna a lehce hladila jeho tělo od ramen až k podbřišku. Pak cítil, jak na jeho milostný nástroj nasedla a pohltila ho, jako kdyby její stydké pysky byly žíznivými ústy, a přirážela stále se zrychlujícími pohyby. Dívka byla malá a lehká, takže měl pocit, že ho přišla pomilovat éterická Múza. Občas se předklonila, takže ho na hrudi pohladily její dlouhé vlasy. Když zaslechl sten, který vydala Bianca Jane, otevřel oči a zjistil, že druhá žena intenzivně pracuje rukou ve svém klíně. Tento pohled ho dovedl k definitivnímu vyvrcholení, ke kterému dospěl téměř současně s Biancou. Justine však ještě hotová nebyla, a tak když jeho úd vyklouzl z pochvy, Bianca se ke své přítelkyni přitočila a hladila ji levou rukou, zatímco pravou se stále ještě věnovala vlastnímu lůnu. Justine křičela tak, že ji muselo být slyšet po celém ostrově Jarvis a Adrian se obával, že by to mohlo narušit mnichovo rozjímání o pomíjivosti forem. Když byla konečně uspokojena i Justine, ulehli všichni vedle sebe, oddychovali a na několik chvil upadli do příjemného spánku.

Sotva procitli, řekla Bianca: „Zůstaneme tady. Budeme se pořád milovat a vysereme se na odporný svět nesmrtelnosti a kongresů PENu. Klesneme na dno vší perverze. Umilujeme se k smrti. To bude odpověď na tu jejich nesmrtelnost. Usouložíme se navzájem jako zvířata přežraná afrodiziaky. Budeme děvkami a ty budeš náš pasák. Budeme tvé sexuální otrokyně a vyhovíme každé tvé touze. Budeš si nás brát kdykoli a jakkoli. Utýráš naše těla a my tě budeme prosit, abys nepřestával. To je jediná budoucnost, která stojí za řeč.“

„Vždycky jsem si to myslel,“ řekl Adrian.

Několik vteřin uvažoval a pak pokračoval.

„Proč se mi za celý můj život nepodařilo ztroskotat dřív? Chtěl bych být kapitánem lodi, která by vezla na výlet po oceánu třídu

středoškolaček a skončit s nimi tady na Jarvisu. Zavedl bych jim přesný režim. Musely by přicházet na pouhé zazvonění stříbrným zvonečkem a já bych je píchal podle libosti. Patnáctky, šestnáctky, sedmnáctky.“

„A co kdybys dostal chuť na zralé ženy?“ zajímala se Bianca.

„Jely by s námi aspoň tři učitelky. Jedna pětadvacítka, jedna třicítka, jedna čtyřicítka. Kdybych dostal chuť, vyhodil bych z lože nezralou holku a pomiloval skutečnou ženskou.“

„Možná by je to nudilo, kdyby tu měly jen jednoho chlapa,“ zapochybovala Justine a položila svou horkou dlaň na Adrianova varlata.

„Dopřál bych jim tři mladé a snědé eféby pružných postav. Ony by se s nimi milovaly a já bych je přitom tajně pozoroval. Pak bych je odhalil a potrestal je. Nechal bych svůj malý bičík tancovat po jejich zadečku a ony by mě prosily, abych jim odpustil. Provinilkyně by mi okamžitě musely posloužit a nechat mého bujného koníka vklouznout do své stáje. S krásnými chlapci bych naložil ještě jinak.“

„Jak jinak?“ zavrňela Bianca a také se k němu přitulila. Bylo to poprvé, že dala najevo nějaký erotický zájem, a Adrianův penis na to okamžitě zareagoval mohutnou erekcí.

„Natíral bych tělo takového jinocha vonným olejem a vnímal vůni jeho opálené kůže provoněné mořským vzduchem. Uspokojili bychom svou touhu doteky prstů nebo milováním po řeckém způsobu s údem zasunutým mezi sevřená, štíhlá a svalnatá stehna jinocha. Potom bychom spočinuli bok po boku. Jeho vlnité kaštanové vlasy by jemně laskaly mé nahé rameno, jako by jeho hlava byla poduškou ze vzácného plyše.“

„Jsme ztraceni uprostřed oceánu, trosečníci na ostrově, na který nás vysadili z ponorky Nautilus. Jsme tu jen my a šílený poustevník. Jinak jen moře a hvězdy. Není to sen?“ řekla Justine.

„Slyším kroky,“ zpozorněla najednou Bianca.

Přes hukot příboje bylo vskutku slyšet charakteristické křupání písku. Měsíční světlo promítlo zvenčí na stěnu siluetu muže.

Byl to mnich.

„Pust'te mě dovnitř,“ ozvalo se.

Mlčeli, ale postava přesto rozhrnula vchod a pronikla do stanu.

„Co chcete?“ zeptal se Adrian. „Máme tu soukromý večírek.“

„Mnoho jsem přemýšlel o pomíjivosti forem,“ začal muž.

„Hlaste pouze změny,“ řekla nevrle Bianca, ale mnich se nenechal přerušit.

„Dospěl jsem k názoru, že je několik cest, které mohou vést k vyhasnutí moci pomíjivých fenoménů na naši mysl. Promeditoval jsem celou záležitost důkladně. Dostalo se mi poznání, že některými formami je třeba projít, abychom je mohli nechat za sebou. Hodně jsem se tedy zabýval myšlenkami na sex. Ano, jsem si zcela jistý, že je třeba projít i sexem, jinak ho máme stále před sebou. Teprve když své touhy realizujeme, můžeme se obrátit k vyšším věcem.“

„Sex je nejvyšší věc,“ namítla Justine. „Pokud ho necháte za sebou, nic velkého už před sebou mít nebudete.“

„Ó nikoli,“ rozhorlil se mnich. „Tím nejvyšším je vyhasnutí utrpení.“

„Chápu,“ připustil Adrian. „Já také nesnáším utrpení, ale není mi jasné, jak bychom vám mohli pomoci.“

„Jsem si téměř jistý, že kdyby se mnou některá ze zde přítomných dam souložila, znamenalo by to na mé duchovní cestě značný krok vpřed.“

„Ach,“ vydralo se Biance z úst.

„Obávám se, že to nebude možné,“ zavrtěl hlavou Adrian.

„Ale proč by nebylo? Když spolu můžete mít sex vy, proč bych nemohl já?“

„Protože máme takový pocit, že by se nám to třeba nelíbilo,“ řekl spisovatel. „Vraťte se do světa. Tam, především na Východě, najdete mnoho žen, které vám pomohou projít pomíjivými formami sexu za velmi malý obnos. Navíc to bude mít tu výhodu, že nebudete klopýtat o další formy, které by nutně následovaly, kdybyste uzaví-

ral takzvané vztahy. Dopřejte si čirého sexu bez zamilovanosti, bez dárečků, bez intelektuálních hovorů a večerí. Sex za peníze lidskou bytost osvobozuje. Oběma stranám, které se účastní pohlavního aktu, dává přesně to a jenom to, co chtějí. Vy máte relativní rozkoš a žena bude mít hmatatelnou odměnu. Na rozdíl od vztahů, kde často není ani rozkoš, ani odměna. Víím, co říkám. Život je krátký, a pokud chcete uniknout z cyklů neustálého utrpení, musíte si sex koupit. Všechno ostatní je jen pomíjivost a honba za větrem. V každém sexu, který budete provozovat s takzvanou láskou, se skrývá utrpení. Nechtějte se do toho zaplést.“

Mnich na to nic neřekl a zdálo se, že o Adrianových slovech hluboce uvažuje.

Nakonec se na jeho tváři objevil náznak úsměvu, pokud to ovšem nebyl klam, protože ve světle měsíce toho nebylo ve stanu mnoho vidět.

„Budu o tom meditovat. Možná bych měl vyzvat Buddhu Maitréju, aby poslal nějaké plavidlo. Na tomto ostrově zřejmě prodejnou ženu nenajdu.“

„To nenajdete,“ řekla hrdě Bianca, ale to už byl mnich pryč a bylo jen slyšet, jak pod jeho bosýma nohama křupe písek. Nakonec ustalo i to.

Noc byla krátká a k dalším výletům do zahrady rozkoše už nedošlo. Příchod duchovního přetrhl nit společenské zábavy, jak už to bývá, když se na večírku nikým nepozván objeví duchovní. Když vylezli ze stanu, slunce už bylo vysoko. Pustili se do rituálu odsolování mořské vody a Adrian se znovu pokusil chytit nějakou rybu. Ani tentokrát nebyl úspěšný a návnada se opět někde ztratila. Konzumovali tedy dál onu hnědou lisovanou hmotu ze záchranných zásob. Lepila se jim na patro a vzbuzovala pocit žízně.

Kolem druhé odpoledne už jejich nálada vzdor vysoké teplotě poklesla k bodu mrazu. Neměli už ani chuť na erotická dobrodružství, ani na látky stimulující jejich mysl. Obě ženy se zavinuly do

provizorních burnusů, takže Adrian se ani nemohl potěšit jejich nahotou, pokud by o ni měl náhodou zájem. Několik hodin pak leželi pasivně na zádech ve stanu, občas prohodili pár slov o své životní situaci a pak zase umkli. Jen jednou za čas někdo z nich vstal a šel močit pár metrů za stan. Adrian naslouchal, jak dívčí moč naráží do písčitého povrchu ostrova Jarvis a mísí se s guánem přivátým větrem, a myslel na pomíjivost všech věcí. Napadlo ho, jak by se asi dál vyvíjel jejich osud, kdyby jim selhal přístroj na odsolování mořské vody. Asi by si museli půjčit ten, který vlastnil mnich. Jenomže ten by možná za každou dávku vody požadoval odměnu v podobě sexuálních služeb. Adriana napadlo, jestli by nakonec nebylo výhodnější poustevníkovi stroj odebrat. Jenomže to by bylo třeba muže asi spoutat. Nejjednodušší by bylo rovnou ho zabít.

Když došel až sem, sám si takové myšlenky vytkl.

Ve čtyři odpoledne se Adrianovi podařilo chytit první rybu. Ukázalo se, že Bianca Jane ji umí relativně přijatelným způsobem zbavit vnitřností a opéci na kamenech rozžhavených v ohni. Výsledek nebyl o mnoho horší než ta sušená hnědá hrůza, kterou konzumovali doposud. Justine po mu jídle namazala záda zdravotní masťou, kterou našli v záchranném vaku. Nálada trojice se zlepšila, protože jakákoli změna znamenala naději.

V šest večer přiletěl vrtulník.

Posadil se asi sto metrů od stanu. Jeho rotor zvířil písek, guáno, suché traviny a sůl. Uhasil oheň a málem povalil i stan.

„Lidské bytosti není dopřáno setrvat věčně v ráji,“ řekl Adrian.

„Vzpomínka na ráj je sama o sobě rájem,“ pravila Justine.

„Ale prohlašuje prožitek pekla,“ dodala Bianca.

Od helikoptéry s bílým nápisem US NAVY na boku k nim přispěchalo několik mužů v oranžových kombinézách s nosítky. Byli skoro zklamání, že všichni trosečníci stojí na nohou a nejeví velké známky nadšení.

„Jsou asi v šoku,“ řekl důstojník, který operaci velel. „Měli by dostat protišokovou injekci.“

„Opovažte se na mě sáhnout,“ vykřikla Bianca.

„Opovažte se na ni sáhnout,“ potvrdil Adrian.

Ani se jich nedotkli.

Když stáli před vchodem do helikoptéry, ukázal Adrian směrem k poustevníkovu sídlu a naznačil, že je tu ještě jeden trosečník. Posádka mu zprvu nevěřila, ale pak se několik lidí vydalo naznačeným směrem. Asi po půl hodině s sebou přivedli mnicha, který chtivě obhlížel létající stroj.

„Civilizace,“ zašeptal vášnivě. „Letíme skutečně do civilizace?“

Trojice bývalých trosečníků jen němě přikývla.

Po hodině letu se dostali nad Standard Island. Nautilus sice po jeho boku nespátřili, ale hned po přistání se k nim vrhl prezident PEnu a objímal je.

„Věděl jsem, že to dobře dopadne,“ jásal.

Jak se od něj dověděli, Nautilus nakonec ztroskotal na pobřeží jednoho ze zdejších ostrovů. Všem na palubě se podařilo opustit podmořský člun, ten se však poté vlastní vahou ponořil do hlubin. Stejně jako tomu bylo v případě trosečnické trojice, pomohlo i posádce Nautilu vyslání záchraného signálu, které přivolalo pomoc.

„Kde je Erika Bergová?“ přerušil proud novinek Adrian.

„No,“ zrozpačitěl poněkud prezident. „Ona jaksi zmizela. Všechny nás to trochu překvapilo, ale včera náhle sbalila kufry a poštovní helikoptérou odletěla na pevninu. Nikdo vlastně nevíme, proč to udělala. Možná už ji to na kongresu nebavilo.“

„To asi nebude ta příčina,“ řekl Adrian.

Spisovatelé opouštěli Standard Island ve vrtulnících, jež je odvážely na nejbližší plující vojenskou základnu, ze které startovala letadla a super-jety do zbytku světa. Ostrov mezitím vjel do oblasti nepří-

znivého počasí, které sice nemohlo Standard Island nikterak ohrozit, a dokonce ani nikomu přivodit mořskou nemoc, ale provazce deště zhoustly natolik, že bylo vidět jen na pár metrů. Adrian tedy odjezd o den odložil, protože pohled na helikoptéry, které několik vteřin po startu mizely v mlžné temnotě, mírnil jeho touhu po návratu na pevnou zem. Bianca a Justine se kamsi vytratily, zřejmě aby si užily poslední společné chvíle na ostrově. Adrian si tedy nechal pro ukrácení chvíle donést balík novin. Papírových novin, protože elektronické noviny ho čímsi rozčilovaly, ani nebyl schopen říci, čím vlastně.

Nestalo se toho mnoho.

Italský král Umberto na tiskové konferenci popřel, že by jeho nejstarší syn a korunní princ byl nějak zapleten do krádeží relikviářů v římských kostelech. Princ opustil zemi a zdržuje se na neznámém místě v severní Africe. Král taktéž popřel, že by s princem byla těhotná zpěvačka a bývalá striptérka Leopardiana.

Izrael jako obvykle pohrozil Palestincům několika drobnými jadernými výbuchy. Palestinci pálili v Gaze papírové figuríny izraelské premiérky, které, jak novináři vyštourali, vyráběla jakási továrna v Tel Avivu a dost draze je Palestincům prodávala. Americký ministr zahraničí odcestoval do oblasti s návrhem nového mírového plánu. Papež Pius XIII. vyzval k modlitbám za mír a vyslovil se proti použití násilí. Podle Svatého otce je jediným řešením krizí v mezinárodní politice láska.

Byla udělena Nobelova cena za metodu přeměny jaderného odpadu ve vysoce hodnotnou surovinu. Chudé země, kde se po celá desetiletí jaderný odpad skladoval, svorně vyhlásily, že jde o jejich národní bohatství. Několik západních zemí už vyrukovalo s právními rozklady, které naznačovaly, že tento odpad byl dotyčným zemím pouze zapůjčen. Měna jistého afrického státu zvaná ku-wan následkem událostí výrazně posílila vůči dolaru. Pak přišla zpráva, že prezident oné země byl zavražděn, takže ku-wan zase klesl. Pak

přišla zpráva, že prezident žije a zavražděn byl zřejmě pouze vůdce opozice, který se jmenuje podobně. Ku-wan opět stoupl.

Kongresu spisovatelů se noviny věnovaly pouze v souvislosti s vraždou lorda Carnavona.

Odhalení Eriky Bergové bylo přičteno na vrub dobré práci policie a spolupracující veřejnosti, mezi jiným též některým spisovatelům. Pachatelka sama prchla na neznámé místo. Dobře informované novinářské kruhy soudily, že by tímto místem mohla být Svobodná sibiřská republika, kde známá herečka, spisovatelka a vražedkyně údajně požádala o politický azyl.

O několik hodin později, v tutéž chvíli, kdy super-jet dosáhl výšky patnácti kilometrů a zamířil nad vlnami oceánu směrem k Evropě, Adrian v jeho kabině usnul s pocitem *slušného dílčího výsledku*.

Zdál se mu sen o Bianca, jak k němu celá nahá přichází a svléká ho. Jakmile se nad ním sklonila, aby nasedla na jeho penis, objevil se jakýsi poustevník, pohrozil jí prstem a ona odešla. Poustevník Adrianovi nabídl svaté knihy a řekl mu: „V každém sexu, který budete provozovat s takzvanou láskou, se skrývá utrpení.“

„O lásku nejde,“ namítl snový Adrian.

„To nevadí,“ zasmál se poustevník. „Utrpení si nějakou cestičku vždycky najde.“

3. Svobodná sibiřská republika

Kolik uhodilo, poznali delegáti kongresu hned po příletu do hlavního města. Zatímco několik podezřelých jedinců prošlo celní a pasovou kontrolou bez jakýchkoli problémů, byli mnozí literáti vystaveni důkladné osobní prohlídce. Adrian byl dokonce vyzván, aby otevřel ústa, a úředník mu do nich svítil malou svítilnou. Pak se ho pokoušeli v malé místnosti přesvědčit, aby si sundal spodní prádlo, protože je třeba zkontrolovat jeho anální otvor. To už Adrian odmítl a pravil, že v takovém případě se ihned vrací zpět do Evropy, a pokud mu to nebude umožněno, použije násilí.

„Kromě toho jsem přijel na pozvání zdejšího ministra kultury,“ řekl úředníkovi, který se dožadoval pohledu do spisovatelova řitního otvoru a neustále mával miniaturní baterkou. „Pokud mi budete pořád svítit do obličeje touhle věcí, fyzicky vás napadnu.“

Úředník velmi dlouho telefonoval, pak se zase pokoušel Adriana přesvědčit, že by se měl svléknout, a zase někam telefonoval. Trvalo to asi dvě hodiny.

„Takové jsou sibiřské zákony,“ řekl nakonec muž, když se už poněkolikáté vrátil od telefonu.

„Pak musím odjet,“ trval na svém spisovatel.

„Nemůžete odjet, protože jste ještě neprošel ani vstupní prohlídkou. Ta musí předcházet výstupní prohlídce,“ trval na svém úředník. „Pokud budete chtít odjet, budete muset kontrolu své zadní části absolvovat podle našich zákonů dvakrát. Je mi to líto, ale nemám tu uvedeno, že by bylo možno učinit nějaké výjimky.“

Mával přitom jakýmsi lejstrem. Bylo umaštěné a psané jazykem, který Adrian neznal.

Sedl si tedy na zem, zkřížil ruce na prsou a přestal mluvit. Muž opět někam telefonoval a hodně se u toho potil. Kapky kanoucí

z jeho čela ještě více poničily ono lejstro. Pak odešel z místnosti a to bylo naposled, co ho Adrian viděl. Záhy se místo něj objevil jiný chlapík, vrhl se ke spisovateli, počal mu trást rukou a pokoušel se jej obejmout, což bylo vzhledem k tomu, že Adrian seděl na zemi, dost krkolomné úsilí. Nakonec ho neznámý nějak vyvlekl ven a protlačil kolem uniformovaných vojáků se samopaly až do letištní haly. Tam Adriana oslepil výbuch fotografických blesků. Protože ve zbytku světa se už dávno blesky nepoužívaly, měl nejdříve dojem, že došlo k nějakému teroristickému útoku. Během několika dalších chvil se ocitl venku před letištní budovou, kde byl natlačen do velké limuzíny. Jeho nový průvodce usedl vedle něho.

„Dáte si šampaňské?“ otázal se a ani nečekal na odpověď a vtiskl Adrianovi do dlaně velkou sklenici plnou chladného nápoje. Limuzína, která se právě rozjela děsivou rychlostí po ulici směřující od letiště, byla vybavena malým barem s chladničkou.

„Jmenuji se Boban,“ představil se a hned plynule navázal. „Náš lid miluje knihy a spisovatele,“ pokračoval, aniž se ho někdo na něco tázal.

Venku se rychle míhala krajina připomínající step. Ona to možná je step, došlo Adrianovi, když si připomněl, kam právě přicestoval. Kromě několika nízkých domků bylo venku vidět jen sem tam pár krav a koz. Letiště zřejmě leželo dost daleko od metropole, což také objasňovalo šílenou rychlost, kterou se limuzína pohybovala. Její jízda spíše připomínala únos.

„Proč jsme nevzali ještě někoho z delegátů?“ zeptal se Adrian.

„Pro každého máme vlastní vůz,“ odpověděl muž hrdě. „A za to malé nedorozumění se omlouváme, úředníci jsou někdy příliš horliví, zvláště když nedostanou včas všechny instrukce. Poslední dobou se také radikalizují určité menšinové elementy, které se za podpory zahraničních ztroskotanců z řad takzvaného exilu pokoušejí ve spojení s deklasovanými zločineckými živly destabilizovat situaci. Toho si však nevšímejte. Náš prezident má všechno pevně

v rukou. Věřím, že příjemnosti zdejšího pobytu vám všechno bohatě vynahradí a poznáte, že náš stát je jednou z nejkulturnějších zemí na světě.“

Adriana trochu zlomyslně napadlo, zda třeba úředník, který bude mít na starosti hraniční kontrolu Biancy Jane, bude mít také nedostatek informací, ale to už jeho pozornost upoutal obří obraz u cesty. Měl rozměry činžovního domu a zobrazoval poněkud naivně vyvedenou postavu muže v uniformě s jakousi orientální pokrývkou na hlavě. Průvodce si Adrianova zájmu povšiml.

„Náš lid miluje našeho prezidenta Usámu III. Božského natolik, že mu staví tyto skromné památníčky.“

„Oh“ bylo to jediné, na co se spisovatel zmohl.

Na cestě k metropoli podobných výtvorů přibývalo. Dokonce se objevovaly i sochy. Některé z nich byly pozlacené a zářily do dálky jako maják. Město začínalo pásem továren, skladišť a těžko definovatelných oblastí ohraničených ploty a ostnatým drátem. Přibývalo též toulavých psů v ulicích. Přinejmenším ta zvířata *vypadala* jako psi, ovšem mohli to být také vlci nebo kojoti. Adrian však nikdy v životě kojota neviděl, tak si v té rychlosti nebyl jistý.

„Ted' pojedeme do hotelu,“ odpověděl průvodce na Adrianův dotaz, co se bude dít. Spisovatel se pořád ještě nezbavil tísnivého pocitu, že bude vyložen na nějakém dvoře, bleskově odsouzen k smrti provizorním tribunálem a popraven ranou do týla nebo pověšen na oprátce z rezavého drátu. Uklidňoval se však tím, že to už mohli jeho hostitelé udělat dávno a nemuseli ho kvůli tomu vozit až do města.

Budova hotelu Adrianovi připomínala babylonskou věž, architektura však postrádala cokoli z orientálního půvabu. Průvodce iniciativně oznámil, že je hotel postaven v takzvaném usámovském stylu. Styl vynikal především množstvím použitého šedého betonu a jeho tvůrcem byl údajně sám prezident, který se osobně věnuje mnoha otázkám z oblasti umění, mimo jiné se zabývá také architekturou. Napsal však i několik básnických sbírek a románů.

„O čem píše?“ zajímal se Adrian.

„Především o životě našeho lidu. O tom, jak se přes všechny těžkosti život v naší zemi podobá plynoucí řece, která se dokáže očišťovat od všeho nečistého a pokojně, leč nezadržitelně plyne vpřed.“

„A vy jste četl nějaké jeho knihy?“

„Jistě,“ řekl hrdě Boban. „Všichni u nás četli skoro všechny jeho knihy, protože prezident píše i pohádky pro děti, romány pro dospívající mládež, knihy pro dospělé ženy a muže. Každá nová prezidentova kniha je událost, o které se diskutuje v celé společnosti po několik měsíců.“

Na to neměl Adrian co říci. Když zastavili před hotelem, ulevilo se mu. Budova přes svůj bizarní tvar přece jen nevypadala úplně jako mučírna, a navíc už zahlédl i několik dalších hostů kongresu. Průvodce se s Adrianem rozloučil a limuzína zase kalužemi a nahnilým listím odsvištěla, zřejmě na letiště pro dalšího hosta.

Připojil se ke skupince horlivě debatujících kolegů. Jeden ze spisovatelů právě líčil podobný zážitek, jaký měl Adrian, jen místo anální krajiny chtěli úředníci zkoumat jeho žaludek sondou. Možná ho považovali za pašeráka drog.

„Kdybyste to viděli!“ rozčiloval se brýlatý Francouz a kapesníčkem si utíral čelo. „Špinavá gumová hadice, na kterou bych nikdy v životě ani nesáhl. Určitě ji předtím strkali do krku nějakému černochovi! A tu mi chtěli nacpat do pusy a pak až do žaludku! Trvalo mi hodinu, než jsem se dovolal konzulovi.“

„Prý je tady v každém hotelovém pokoji odposlouchávací zařízení,“ podotkl další muž. „A tajné kamery. Takže pokud máte doma manželky, tak rozumně s děvčaty, pánové. Zdejší režim se pak pokouší pomocí kompromitujících materiálů dělat ze zahraničních návštěvníků své agenty. Ani si přitom nepřijdete na žádné peníze, když vás mají tak pevně v hrsti.“

„Když nechcete, aby to na vás vytáhli, tak to nedělejte,“ vmísil se do hovoru svým oblíbeným příslovím Adrian, kterému bylo úplně jedno, co by se dozvěděla jeho bývalá manželka.

Podívali se na něj tak, jako by sám byl tajný agent. Ukonejšil je vlastní historkou z letiště. Vzali ho na milost. Stal se tak členem *bratrstva otrěsených*.

Po vyplnění nesčetných zažloutlých formulářů v recepci (kolony byly předepsány jen jazykem připomínajícím ruštinu, takže do nich vepsal, co ho napadlo) vystoupal do svého patra podivným výtahem, který byl cítit prokouřeným plyšem. Otevřel si pokoj dlouhým mosazným klíčem. Byl to první hotel v jeho životě, kde neměli elektronické odemykání pokoje. Potěšilo ho prostorné dvojlůžko. Tajně zadoufal, že by se na kongresu v doprovodu Biancy mohla objevit i Justine, která se v jeho erotických představách zjevovala s vytrvalostí, jaké ve svých zjeveních nedosahovaly ani barokní madony. Sotva mohl na ostrově Jarvis okusit Justinino tělo, byla mu dívka osudem zase odňata.

Zazvonil telefon. Skutečně zazvonil a nebyl to videotelefon, ale docela obyčejný bakelitový načervenalý přístroj se spirálovým drátem ke sluchátku, jaký znal z historických filmů. Nejdříve se vyděsil, že Zuzana už ho vypátrala a pokouší se ho týrat svou transoceánskou a stále se prohlubující nenávistí. Několik vteřin váhal, ale pak sluchátko zvedl. Ozvala se Bianca Jane.

„Už jsem tady. Ale myslím, že zase hned odjedu.“

„Prožívám šťastné okamžiky, má lásko z ostrova Lesbos,“ zvolal. „Pokud odjedeš, jedu s tebou. Mám se u tebe stavit?“

„Nedoufej příliš. Justine nepřijela. Sejdeme se dole v hale. Pokud ta místnost s těmi zažloutlými fíky je ovšem hotelová hala, a ne předsíň krematoria. Potřebuji dávku tvrdého alkoholu. Nejdřív se ale musím trochu umýt, protože pár zdejších lidí mi už bez vyzvání podalo ruku a já mám pocit, že se na všechno nějak lepím. Tak za půl hodinky.“

Adrian potlačil zklamání nad nepřítomností Justine. Přítomnost Biancy byla přece jen dost slušnou kompenzací. Půlhodinu strávil pokusy uvést do chodu obrazovku v rohu ložnice. Po patnácti minutách konečně pochopil systém a podařilo se mu naladit tři zdejší programy. Na prvním běžely zprávy, především nekonečné záběry na pole a zemědělské stroje. Trochu to připomínalo přehlídku historické zemědělské techniky v turistických skanzenech. Na druhém programu se objevila postava v uniformě, což byl zřejmě Usáma III. Božský. Reportáže pojednávaly o místech, kde žil a která během svého života navštívil. Bylo jich mnoho. Třetí program byl pravděpodobně kulturní, protože kamera stále sledovala muže hopsající v krojích kolem ohromných ohňů. Asi to byli pastevci. Více se Adrian nedověděl, protože jazyk, který se z obrazovky línul, byl směsí ruštiny a místních dialektů. Povzdechl si a pokusil se přístroj vypnout, jenomže se mu to nepovedlo. Tlačítko zapadlo kamsi dovnitř a jemu se nepodařilo ho dostat ven ani nůžkami na nehty. Nechal tedy televizi běžet a sjel výtahem do haly.

Sotva stačil Biancu Jane políbit na tvář, vyhrkla na něj: „Už víš, kam se zdekovala Erika Bergová? Je tady. Dokonce přímo ve městě.“

„Ne, to není možné,“ podivil se. „Přece nepřijede jako ovce na kongres, aby se tu nechala sebrat. A navíc zrovna sem, do takovéhle díry.“

„Nemyslím na kongresu. Žije ale někde tady v zemi. Usáma si asi myslí, že by mu mohla nějak poradit s nesmrtelností. Nebo se chce přes ni napojit na lidi, kteří o tom něco vědí. Když už Justine tak selhala. Nebo spíš Sorokin.“

„Je to jisté, že je Erika tady?“ zeptal se nedůvěřivě.

„Stoprocentně. Jeden americký novinář ji potkal na recepci na nějaké uzbecké nebo jaké ambasádě. Holka už si asi moc společenského života neužije, tak bere, co se namane.“

Adrian se zasmál. „Třeba ještě bude hrát v nějakém zdejším filmu. Pokud tady už znají film.“

„Já bych se tomu nesmála,“ usadila ho. „Vražedkyně běhá na svobodě a tebe to nechává chladným.“

Skoro ho to urazilo.

„Udělal jsem víc, než je moje povinnost. Chodím v noci po kostelech, kde se podřezávají kohouti. Málem jsem kvůli ní zahynul v ponorce na mořském dně. Mezi kolegy platím za podivína. A i kdybych si o sobě myslel, že jsem detektiv, mám v popisu role pachatele odhalovat, a ne honit. Ostatně představ si, že by se třeba teď vynořila tady v hale, a dokonce si k nám přisedla. Mám snad vzít někomu z pánů pásek od kalhot a spoutat ji?“

Zasmála se. Z kabelky vyndala jakousi tubu. „To je uspávací injekce. Získala jsem ji od jedné nejmenované tajné služby. Prostě bys ji uspal a potom bychom přivolali policii.“

„Policii země, kde si ji hýčkají? Blázníš?“

„Mohli bychom předstírat, že přebrala, a taxíkem ji odvézt na německé nebo italské vyslanectví.“

„A tam pak bude pracovat jako hospodyně až do své smrti?“

„Zdejší úřady by ji pak možná už nechaly zatknout a deportovat.“

„Možná. Ale asi sotva, když už jí tady dali azyl a musí vědět, co je zač.“

Když odcházeli, zahlédli u baru prezidenta PENu, který tentokrát vůbec nejevil známky své obvyklé nezlomně dobré nálady. Stál u baru a s chmurným výrazem do sebe mechanicky ládoval skleničky tvrdého alkoholu. Když spatřil Biancu s Adrianem, jeho tvář se lehce rozjasnila. Ale jen lehce.

„Asi jste měli všichni pravdu. Od začátku to tady má takový divný průběh. Už víte, že každý delegát má přiděleného speciálního průvodce, který mu bude takzvaně k službám?“

„Asi příslušníci zdejší tajné policie,“ pokrčil rameny Adrian. „Ten můj se prý jmenuje Boban. Cožpak takhle se může někdo jmenovat? Ale co jiného jste čekali? Nebo si snad někdo myslel, že nás tady nechají volně běhat, abychom všechny zdejší vymoženosti odhalili

sami? A vůbec, už jste slyšel, že se tu pohybuje Erika Bergová, odhalená vražedkyně a dosud jistě členka PENu?“

Mužík zalomil nešťastně rukama.

„Vyloučit někoho z klubu není jen tak. Zvláště když po něm jenom jde policie a ještě nebyl odsouzen. Máme přece mnoho členů, kterým jdou policajti po krku. Jak mám rozlišovat mezi hodnými a zlými policisty? Celý život se starám jen o knihy a teď mám zjišťovat, kdo je skutečný policajt a kdo jen nějaký kat v uniformě. Dokonce se vyskytly hlasy mezi africkými delegáty,“ prezident ztišil hlas a rozhlédl se kolem sebe, „že byste vlastně měl být potrestán vy, protože klub kompromitujete. To jsem samozřejmě zarazil hned v počátku. Jenom jsem chtěl říci, že si nedovedete představit, s čím vším já musím bojovat.“

Adrian pokýval hlavou. „No, kdyby na to přišlo, nemusím být členem ničeho.“

Prezident chtěl začít protestovat, aby Adrianovi zabránil v nějaké nepředloženosti, když tu se k nim přiblížil Sorokin. Všichni tři ho zrentgenovali pohledem, ale Sorokin nedal nic znát.

„Jistě jste už slyšeli o nemilém obvinění, které dolehlo na naši kolegyni. Jsem rád, že se jí dostalo možnosti obhajovat se ve skutečně svobodné zemi. Nejsem si jistý, že by na půdě zanikajícího západního světa posedlého čistě formální spravedlností nedošlo třeba k justičnímu zločinu.“

„Na půdě vznikajícího východního světa, kde kvete spravedlnost neformální, se Erika jistě obhájí,“ kontroval Adrian.

„Lidé ji tu mají rádi,“ pokračoval nerušeně Sorokin. „Jezdí po celé zemi a přednáší. Například teď bude zpívat šansony našim kosmonautům v kosmickém městečku.“

„Zpívat šansony,“ opakoval bezbarvě Adrian.

„Ano. Písně o svobodě a nesmrtelnosti.“

Spisovatel by mu na to málem odpověděl nějakou příhodnou replikou, ale v té chvíli se u baru vynořil kardinál Pole. Vypadal,

že je v nejlepší náladě. Okamžitě si poručil místní míchaný nápoj z jakéhosi destilátu, ovoce a ledové tříště.

„Je to určitě značná úleva, když člověk nemusí v každém kolem sebe vidět vraha,“ poznamenal.

„Křesťan ovšem musí v každém kolem sebe vidět hříšníka a z toho nemá úniku, což zase není můj případ,“ odsekl Adrian.

„Musíte rozlišit hřích jako stav a hřích jako skutek. Všichni jsme skutečně hříšníci, avšak jsou hříchy, kterých se někteří lidé nedopouští. Takže ne každý vrah je nutně smilník, a naopak. Nicméně k tomu brilantnímu detektivnímu výkonu vám gratuluji a skláním se před ním. Přesto však nejsou, pokud tomu rozumím, ještě všechny otázky rozřešeny.“

„No ano. Pořád chybí motiv. Víme kdo a jak, ale nevíme proč. To pochopitelně není uspokojující.“

„Budete v pátrání pokračovat? V téhle zemi prolezlé fízly byste to neměl jednoduché.“

„Nebude papeži vadit, že jeho kardinál s vatikánským diplomatickým pasem vede takové nediplomatické řeči?“

„Právě kardinálové si mohou říkat, co chtějí. Ostatně jsem před odchodem z pokoje našel jedno odposlouchávací zařízení pod postelí a druhé ve splachovadle na záchodě. Postel ještě chápu, ale představa, že lidé něco důležitého vykládají na toaletě, dost vypoovídá o fantazii zdejší policie.“

Biancu to zaujalo. „Jak jste tu věc našel ve splachovadle? Tam se přece nikdo jen tak nedívá.“

„Nedíval jsem se tam náhodou,“ připustil kardinál. „Pod postel jsem se díval čistě ze zvyku, protože na svých četných zahraničních cestách občas prozkoumávám pokoje. Někteří kolegové, proč bych to tajil, s sebou dokonce vozí rušičku. Jenomže její podprahové bzučení mi působí migrény, takže se spoléhám na zběžnou kontrolu. Já ostatně nedělám na pokoji nic, co by nemohla tajná police vědět. A breviář se schválně modlím nahlas, dlouze a latinsky,

protože ty chlápky, kteří přepisují nahraný materiál, to prý hrozně rozčiluje.“

„Ta zařízení jste zničil?“ zajímal se Adrian.

„Ale kdepak. Oni by to pak stejně dali jinam. Koneckonců je to v dnešním světě jen taková drobná lapálie.“

Adrian by si poslední výrok ještě rád nechal nějak blíže vysvětlit, ale v ten okamžik se k nim od vstupních dveří rozeběhlo několik mužů. V jednom z nich poznal Adrian Bobana, svého ranního průvodce.

„Málem jsme vás na to zapomněli upozornit,“ vykřikovali radostně jeden přes druhého. „Večer se koná pro všechny účastníky speciální představení výpravné opery z pera kolektivu našich současných skladatelů.“

„Vozy budou připraveny před vchodem v sedm. Jedinečný zážitek! To si nesmíte nechat ujít. Večeře následuje v prostorách opery.“

Všichni přítomní tak pochopili, že pokud se nebudou účastnit představení, na večeři nemají nárok.

„Nezdá se, že by naši hostitelé příliš ctili svobodu svých hostů,“ poznamenal kardinál.

„A to si představte, že jsem zažil zemi, kde si hosté nemohli dovolit nepřijít na mši,“ neodpustil si Adrian.

„V Římě ještě nikdo hlady neumřel,“ pravil kardinál.

Národní metropolitní opera byla ohromná budova postavená někdy začátkem století. Pokoušela se spojit cosi z postmoderny a secese a vypadala podle toho. Sál mohl pojmut mnoho tisíc lidí. Aby publikum z takové dálky vůbec něco vidělo, byly vpředu i po stranách umístěny ohromné obrazovky. Orchestr seděl v hluboké jámě před jevištěm, mnohem hlouběji, než tomu bývá v operních síních v Evropě, takže hudebníky prakticky nebylo vidět.

„Opera bude pojednávat o životě Usámy III. Božského,“ informovala Adriana Bianca, sotva prostudovala mnohastránkový program ozdobený zlatým lemováním.

„Obávám se, že vzhledem k závažnosti tématu bude opera dlouhá,“ povzdychl si.

To, co přišlo, však ještě předčilo jeho nejtemnější obavy. Nejen délkou.

Výprava díla byla ovšem monumentální. Od prosté chaloupky, kde stála jeho kolébka, až po horské stráně, kde mladý Usáma sváděl partyzánský boj, vše bylo vyvedeno ve skutečné velikosti. Systém otáčivé scény a spouštění obrovských kulis umožňovaly předvádět divákům nová a nová překvapení. Tak například odjezd mladého bojovníka do exilu se děl vlakem skutečné velikosti. Měl sice kromě lokomotivy jen tři vagony, ale i tak byl dojem ohromující. Sbor představující revoluční armádu musel mít několik set pěvců a jejich zpěv byl tak ohlušující, že se Adrian téměř bál zřícení stropu. První jednání skončilo sněhovou bouří, kterou se mladý hrdina prodíral ke svobodě. Kdesi ve stropě muselo být zabudováno mnoho mohutných ventilátorů napojených na chladicí zařízení, protože sníh byl opravdový. V sále se značně ochladilo, což by celkem nikomu nevadilo, protože tam beztak nebyl příliš dobrý vzduch, ale sněhové vločky začaly tát a publikum se počalo odpařovat. V pravý čas přišla přestávka. Letmým pohledem na hodinky zjistili Adrian s Biancou, že uplynuly dvě hodiny a dvacet minut.

„Není naděje, že druhé jednání bude o mnoho kratší,“ řekl.

„Měli bychom zmizet. Večeři oželíme. Mám ještě na pokoji nějaké sušenky z letadla. Vždycky si je schovávám a po týdnu je většinou vyhodím.“

„Tentokrát se nám zmizení nepovede,“ zašeptal. „Podívej se.“ Bradou ukázal k východům, u kterých stáli nikoli běžní divadelní zřízcenci, ale muži v policejních nebo snad vojenských uniformách.

„Přece nás tu nebudou držet násilím,“ ohradila se. „Nejsme trestanci.“

„Takto bych to neformuloval. Snad by ale bylo lepší na sebe příliš neupozorňovat. Zvlášť pokud chceme v této zemi ještě provozovat nějaké detektivní aktivity.“

„Potřebuji na záchod,“ odpověděla.

Povzdechl si a vyšel spolu s ní z lóže. Toaletu našli na chodbě a při té příležitosti se i Adrian rozhodl, že zjistí, čemu v této zemi říkají záchod.

Nápadné bylo především množství mramoru. Byl úplně všude. Na podlaze, stěnách, stropu. Zrcadla v umývárně připomínala vybavení benátského paláce. Záchodové mísy byly rovněž mramorové a zdobené reliéfy mytologických bytostí. Jakých, to Adrian nepoznal, protože mu výjevy nebyly nijak povědomé. Asi původní sibiřská mytologie.

Vrátili se do lóže.

Už chtěli usednout, když náhle zazněly vřeštivé fanfáry. Mužík na pódiu počal cosi vykřikovat do mikrofону. Adrian byl díky svému původu schopen ze změti neznámé slovanské řeči pochytit, že se do opery dostavil sám prezident Usáma III. Božský. A vskutku byla z lóže naproti spuštěna sibiřská vlajka a po několika vteřinách se objevil sám prezident. Nebylo ho dobře vidět. Měl na sobě bílou uniformu. Ta se lehce zablýskla a pak zase prezident zmizel v šeru lóže. Davy v sále byly těžko k utišení, začaly prezidentovi provolávat slávu, jakmile se objevil, a pokračovaly ještě několik minut poté, co se ponořil do temnot. Několik žen vzrušením omdlelo a jejich bezvládná těla museli zřízenci vynést ze sálu. Zvládli to rychle, asi byli na podobné scény zvyklí.

Když konečně nastal klid, začala druhá část. Děj nebyl už příliš srozumitelný. Šlo o pikle nějakých frakcí proti jiným frakcím, ani střílení už nebylo tolik. Sbory se navzájem obviňovaly z rozličných ideových úchylek. Oč jde, to nebyl vzdor své slovanské výbavě schopen pochopit ani Adrian. Většina účastníků kongresu tak musela být zcela zmatena a soustředit se jen na hudbu a zpěv, ale ani tady si duch nepřišel moc na své. Na Adriana padla taková tíha, že

v širokém polstrovaném křesle na chvíli dokonce usnul. Probudilo ho až víření činelů a bubnů. Chvilku si myslel, že je zase na palubě Nautilu, který zrovna narazil na korálový útes. Bleskově se však zorientoval, zvláště když spatřil na scéně něco neuvěřitelného.

V roli stylizované Matky Vlasti nebo něčeho podobného se náhle zjevila Erika Bergová. Oděna byla v bělostnou tuniku, ze které vyčnívaly bělostné paže. Ty herečka neustále vzpínala k obloze a zpívala se silným přízvukem o svobodě a podobných vznešených tématech. Publikum ji odměnilo potleskem na otevřené scéně. Pak ještě zapěl sbor a opera náhle skončila. Zdejší lidé už dílo asi znali, protože okamžitě povstali a aplaudovali, zatímco zahraniční návštěvníci se na sebe několik vteřin rozpačitě dívali nevěda, jestli už je konec. Pak také povstali a vlažně zatleskali.

„Probud' mě,“ řekl Bianca.

„Už nespíš.“

V ten okamžik vtrhnul do lóže Boban spolu s průvodcem Biancy. „Nyní bude následovat slavnostní recepcce na počest Jeho Excelence prezidenta a našich vzácných hostů,“ vykřikoval Boban a poskakoval přitom na místě samou netrpělivostí. „Nejdříve však vzdáme poctu našim umělcům na malém neformálním setkání.“ A hned oba vlekl pryč dlouhou chodbou, potom dolů po mohutném schodišti, pak ještě níž vrzavým výtahem, který Adrianovi připomněl výtahy vatikánské. Ocitli se v nějakém sklepe vedoucím k šatnám umělců. Jak postupovali, provoz na chodbách houstl. Vynořovala se tu řada dalších průvodců, kteří před sebou postrkávali jednotlivé delegáty kongresu, mezi nimi se proplétali číšníci s ohromnými mísami plnými tropického ovoce a pečeného masa. Několik černochoů, které by v přítomí téměř nebylo vidět, nebýt jejich bílých fraků, neslo na zlatých podnosech velké homole vařené rýže. Jeden ze sluhů Adrianovi málem vypíchl oko pavím pérem. Pávy totiž přinášeli též, dozlatova upečené, nebo to možná byla nějaká podobná drůbež, co jenom jako pávi vypadala.

„Už tam skoro jsme,“ ujišťoval Boban a vypadalo to, že ze všeho nejraději by Adriana za sebou táhl za ruku. Bianca mlčela, a pouze když ji míjel malý chlapec s dávkou banánů, jeden mu nenuceně sebrala, oloupala, snědla a slupku hodila na zem.

„Pokud na ní uklouzne Jeho Excellence prezident, bude to mít nedozírný mezinárodní dosah,“ upozornil ji spisovatel.

„Přesně to jsem měla na mysli,“ zasyčela.

Během vteřiny se ocitli ve velkém podzemním sále s dlouhými stoly, kde už bylo připraveno pohoštění, kromě lahůdek také velké skleněné džbány s vínem několika barev. Aniž si stačili vydechnout, zjevil se za velkého lomozu sám prezident. Musel asi vstoupit tajným vchodem, protože nebylo myslitelné, že by se proplétal tím karnevalem na chodbách.

„Hurá, hurá!“ vykřikl Boban a okamžitě se k němu přidala celá řada dalších lidí. Prezident jen krátce pokynul zástupům a zase někam zmizel, možná do některého ze salonků lemujících sál.

Mezi účastníky bylo mnoho herců a zpěváků z představení. Zůstali ve svých kostýmech, což dalo akci charakter večírku s maskami. Průvodce se také někam vytratil, ale Adrian si byl jist, že se zase v pravý okamžik vynoří.

„Krásný večer, není-liž pravda?“ zaslechl náhle. Otočil se. Vedle něj stála Erika Bergová.

„Prima maska,“ řekla Bianca. „Tahle paní vypadá přesně jako ta ženská, co ji hledá Interpol.“

„Ani jsem si nevšimla,“ řekla herečka lhotejně.

„To bude tím, že v zemi, kde je policajtem každý druhý, nikdo policejní aktivity ani nevnímá,“ poznamenal Adrian.

„Čekala jsem, že se staří známí přivítají vřelejším způsobem,“ řekla a pozvedla na počest *starých známých* sklenku vína. „Tak na svobodu. A na váš skvělý detektivní výkon.“

„Ještě je na zemi několik demokratických zemí, kde nezruší-li trest smrti,“ pravila Bianca. „V jedné z nich vás časem pověsí.“

Zčernalý jazyk vám bude viset z pusy a obsah vašich střev se ocitne na podlaze pod šibenicí.“

„Jak jsou dnes ty mladé děvenky nechutné,“ zatvářila se Erika zklamaně. „Mohl to být takový hezký večer. Vlastně co máte proti vraždám? Sám jste kdesi napsal, že *vražda je krásná*.“

„Vražda je krásná. Ale musí to být čestná, dobře vymyšlená vražda na úrovni. Vražda jako hra. Vražda dýkou s perleťovou rukojetí. Ne polévání nevinných benzinem a házení ohořelých těl do hromadných hrobů. Krásná vražda je umělecké dílo a taky jen v uměleckém díle se vyskytuje. Skutečné vraždy jsou odporné a na motivu nezáleží.“

„Co vy víte o motivech,“ pohodila herečka hlavou.

„Jen povídejte,“ vyzval ji.

„Dnes už na to nebude čas,“ zavrtěla hlavou. „Přijed'te třeba do kosmického městečka. Odlétám tam zítra. Tam si najdeme chvílku a možná se něco dovíte.“

Zatvářil se zklamaně. Představa, že bude muset putovat do stepi přes několik vojenských pásem, aby mu herečka milostivě řekla něco, co by mu mohla říci teď, jej nenaplňovala nadšením. Než však stačil nějak zareagovat, přitočil se k Erice pán v černém obleku a odvedl si ji stranou. Pak zmizela a do konce večera už ji nikdo nespatriil.

Na konci hotelové chodby, na místě mezi požárním hydrantem a černou skvrnou od cigarety či doutníku na červeném běhounu koberce, se právě v okamžiku, kdy se Adrian chystal vstoupit do svého pokoje, odlepil od stěny muž v dlouhém kabátu a s černými vousy a přistoupil blíže.

„Máte chvíličku?“ Tón otázky byl takový, že záporná odpověď nebyla myslitelná.

„Dám vám jednu minutu. Jsem velmi unaven a jdu spát.“

„Dáte mi dvacet minut. A pozvete mě dál,“ konstatovala postava a Adrian neodporoval.

„Nebudeme ztrácet čas,“ pravil vousáč. „Kdyby byla Erika Bergová motýl, dokázal byste ji přišpendlit silou svých argumentů tak důkladně, že by se ani nepohnula. Ale madam Erika není motýl. Proto ji potřebujeme dostat do země, kde bude postavena před řádný soud. Vy na tom budete spolupracovat.“

„Budu?“

„Chcete své dílo vidět dokončené. A uvidíte ho.“

Sundal si kabát, velmi systematicky ho složil do čtverečku a položil před sebe na stůl. Adrian ještě nikdy neviděl člověka, který by kabát skládal do čtverečku.

„Chcete, aby ta žena skončila za mřížemi. Vlastně ne, vy chcete, aby visela. Ale takový sen se naplňuje jen těžko. Nikde na Západě už se nevykonává trest smrti. Je však jedna svobodná země na pomezí Východu a Západu, kde může rameno spravedlnosti dopadnout s patřičnou tvrdostí. Ale potřebujeme tu dámu dostat odsud.“

„Jaká země?“

„Leží mezi Středozezemním a Rudým mořem.“

„Ach.“ Byl to jediný zvuk, na který se Adrian zmohl. U Zdi nářků by to nemohlo znít autentičtěji.

„Proč by zrovna vaše země měla zájem na potrestání viníka, který zabil nějakého Němce?“

„Profesor Haussmann nebyl *nějaký Němec*. Byl naším občanem. Proto bude namístě, když využijeme svého práva a budeme chránit každého, kdo má v kapse náš pas. A bude správné umožnit paní Bergové malý výlet.“

„To se vám legálně nemůže podařit.“

„Spolupracujeme s dalšími poškozenými zeměmi,“ řekl muž.

„Ty jsou jen tři,“ uvažoval nahlas Adrian. „Německo, Vatikán a Standard Island. Jinde už snad Erika nevráždila.“

„Jste blízko. Nebudu zapírat, že církevní stát nám slíbil jistou logistickou podporu. Jsme si jisti, že ani vy nám neodmítnete svou pomoc.“

„Co pro vás mohu udělat?“

„Není to složité. Bude stačit, když dotyčnou paní uvedete do stavu, kdy nebude jaksi vládkyní svého těla. Potom už se jí ujmemu my. Dostat ji odsud nebude těžké. Máme v tom jisté zkušenosti.“

„Nesdělil jste mi žádné technické podrobnosti.“

Muž s černým plnovousem si zamyšleně přejel prostředníkem levé ruky po spodním rtu.

„Váš přístup se mi líbí. Takoví lidé už dnes skoro neexistují. Nezapřete v sobě autora detektivek. Žádná zbytečná slova. Akce. Jen to, co je třeba, aby věc došla k cíli.“

„Poslouchám.“

„Vhodným místem je kosmodrom, kde má dáma vystupovat. Pokud je nám známo, máte šanci se s ní setkat o samotě. Potom ji uvedete do bezvědomí. Příslušnou technikou vás rádi vybavíme. Zbytek už bude naše práce.“

„A mě potom zavřou za účast na únosu?“

„Nemějte žádné obavy,“ zasmál se muž. „Všechny stopy doveudou místní přihloupulé úřady k tomu, že za viníka budou pokládat Německo. My totiž často spojujeme příjemné s užitečným.“

„Mám nějaký čas na rozmyšlenou?“ zeptal se Adrian.

„Ale vy jste se už přece rozhodl,“ pravil vousáč. „Zítra odletíte na kosmodrom. Na místě vás kontaktuje náš člověk a dá vám vše, co potřebujete. Vybavení, pokyny. Třeba i sebedůvěru, pokud ji budete potřebovat.“

„Jak ho poznám?“

„Poznáte. Tím jsem si naprosto jist. Vy už ho přece znáte.“

„Nemám tušení, o koho se jedná.“

„To je právě ta ideální kombinace,“ zasmál se. „Dobře ho znáte, a přitom ho neznáte. Představí se vám heslem. To heslo zní: *Smrtelnost*. To se nedá zapomenout, že? A přitom je mnoho lidí, kteří by takové heslo zapomněli hned. Ke své škodě. Řekněte, není život rozkošný?“

Tato noc neměla mít konce. Sotva Adrian vystrnadil agenta nejménovaného rozvědky, ozval se telefon na nočním stolku. Vyzváněl tak neodbytně, až z nábytku málem spadl. Adriana nenapadlo nic jiného, než že to musí být Zuzana, takže doufal, že se přístroj svou snaživostí nakonec nějak zalkne. Zvuk byl však natolik agresivní, že nakonec s očekáváním nejhoršího sluchátko zvedl.

„Tady recepce,“ ozval se huhlavý hlas. „Máme tady pro vás skvělou nabídku. Naše asistentky jsou připraveny se vám věnovat.“

„Jsem dnes večer dost unavený,“ zavrčel. „Snad někdy jindy.“

„Ó, to nikoli,“ ozvalo se ze sluchátka. „Uvidíte, že budete velmi spokojen. Naše asistentka už jde k vám.“

Než stačil dát najevo, že velmi spokojen bude pouze tehdy, když se mu *nedostane* žádné asistentky, muž telefon položil. Adrian seděl na posteli a očekával jen to nejhorší. Záhy se ozvalo zabušení na dveře. Kdyby měl u sebe zbraň, otevřel by dveře jen s ní, ale neměl.

„Jsem Michaela, ahoj,“ řekla blondýna neurčitého věku mezi dvaceti a třiceti a políbila ho na tvář.

„Máš tu šampaňský? Já miluju šampaňský.“

„Myslím, že tu nemám šampaňské.“

„Ty jeden,“ zahrozila mu prstem a z brašny, kterou měla přehozenou přes rameno, vyndala zelenou lahev. „Ještě je vychlazený. Ale náký skleničky tu máš, ne?“

Na nic se neptala a vydala se do kuchyňky, kde skutečně našla dvě sklenky, každou jiné velikosti.

„Tohle pít já miluju,“ řekla a na Adriana se ani nepodívala. „Nechceš to votevřít?“

„Nechci,“ zavrčel.

Otevřela lahev sama a naplnila obě skleničky. Tu větší podala Adrianovi.

„Nemohu se zbavit pocitu, že do tohoto skla tu už desítky lidí odkládaly své umělé zuby,“ neodpustil si.

„Jo, to je možný,“ řekla nevzrušeně. „Tak na tebe!“

Vyklopila do sebe obsah během dvou vteřin.

„Brousí, co?“ použila obrat, který Adrian neznal. „Ještě si dáme.“

Sám pouze usrknul. Zdálo se mu, že obsah sklenky má jakousi kořeněnou chuť. Možná to tak mělo být, ale nebyl si jistý. Zavrtěla hlavou.

„Nepiješ. Takhle budeš brzo nemocnej.“

„Nemocný budu, když mě nenecháš spát. A nechci teď pít, aspoň ne s někým. Nemám ani zájem o sex.“

„Ty jeden,“ zahrozila mu znova prstem. „Svlíkneme se?“

„Určitě se svléknu. Ale jen proto, abych si odpočinul.“

Neposlouchala ho. Jedním pohybem si stáhla blůzku a dalším rozepnula pásek u krátké sukně. Pak přišly na řadu punčochy a nakonec před ním zůstala jen v kalhotkách a podprsence.

„Je to snad způsob, jak kompromitovat zahraniční hosty? Je tu skrytá kamera, abyste mě mohli vydírat? Nebo si to pouští Usáma doma pro zábavu?“

„Nemenovat!“ zašeptala a přitiskla mu dlaň na ústa. „NE-ME-NO-VAT!“ opakovala.

„Kolik tahle legrace stojí?“ zeptal se rezignovaně.

Řekla mu částku. Byla to směšná suma.

„Dám ti to, když hned odejdeš.“

„Nemohu hned odejít,“ protestovala. „Řekli by, že špatně dělám svou práci, a že kdybych tu zůstala dýl, vydělala bych víc. Mohla bych vo tu práci přijít. Mám doma dítě. Jak bych se podívala do očí rodině? A svému manželovi?“

„Ty máš manžela?“ zaúpěl.

„No jasně. Nejsem snad dost hezká?“

„A co tvé práci říká?“

„Ale to on přece neví. On si myslí, že jsem průvodkyně cizinců. Tak co, můžu tady zůstat?“

„Lehni si támhle na gauč,“ přikázal jí. „Ráno odejdi, až budeš potřebovat. Nebud' mě. Peníze si vezmi hned.“

Pečlivě si částku přepočítala.

„Nechceš ani trochu *fiky fik*?“

Zaúpěl.

„Chudáčku,“ podívala se na něj s jakýmsi soucitným pochopením.

„Mohla bych ti třeba uvařit skvělý bylinkový čaj. Ulevuje všem bolestem. Mohla bych...“

„Mohla bys být chvíli zticha. To by ulevilo mým bolestem. Pokud už tady musíš zůstat, lehni si támhle na ten rozvrzaný kus nábytku, ráno odejdi a řekni, že jsem byl velmi spokojen. Kdykoliv to potvrdím písemně.“

Posmutněle si sedla na kraj postele, stále ještě jen v kalhotkách a podprsence. Adrian si všiml, že ačkoliv její prádlo nepochybně pocházelo z Evropy, bylo už na několika místech dovedně vyspraveno jemnou nití.

„Chceš si ještě dát to vaše šampaňské?“ řekl nakonec.

„Dáš si se mnou?“ ožila mírně.

„Dejme tomu, že si trochu dám.“

Dolila do obou sklenek.

„Já nejsem žádná prodejná holka,“ ujistila ho a jaksi automaticky si vzala jeho peřinu a zakryla si nohy. „Prostě jen dělám to, co umím.“

„A děláš to často?“

„Každej den nebo vobden. Jak to vyjde. Není to špatná práce.“

„Je to hodně špatná práce,“ řekl. „Musíš předstírat rozkoš s lidmi, kterým zapáchá z pusy, kteří si několik dní nevyměnili spodní prádlo, s lidmi, kteří jsou hluboko pod tvou úrovní, ale mají peníze, aby si koupili tvé tělo.“

„A ty snad nemáš rád holky? A nekupuješ si je? Všichni od vás si je kupují.“

„Mám rád holky, ale já se velmi pečlivě myji.“

Zvrátila do sebe další sklenici.

„Jste všichni stejný. Myslíte si, že mejdlo smyje, co ste zač. Že voňavkou něco překryjete.“

„Pozor,“ řekl. „Já jsem si tě nezavolal. Poslali mi tě.“

„Co na tom záleží,“ řekla a pokračovala v konzumaci alkoholu. „Voni dobře vědí, kam poslat a ke komu. Nikdy se nemejlej.“

„Dnes se zmýlili,“ namítl.

„Nezmejlili. Vo den dřív nebo vo den pozdějc bys to vzal. Maso jako maso. No jo, nakonec je holka jako já samozřejmě ráda, když ten chlap aspoň moc nesmrdí. Většinou smrděj skoro všichni. Ze všech votvorů, co jich na těle maj. Z huby, zadku, nosu, snad i z uší. Je to takovej hnus, že někdy málem vomdlím.“

Znovu se napila. Jako by to už nebyla ona, kdo mluví, ale spíše se z ní dral jakýsi vnitřní hlas, kterému přestala bránit.

„Madam, nejsem si jistý, že zrovna takhle máte získávat nové klienty.“

„Já nemusím nikoho získávat, stejně nakonec přilezou sami. V tomhle městě mnoho možností nemaj, leda by chtěli píchat všechny chotě zasranýho Usámy, peklo ho pohlt.“

„Říkala jsi sama, že je lepší nejmenovat,“ upozornil ji.

„Seru na to,“ vyprskla z úst šampaňské. „Stejně bude brzo revoluce a tomu kreténovi zakrouť někdo krkem, až mu polezou střeva spodem. Nebude to dlouho trvat. A dočká se dlouhý a těžký smrti, tím jsem si jistá, protože to Bůh nedopustí, aby takovej zkurvysyn utek spravedlnosti.“

Pozorovala, jak je Adrian poněkud nervózní, a pak ho mateřsky pohládila po vlasech.

„Ale chudáčku. Já myslela, že lidi tam vod vás se už neboje ničeho kromě manželek. A vy se klepete před nějakým pošukem, ještě navíc cizím, co na vás nemůže.“

„Přijde na to,“ odporoval. „Ráno mi na letišti chtěl nějaký chlap strkat gumovou hadici do konečníku. Jak mohu vědět, že to není nějaký místní zvyk?“

Michaela už pila rovnou z lahve, protože viděla, že Adrian si stejně do své sklenky nedolévá.

„Místní zvyk je strkat tam podezřelejm rezavej ostnatej drát, až jednomu vykoukne z uší. A podezřelí jsou tu všichni, jenomže dráty se používaly tak často, že už došly. Vím vod holek, co si je zvou do důstojnickejch klubů v kasárnách, že mnoho oficírů už zdrhlo někam do lesů a vzali si s sebou zbraně, mapy, peníze. Ztrácej se lidi z ministerstev a policie, dokonce i vod tajný policie. A určitě nemizej v podzemních mučírňách, jak to bejvalo dřív. Prostě zdrhli. Některý s celejma rodinama. Ne, tady se to všechno posere a nebude to dlouho trvat.“

„Co pak budeš dělat?“

Pokrčila rameny.

„Asi budu dál šukat za prachy. Ale jenom pro sebe. Jim už nebudu dávat nic, protože voni budou fetovat kytky nebo se houpat na šibenici.“

„Takže s nimi máš přece jenom něco společného?“

Mávla rukou a snad mu i chtěla i odpovědět, jenomže ji přemohla únava. Pomalu se sesula na bok a pak začala oddechovat.

Adrian se tedy přesunul na gauč, přikryl se županem a pokoušel se usnout. Když se mu to konečně podařilo, zdálo se mu cosi o rezavých ostnatých drátech, kterými se mu Michaela pokouší ovinout přirození a říká u toho: „Ale revoluce to potřebuje, miláčku. Měl jsi se mnou víc pít.“

Když se ráno probudil, už tam Michaela nebyla. Dokonce i lahev šampaňského zmizela a pokrývka byla pečlivě složená. Když se myl v koupelně, všiml si, že na čele má sotva viditelnou červenou skvrnu. Prostředníkem setřel barvu a přičichl k ní. Byla to zřejmě laciná dámská rtěnka.

Nebyl si jistý, ale možná potkal jedinou prostitutku na světě, která políbila klienta, a to dokonce ve spánku.

Ve vojenském vrtulníku, který směřoval do sibiřského Hvězdného městečka, byl kromě několika důstojníků ještě Boban a Bianca. Navenek její přítomnost zdůvodnili tím, že čtenářky *Hypatie* se dožadují reportáže o skutečných mužích a ti jediní už žijí pouze na sibiřském kosmodromu.

„To je poněkud přehnané,“ pravil Boban. „Máme tu i celou řadu jiných vynikajících mužů, o kterých by ženy v zahnívajícím západním světě měly vědět. Například naši dělníci, sportovci, námořníci na ponorkách a agronomové. Jsem si jistý, že před takovými vzory mužnosti by mnohá západní filmová hvězda zbledla. Ale jsme rádi, že máte sami od sebe zájem o život našich nejlepších průkopníků.“

Pohled z vrtulníku prozradil Adrianovi všechno, co potřeboval o této zemi vědět. Většina povrchu byla tvořena lesním porostem a neurčitými travnatými plochami. Jenom čas od času se objevilo pár malých políček. Silnic nebylo mnoho, byly klikaté a většinou zřejmě jen z uježděné hlíny a šterku, takže se při každém dešti musely proměňovat v bažinu. Kromě občasného průmyslového města, které bylo vidět už na desítky kilometrů daleko, protože nad něj stoupala oblaka smogu, mezi viditelnými lidskými sídly převažovaly vesnice. Na nemnoha cestách, které je spojovaly, bylo velmi málo aut. Nejnápadnější býval ve vesnicích kostel, bílý se zlatými kupolemi, velkou dvoranou a nezvykle štíhlou věžičkou, pravděpodobně minaretem.

Pak asi na tři čtvrtě hodiny zmizela všechna lidská obydlí z dohledu.

„Poblíž kosmodromu není z bezpečnostních důvodů dovoleno nic stavět,“ vysvětlil Boban. „Naše rakety jsou samozřejmě zcela bezpečné, ale mohlo by se stát, že by odpadávající stupně raketových nosičů mohly způsobit škodu. Naše země je ostatně velká a není třeba osídlovat všechny části.“

Kosmodrom bylo možno poznat už z dálky podle odpalovacích ramp.

„Fotografování není dovoleno,“ poznamenal Boban, aniž měl někdo z cestujících něco takového v úmyslu. Adrian si nechal pro sebe, že podrobné fotografie a plány kosmodromu pořízené z družic viděl před týdnem v jednom zábavném časopise pro mládež.

Hned po přistání na betonu zdejšího letiště se k nim přihnalo několik důstojníků. Dívka v kroji přistrčila k oběma „přátelům delegátům“ chleba a sůl a Bianca s Adrianem nezbylo nic jiného než se přivítacímu ceremoniálu podrobit. Vzápětí se v rukou důstojníků objevily lahve bez jakékoli viněty a kalíšky a nejvyšší šarže počala nalévat.

„Na zdar vašeho uměleckého úsilí!“ zvolal důstojník a vypil kalíšek na jeden zátah.

Adrianovi se podařilo ho napodobit, Bianca se při podobném pokusu poněkud zakuckala, což důstojníky pobavilo.

„Na zdar našeho velkolepého kosmického programu,“ pokračoval další muž v uniformě a tak se celý rituál opakoval ještě asi třikrát.

„Chtějí nás uvést do stavu změněného vědomí, abychom nevníмали, co se děje,“ zašeptala Bianca.

„To je jediný stav, ve kterém se dá zdejší realita přežít,“ odpověděl spisovatel.

Z následující povinné prohlídky kosmického střediska si oba mnoho nepamatovali, protože jejich mysl byla skutečně obestřena příjemnou mlhou. Během oběda pochopili, že hlavním cílem kosmodromu je agitační činnost a kosmické lety jsou jen nutné zlo. Oběd se totiž konal pod širým nebem, na několika rožnících se opékaly ohromné kusy masa, v proutěných koších se vršily nesčetné bochníky tmavého i bílého chleba, všude cinkaly nezbytné lahve a mezi tím vším se proplétaly postavy návštěvníků z různých koutů země: učitelky, dělníci, vojáci, mladé dívky v krátkých sukénkách, mladé dívky zahalené od hlavy až k patě, starci s dýmkami, policisté, námořníci a několik psů. Stejně jako každý muslim musí jednou za život navštívit Mekku, musel zřejmě každý občan této země navštívit tento kosmodrom a zahledět se do příslibu nebe.

„Večer vás čeká malé překvapení,“ zašeptal Adrianovi náhle Boban. „Veliká umělkyně, naše nezapomenutelná Erika Bergová, která nalezla v naší zemi svůj nový a definitivní domov, se s vámi chce setkat.“

„To je vynikající nabídka,“ řekla za Adriana Bianca. „Pan spisovatel jí velmi rád využije.“

„Poslyš,“ přitočil se k ní jmenovaný, jakmile Boban zmizel kdesi v davu jásajících občanů, „možná bys neměla tolik mluvit. Ať řekneš cokoliv, zní to vždycky jako ironie. Asi bych ti měl něco prozradit, i když to nebudeš brát vážně. Vyslal mě sem agent nejmenované rozvědky a mám tu splnit zásadní poslání. Uspat Eriku, aby mohla být deportována a předvedena k výkonu spravedlnosti. Stane se tak hned v okamžiku, kdy se tu na mě napíchne jejich kontaktní osoba.“

„A uděláš to?“

„Vždycky jsem si přísahal, že se nikdy nezapletu s žádnou tajnou službou a že se nikdy podruhé neožením. V tomto případě se obávám, že první slib poruším. Využiji Eričina sentimentu, a i kdyby to proti mně mělo poštvat všechny sibiřské medvědy, zkusím to.“

„Čím ji budeš uspávat? Předčítáním svých knih?“

„Sršíš vtipem. Má se objevit někdo, kdo se představí heslem a řekne mi vše podstatné. Víš, jaké je to heslo? To tě pobaví.“

„Nepobaví,“ řekla Bianca. „Heslo zní: *Smrtelnost*.“

„Takže všechno je to nakonec podvod a komedie,“ řekl smutně, když se s Biancou a lahví vodky uchýlil do jakési dřevěné boudy daleko od hlučícího davu. „A taková to byla romantická historie. Časopis *Hypatia*, lesbická láska, spisovatelské přátelství. A je to jako vždycky. Všechno podfuk. Tajné služby, intriky, hesla, Blízký východ a takováhle veteš. Kdy už tohle všechno skončí a budeme žít jako normální lidé?“

„Vidíš to příliš tragicky,“ zasmála se Bianca. „Vždyť já skutečně pracuji v časopise *Hypatia* a mám ráda ženy. Ostatně v určitých při-

padech je prostě třeba, aby se žena plnící úkol nezapletla s žádným mužem. A co záleží na tom, že mým hlavním zaměstnavatelem je někdo jiný? Skutečně jsem z Itálie. Moji prarodiče se kdysi z bezpečnostních důvodů přestěhovali z Itálie do Haify. Moji rodiče se zase z bezpečnostních důvodů přestěhovali z Haify do Itálie. A co má být? Od sedmnácti let pracuji pro starou vlast. Do podrobností nebudu zacházet.“

„Takže ten návrh na uspání Eriky jsi nejdříve vyzkoušela jen tak, aby bylo vidět, jak zareaguji?“

„Tak trochu. Ukázalo se, že pro tebe je největší překážkou technický problém. Takže se prostě našli lidé, kteří ti ho pomůžou vyřešit.“

„Takže od našeho prvního setkání v Římě je všechno jen služební záležitost?“

Skoro se urazila. „Já nerozlišuji mezi svým osobním životem a tím, kterému ty říkáš služební. Všechno dělám naplno.“

Podívala se na hodinky.

„Podle našich zpráv má dnes večer Erika vystoupit s pásmem vlasteneckých sibiřských písní ve zdejším kulturním domě. To je ta šedá betonová stavba kousek od letiště. Po vystoupení se s Erikou setkáš, pokusíš se s ní navázat příjemnou konverzaci a nakonec ji dostat k sobě do pokoje.“

„A tam se s ní mám pomilovat? Práce pro tajné služby se mi začíná líbit.“

„Nezačíná. Ale to nevadí, úplně stačí, když uděláš, co po tobě chceme. Bude pochopitelně vhodné, když ji dostaneš do stavu, kdy nad sebou nebude mít velkou kontrolu. Dáš jí do nápoje uspávací látku. Dostaneš kostky ledu, ve kterých je zmražená příslušná droga. Sobě je nasypeš taky, aby to nebylo nápadné. Uspávací vrstva je však dost pod povrchem. Za normální pokojové teploty ti přibližně tři minuty nic nehrozí. Pak odtaje horní vrstva a začne působit ta spodní. To už nic nepij. I kdyby ses napil, nic ti nehrozí, látka je

neškodná. Pouze tě uvede do stavu příjemné euforie a potom usneš. Bude ale jednodušší, když zůstaneš vzhůru.“

„Jak vysvětlím místním úřadům, co se stalo?“

„Snadno. Všechno bude maskováno jako teroristická akce místních odpůrců režimu. Nikoho ani nenapadne, že s tím máš něco společného. Ještě dlouho si tu budou myslet, že jde o dílo místních partyzánů, které naštvalo, že si režim našel takovou slavnou stoupenkyni.“

„A pak?“

„Pak bude obnovena spravedlnost.“

Chvilku ji sledoval. Výraz její tváře byl jiný než kdykoli předtím. Takto se jí oči neleskly ani v Římě v podzemí baziliky, ani na ostrově Jarvis.

„Kdyby ti oni přikázali, že se se mnou v zájmu vlasti máš vyspat, udělala bys to?“

Mávla rukou. „Už jsem udělala v zájmu vlasti horší věci.“

„Děkuji. Už jsem vyslechl lepší lichotky.“

„V dětství chtěli, abych se často koupala v Mrtvém moři. Že je to zdravé. Kolikrát za život ses koupal v Mrtvém moři?“

„Asi tak dvakrát.“

„Směšné.“

Už se na nic neptal.

Vystoupení Eriky Bergové bylo jednoznačně jedna z nejpříšernějších akcí, jakých se kdy Adrian musel účastnit. V metropolitní opeře se ubohost dala ještě skrýt za pompézními kulisami. Tady nepomohlo nic. Kulturní dům byl šedivou betonovou krychlí. Stěny byly potaženy tapetami neurčité barvy. V prvních řadách zasedli velitelé a oblastní hodnostáři nějakých výborů, v dalších kosmonauti a pracovníci kosmodromu. Jen málokdo tu měl rodinu, takže sál byl plný mužů. Pokud se objevily ženy, byly to postarší dámy, na kterých nejvíce upoutával výraz podrážděných medvědic.

Erika zapěla několik písní v místní řeči. Bylo jasné, že se jazyk naučila narychlo, vlastně že se asi vůbec neučila, že pouze zhruba tuší, o čem texty jsou, a pochytila cosi z výslovnosti. Publikum bylo přesto nadšené, nebo se tak aspoň tvářilo. Především Bianca tleskala jako smyslů zbavená a nakonec vyskočila ze sedadla a volala „bravo, bravo!“. Adrian ji chytil za ruku a strhnul zpět.

„Vlastně nevím, jestli jsi ještě kamarádka,“ zasyčel jí do ucha, „nebo agentka tajné služby, ale jestli budeš takhle vyvádět, přestanu s tebou udržovat i pracovní kontakty.“

Bianca ho nevnímala, zuřivě tleskala a volala dál „bravo, bravo!“, jako kdyby nebyla na Sibiři, ale v milánské La Scale.

Sotva vystoupení po několika předavcích, které si publikum vynutilo, skončilo, zjevil se vedle Adriana Boban.

„Umělkyně si přeje se s vámi setkat.“

„Jsou pozvání, která se neodmítají,“ odpověděl.

„Bav se dobře,“ řekla mu Bianca, a jakmile se Boban otočil, vydala z kabelky malou krabičku.

„Je tam malá termoska, vypadá jako krabička čokoládových bonbonů. V ní najdeš kostky ledu, které mají stejný tvar jako ty, které používají ve zdejších hotelových ledničkách. Víš, co máš dělat.“

„Jak poznáte, že je po všem?“

„Poznáme, neboj. A pokud se s ní stihneš pomilovat, budeš mít zvláštní výsadu. Po tobě se s ní budou milovat už jen červi a hnilobné bakterie. Dej si záležet.“

Zákulisí zdejší scény bylo ještě otřesnější než v metropolitní opeře. O to bylo upřímnější. Malby na stěnách zcela zjevně pocházely z rukou místních techniků, kteří splnili zakázku. Rakety, oblaka, postavy mužů ve skafandrech, jásající lid, dokonce několik sibiřských zvířat, která Adrianovi ze všeho nejvíc připomínala velké jeleny.

„Nepůjdeme někam?“ navrhla umělkyně, jako kdyby chtěla spisovateli jeho tajný úkol ulehčit.

„Můžeme jít ke mně,“ navrhl a tajně zadoufal, že herečka jeho výzvu nepřijme a on se nebude muset ujmout jidášského úkolu.

„Ano,“ řekla unaveným hlasem.

Připadala mu najednou nějak starší.

Vojenské terénní vozidlo přivolané všudypřítomným Bobanem posloužilo jako neoficiální taxík. Ještě v zapáchajícím hotelovém výtahu Adrian zvažoval, zda celou akci nevzdá. Poprvé v životě ho napadlo, že kdyby zůstal sedět ve svém pražském bytě, bylo by mu na světě lépe.

„Dost mizerné ubytování, že?“ obrátila se na něj, jakmile vstoupili do pokoje.

„V Evropě jsem zažil lepší,“ pokrčil rameny.

Míchal pití. Zatím do něj led nevložil. Zdůvodnil si to tím, že nejdříve něco popijí jen tak, aby se uvolnila atmosféra.

Erika se usadila na gauči a sklenici stiskla mezi stehny. Během tří metrů chůze od Adriana ke gauči dokázala její obsah vyprázdnit z poloviny.

„Je poprava vrahů proti spravedlnosti?“ zeptala se.

Jako kdyby ho přes záda šlehnul malý ledový bičík. Ví něco?

„Asi není, ačkoliv podle současných standardů...“

Zatřásla hlavou.

„Na to se neptám. Představ si, kdybys zjistil, že tě někdo chtěl zabít. Nebo – přesněji řečeno – že vědomě způsobil tvou smrt a předtím dlouhé a trýznivé umírání, je takový člověk vrah?“

„Technicky vzato ano,“ připustil.

„Kdybys měl možnost takového člověka vystavit stejnému utrpení, udělal bys to?“

„Možná ano.“

„A kdyby někdo chtěl tvého utrpení využít ke svému prospěchu, dokonce i potom, co by se dozvěděl o všech okolnostech, nebyl by to zločinec?“

„Byl by to přinejmenším zloduch,“ souhlasil opatrně Adrian.

„To všechno se stalo,“ řekla Erika. „Stalo se to mně. Neměla jsem právo na odplatu?“

„Nevím.“

„Alibisto,“ zasmála se. „Hraješ to dobře. Chtěl bys mě vidět viset s fialovým jazykem čouhajícím z pusy nebo prostřílenou u popravčí zdi, na které by ještě byly stopy mého mozku, nebo sťatou, jak moji hlavu ukazují v proutěném košíku davům toužícím po spravedlnosti.“

„Po nocích sním o jiných věcech.“

Dopila sklenku. Adrian došel pro lahev.

„Nemáš led?“ zeptala se.

„Ještě se musí namrazit. Za chvíli. Nechtěli jsme mluvit o motivacích?“

„Mluvíme o motivacích. Není to zřejmé?“ podivila se.

Zase pila. Bylo jasné, že pobyt v této zemi její přirozené nadání pro snášení ohromných dávek alkoholu ještě posílil.

„Oni mě odsoudili k smrti.“

„Oni?“

„Hausmann. Carnavon. Všichni kolem nich. Neměla jsem už sílu, abych se vypořádala se všemi. S celou tou partou kolem nesmrtelnosti. Nevadí. Hausmanna rozprášili nad Baltským mořem a Carnavona žerou ryby. Až se potkáme v pekle, zeptám se jich, jaké to je. Musí to být úžasný zážitek, když se něčí popel mísí s výfukovými plyny vrtulníku. Nebo když se dravá ryba dobývá do žaludku. Té vody, co tam přitom nateče! Brrr.“

mlčel. Znovu jí dolil. Pouze se bál, aby její jazyk neztratil schopnost pohybu.

„Rozjeli celou tu akci s ADX v době, kdy neměli potvrzeno, co to udělá s lidmi. Vypadalo to ale dost nadějně. Potřebovali známá jména, aby se věc komerčně chytila. Pár herců, politiků, zpěváků a tak. Byla jsem v té první vlně. Několik let se zdálo, že všechno funguje. Pak jim začala hynout pokusná zvířata. Tatáž, u kterých se

nejdříve procesy stárnutí zpomalily a skoro zastavily. Z ničeho nic přišel zlom. Zdálo se, že od určitého okamžiku, a bylo to skoro ze dne na den, celá kúra přestává působit. Jako kdyby auto vyšplhalo na vrchol kopce a na něm se najednou přehouplo a začalo padat do propasti. Ta zvířata stárla. Strašně rychle stárla. Umírala v křečích. Žádné z nich nepřežilo.“

„To není možné,“ namítl Adrian. „Ještě před odletem sem jsem viděl na záznamu nějaké psy z první generace pokusných zvířat.“

„To nejsou oni. Našli jim dvojníky. Možná je naklonovali. Jenom takový šimpanz Bono měl asi tři dvojníky. Všechna dokumentace je zfalšovaná. Ví o tom sotva několik desítek lidí a ti tuší, že kdyby se to provalilo, je s nimi konec. Nehrozí jim vězení, ale oběti je nechají zabít. Možná i mučit, ale zabít zcela jistě. Vím o jednom filmovém producentovi, který litoval, že Haussmann je po smrti, protože ho chtěl nechat ve velkém bazénu pomalu sežrat tropickými rybami a natáčet si to.“

„Jak rychle...?“

„Rychle,“ přerušila ho. „Mně by zbývaly tak dva nebo tři roky. A co víc, znamená to, že už někdy za rok bych začala připomínat stařenu. Za dva roky bych mohla hrát jen oživlé mumie. Honorář už bych si neužila. Konec musí být hrozný. Několik lidí už to potkalo a zemřeli za velmi nepříjemných okolností. Ututlalo se to jako dopravní nehody nebo sebevraždy. Většina lidí o tom ale neví. Víme to jen my z první skupiny. Tam se totiž ještě pokoušeli něco zachránit a mysleli si, že se to podaří aspoň zastavit nebo zpomalit. Ted' už jim jde jenom o čas a o peníze. Vydržet co nejdéle a zmizet.“

Adrian mechanicky doléval a alkoholu ubývalo. Zmínka o tom, že to není zdravé, mu nepřišla v tomto případě případná.

„Ale co Bernard? Ten přece neměl s nesmrtelností nic společného.“

„Ne. Ten měl něco společného jen se smrtelností. Odhalil mě tenkrát v Berlíně. V Římě se mi připomněl.“

„Chtěl peníze?“

„Nejen. Vlastně ani o peníze moc nešlo. Chtěl, abych s ním spala. Věděla jsem, že jednou mu to nebude stačit. Mohl by se přihlásit kdykoli znova. Když jsem odmítla, choval se jako smyslů zbavený. Nakonec jsem měla dojem, že mu uspokojení přinese už jen to, když mě uvidí v železech. Musela jsem ho zlikvidovat.“

„V převlečení za jeptišku?“

„Přesně tak.“

„Ta věta na papírku, vlastně ten dopis, který zněl: ‚Myslím, že schůzka může proběhnout podle vašich představ,‘ to měl být náznak příslibu?“

„Jistě. Kdybych nenaznačila, že může mezi námi k něčemu intimnímu dojít, zřejmě by k setkání zvolil nějaké místo, kde by nebylo možné se ho tak snadno zbavit. Jeho slabost pro ženy ho však zradila. Pozbyl opatrnosti. Všechno naaranžoval tak, aby nás nikdo nemohl vyrušit. Právě to se mu nakonec stalo osudným.“

„Ale proč ten hrb na zádech? Nebylo to příliš teatrální?“

„To nebyl hrb. To byl batoh, ve kterém jsem měla pod hábitem schované šaty. Musela jsem se potom do něčeho rychle převléknout. Batoh můžete umístit na hrud', na břicho nebo na záda. Příliš prsatá nebo těhotná jeptiška by vyvolala jistě větší pozornost než jeptiška hrbatá. Na tu se raději nikdo ani moc nedívá, takže možnost, že by si ji někdo zapamatoval, je mizivá.“

„A anonymita duchovního oděvu dokoná zbytek. Ted' už chápu, proč tehdy v hotelu ta pobledlost a žádné líčení. To nebylo kvůli tomu, že byla noc, ale protože jste za sebou měla takovou náročnou akci.“

„Dobrý postřeh,“ ušklíbla se. „Ted' by mělo následovat zatčení a spravedlnost, že?“

„Nedáme si na závěr trochu chlazeného šampaňského?“ navrhl. Mlčky přikývla. „Na rozloučenou.“

Vyňal kostky ledu a nasypal je do sklenek. Když vyletěl špunt z lahve, poznamenala Erika: „Zvuk, jako když se přibouchne víko rakve.“

„Moderní rakve se vyrábějí z lisovaného papíru,“ upozornil ji. „Ekologické důvody. Pozůstatek předpisů bývalé Evropské federace.“

„Už i tenhle kolorit mi bude odepřen.“

„V této zemi ne,“ pravil pokrytecky, protože věděl, že v této zemi Erika zemřít nemá.

Led se pomalu rozpouštěl. Připili si. Adrian rychle vyprazdňoval sklenku.

„Co že tak rychle?“ podivila se. „Šampaňské je to jediné, co je v této zemi přijatelné. Je škoda spěchat.“

„*Vita brevis*,“ řekl.

„*Spes longa*,“ odpověděla a usrkla. „No, to už se mě netýká.“

Kostky se rozpouštěly přibližně čtyřicet pět vteřin.

„Mohu dolít?“

„Ještě mám,“ podivila se.

Dolil si tedy sám.

„Jsi nervózní,“ přešla zase do tykání. „Nenechal sis taky udělat terapii ADX? Pak bych to chápala.“

Kostky ledu vydávaly praskavý zvuk. Šampaňské mu stouplo do hlavy. Nebo že by droga začala účinkovat dříve?

„Pořád ještě mě odsuzuješ. Kdybys byl na mém místě, jednal bys stejně. Neměla jsem jinou možnost.“

Položila si skleničku do klína.

„Měla jsi jinou možnost. Člověk má vždycky jinou možnost. Mohla jsi je odhalit. Byli by souzeni. Vystaveni hanbě. Skončili by. Jejich smrt nic nevyřešila. A Bernard, pokud máš pravdu, chtěl jenom sex. Sex není zločin.“

„Byl nevkusný.“

„Sorokin je taky nevkusný. Chtěl sex po Justine. Zabila jsi ho kvůli tomu?“

„Nemohu zabít všechny nevkusné lidi,“ namítla. „To by na světě nikdo nezbyl. Ostatně jsem se pokoušela namočit ho do vraždy a pořád lituji, že mi to nevyšlo. Ano, ať každý zabije ty své. Pak se lidská civilizace pročistí.“

„To by nás oba museli zabít už dávno.“

Konečně se zhluboka napila.

„Taky to udělají. Lidé jako ty nebo já nebývají předurčení pro dlouhý život. Možná, že do roka budeme mrtví. Já určitě, ty možná. Nedávám ti víc než pět let. Žijeme mezi šelmami. Roztrhají nás. Musel bys je pak vidět na vlastní oči. Jak vypadali, když pochopili, co se stalo. Jak blekotali a chtěli, abych za každou cenu mlčela. Gentlemani! To byla fakt ukázková přehlídka gentlemanů. Břicha, tři brady, mastné huby, krví podlité oči. Ale vzdor tomu všemu měli žít déle než já. A pro mne zbyli červi. Stárnutí a červi. Víš, jak dlouho trvá, než se rozpadne tělo v zemi? V jílu deset let. V písku třeba taky jen rok. Písek je totiž žíravina, jak mi řekl jeden agent od pohřební služby. Anebo ten popel. Můžeš se třeba nechat rozpráshit nad oceánem. Spadneš do splašků, kterých jsou moře plná. Mezi shnilé potraviny, hladové ryby, moč, igelitové sáčky, které krouží v proudech oceánů už sto let.“

„Všechny nás to čeká,“ poznamenal Adrian.

„Nevadilo mi ani tak to, že takhle skončím. Pro člověka je velkou úlevou, když ví, že všichni jsou smrtelní. Jak se říká, všichni umřeli a nějak to přežili. Vadí mi, že jsem si mohla na tomto světě ještě deset let pobýt jako relativně mladá. Užívat si sexu, alkoholu, koupání v moři. Pak jsem mohla poklidně zestárnout a zahrabávat se ještě třicet let na mořském břehu do horkého písku a cítit se spokojeně. Zbyla mi už jedna jediná radost. Pozorovat, jak Haussmannovu studenou mrtvolu odvázejí v pytli z berlínského hotelu. Jak hodili Carnavonovu mrtvolu rybám. Sliz byl a jako sliz skončil. Pokud

jsem se chtěla dožít spravedlnosti, musela jsem ji vzít do vlastních rukou.“

„Ty už Bohu nenecháváš mnoho práce, že?“

„Sám v žádného nevěříš.“

„Jsem panteista. V něm žijeme, hýbáme se a jsme.“

„Proto můžeme říci, že když je všude a ve všem, není vlastně nikde. Jaký je to Bůh, který je i v mrtvém kameni? Nebo v kočce, která honí myš? Co mi na tohle odpovíš s tou svou teorií spravedlnosti?“

„Že Bůh v kameni je prostě Bůh v kameni. Studený, věčný, nestranný, jednou náhrobní deska a jindy roztavená láva. Co chceš slyšet?“

„Člověk má právo stát se na několik vteřin Bohem. To když na sebe bere výkon spravedlnosti. Byla jsem snad nespravedlivá? Připravili mne nejméně o třicet let života, a navíc mi přidali utrpení. A posměch. Jen si představ všechny ty hyeny z bulváru, až by se to dozvěděly. Slídili by kolem mého domu a pomocí dálkových objektivů sledovali každou další vrásku. Jedna moje přítelkyně popírala, že je těhotná. Víš, co provedli? Odebírali vzorky moči z jejího záchodu. Měřili hormonální hladiny. Porovnávali genetické kódy. Pak napsali, že je ve čtvrtém měsíci a čeká syna. Že to bude syn, to se dověděla z bulváru. Je ti jasné, co by provedli se mnou? Jak by si mě vychutnali? A jakou spravedlnost by mi kdo mohl nabídnout?“

„Žádnou.“

„Tak čím podepřeš svou obžalobu?“

Adrian udělal rukou zamítavé gesto.

„Nikdy jsem nikoho nežaloval. Sebral jsem informace. Soud patří do rukou někoho jiného.“

Chvilí mlčeli. Pak pokračoval.

„Tvá vina je v tom, že jsi nečekala. Ty přece nevíš, jestli se ta věc nedá zastavit. Možná se do dvou let objeví lék. Nebo začne nesmrtelnost přece jenom fungovat. Třeba máte všichni mnohem větší šanci se z toho dostat než kdo jiný. Vzala jsi na sebe výkon absolutní

spravedlnosti, ale nemáš absolutní informace. Třeba nebudeš žít třicet let, ale jenom patnáct. Třeba zemřeš za deset let, ale budeš vypadat na svůj dnešní věk. Sledovala jsi snad osud všech těch laboratorních myší?”

Rozhořčilo ji to.

„Jsou snad podle tebe ti zločinci nevinní? Proč bych se já měla cítit jako viník, když všechno rozjeli a zpackali oni, a dokonce v tom pokračovali i poté, co zjistili, do jaké zkázy nás vehnali?”

Měl pocit, že by ještě potřeboval další alkohol, ale lhůta už uplynula. Všechno led v Eričině nápoji se už rozplynul, ale sklenička byla stále ještě ze dvou třetin plná. V okamžiku, kdy ji pozvedla ke rtům, ozval se zvenčí jakýsi hluk a bušení na dveře.

„Přepočítali se,” pomyslel si zklamaně. Ani na tajné služby už dnes není spoleh.

„Otevřu,” řekl a pomalu šel ke dveřím.

Za dveřmi stál Boban a jeho zjev dával tušit nejvyšší stupeň rozčilení.

„Už je to tady,” naříkal. „Já to vždycky říkal, už je to tady.”

„Nějaký problém?”

„Revoluce! Převrat! Metropole je v plamenech. Lidé začali rabovat, polovina armády vypověděla poslušnost prezidentovi. Teď táhnou sem. Je konec!”

„Co se stalo?” podivila se herečka. „Lid snad nemiluje svého prezidenta?”

„Toho kreténa?” zaúpěl Boban. „Všichni ho pochopitelně nenávidí. Jenomže teď si půjdou vybit zlost na nevinných lidech, jako jsem já. Co jsem komu udělal?”

Adrian přistoupil k oknu. Skutečně kdesi v dálce viděl stoupat kouř a horizont byl zbarven trochu do ruda, asi jako kdyby tam mělo vyjít slunce, ale to spíše jen desítky kilometrů odsud řádily prudké požáry. Blok budovy mu bránil ve výhledu do ulice, ale stejně mohl postřehnout jistý nepokoj, pobíhání lidí, přejíždění automobilů.

„Co se děje?“ zeptal se.

Boban se trochu vzpamatoval.

„Dnes vyšel nový výnos o zdražení potravin. Letos byla velmi zlá úroda, takže je to už třetí hladový rok. Zdá se, že mnoho lidí mělo doma schované zbraně, tak šli plenit kostely. Došlo ke střetu s policií a ta zastřelila několik demonstrantů. Lidi se rozzuřili, začali zapalovat vládní budovy a věšet členy strany a duchovní. Všechny kostely v metropoli prý hoří. Prezident se skrývá na neznámém místě. I tady na kosmodromu to vypadá zle. Lidé z nedalekého města sem táhnou, možná už jsou tady a pokoušejí se vyplnit, co se dá. Myslí si, že se tu někde skrývá velké bohatství. Zabíjejí, na koho přijdou. Jakmile mají pocit, že někdo má něco společného s vládou a prezidentem, jdou mu po krku. Na vlastní oči jsem viděl viset několik lidí na lucernách. Policisté nebo vojáci, možná místní funkcionáři strany. Báł jsem se jít blíž.“

„Hrozí nám něco?“ vypravila ze sebe Erika.

„Samozřejmě. Pokud se dostanou až sem, tak zrovna vás zabijí. Předtím vás ale znásilní a vystřídají se na vás několik desítek lidí. Možná že ti poslední budou už souložit jenom s mrtvolou. Co chcete od lůzy? Pak vám uřežou ruce, nohy, hlavu, prsa a genitálie a torzo pohodí vedle cesty. Poštvou na vás své psy a budou se dívat, jak do vás noří mordy. Střeva všech obětí omotají kolem patníků. Totéž čeká nás, kromě toho znásilnění. O to více si vychutnají mučení. Věřte mi, my víme, jak se tu dav chová při povstání. Už jsme jich pár potlačili.“

„Třeba potlačíte i tohle,“ utěšoval ho Adrian.

„To sotva,“ naříkal Boban. „Ještě nikdy se nepřidala armáda. Já vždycky říkal, že jsou to zrádci. Ale nedivím se jim, taky je brali u huby. Jedli syrové maso, a když chtěli čaj, museli si na holém těle rozehřívat sních. Samozřejmě je to štve. Ale co já s tím mám společného?“

„Asi máte, když pracujete pro jejich tajnou službu.“

„Nikdy jsem neříkal, že pracuji pro tajnou službu.“

„Ale pracujete.“

„No dobře,“ připustil mužík. „Tak trochu. Ale já měl těžký život. Od dětství sirotek. Vytáhli mě z dětského lágru. Dali mi aspoň najíst, oblékli mě a netloukli mě. Kdyby to neudělali, umřel bych v šestnácti letech jako většina dětí tam. To jsem neměl moc velký výběr, co? Jak byste se zachoval na mém místě? Proč bych měl umřít v šestnácti? Umřel jste snad vy v šestnácti?“

„Tady kolega věří tomu, že člověk má vždycky na vybranou,“ rýpla si Erika.

„Já bych to neabsolutizoval,“ bránil se Adrian.

Zvenku se počal ozývat jakýsi šum. Po chvílce nebyl problém rozeznat v něm křik davu směřujícího k hotelu.

„Jdou sem,“ vyděsil se Boban. „Vědí, že pokud má cenu někde plenit, je to tady. Věří tomu, že se tu krásné cizinky koupou v různých bublinkových lázních. Chtějí znásilňovat a loupit. Určitě jsme už obklíčení.“

„Můžeme se nějak spojit s našimi lidmi?“ navrhl Adrian. „Možná by nás odtud mohli dostat.“

„Všechno spojení je přerušeno. Někdo už před hodinou přestříhal telefonní dráty.“

„Jaké dráty?“ nepochopila Erika.

„Tady jsou ještě pořád některé telefony na dráty,“ poznamenal Adrian. „Asi to bylo pro vládu výhodné.“

„To tu není ani žádný tajný východ?“ rozčílila se. „Třeba tunel nebo tak něco?“

„To mají pouze sekretariáty strany,“ řekl Boban.

„Můj telefon nefunguje. Nemám signál,“ zjistil Adrian. „Jinak bych mohl zavolat pro vrtulník.“

„Všechna letiště jsou v rukou povstalců. Slyšel jsem to před chvílí v rozhlase. Snad by nám mohla pomoci policie, jenomže ta v tuhle chvíli určitě všechen čas věnuje pálení dokumentů a ukrývání zbraní na pozdější dobu.“

Bezradně se na sebe podívali. Hluk zvenku narůstal. Ted' už bylo jasné, že nejde pouze o lomoz z ulice, ale že povstalci zřejmě pronikli i do hotelové budovy. Na schodišti bylo slyšet dusot těžkých nohou.

„Zabarikádujeme se,“ navrhl Boban a ukázal pohledem na těžkou dubovou skříň v rohu.

Společnými silami ji přitáhli ke dveřím. Bylo jasné, že takto mohou získat pouze několik minut času, ale v dané chvíli nemohli jednat jinak. Sotva byli hotovi, ozvaly se děsivé úderý a hlasy v cizí řeči cosi rozrušeně volaly na osazenstvo pokoje.

„Chtějí dovnitř,“ tlumočil Boban. „Prý vědí, že tu jsme, a vyhrožují, že vyvrátí dveře. Prý když se vzdáme, tak se nám nic nestane.“

Adrian a Erika se svorně ušklíbli.

Výkřiky pokračovaly.

„Vyhrožují nám upálením zaživa. Všechny nás prý čeká stažení z kůže a naložení do solné lázně. Pak budeme pomalu naraženi na kůl, vyrvou nám jazyky a oči a ušima prostrčí rezavý drát. Ženám pak...“

„Nechci nic vědět,“ přerušila ho Erika. „Očekávám, že jako agent tajné služby jste vyškolen, jak se v takové situaci zachovat. Domnívám se, že když už jste nás dostali do takové situace, nežádáme tak mnoho.“

Úderý na dveře začínaly připomínat dobývání pevnosti z římských dob. Útočníci pravděpodobně použili beranidlo, asi kůl nebo snad prkno, možná i nějakou utrženou lavici. Prolomení dveří bylo otázkou jedné nebo dvou minut.

V tu chvíli zazvonil telefon.

Všichni tři strnuli.

„Spojení je obnoveno!“ zajásal Boban. „Už o nás vědí!“

Adrian vzal sluchátko.

„Tak doufám, že se dobře bavíš,“ ozval se na druhém konci Zuzanin hlas. „Slyším z pozadí zvuky nějakého hodně silného mejdanu.“

„Nedej na první zdání,“ řekl Adrian a ruka se sluchátkem mu poněkud poklesla.

„Zlatá mládež řádí, co?“

„Spíš taková lidová veselice. Poslyš, Zuzi, nebudeš mi to věřit, ale já teď opravdu nemám čas.“

„Nikdy jsi na mě neměl čas,“ zaječela. „Nesnáším ty tvoje výmluvy! Jestli si ale myslíš, že tvůj alkoholem spálený mozek mě jednou přestane vnímat, tak to se mylíš. I kdybych si měla najmout senzibila, který ti pronikne až do neuronů, udělám to! Budu ti vždycky připomínat tvoji vinu. Až do tvé smrti!“

„Tak to si pospěš,“ řekl a sledoval, jak se těžká dubová skříň pomalu centimetr po centimetru posouvá.

„Nikdy, nikdy ti neodpustím, že...“

„Drahá, obávám se, že budu muset končit,“ řekl, když se dveře rozpadly a skříň se rozletěla na několik dřevěných desek.

Zavěsil a sledoval čtyři vousaté muže, kteří se brodili množstvím ramínek. Jeden z nich se zapletl těžkou obuví do hedvábného hotelového županu. Jejich vůdce měl samopal, další dva pistole, třetí pouze jakousi mačetu.

„Vítáme vás,“ rozpráhl Adrian ruce. Vousáči se na sebe zmateně podívali. Dříve však, než stačili vyostřit situaci nějakým pokynem, ukázal jim Adrian na pokojový bar a vybídl je ke konzumaci. Ozbrojenci si vyměnili několik vět ve slovanském jazyce, kterému nebylo moc rozumět. Zřejmě však pozvání přijali, protože se chopili lahví a lili si jejich obsah rovnou do hrdel. Po očku přitom sledovali Eriku. Pak jejich náčelník opět promluvil.

„Říká, že jsme zajatci a budeme odvedeni před revoluční soud,“ tlumočil Boban.

Jeden z mužů, ten s mačetou, se bez okolků přitočil k herečce a přivinul ji chlupatou paží k sobě. Instinktivně se pokoušela vymanit, ale jeho sevření zesílilo. Čím více se bránila, tím více to vousáče vzrušovalo. Jeho kolegové ho začali povzbuzovat všeli-

jakými výkřiky. Muž najednou uchopil Eriku za ramena a hodil ji na postel. Sedl si jí na kolena a začal z ní strhávat šaty. Když křičela, přitočil se druhý a zacpal jí dlaní ústa. Během několika vteřin byla téměř nahá. Muž si rozepnul pásek a potom si stáhl kalhoty. Pod nimi měl značně špinavé růžové spodky. I ty si sundal a všichni mohli vidět jeho mohutný ztopořený penis. Během okamžiku ho zasunul Ericce mezi nohy a začal se na ní zuřivě zmítat. Funěl tak nahlas, jako kdyby požitek předstíral, a jeho tři druzi ho povzbuzovali souhlasnými výkřiky. Dokonce začali tleskat do rytmu. Když dospěl k vyvrcholení, křičel jako postřelené zvíře. Pak slezl z lůžka a natáhl si bleskurychle kalhoty. Potom na jeho místo nastoupil vousáč, který Ericce předtím zacpal ústa. Herečka už neprotestovala, jenom malátně ležela na zádech a nevydávala žádný zvuk. Druhému násilníkovi trvalo vyvrcholení mnohem déle. Bylo jasné, že nemůže své dílo skončit, a bylo mu asi trapné odejít bez orgasmu. Nakonec se mu to povedlo, když si ženu obrátil na břicho a během soulože ji dlaní tloukl do hýždí. Když přišla řada na třetího, už nikdo nemusel ženu držet, protože se zdálo, že upadla do bezvědomí.

Čtvrtý bojovník se sexuálního potěšení z nějakého důvodu vzdal. Byl z nich nejmladší a možná měl nějaké náboženské nebo osobní důvody, proč nevyužil příležitost. Erika zůstala ležet na posteli bez hnutí jako mrtvá, jenom lehký pohyb hrudníku naznačoval, že dýchá.

Vousáci si potom znova přihnuli z lahví a dopili úplně všechno, co bylo v pokojovém baru k nalezení.

Vůdce skupinky se rozhlédl kolem sebe a pokoušel se vydat nějaký pokyn, když tu se náhle jeho oči pokryly jakousi matnou vrstvou. Pozvedl samopal a několikrát vystřelil do stropu. Potom se sesul k zemi. Během několika dalších vteřin jeho příkladu následoval i druhý člen skupiny. Chlapík s mačetou a zbývající vousáč se na sebe zmateně podívali. V tu chvíli pozdvihl Boban ruku ke stropu a cosi zvolal. Oba násilníci se okamžitě vytratili z pokoje.

„Co jste jim řekl?“ zeptal se Adrian, zatímco se pokoušel zabalit herečku do nějaké deky.

„Že jde o boží trest. Že zneuctili pannu a Bůh je potrestal vážnou nemocí.“

Adrian si nechal pro sebe, že oba muži bezděčně vypili i sklenice naplněné rozpuštěným ledem od Biancy. Jednou rukou podpíral Eriku, druhou vytukával na číselníku telefonu kód Biančina pokoje. Nedostalo se mu žádné odpovědi. S Erikou v náruči doprovázený Bobanem vyzbrojeným ukořistěným samopalem vyběhl na chodbu. Pokusili se seběhnout po schodišti, když tu jim cestu přehradilo několik postav. Byla to Bianca a pár mužů.

„Nahoru!“ zakřičela. „Musíme na střechu. Tam nás vyzvedne vrtulník.“

Na nejvyšší bod budovy to bylo deset nebo dvanáct pater. Adrian vlácel tělo znásilněné vražedkyně a nikdo mu s ním nepomohl. Několik poschodí před cílem ho začaly opouštět síly. Několikrát upadl a přes závoj rudé mlhy viděl, že na něj všichni křičí a povzbuzují jej k vyššímu výkonu. Vzpomněl si na svá školní léta, když omdlával při každém dlouhém běhu a všichni se mu posmívali. Tentokrát pro něj nejvyšším povzbuzením byly občasné výstřely, které slyšel kdesi zdáli. To mu nakonec vždy dodalo injekci nové energie.

Když se ocitli nahoře, pochopili, co je to revoluce. Ulice tohoto relativně malého města byly plné lidí, kteří rabovali v obchodech, káceli sochy Usámy III. Božského, přestřihávali elektrické vedení, stavěli barikády z rozbitého nábytku a automobilů převrácených na střechu. Byla už tma, ale nad vším se vznášel měsíc skoro v úplňku. Několik budov hořelo a osvětlovalo okolí. Pouze věže několik kilometrů vzdáleného kosmodromu stály nepohnutě, jako by se jich revoluce netýkala. Požár zasáhl také hotel. Na severní straně se vznášel mohutný oblak dýmu, který zastiňoval výhled na celou polovinu města. Oheň pravděpodobně zasáhl plynové potrubí a ve

vzduchu bylo slyšet praskání skleněných tabulí, jejichž zbytky se řítily desítky pater dolů. Občas zaznělo pár sporadických výstřelů.

Bianca převzala od jednoho z mužů lékárničku a starostlivě vpravila Erice do úst několik kapek z jakési ampule. Herečka zakašlala, otevřela oči a zase je zavřela.

„Bude spát,“ řekla Bianca. „Bylo to zlé?“

„Bylo to dost zlé,“ potřásl Adrian hlavou.

„Pokud nepřiletí vrtulník, bude to ještě horší,“ řekla a sledovala oblohu. „Budova se totiž nejspíš zhroutí. Je to stará stavba, požár nevydrží.“

„Nemůžeme ven?“

„Ne. Jsme odříznuti od spodních pater. Nedá se jimi projít. Tady neznají nic takového jako úniková schodiště. Navíc v hotelu skoro nikdo nebyl a všichni utekli, takže pokud jsou v tomhle městě hasiči, starají se teď o něco jiného.“

„Vždycky jsem si myslel, že tajné služby ví o každé revoluci předem. Nebo že je dokonce samy organizují.“

„Špionážní romány poněkud nadsazují,“ řekla a stále pozorovala oblohu. „Plánovat revoluce je něco podobného jako zajistit opalování turistů pomocí jaderných výbuchů,“ dodala.

„Neber si to osobně,“ ujistil ji. „Jen jsem se chtěl jako účastník tohoto malého výletu ujistit, jestli moji průvodci mají přesný program.“

„Mají. Ale pokud neklapne, reklamovat už to nebudeš.“

Požáry po celém kosmickém městečku dávaly tušit, že i kdyby se nějací hasiči nebo záchránci chtěli rozhodovat, kde zasáhnout dřív, bylo by to pro ně značné dilema. Nezdálo se však, že by v tomto městě chtěl někdo někoho zachraňovat, kromě sebe.

Z větracích šachet se začínal valit kouř. To mohlo znamenat jen jediné, že vnitřek hotelu už je zachvácen plameny.

„Budova se může kdykoli zřítit,“ poznamenal jeden z mužů. „Odhaduji to na deset až dvacet minut. Nikdo zřejmě nevypnul

hlavní přívody plynu, takže celý ten dům je teď něco jako velký plynový vaříč.“

„Miluji metafory,“ řekl Adrian, ale nikdo ho neposlouchal.

Bianca se pokoušela kamsi dovolat vysílačkou, ale jediné, co se jí dařilo, bylo zachycení místního rozhlasu. Podle tónu hlasu bylo patrné, že hlasatel není profesionál. Rozhlas byl obsazen povstalci, kteří vyzývali všechny ozbrojené síly ke kapitulaci. Podle jejich tvrzení byl prezident Usáma III. Božský – kterého hlasatel tituloval pouze zrádce Usáma – dopaden na útěku. Diktátor se pokoušel uniknout v přestrojení za dělníka, byl však poznán členy jakési ozbrojené milice, podroben revolučnímu soudu a pověšen v jedné z ulic metropole na lucerně. Teď se kolem lucerny shromažďovaly davy a ujišťovaly se, že netvor je skutečně mrtev.

Během posledních čtyřiaadvaceti hodin se změnilo všechno, uvědomil si Adrian. Vládce byl zavražděn, z vražedkyně se stala oběť, z roztomilé lesbičky se vyklubala chladnokrevná agentka tajné služby, z žoviálního agenta Bobana je ustrašený mužík.

„Jenom já jsem pořád stejný,“ uvědomil si Adrian a přineslo mu to jisté zadostiučinění. Nevydrželo mu dlouho, protože za několik vteřin vyrazily z větracích šachet kromě kouře i plameny. Plech pod jejich nohama se začínal zahřívat a podrážky bot počaly páchnout spálenou gumou. Najednou se v dálce nad okrajem města objevil světelný bod a přibližoval se. Jeden z příslušníků Biančiny skupiny vytáhl signalizační pistoli a vystřelil několik světlic. Nebyla velká naděje, že by v záři plamenů, kterých bylo městečko plné, mohl někdo tak slabému signálu věnovat pozornost, ale stroj pokračoval stále stejným směrem. Zřejmě letěl najisto i bez signálů. V okamžiku, kdy plechy pod jejich chodidly začínaly pomalu ztrácet tvar – budova se už zřejmě pomalu začínala bortit –, byl jen několik metrů nad jejich hlavami.

Posádka shodila dolů lana se závěsnými oky a pomalu vyťahovali nahoru jednoho po druhém. Nejdříve bezvládné tělo Eriky Bergové,

potom Biancu. U Bobana nastaly najednou určité rozpaky, protože nebyl ani příslušník *této* tajné služby, ani hledaný vrah.

„Dělejte, vytáhněte mě!“ křičel. „Budu spolupracovat, řeknu všechno, a vím toho mnoho! Nikdy jsem nic neprovedl a byl jsem jenom bezvýznamný pěšák! Vlastně ne, jsem vysoký důstojník a mohu být velmi užitečný! Mám rodinu a děti a...“

Vzali ho také, protože nebyl čas na úvahy. Pak přišel na řadu Adrian.

Ve chvíli, kdy ho vytahovali na laně do stroje, začal rotovat kolem své osy a všechno kolem něho se slilo v jednu velkou skvrnu, kde bylo světlo promícháno s tmou do nerozeznatelné směsi.

Mrtvé moře

Leželi pod slunečníky a dívali se na olejnatou hladinu Mrtvého moře. Nikdo jiný na pláži pokryté bílým pískem a kamínky nebyl.

„Není tu krásně?“ zeptala se Bianca, ale nebylo jasné, jestli to myslí vážně.

„Stejně je to s tou nesmrtelností škoda,“ řekl Adrian.

Dívka se jen lehce zavlnila a smetla si z lokte vrstvičku soli.

„Netušila jsem, že jsi to chtěl někdy podstoupit.“

„Nechtěl. Ale pořád tu byla ta šance, že *kdybych* chtěl, mám tu možnost. Takhle je konec. A já už skoro myslel, že je tu opravdu konec dějin.“

„Když si vzpomenu, jak se kardinál Pole dětinsky radoval, když mu to oznámili,“ zasmála se. „Byla by to skoro škoda nedopřát mu takové potěšení.“

Adrianovi letěly hlavou jako smršť obrazy posledních týdnů. Jak je cpali do vojenského speciálu, který přes Jižní Koreu zamířil okamžitě do Tel Avivu. Jak se na palubu letadla opět vnutil i Boban, který vykřikoval, že je důležitý svědek zvěstev padlého režimu. Pak už o něm neslyšeli, takže zřejmě zase sloužil nějaké rozvědce. Ještě větší výbuch však přišel, když na veřejnost prosákla zpráva o tom, že nesmrtelnost je vlastně jen urychlená smrtelnost. Série sebevražd oklamáných klientů dala najevo, že pro ně měl smysl jen pozemský věčný život a nic jiného. „Než krátký, tak žádný,“ zvolal prý jeden z nich, než skočil ze sochy Svobody a rozplácl se u jejího úpatí.

„Dostane se Erika někdy z toho blázince?“ zkusil z Biancy vydo-
lovat nějaké informace.

„Sotva. Pokud jí skutečně zbývá jen rok nebo dva života, tak se ani nedostane před soud. Bude posedávat pod olivovníky a čekat

na skutečnou nesmrtelnost. Ostatně poté, co teď prasklo, jaký byl Haussmann vlastně grázl, nebude nikdo chtít celou věc rozvířovat. Oficiálně se má za to, že Bergová pravděpodobně zahynula na Sibiři během revoluce.“

„Vlastně na tu mizérii dopadla skoro nejlépe, jak mohla,“ zamyslel se. „Spravedlnost vykonala a trest pro ni se konat nebude. Znásilnili ji, ale i tihle lumpové se proměnili na prach v tom shořelém hotelu.“

Chvilí se mlčky dívali na hladinu.

„Jednu věc ještě nevíš. Je to tajné, ale tobě to mohu říci, když teď tajně nosíš naše vysoké státní vyznamenání. Sorokin to věděl skoro od začátku.“

„Co?“

„Že je to podfuk. Vypovědělo to několik důvěryhodných lidí z jejich rozvědky. Kdysi dávno mu poslali do pracovních táborů několik členů rodiny. Většina z nich se nevrátila a on celé roky čekal na pomstu. Myslel si, že když Usáma III. Božský podstoupí terapii ADX, bude se pak moci kochat pohledem na trosku ztrácející moc. I moc nad sebou. Historie ho však předběhla. Víš, že Usámu nakonec z té lucerny odřízli a hodili psům? Zůstalo z něj prý jen několik kostí.“

„A kam zmizel Sorokin?“

„Asi někam do Ameriky. Nevím. Ted' už není zajímavý. Leda by se zase připletl k nějaké vraždě. To se může stát. Nenávidět umí perfektně. To je vlastně jediná věc, kterou umí.“

„A Justine?“

Zavřela oči.

„Justine bude slavná a bohatá,“ řekla nakonec. „Má už smlouvu na své paměti. To je docela dobré, co, napsat paměti ve dvaceti? Ona ale už nikdy nic zajímavějšího neprožije. Myslím, že se několi-krát vdá a rozvede a vždycky se o tom dočteme ve společenských rubrikách. Pokud jednou vstoupíš do historie, tak nikoli jako autor detektivek, ale jako jeden z aktérů jejího příběhu na ostrově Jarvis.“

Adrianovi přistál na ruce komár. Zabil ho.

„Nikdy jsi mi neřekla, jak ses vlastně dostala k téhle práci.“
Chvíli mlčela.

„Já jsem se k ní nedostala. Oni dostali mě,“ řekla nakonec.

„Nerozumím.“

„Bylo mi sedmnáct, když mě chytili v jenom hotelovém pokoji s přítelkyní.“

„To snad není protizákonné.“

„Ted’ ne. Tehdy ano. Bylo to před nějakou z tehdejších krátkých válek. Aby se vláda udržela pohromadě, přijali nějaký zákon označující homosexualitu a lesbické vztahy za zločin. Platil asi jenom devět měsíců a pak ho zase zrušili. Jenomže právě v té době se to stalo. Blbá náhoda. Nabídli mi volbu mezi kriminálem a dobře placenou prací pro ně. Hádej, jak jsem se rozhodla.“

„Ale proč to děláš dál?“

„Jakmile jednou začneš, už nikdy nemůžeš skončit. Příliš mnoho víš.“

„A proč se mnou tak otevřeně mluvíš?“

„Protože už v tom jedeš taky, jenom si toho ještě nejsi úplně vědom.“

„Nejsem. V ničem nejedu.“

„Přijal jsi úkol. Splnil jsi ho. Nejspíš dostaneš na nějaké konto, jehož číslo ti sdělí, i slušný honorář.“

„Nechci peníze.“

„To nikoho nezajímá. A časem dostaneš možná i další úkoly. Zítra, za měsíc, za pět let. Kdo ví. Vítej u nás.“

„Nechci,“ opakoval.

Protáhla své dlouhé tělo na lehátku a zavřela oči.

„Nakonec se ti to bude líbit. Mně se to vlastně taky líbí.“

„Donášela jsi na své vlastní?“

Otevřela oči.

„To je ale skutečně ošklivá otázka. Samozřejmě, že jsem na ně donášela. Zvláště poté, co jsem zjistila, že z redakce *Hypatie* není v tajných službách už jenom naše uklízečka. Na každou z nás něco

měli. Nakonec jsme se tomu všechny zasmály. Ano, ti lidé mě nejdříve vydírali, ale nakonec mi dali novou svobodu. Vrátili mi to, co mi vzali. Ať přijde jakákoli vláda s jakýmkoli zákonem, mohu milovat, koho chci, a nikdo mi do toho nebude mluvit.“

„A když ti poručí milovat někoho, koho nechceš?“

„Neporučí mi milovat. Poručí mi sex. A to je jen práce. Jsem vlastně šťastná.“

Podíval se na hladinu Mrtvého moře a ta se ani nepohnula.

„Zuzana nevolala?“ zeptala se najednou.

„Včera. Znovu mi vynadala, že jsem egoista, který myslí jen na sebe. Oznámila mi, že moje dcera vyjádřila lítost nad tím, že jsem to všechno přežil. Kromě toho prý mnou obě dvě hluboce pohrdají. Údajně dávají mé knihy žebrákům místo almužny a potom se dívají, jak ti dementní starci zuřivě trhají obálku i stránky a spílají přitom každému, kdo je gramotný. Je to dětinské.“

„Ty dvě tě musí hodně milovat,“ řekla.

„Stejně mi bylo vždycky divné, jak se dokázala trefit přesně do toho místa, kde jsem byl. Zнала hotely, pokoje, všechna čísla telefonních přípojek, i když to bylo za polárním kruhem. Jako kdyby sama pracovala pro tajnou službu.“

„Něco na tom bude,“ poznamenala Bianca. „Ta čísla jsem jí dávala já.“

„Cože?“

„Nebylo ti nikdy divné, že s pronásledováním na kongresech začala až letos? Vždycky, když jsme někam dorazili, hned jsem jí dala avízo. Jenom na Jarvisu to technicky dost dobře nešlo. Ale kdyby se náhodou stalo, že by tam byla jedna jediná telefonní linka, volala by ti do pěti minut.“

„Jak se vy dvě můžete znát? A proč jsi to dělala?“

„Jednou odpovídala do *Hypatie* na otázku v anketě *Osud osamělých žen*. Přišla mi skutečně taková nějaká osamělá. Zapamatovala jsem si ji, a když jsme se poprvé potkali na kongresu, přišlo mi jako dobrý nápad jí zavolat. Byla celá nadšená.“

„Měl to být nějaký zlomyslný vtip?“

„Ne. Jenom si myslím, že utrpení člověka očišťuje. A že není nic horšího, než když spolu lidé přestanou komunikovat.“

„Kecáš.“

„To je pravda,“ zasmála se. „Ber to jako malý vrtoch agenta, který se nudí, a tak si chce službu zpestřit malou hrou. Bylo zábavné tě pozorovat.“

„Vraždy, podzemní mystéria, ztroskotání na pustém ostrově, revoluce a únos, to všechno je nuda?“

„Ale jistě. Tohle baví jen muže. Zajímavé jsou jen vztahy, drobné pikle, spojenectví, šeptání pod peřinou. To je na životě to krásné. Vražda není krásná.“

Chtěl něco namítnout, ale ona vstala z lehátka a svlékla se do naha. Opřel se o loket a otočil se k ní. Jenomže ona hrdým krokem odkráčela po pláži plné malých kamínků, vstoupila do vody a pak se na záda položila na temnou hladinu Mrtvého moře. A on ji sledoval. Ponořena do téměř nehybné temné vody, ve které nebylo stop života, pozorovala svýma zelenýma očima nebe.

Jan Jandourek
Vražda je krásná

Ilustrace na obálce z Pixabay.com
Redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 22. 7. 2022

ISBN 978-80-274-2439-9 (epub)
ISBN 978-80-274-2440-5 (pdf)
ISBN 978-80-274-2441-2 (prc)